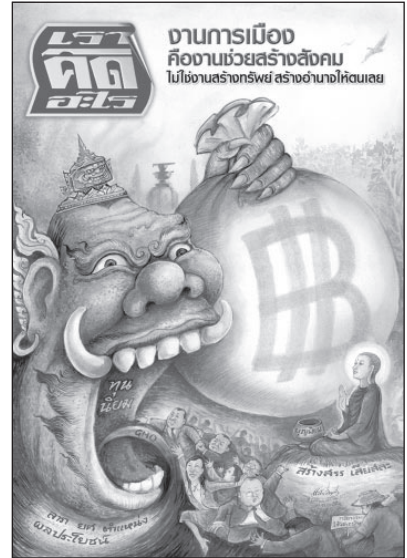




งานการเมือง คือ งานช่วยสร้างสังคม ไม่ใช่งานสร้างทรัพย์ สร้างอำนาจให้ตนเลย !



“...ในครอบครัวเรา ความรับผิดชอบ เป็นของที่ไม่ต้องคิด เป็นธรรมชาติ สิ่ง ที่ สอนกันอันดับแรกคือ เราทำอะไรให้ เมืองไทย...”

เป็นความตอนหนึ่งจากพระดำรัสของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ซึ่งสะท้อนถึงพระปณิธาน แน่วแน่ว่าทรงอุทิศพระองค์เพื่อประเทศไทย- พสกนิกรไทย นับแต่เสด็จกลับมาประทับในไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ จวบจนเสด็จสวรรคาลัยเมื่อ ๒ ม.ค. ๒๕๕๑

“..นอกจากจะอบรมแบบนี้แล้วได้อบรมให้ พวกเรามีศีลจะ เราไม่เคยพูดปดเลยสักคน และเป็นนิสัยของทุกคนเลย และเราจะมี ความจริงใจอยู่ด้วย เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าเห็นว่าสำคัญ ที่สุดที่ทรงอบรมมา..” (จากเรื่องที่ยอยากจะเล่า... มติชน ๘ ม.ค.๒๕๕๑)

จากประโยคทอง ๒ ประโยคข้างต้น ถ้า นักการเมืองทั้งหลายสำนึกได้ น่าจะทำให้ ความแอ้อัดยึดเยียดในนคร โลงจนแทบจะหาคน อยู่ไม่ได้

แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันที่การเมืองไทย ยังมองไม่เห็นอนาคต เพราะถูกนักเลือกตั้ง จากกลุ่มก้อนต่างๆ เข้ามาแย่งชิงอำนาจ และผล ประโยชน์ อย่างสลับซับซ้อนและกินลึก จนทำให้

ผู้คนที่ติดตามข่าวสารการเมือง ต่างพากันไป รวมตัวที่ทุ่งท้อแท้ และล้นหวัง

หลายคนหันไปโทษ รัฐบาลชิงแก่ และ คมช. ที่ทำให้สถานการณ์กลับมาเลวร้ายอย่างเก่า ทั้งๆ ที่เจตนาแต่ต้นต่างก็มีความตั้งใจที่จะทำให้ บ้านเมืองดีขึ้น ถึงตอนนี้ก็น่าจะได้ข้อสรุปกัน แล้วว่า “คนรวยไม่โกงนั้นเชื่อไม่ได้ ! และใน วังวนอำนาจและผลประโยชน์นั้น ใครๆ เข้าไป อยู่ ก็ต้องผงะงงจัน ทำอะไรไม่ถูกไปตามๆ กัน จนแทบจะไม่ได้ทำอะไรให้แก่ประชาชน”

จริงๆ แล้วเราไม่ควรเสียเวลาไปโทษใครๆ ให้หดหูเปล่าๆ ถ้าเป็นเราเองก็คงไม่พ้น “เล็กๆ ไม่ -ใหญ่ๆ มากๆ เอากับเขาเช่นกัน” ปัญหาอยู่ที่ว่า ถ้าไม่มีเศรษฐกิจพอเพียง ไม่มีคุณธรรม เป็น ธงนำชีวิตกันอย่างจริงจัง ตามแบบอย่างองค์ พระประมุขของเรา วังวนอำนาจและผลประโยชน์ ก็จะไม่แปรเปลี่ยนผู้คนให้หลงลืมตัว มัวเมา คนแล้ว คนเล่า และปีแล้วปีเล่า

คนที่พอจะคาดหวัง และไว้ใจได้ที่สุด จึงน่า จะเป็น “ตัวเราเอง” ที่เข้าไปช่วยเหลือสังคมอย่าง จริงใจ โดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนหรือ ตำแหน่งใดๆ ให้แก่ตน นี่คือนักการเมืองตัวจริง และเป็นการทำงานการเมืองที่แท้จริง ที่ไม่ต้อง ไปผิตหวังกับใครๆ อีกต่อไป



7

บ้านปานาดอย

กฎหมายควบคุมน้ำเมา (พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) เป็นกฎหมายฉบับสุดท้าย ที่ผ่านสภาอย่างเฉียดฉิว ถ้าไม่ผ่านก็ไม่มีวันได้พูดได้เกิดในสภาที่มาจากกาเลือกตั้งอย่างแน่นอน

40

เรื่องอย่างนี้ ต้องช่วยกันเผยแพร่

แม้จะมีอิสระในการเลือกระบบเศรษฐกิจของตนเอง แต่ประเทศต่างๆ ก็ไม่อาจดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจที่สวนกระแสโลกาภิวัตน์ได้อีกต่อไป “โลกกำลังจะกลายเป็นตลาดหนึ่งเดียวที่ไม่มีอุปสรรคจากเขตแดนของประเทศต่างๆ” โชคดีอย่างที่สุดของประเทศไทยที่มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานหลักคำสอน “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งมีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการนำมาประยุกต์ใช้

56

เมื่อฝันร้ายกลายเป็นจริง ยิ่งกว่านิยาย

พลังประชาชน นอมีนี่รับใช้ทักษิณ ได้ผงาดขึ้นมาอำนาจใหม่ แยกฟ้าทำดิน แม้จะยุบไทยรักไทยทั้งพรรค กับ ดัดลสิทธิ์ ๑๑๑ กรรมการบริหาร แต่เชื่อ ชั่วไม่มีวันตายเมื่อเม็ดเงินเป็นท่าฝนตกใหญ่ชุ่มไหล ...

คนขับรถแท็กซี่เป็นแหล่งรวบรวมข่าวสาร อยากรู้ว่าคนในสังคมส่วนใหญ่คิดอะไร ต้องฟังเขา “ว่าหลังการเลือกตั้ง เศรษฐกิจจะดีขึ้น ผมไม่เห็นดีขึ้นตรงไหนเลยครับ กลับแย่ลง แย่ลง เลือกตั้งเสร็จพวกเราก็ไม่มีความหมาย จนยังง้อ ลำบากยังง้อ ก็เป็นอย่างนั้น”

สมาชิกสภานิติบัญญัติคนหนึ่ง เป็นนักธุรกิจชั้นนำที่ช่วยสังคมมาตลอด ก่อนการเลือกตั้งได้ร่วมกับหน่วยงานเอกชนอีกหลายแห่ง รมรณรงค์อย่างหนักป้องกันการซื้อสิทธิ์ขายเสียง ทำทุกอย่างแม้จะต้องควักกระเป๋าตัวเองมากเท่าไรก็ยอม เลือกตั้งเสร็จพอพบผม ผมยังไม่ได้เอ่ยปากอะไรก็พูดทันที

“ซื้อเสียงทั้งบ้านเลยครับ”

ผมเคยบอกใครๆ ที่ชวนผมช่วยงานการเมืองว่า อย่าไปหวังอะไรกับการเลือกตั้ง จะคงยังแย่เหมือนเดิม แล้วผลก็ออกมาว่า แย่ยิ่งกว่าเดิม **แย่ที่สุด** จะโหมประโคมข่าวการคัดตัวประธาน รองประธานสภา, นายกรัฐมนตรี คนไทยก็ไม่มีความหวัง ยิ่งหดหู่ลงเรื่อยๆ

ก่อนรวมตัวกันจัดตั้งรัฐบาล ประชาชนก็เห็นชัดว่า นักการเมืองต่างมุ่งหาเงินหาอำนาจ เพราะถ้ามีทั้งสองอย่างทำอะไรก็สำเร็จ **ทำผิดก็ไม่ผิด**

เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ในงาน **สัมมนาคุณธรรม** ซึ่งจัดที่เมืองทองธานี ท่านประธานในพิธี คือ **ท่านองคมนตรี อาจารย์ธานินทร์ กรัยวิเชียร** ปรมาจารย์ทางกฎหมาย ท่านกล่าวยืนยันให้หายข้องใจว่า กฎหมายไม่ใช่ยาครอบจักรวาล กฎหมายมีไว้เพื่อเอาคนผิดมาลงโทษ

บางครั้งก็ลงโทษไม่สำเร็จเพราะขาดหลักฐานพยาน หรือมีการวิ่งเต้นกัน หรือพยานกลับคำให้การ หรือผู้ตัดสิน **“ซื้อผิด, ซื้อพลาด, ซื้อขาด, ซื้อเกิน”**

คุณธรรมเท่านั้นที่จะช่วยแก้สังคมได้ดี **“เราคิดอะไร”** ฉบับนี้ขอให้ช่วยกันเตือนสตินักการเมือง ช่วยกันพูดต่างๆ ว่า **“งานการเมืองคืองานช่วยสร้างสังคม ไม่ใช่งานสร้างทรัพย์ สร้างอำนาจ ให้ตนเลย”**

๗

สารบัญ

หนังสือพิมพ์ “เราคิดอะไร”
ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒๑๑
เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑



เอโกปี หุควา พุธา โทคิ พุธาปี หุควา เอโก โทคิ จากหนึ่งจึงเป็นเรา รวมเราเขาเข้าเป็นหนึ่ง



บ้านปานาดอย



เรื่องอย่างนี้ต้องช่วยกันเผยแพร่



เมื่อฝันร้าย

กลายเป็นจริงยิ่งกว่านิยาย

- | | | |
|----|---|-----------------------------|
| 1 | นัยปก: งานการเมือง คืองานช่วยสร้างสังคม ไม่ใช่งานสร้างทรัพย์
สร้างอำนาจ ให้ตนเลย | จริงจัง ตามพ่อ |
| 2 | คนบ้านนอกบอกกล่าว | จำลอง |
| 4 | จากผู้อ่าน | บรรณาธิการ |
| 6 | คุณนิตคิดน้อย | บรรณาธิการ |
| 7 | บ้านปานาดอย | จำลอง |
| 12 | ธรรมดาของโลกจะได้ไม่โสกสลด | สมพงษ์ ฟังเจริญจิตต์ |
| 14 | ขาดก้นยูด | ฉวมพุทธ |
| 18 | การ์ตูน | วิสูตร |
| 19 | ข้าพเจ้าคิดอะไร | สมณะโพธิรักษ์ |
| 24 | ประสบการณ์ได้ร่ำสัมมาสิกขา | ฟ้าสาง |
| 26 | ชีวิตนี้มีปัญหา | สมณะโพธิรักษ์ |
| 36 | คิดคนละชั่ว | แรงรวม ชาวหินฟ้า |
| 39 | ข่าวคนเอ๊ย | นักข่าวเบอร์สาม |
| 40 | เรื่องอย่างนี้ต้องช่วยกันเผยแพร่ | ทศพนธ์ นรทัศน์ |
| 51 | เวทีความคิด | เสฏฐชน |
| 56 | เมื่อฝันร้ายกลายเป็นจริงยิ่งกว่านิยาย | ดั่งนั้น วิมุตตินันทะ |
| 60 | ความคิดทางการเมืองในพุทธศาสนา | สุนัย เศรษฐบุญสร้าง |
| 64 | วุฒิภาวะสังคมไทยกับการจัดการความขัดแย้งฯ | ส.ศิริรักษ์ |
| 67 | ชีวิตไร้สารพิษ | ล้อเกวียน |
| 70 | ฝุ่นฟ้าฝากฝัน | พอด เทพสุรินทร์ |
| 72 | กตिकाเมือง | ประคอง เตกฉัตร |
| 80 | ปิดท้าย | พ.ต.ท. รุ่งโรจน์ เรืองฤทธิ์ |

บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ต.ท.รุ่งโรจน์ เรืองฤทธิ์ กองรับใช้บรรณกพ สุนัย เศรษฐบุญสร้าง สมพงษ์ ฟังเจริญจิตต์ สงกรานต์ ภาคโชคดี
 แชนดิน เลิศบุศย์ อำนวย อินทร น้อมคำ ปิยะวงศ์รุ่งเรือง วินธรรม โอโตกตระกูล น้อมนบ ปัฐยาวัต
 กองรับใช้ศิลปกรรม ตำนานไท ธาณี แสงศิลป์ เดือนหงาย วิสูตร นวพันธุ์ ดินหิน รักษาโชคโกล
 กองรับใช้ธุรการ ศิลสนิท น้อยอินตะ สู่เสรี สิประเสริฐ ปีกฟ้า เกาประเสริฐ ดอกบัวน้อย นาวานุญนิยม
 ผู้รับใช้ฝ่ายโฆษณา ศิลสนิท น้อยอินตะ โทร. ๐-๒๗๓๓-๖๒๕๕, ๐-๘๑๒๕๓-๗๖๗๗
 จัดจำหน่าย กลิ่นแก่น ๖๔๔ ซอยนวมินทร์ ๔๔ ถ.นวมินทร์ คลองกุ่ม บึงกุ่ม กทม. ๑๐๒๔๐ โทร. ๐-๒๗๓๓-๖๒๕๕ พิมพ์ที่ บริษัท ฟาร์กั๊ง จำกัด
 อินล farinkwan@yahoo.com

อัตราค่าสมาชิก ๒ ปี ๒๔ ฉบับ ๕๐๐ บาท / ๑ ปี ๑๒ ฉบับ ๒๕๐ บาท ส่งรษณีย์ หรือตัวแลกเงินไปรษณีย์ สั่งจ่าย ปท.คลองกุ่ม
 ในนาม น.ส.ศิลสนิท น้อยอินตะ โอนเข้า ธนาคารกรุงไทย สาขาถนนนวมินทร์ บัญชีเลขที่ ๐๕๗-๑-๔๔๗๐๕-๘ ชื่อบัญชี นางสาวศิลสนิท
 น้อยอินตะ สำนักพิมพ์กลิ่นแก่น ๖๔๔ ซ.นวมินทร์ ๔๔ ถ.นวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กทม. ๑๐๒๔๐ โทร. ๐-๒๗๓๓-๖๒๕๕

BOUSSU-BOUเกื้อ

คุณจอน อังภากรณ์ นำคนล้อมสภาละลอก แรกกลางเดือน ธ.ค. ละลอก ๒ เมื่อ ๒๐-๒๑ ธ.ค.ติดต่อกัน กัดต้นให้ สนช.เลิกประชุมพิจารณา ร่างกฎหมาย รอให้สภาจากการเลือกตั้งสานงานต่อไป เรื่องนี้ต่างฝ่ายต่างมีข้ออ้าง ฝ่าย สนช. อ้างว่ามีหน้าที่ต้องปฏิบัติจนวาระสุดท้าย ซึ่งกำหนดไว้ วันที่ ๒๑ ธันวาคมนี้ ส่วนคุณจอน แห่ง พปช.อ้างว่า สนช.เป็นผลพวงของการรัฐประหาร รับผิดชอบ รับผิดชอบ กฎหมายที่ออกมาจะทำให้ประชาชน เสียประโยชน์ ชาวบ้านอย่างดิฉันมีน้คะ เห็น คนป็นประตุรั่วในชุดนักศึกษาหญิงแล้วสังเวช บ้านเมืองเราถึงขนาดนี้แล้วหรือนี่

• นาย (นาง) ตรวจ ชสมก.

☞ สนช. มีหน้าที่ที่ต้องทำหน้าที่ ถ้าเห็นว่า ไม่ถูกต้องขอขบธรรมเนียมอย่างไรก็มีสิทธิคัดค้าน ต่อต้านได้ตามกระบวนการของปัญหาชน มิใช่ไร้ กติกาวัฒนธรรมอย่างที่เห็นๆ กันนั้น แม้ตัวเรา เองก็ยังทำอะไรให้ถูกใจตัวเองทุกเรื่องไม่ได้ จะหวังให้ใครๆ ทำอะไรๆ ให้ถูกใจเราได้อย่างไร ถ้า หมุกกลุ่มในสังคมคิดจะเอาแต่ใจตัว จะวุ่นวายทุก หย่อมหญ้า แม้ สนช.จะต่อ ยอดมาจากการยึด อำนาจเมื่อ ๑๙ ก.ย.๕๙ แต่ก็น่าจะเป็นไทยยิ่งกว่า นักการเมืองสังกัดพรรคสร้างทรงที่วุ่นวายไม่จบใน ขณะนี้ มองโลกให้ใสกามอง สนช.ให้ใสกิเถอะนะ ใน สนช.จะมีสักกี่คนที่บ้องตันคิดทำอะไรประจวน ตัวเองให้ลูกหลานต้องอับอายขายหน้าครับ

เลื่อนการเลือกตั้ง

มีกระแสระดมคนร้องขอให้เลื่อนการเลือกตั้ง ไม่รู้ด้วยวัตถุประสงค์อะไร บ้านเมืองจะพัน วงจรอุบาทว์เผด็จการน่าจะยินดี กลับถ่วงรั้งให้ ยืดเยื้อ หวังดีหรือหวังร้ายกันแน่

• คนรุ่นกลางเก่ากลางใหม่ สมุทรปราการ

☞ ถ้าไทยหาและตีมติดำรงชาติประชาธิปไตย

ได้จริง ก็สมควรใจกว้างเปิดโอกาสให้คนอื่นคิด หรือทำอะไรที่ต่างจากตัวเองบ้าง พวกที่คิดจะให้ อะไรๆ ออกมาเป็นพิมพ์เดียวกันเป๊ะแบบแคะ ขนมครกนะ มันเป็นเผด็จการในคราบ ประชาธิปไตยต่างหากการเลือกตั้งนั้นเป็นเพียงวิถี แต่มิใช่คำตอบสุดท้ายครับ

เจาะใจใจพุทธ

บทความในนิตยสารทางเดินชื่อปลอบใจ... รัฐธรรมนูญไทยไม่บัญญัติศาสนาพุทธเป็นศาสนา ประจำชาติ ผู้เขียนอ้างอิงหนังสือ “เจาะหาความจริงเรื่องศาสนาประจำชาติ” ของพระพรหม-คุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการให้กฎหมายรัฐธรรมนูญไทย บัญญัติศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ มีความตอนหนึ่ง...ถ้าทำไม่สำเร็จก็ไม่ต้องเสียใจ แต่เอามันเป็นเครื่องเตือนใจและปลุกใจให้มีความ เข้มแข็ง เช่น จะรู้ตระหนักรู้ว่าชาวพุทธนี้ อ่อนแอและกระจัดกระจายกันขนาดไหน แล้ว เอามันเป็นข้อปรารถนาที่จะทำให้ชาวพุทธร่วมแรง ร่วมใจและร่วมมือร่วมงานกันให้แข็งขันจริงจังยิ่งขึ้น รวมทั้งต้องพิจารณาว่า

๑.คนไทยนับถือพุทธศาสนากันจริงหรือเปล่า คือนับถือเพียงถ้อยคำพร้าแต่วาจา ขอให้สำรวจ กันให้จริง

๒.คนไทยรู้พุทธศาสนากันจริงหรือเปล่า ขอให้สำรวจดูซิว่าคนไทยรู้พุทธศาสนาแค่ไหน คน ไทยทั่วไปตอบว่าอะไรเป็นพุทธศาสนา

๓.คนไทยมีความตั้งใจจริงไหมที่จะเอาพุทธ-ศาสนามาใช้ในการแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์ สังคมและได้เอามาใช้หรือเปล่า

● ชาวพุทธ ช่างวัด กทม.

☞ นายินดีที่ต้องการเห็นศาสนาพุทธมันคง จึงเรียกร้องให้รัฐธรรมนูญบัญญัติศาสนาพุทธ เป็นศาสนาประจำชาติ ก่อนอื่นพึงตรวจสอบตน

แว้งที่รัก

เองตามประเด็นในข้อ ๑, ๒ และ ๓ นี้ จะเป็นสาระต่อการรณรงค์ยิ่งนัก หากศาสนาพุทธแท้ๆ หยั่งลงในจิตใจชาวพุทธได้จริงแล้วไซร์ ย่อมยังยืนมั่นคงยังยืนกว่าที่บัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญเป็นไหนๆ พุตกันตามจริง ทุกวันนี้ไทยมีพุทธบริษัท ๔ จริงๆ ทั้งในวัดนอกวัดสักเท่าไรกัน ใครกล้าตอบบ้างเอ่ย

ต้นตอ-ต้นตัม

การเลือกตั้งผ่านพ้นไปแล้ว ตัวแทนอำนาจเก่าก็ยังครองแผ่นดินเหมือนเดิม แสดงว่าประชาชนยังนิยมชื่นชมฝ่ายนี้อยู่ ฝ่ายที่จะช่วงชิงอำนาจทางการเมืองก็ควรจะยอมรับและทำหน้าที่ของตนเองไปเท่าที่ทำได้

- คนเมืองชล ชาติไทย

แม้ตัวแทนอำนาจเก่ายังคงครองเสียงข้างมากอยู่ แต่ก็มีรายละเอียดสิ่งบอกเหตุและความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นไม่น้อยเลยครับ ถ้าเป็นคนเมืองชลจริงก็คงเห็นแล้วว่า คราวนี้ตัวแทนอำนาจเก่าสูญพันธุ์อย่างไม่น่าเชื่อมิใช่ชลบุรีเท่านั้นระยอง จันทบุรี ตราด ก็ด้วย อะไรเกิดขึ้นครับคอยติดตามต่อไป

เวทีกความคิด

ควรให้บทเขียนของเสฐฐชนคงอยู่ แต่ไม่มีกรอบคำว่าเวทีกความคิด เพราะนายนอกทำเนียบและคนอื่นๆ ก็มากพออยู่แล้ว อยากให้เสฐฐชนยกหัวข้อขึ้นแสดงและอธิบายเหมือนเดิม

- สมาชิก ๐๒๖๓๕๗

เปิดคอลัมน์ “เวทีกความคิด” เพื่อรองรับนักคิดหลากหลาย ส่วนจะให้ยกเลิกชื่อคอลัมน์นั้นไม่ยาก แต่ให้ “เสฐฐชน” ยกหัวข้อขึ้นมาแล้วแจกแจงเหมือนเดิมนั้น ก็แล้วแต่ผู้เขียนจะพิจารณา ก็แล้วกันนะขอรับ

ชอบแว้งที่รักเป็นพิเศษ สุขใจมากที่ได้อ่าน เพราะเรียกบรรยากาศเก่าๆ คินมาไว้ในหัวใจได้ คนอายุใกล้ ๖๐ แล้ว ชีวิตเคยผ่านแบบนี้มาก่อน มันบริสุทธิ์สดใส จริงใจไร้มายา อบอุ่นเหมือนเราคิดอะไรเบียดเลยค่ะ รวมเล่มแว้งที่รักเมื่อไรบอกด้วยนะจะได้ขอร่วมบริจาคให้ห้องสมุดเพื่อคนสมัยนี้ได้อ่าน ฟังข่าวน้ำท่วมภาคใต้หนัก โดยเฉพาะสุราษฎร์ ธานีฉนิตเงินมาบริจาคช่วยภาคใต้ ๕๐๐ บาท

- ข้าเยี่ยม แซ่เลี้ยว ทนงคาย

อยู่ภาคไหนก็ไทยเหมือนกัน ห่วงหาอาหารกันยามทุกข์ยาก เงินที่ส่งมาส่งต่อไปให้โรงเรียนในพื้นที่ อ.แว้ง นราธิวาสแล้ว ตามไปรษณีย์ธานีฉนิตเลขที่ ๙๐๒-๖๓๕๐๘-๗ เมื่อ ๙ ม.ค.๕๑ มีผู้สมทบร่วมด้วยอีก ๕๐๐ ส่งไปพร้อมกัน ติดตามแว้งที่รักต่อไปเรื่อยๆ เถอะครับถ่ายสำเนาจดหมายของผู้อ่านส่งให้ผู้เขียนแล้วขออนุโมทนาด้วยครับ

ละโว้ ทำดี...

รู้ข่าวสิ้นพระชนม์ของพระพี่นางแล้วอยากมาร่วมพิธีที่กรุงเทพฯ แต่อยู่ไกล อายุมาก และไม่ค่อยมีเงิน จึงจวนใจ ได้แต่สวดมนต์ภาวนาให้ท่านไปดีสมกับกรรมดีที่ทำไว้ น่าเสียดาย เราสูญเสียสมเด็จย่าไปท่านหนึ่งแล้วยังต้องมาสูญเสียซ้ำอีก

- ลูกหลานไทย เชียงราย

ถ้าไม่พร้อมจะมาก็ไม่ต้องทุกข์ทรมานหม่นหมองใจการบ่นอ้อมมุขสาแสดงได้หลายทงละชั่ว ทำดีเพื่อแผ่นดินเถอะครับ ได้สาระสื่อแสดงความจงรักภักดียิ่งกว่าอะไรทั้งสิ้น ใครที่ไปร่วมพิธีกรรมได้ก็ไป แต่ไปแล้วต้องละเลิกทำชั่วและทำดียิ่งๆ ขึ้นตามรอยท่าน จึงจะได้ชื่อว่าจงรักภักดีและกตัญญูทุกเวทีแท้จริง **๒** บรรณาธิการ

การเลือกตั้งผ่านพ้นไปแล้วแต่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ แต่กว่าจะเปิดประชุมสภา และจัดตั้งรัฐบาลได้ ก็อีหลักร้ออีเหลือเต็มทน เพราะกระบวนการไล่ล่าปักธงเหลืองแดงนักเลือกตั้งจอมขมังเวทย์ทั้งหลายยังติดพันไม่สิ้นสุด พรรคใหญ่ที่หมายมั่นปั้นมือลงใจพรรคเล็กจัดตั้งรัฐบาลสืบทอดอำนาจเก่า ถึงขั้นประสานมือรวมขั้วกันร่วมหลอจโรง จึงต้องอดใจรั้งรอจนวาระสุดท้ายเมื่อ ๑๙ มกราคม นี้เอง

โดยเฉพาะแดนสนธยา ยี่ห้อย ร้อยยี่สิบบุรีรัมย์ โพรพลของพรรคพลังประชาชน เจอธงแดงปักกลางกระหม่อมตัวดั้นคาสรมฤมิ ๓ คน ด้วยกระบวนการไร้เทียมทานของขุนพล กกต.จังหวัดเกษม วัฒนธรรม พร้อมทั้งรองขุนพลคู่กาย พ.ต.อ.สังวรณ์ ภูไพจิตรกุล กับทแกล้วร่วมตายอีก ๓ นาย

อันขุนพล กกต.จังหวัดผู้กล้าตายรายนี้ กกต.กลางให้ผันผายจากรองเจ้าเมืองยี่ห้อยร้อยยี่สิบบุรีรัมย์ ด้วยเล็งแลว่าวิทายยุทธ์คู่ควรรำศึกใหญ่หลวงครานี้ กินตำแหน่งรองเจ้าเมืองแต่ปี ๔๙ แลก่อนนั้นเมื่อปี ๔๑ ก็เคยกินตำแหน่งนายอำเภอเมือง ขับเคี่ยวกับโจรไพรเหล่านี้ที่ยึดครองที่หลวงมาก่อน

“การเป็นข้าราชการของในหลวง ทำให้ผมคิด ทำให้ผมกล้าและไม่กลัว... หากคนที่มีวิญญานของนักปกครองก็จะคิดถึงความเป็นอยู่ของประชาชน ถ้ามีนักปกครองปอดกระเส่าแล้วประชาชนจะมีความเป็นอยู่ที่ดีได้อย่างไร...”

นี่คือปณิธานอันแน่วแน่จากใจขุนพลวัย ๕๕ ปี และจากมติชน ๑๒ ม.ค.๕๑ พล.อ.สมเจตน์ บุญถนอม หัวหน้าสำนักงานเลขาธิการ คมช. เผยผลการลงพื้นที่ที่ จ.บุรีรัมย์ เรื่องการขับไล่ นายเกษม วัฒนธรรม ประธาน กกต. และ พ.ต.อ.สังวรณ์ ภูไพจิตร ประธานฝ่ายสืบสวน “...ทั้งสองท่านเกี่ยวข้องกับกระดองดำเนินคดี



บรรณาธิการ

คุณนิต
คิดน้อย

ชื่อใส่กกต.บุรีรัมย์



●เกษม วัฒนธรรม

●พ.ต.อ. สังวรณ์ ภูไพจิตรกุล

แจ้งจับมือบบุรีรัมย์

กกต.เปิดเทอมมัดแกนนำ

สทศกรีก้าพบข.ฟ้องศาล

ประธาน กกต.บุรีรัมย์ศรีธรรมจักรไปไม่พอนั้น มีเกตุพันธ์ุ จัดัก ก.สอบ ด้าน "สทศกรีก้า" ทำฟ้องศาล กกต.หัวเมืองที่สวนบ้าน ขณะทำนักวิชาการชี้ศาลฎีกาไม่มีอำนาจตัดสินคดี "ไชยวัฒน์" ฟ้องว่าที่ ส.ส.สนธยานี้

สำคัญ ของ จ.บุรีรัมย์ ๔ คดี ซึ่งคดีพวกนี้เกี่ยวข้องกับตระกูลนักการเมืองใหญ่ในบุรีรัมย์ เช่น เรื่องคดีที่ดิน การรุกที่ดินหนองสาคร ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่าความต้องการให้ กกต. ๒ ท่านนี้ออก เพื่อให้คิดต่างๆ เหล่านี้ถูกชะลอล เพราะต้องรอคอยคนใหม่เข้ามาดำเนินการ...”

ปีใหม่แล้วครับ ถ้าใหม่แต่วันเดือนปี ส่วนชีวิตยังจมปลักหมกหมมอยู่กับวิถีชีวิตเก่าๆ ใครขอถามประเด็นนักการเมือง นักปกครอง ข้าราชการใหญ่่น้อยทั้งปวงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คิดอย่างไรกับเรื่องแบบนี้ครับ

นักการเมืองทาสรับใช้หัวหน้าพรรค กับนักการเมืองของประชาชน

นักปกครองใต้อำนาจนอกระบบ กับนักปกครองต่างพระเนตรพระกรรณ

สุนัขรับใช้คนพาลมลาญสังคม กับข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

จึงจะมีชื่อว่าเกิดมารกโลกหนักแผ่นดิน ๕



คนไทยไม่ใช่มีแต่เรื่องไม่ดี ไม่ดี เรื่องดี ๆ ก็มีมาก ไม่มีคนชาติไหนในโลกที่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์เท่าคนไทย ตลอดเวลาที่สมเด็จพระพี่นางฯ (สมเด็จพระพี่นางเธอ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์) ทรงประจวบอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช พลศกนิกรจำนวนมากมายพร้อมใจกันไปเฝ้าพระอาการ พักค้างอยู่ในบริเวณโรงพยาบาลติดต่อกันหลายวันหลายคืน

สถานีโทรทัศน์ทุกช่องนำพระประวัติและพระกรณียกิจที่พระองค์ท่านทรงทุ่มเทเพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชน นำออกมาเผยแพร่ให้พวกเราได้รับทราบ ฉายติดต่อกันวันละหลายชั่วโมง ซึ่งหลายคนไม่เคยรู้มาก่อน

แม้จะท่องจนขึ้นอกขึ้นใจ เตรียมไว้สำหรับรับกับความทุกข์ที่เกิดจากความพลัดพรากว่าเป็นเรื่องธรรมดา ก็ไม่วายทุกข์อยู่ดี ทำไมเกิดขึ้นบ่อยเกิดขึ้นถี่ ประเดี๋ยวคนนั้นก็จากไป คนนี้ก็จากไปแล้วแล้วแต่เป็นผู้เสียสละทำงานให้สังคมทั้งสิ้น

ในงานรำลึกถึงเหตุการณ์ ๖ ตุลาคมที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผมได้พบปะพูดคุยกับ **คุณหมอลงวน นิตยารัมภ์พงศ์** ซึ่งเป็นลูกค้าประจำของร้านอาหารมังสวิรัตบ้านสวนไผ่สุภาพ คุณหมอชอบผมอย่างผิดหูผิดตา มาทราบบนภายหลังว่ากำลังเป็นโรคมะเร็งขั้นสุดท้าย ขนาดป่วยหนักก็ยังนึกถึงคนอื่น ทำเพื่อคนอื่นตลอด

หมอลงวนทราบบว่าผมและคุณศิริลักษณ์มีคลินิกฟอกไตเพื่อการกุศลอยู่ที่ถนนรามคำแหง ๓๙ หมอบอกผมว่านอกจากบุกเบิกโครงการ **“การประกันสุขภาพถ้วนหน้า”** ให้คนยากจนได้รับความช่วยเหลือในการรักษาโรคอื่นๆ แล้ว จะต้องให้ทางราชการช่วยเรื่องโรคไตด้วย คุณหมอส่งข่าวให้ผมทราบบเป็นระยะๆ ว่าเรื่องทีเสนอจะผ่านการพิจารณาของกระทรวงสาธารณสุขเมื่อไร

ท ลังฝนต้นหนาวปีนี้อากาศเย็นติดต่อกันเป็นเดือนๆ ต้องห่มผ้าหนาวทุกคืน อยู่บ้านป่าเหมือนอยู่เมืองนอก พร้อมๆ กับอากาศสบายๆ ความลำบากก็ตามมา ต้องจัดเวรยามอยู่เป็นประจำสำหรับดับไฟป่าโดยเฉพาะ

เมื่อปลายเดือนมกราคมไฟลุกลามจากยอดเขาลงมาข้างล่างเกือบเผาไหม้โรงซักผ้า โรงอบผ้า และระบบน้ำประปาซึ่งสำคัญยิ่งที่จะบริการผู้เข้ารับการฝึกอบรมผู้นำ โศกคดีที่ช่วยกันดับทันเสียก่อน

มีข่าวเสมอๆ ว่าที่ประเทศอเมริกาเกิดไฟป่าเผาผลาญป่าเป็นหมื่นๆ ไร่ นั่นเป็นไฟป่าจริงๆ ซึ่งเกิดขึ้นไม่เจ้านัก ส่วนที่เกิดขึ้นในบ้านเราเป็น **ไฟจุด** เกิดจากคน จุดได้วันละหลายครั้งและครั้งละหลายจุด เป็นความล้าหลังของสังคมไทยเมื่อไรจะเลิกเผาป่าเสียที ไม่มีใครคาดได้



คุณหอมสงวน นิตยารัมภ์พงศ์

ผ่านคณะรัฐมนตรีเมื่อไร ซึ่งเป็นไปตามที่หอมบอกทุกขั้นตอน

หอมทุ่มเทชีวิต ไม่ใช่เพื่อยศ เพื่อตำแหน่ง แต่เพื่อคนยากจนโดยแท้ บ่อยครั้งที่มีคนเข้าใจผิด ระบุว่าหอมจะทำเพื่อชิงตำแหน่งปลัดกระทรวงสาธารณสุข หอมยืนยันทุกครั้งว่า ไม่ใช่อย่างนั้น

ครั้งหนึ่ง ที่ร้านอาหารมังสวิรัต ผมกับหอมสงวนคุยกันถึงเรื่องหอมบ้านนอกที่ดีๆ ซึ่งเป็นที่ติดอกติดใจคนไข้มานาน พอเอ่ยถึงหอมวิจิตร (หอมฟากฟ้าหนึ่ง) หอมสงวนบอกผมว่าตอนเป็นหอมพินอยู่ที่สูงเนิน ใครๆ ก็รู้จักกันทั้งนั้นว่า “หอมเจ”

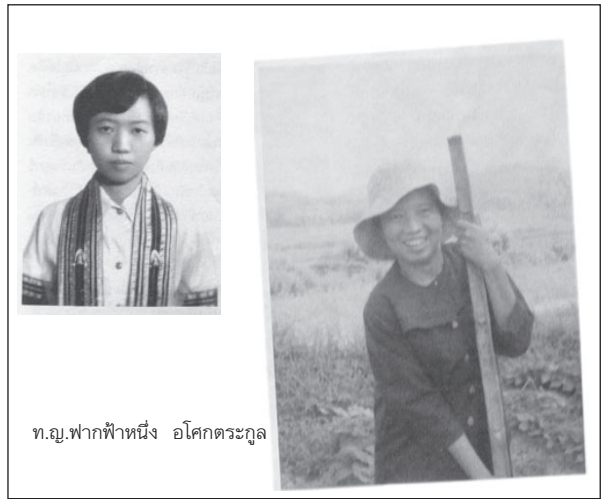
หอมวิจิตรอายุ ๕๔ หอมสงวนอายุ ๕๕ หอมวิจิตรจากไปก่อนไม่กี่วัน หอมสงวนก็จากไปอีก การรู้จักคนดี ทำงานร่วมกับคนดีเป็นเรื่องน่าภาคภูมิใจ

ผมขอเล่าเรื่องคนดีอย่างหอมวิจิตรซึ่งในวงสังคมทั่วไปไม่มีใครทราบ ให้ท่านสมาชิก “เราคิดอะไร” บางท่านได้ทราบด้วย โดยนำมาจากบทความของผม ซึ่งสันติโศกกำลังจะรวมพิมพ์เป็นเล่มมโตๆ ออกเผยแพร่

หอม ยอดนักปฏิบัติธรรมชาวโศก

หอมเปลี่ยนชื่อจาก “วิจิตร” เป็น “ฟากฟ้าหนึ่ง” นานแล้ว แต่ผมก็ยังเรียกชื่อเดิมอยู่ เวลาพูดจាក็นก็ใช้คำสั้นๆ ว่า “หอม”

ผมรู้จักหอมตอนที่พวกเราหลายคนบุกเบิก



ท.ญ.ฟากฟ้าหนึ่ง อโศกตระกูล

“ชุมชนปฐมอโศก” ซึ่งหอมเคยเป็นประธานติดต่อกันหลายปี ผมอยู่ในชุมชน ๑ ปีแล้วไปเป็นผู้ว่าฯ ที่กรุงเทพฯ และย้ายไปอยู่เมืองกาญจน์ ผมก็ยังติดต่อกับหอมเรื่องการทำงานเสมอมา

เวลาโรงเรียนผู้นำฝึกอบรมผู้นำเกษตรกร เชิญหอมไปบรรยายเรื่องสมุนไพรรวมไม่เคยขัดไปช่วยเราทุกครั้ง แม้จะมีงานติดพันมากแค่ไหนก็ตาม

หอมเป็นนักปฏิบัติธรรมที่เบิกบานอยู่ตลอดเวลา หอมยิ้ม ยิ้ม ยิ้ม ตัวเล็กๆ เอวบางร่างน้อย แต่ทำงานได้ทามรุ่งทามค่ำ ไม่รู้เอาเรี่ยวแรงมาจากไหน เป็นประธานชุมชน เป็นหอม เป็นนักผลิตยา เป็นวิทยากร...และเป็นชาวนา อาชีพที่หอมรักมากที่สุด

เป็น “หอมพิน” แต่ทำหน้าที่ “หอมยา” ด้วย ทำได้อย่างดีเลิศ ก่อร่างสร้างโรงงานผลิตยาสมุนไพรรวมที่ใหญ่ที่สุด วันที่ ๓๐ ธันวาคม หอมง่วนอยู่กับการทำยาที่โรงงานตึก ๔ ชั้น ตั้งแต่เช้า ตกบ่ายไปนา “แรงรัก” ประสบอุบัติเหตุที่นั่น

เวลามีปัญหาเรื่องพิน ผมไม่เคยไปรบกวนหอมเลย เพราะคนไข้ก็มากมายรอหอมอยู่อย่างต่อเนื่อง วันที่ ๒๙ ธันวาคมผมตามคุณศิริลักษณ์ไปหาหอม หอมอดพินให้ผมเสร็จตอน ๕ โมงเย็น ล้าง, เก็บเครื่องมือ แล้วหอมก็ไม่ได้รักษาพินให้ใครอีกเลย ผมเป็นคนไข้คนสุดท้ายในอาชีพทันตแพทย์ของหอม

แม้ค่อนข้างจะเคร่งครัดกับการปฏิบัติธรรมที่

กินน้อย, ทำงานมาก ถ้ามีเหลือจุนเจือสังคม แต่
เทียบกับหมอไม่ได้เลย หมอเหนือฉันกว่าผมมาก
ผมและญาติธรรมชาวอโคก ภูมิใจที่รู้จักหมอ
ทำงานร่วมกับหมอ

พล.ต. จำลอง ศรีเมือง
และแล้วคนดีของสังคมอีกท่านหนึ่งที่ผมรู้จัก
ก็จากไปไล่เลียบกับการจากไปของหมอสงวน และ
หมอวิจิตร คือ**อาจารย์เตือนใจ ศรีมารุต** อาจารย์
ทุ่มเทกับการนำดนตรีมาพัฒนาคุณธรรมในโครง-
การ “**จริยศาสตร์การดนตรี**” จัดรายการวิทยุ
รายการโทรทัศน์มากมาย คว้าเงินของตัวเอง
เป็นค่าเช่าเวลาสถานีวิทยุและโทรทัศน์บ่อยๆ
ต้องการเห็นสังคมไทยดีขึ้น โดยมุ่งเน้นไปที่
เยาวชนเป็นหลัก



อาจารย์เตือนใจ ศรีมารุต

ผมเคยพบอาจารย์เตือนใจบ่อยๆ อายุก็มาก
แล้ว ไม่พักผ่อนเหมือนอย่างใครๆ เอาแต่งาน
ทำไปยิ้มไป ทำไปอารมณ์เบิกบานไป ใครเห็นใครรัก
ใครเห็นใครนับถือ ถ้าสังคมมีคนเสียสละอย่าง
อาจารย์เพิ่มขึ้นอีกไม่กี่คน ประเทศไทยย่อมจะ
ดีกว่านี้แน่

ผมจะเขียนถึงอาจารย์เตือนใจสักเท่าใดก็ไม่
ซึ่งใจเท่าบาททวีของ**ท่านจันทร์**เพียงไม่กี่บรรทัด
ซึ่งลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ “**ไทยโพสต์**” เมื่อเร็วๆ นี้

สุดอาลัย

เตือนใจ ศรีมารุต

ไปไม่เหลืองหลุดร่วงหล่น
กลับคืนสู่พื้นดินในบัดดล
เป็นเหตุเป็นผลเป็นสัจจา

จริยศาสตร์ดนตรียังมีอยู่
บ้านดรุณยังสวยหรูเลิศล้ำค่า
เพื่อนช่วยเพื่อนยังคงคู่ผู้พึ่งพา
หยดน้ำเย็น...ยังเป็นยารักษาใจ

ขึ้น รถประจำทางระหว่างเมืองกาญจน์
กับเมืองกรุงมักจะมีคนแสดงความยินดีกับผม
เสมอๆ ว่า ผมโชคดีที่มาใช้ชีวิตหลังจากเกษียณที่
เมืองกาญจน์ เจียบสงบ อากาศดี ไม่มีควันพิษ,
รถไม่ติด ไม่มีอะไรรบกวนเหมือนอยู่กรุงเทพฯ
ผมก็ได้แต่ยิ้มๆ ขอบขอบคุณที่ใครๆ ดีใจกับผม

ถ้าไปอยู่บ้านป่าเพื่อพักผ่อน จะสุขสบาย
อย่างที่หลายๆ คนเข้าใจ แต่อยู่แล้วต้องทำงาน
หลายๆ อย่างพร้อมๆ กัน ไม่ใช่เรื่องน่าดีใจดีใจ
อะไรเลย ผมสังจิตได้สำนึกพร้อมกับให้กำลังใจ
ตัวเองว่า ทำงานมากๆ สนุกดี และนึกถึงเพลง
ของท่านอาจารย์พุทธทาส “...ทำงานให้สนุก
เป็นสุขกับการทำงาน”

ต้องฝึกอบรมผู้นำที่เมืองกาญจน์ และประชุม
สภาที่เมืองกรุงจึงต้องวิ่งรอกบ่อยๆ **สนุกดี** อายุ
เกิน ๖ รอบแล้วยังมีงานให้ทำเยอะๆ ก็**สนุกดี**

การเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติ เวลาเข้า
ประชุมสภาต้องทำหน้าที่ทั้ง ส.ส. และ ส.ว. ไม่มี
การกำหนดล่วงหน้ามาก่อนเลยว่า วันที่ ๒๑
ธันวาคมที่ผ่านมา จะเป็นวันสุดท้ายของ**หน้าที่ส.ส.**

วันนั้นวาระการประชุมยาวเหยียด มีกฎหมาย
สำคัญๆ มากมาย **สนช. (สมาชิกสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ)** ต่างเตรียมตัวเตรียมใจไว้แล้วว่าคงจะ
ต้องประชุมข้ามคืน หรือประชุมต่ออีกวันสองวัน
ถ้ายังไม่เสร็จ

กฎหมายควบคุมน้ำเมาถูกรรจวไว้ในวาระต้นๆ
วันเดียวกันหนังสือพิมพ์บางฉบับก็ลงข่าวว่า
บรรดาเจ้าพ่อน้ำเมาทั้งหลาย พยายามทุกวิถีทาง
ที่จะให้กฎหมายฉบับนี้ตักไปให้ได้

ผมขอเล่าย้อนต้นเล็กน้อยถึงที่มาของ
กฎหมายฉบับนี้ สมัยรัฐบาลที่แล้ว จะเอากิจการ
เบียร์-เหล้า เข้าตลาดหลักทรัพย์ เพื่อเพิ่มทุน
เพิ่มการผลิต เพิ่มการตีมน้ำเมาให้ยิ่งกว่าเดิมอีก
มากมาย หลากๆ คนรวมทั้งตัวผมด้วยได้พร้อมใจ
กันไปชุมนุมประท้วง กิน-นอน กลางถนนวิทยุ
หน้าสำนักงานกรรมการตลาดหลักทรัพย์ติดต่อกันถึง
๙ วัน ๙ คืน

รัฐบาลส่งรัฐมนตรีสาธารณสุขไปเจรจา ขอให้พวกเราหยุดประท้วง โดยสัญญาว่าจะยังไม่เอาน้ำเมา (เบียร์-เหล้า) เข้าตลาดหลักทรัพย์ จนกว่าจะออกกฎหมายควบคุมอย่างเข้มงวดให้เสร็จเสียก่อน แล้วค่อยหารื้อกันใหม่

จึงมีการรับร่างกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งทำอย่างรอบคอบทุกขั้นทุกตอน ผมได้อภิปรายกล่าวชมในการประชุมสภาว่า ผมเคยเป็นนักการเมืองทั้งจากการแต่งตั้ง และเลือกตั้งมาก่อน ยังไม่เคยเห็นร่างกฎหมายฉบับไหน มีหลักฐานเอกสารสนับสนุนมากมายเท่าฉบับนี้

ผมได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ (กรรมการ) พิจารณากฎหมายด้วยคนหนึ่ง มีกรรมการบางคนพยายามจะให้กฎหมายอ่อนลง ผมได้แย้งอย่างรุนแรง อาศัยที่ตัวเองอายุมาก และเดือร้อนมามากสำหรับการต่อต้านน้ำเมากฎหมายคนอื่น ๆ ไม่เคยเห็นเดือร้อนอย่างผมเหมือนผม ไม่เคยต้องไปกินนอนกลางถนนอย่างผมจึงเห็นใจผมแม้ผมจะพูดแรง

ผู้ที่ติดตามการพิจารณากฎหมายน้ำเมา ลงความเห็น ว่า ถ้าไม่ได้อย่างจริงจัง จะสู้อิทธิพลเจ้าพ่อน้ำเมาไม่ได้เด็ดขาด

เริ่มการประชุมเข้าวันที่ ๒๑ ธันวาคมได้ไม่นานพอเกือบจะถึงวาระการพิจารณาร่างกฎหมายควบคุมน้ำเมา ก็เอากฎหมายอื่นมาแทรก รอแล้วรอเล่า ไม่ถึงคราวพิจารณาสักที รอจนสี่ทุ่มมีการเสนอเหมือนเดิมอีก ขอเลื่อนกฎหมายคุมน้ำเมากลับไป ขอเอากฎหมายอื่นแทรกอีก

ผมอดรนทนไม่ได้ ยกมืออภิปรายคัดค้านว่า ถ้าจะเอาฉบับอื่นแทรกอีก ประธานสภาต้องให้คำมั่นสัญญาว่า จะไม่ให้กฎหมายนี้ตกไปเฉยๆ จะต้องพิจารณาให้เสร็จ แม้จะดึกตื่นแค่ไหน หรือจะต้องพิจารณาต่อวันใหม่ก็ตาม มิฉะนั้นยอมไม่ได้เป็นอันขาด

จึงได้ยอมถอนเรื่องที่จะแทรกออกไป สมาชิกหลายคนรวมทั้งผมด้วย ได้ช่วยกันอภิปรายสนับสนุนด้วยเหตุผล หลักฐานพร้อมมูล ร่างกฎหมายควบคุมน้ำเมาผ่านการพิจารณาขั้นสุดท้าย

คือวาระที่สามออกเป็นกฎหมาย เมื่อเวลาประมาณสี่ทุ่มครึ่งด้วยคะแนน ๗๑ ต่อ ๓๖

ทันทีที่ทันใดก็มีการเสนอให้นับจำนวนคนเข้าประชุม ปรากฏว่ามีไม่ถึงครึ่ง สภาจึงต้องปิด ซึ่งเป็นกร **“ปิดตาย”** สำหรับหน้าที่ สส. ของสมาชิกสภานิติบัญญัติ ชุดนี้ (เพราะอีก ๒ วันก็จะมีการเลือกตั้ง ส.ส. แล้ว)

กฎหมายควบคุมน้ำเมา (พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) เป็นกฎหมายฉบับสุดท้าย ที่ผ่านสภาอย่างเฉียดฉิว ถ้าไม่ผ่านก็ไม่มีวันได้พูดได้เกิดในสภาที่มาจากการเลือกตั้งอย่างแน่นอน

หมอผู้ใหญ่ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเกี่ยวข้องคลุกคลีกับเรื่องนี้มาตั้งแต่ต้นยืนยันว่าประเทศไทยเพิ่งมีกฎหมายโดยตรงที่ให้ความสำคัญกับการควบคุมปัญหาการดื่มน้ำเมาเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ ซึ่งสังคมไทยได้ประโยชน์มากมาย

เป็นกฎหมายแม่บทที่ครอบคลุมมาตรการควบคุมปัญหาการดื่มน้ำเมาชนิดต่างๆ ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในกฎหมายและกฎระเบียบหลายแห่ง อันจะทำให้การอ้างอิงบังคับใช้กฎหมายเป็นไปได้อย่างสะดวกขึ้น

เกิดกลไกระดับชาติและระดับจังหวัดในการกำหนดนโยบายและดำเนินการควบคุมปัญหาการดื่มน้ำเมาในฐานะที่มั่นคงเนื่องจากเป็นองค์กรตามกฎหมาย อันได้แก่ (๑) คณะกรรมการนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายในการควบคุมปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (๒) คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติ ทำหน้าที่ดำเนินการควบคุมปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับชาติตามนโยบายและมาตรการต่างๆ ที่กำหนดในพระราชบัญญัติฉบับนี้และที่จะกำหนดเพิ่มเติมขึ้นในอนาคต (๓) คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่ดำเนินการควบคุมปัญหาการดื่มน้ำเมาในระดับ

จังหวัดและกรุงเทพมหานครตามนโยบายและมาตรการต่างๆ ที่กำหนดในพระราชบัญญัติฉบับนี้ และที่จะกำหนดเพิ่มเติมขึ้นในอนาคต และ (๔) สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกระทรวงสาธารณสุข ทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เกิดชุดมาตรการจำกัดซื้อหาน้ำเมาที่ง่ายเกินไปหลายประการ (องค์การอนามัยโลกและธนาคารโลกยืนยันว่าสามารถลดการดื่มและผลกระทบจากการดื่มได้ ได้แก่

- มาตรการห้ามขายน้ำเมาให้แก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ จะทำให้เด็กและเยาวชนที่อายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์จะซื้อหาน้ำเมาได้ยากขึ้น ซึ่งจะทำให้ลดการดื่ม และผลกระทบจากการดื่มน้ำเมาในหมู่เยาวชนลงได้

- มาตรการห้ามขายน้ำเมาแก่ผู้ที่มีอาการมึนเมา จะทำให้ลดการมึนเมาของผู้ดื่มลงได้ ซึ่งจะทำให้ลดผลกระทบ เช่น อุบัติเหตุ หรือ การทะเลาะวิวาทลงได้

- มาตรการห้ามขายน้ำเมาในสถานที่สาธารณะหลายแห่ง ได้แก่ ศาลากลาง สถานศึกษา สถานที่ราชการ บัม น้ำมัน สวนสาธารณะของภาครัฐ จะทำให้สถานที่สาธารณะซึ่งเป็นที่ยอดนิยมสำหรับผู้ที่ไม่ดื่มน้ำเมา

- มาตรการห้ามขายในวันและเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง จะทำให้ลดชั่วโมงที่หาซื้อน้ำเมาลงได้ ซึ่งมีงานวิจัยในระดับสากลที่พบชัดเจนว่าสามารถลดอุบัติเหตุในช่วงเวลาขายลงได้

- มาตรการห้ามโฆษณาในลักษณะที่เป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือเชิญชวนให้ดื่มทั้งทางตรงและทางอ้อมทุกสื่อตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง การโฆษณาให้กระทำด้วยแบบภาพลักษณ์ โดยการให้ความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคมและส่งเสริมวัฒนธรรมต่างๆ ได้ โดยมีให้แสดงภาพผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ (ซอง, กล่อง, ขวด)

- มาตรการห้ามส่งเสริมการขาย ด้วยการลด-แลก-แจก-แถม ทำให้ลดเงื่อนไขช่วยยวนให้

ผู้ดื่มซื้อและดื่มมากเกินไป การลดราคาเป็นกลยุทธ์ทางธุรกิจที่ส่งผลให้เกิดการซื้อและดื่มเพิ่มขึ้นสูงสุด และ การแลก-แจก-แถม ก็คือการลดราคาทางอ้อมนั่นเอง

- มาตรการห้ามการบังคับขายพ่วง ทำให้ลดการจำหน่ายพ่วงสินค้า (เบียร์) ที่กำไรน้อยไป กับสินค้า (เหล้าขาว) ที่กำไรมาก ทำให้สามารถไปลดราคาสินค้า (เบียร์) จนถูกกว่าความเป็นจริงได้ ทำให้ผู้ดื่มสามารถซื้อได้ในราคาถูกเกินไป ส่งผลให้ผู้ดื่มได้มากจนเมามาและก่อผลกระทบต่างๆ ตามมา

- มาตรการห้ามเร่ขาย จะทำให้การเร่ขายที่มีอยู่กลาดเกลื่อน ซึ่งมักจะไปเร่ขายตามงานเทศกาลต่างๆ ทำให้เกิดการซื้อดื่มและซื้อดื่มซ้ำจนเมามากเกินไป ซึ่งทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทและอุบัติเหตุได้มากขึ้น

- มาตรการห้ามขายโดยเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ จะทำให้ป้องกันไม่ให้ในอนาคตมีเครื่องจำหน่ายแบบอัตโนมัติดังเช่นบางประเทศ ซึ่งทำให้ไม่สามารถจะยับยั้งการซื้อน้ำเมาของเด็กและเยาวชนได้

- มาตรการควบคุมฉลากและคำเตือนบนผลิตภัณฑ์น้ำเมา ซึ่งจะทำให้คณะกรรมการนโยบายสามารถกำหนดเกณฑ์ของฉลากและคำเตือนให้เข้มข้น เช่น มีภาพคำเตือนเหมือนกรณีนุหรีได้ในอนาคต)

ท่านผู้รู้และห่วงใยสังคมได้กล่าวสรุปว่า ปัญหาการดื่มและผลกระทบจากการดื่มน้ำเมาเป็นที่ประจักษ์ชัดในประเทศไทย การกำหนดให้มีกฎหมายควบคุมน้ำเมาถือเป็นก้าวที่สำคัญก้าวหนึ่งของประเทศที่ได้ให้ความสำคัญกับการควบคุมปัญหาสำคัญนี้ ผลที่ตามมาคือจะเกิดการลดนักหน้าใหม่ ลดการดื่มโดยรวม และลดผลกระทบจากการดื่ม แต่กระนั้นต้องอยู่บนเงื่อนไขของการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และการกำหนดเพิ่มเติมนโยบายและมาตรการที่สำคัญจำเป็นอย่างต่อเนื่องไม่สิ้นสุดตราบใดที่ปัญหาการดื่มและผลกระทบจากการดื่มน้ำเมายังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย **๒**



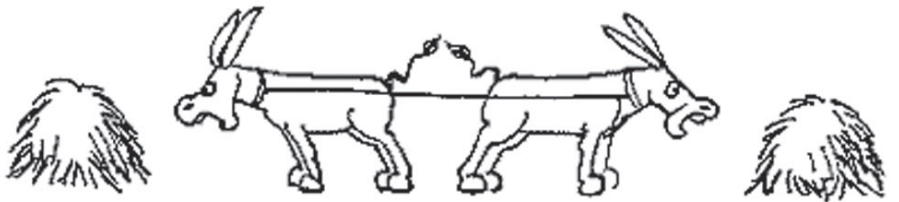
การบริหารอันยิ่งใหญ่ ต้องทุกฝ่ายต่างพอใจ
ก ิ วนๆ แปลว่าชนะทั้งคู่ ต่างฝ่ายต่างก็ได้ แต่
“วิน” ตัวเดียว ฝ่ายหนึ่งยิ้ม อีกฝ่ายยอมมีน้ำตา
วินแบบนี้เป็นได้แค่วินมอเตอร์ไซด์!

หากไม่โลก ไม่เอาแต่ใจ มองไปที่สถานการณ์
บ้านเมือง ก็ลงเอยที่วินไม่มกเหมือนกัน!

เมื่อกระแสประชาธิปไตย ครูอาจารย์ ประชาชน
คนบัณฑิตตาหน้าเรียกร้องนายกรัฐมนตรีทักษิณ
ลาออก



ตำนาน แห่งชัยชนะ



ความสูญเสีย ทำให้มนุษย์ตกผลึกความคิด
พ่อแม่ อาจได้คิดเมื่อลูกเสียคน
คุณครู อาจตกผลึกเมื่อลูกศิษย์ถือป้ายขับไล่
นักการเมือง จะตกผลึกเมื่อบ้านเมืองเกิดความเสียหาย
แต่จะเสียสละ หรือเข้าตาจน
ตัวท่านเองนี้แหละจะรู้ดีที่สุด

ไม่ใช่ขุบพรรค

ท่านนายกฯ ประกาศขุบสภาหวังให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสิน

หากเลือก ส.ส. ไทยรักไทย เข้ามามาก แปลว่า “เขายังรักผม” เพราะเหตุนี้ “ผมจึงขออยู่ต่อ”

ครูภาษาไทยได้แต่เวียนหัว เพราะนายกฯ ท่านใช้เกมซ้อนซ้อนเงื่อน คนละเรื่องเดียวกันแท้ๆ

อุปมาดั่งจับศรรามมาโฆษณาสปูนกแก้ว “ผมใช้นกแก้ว ผมรักนกแก้ว....”

ดูทีวีบ่อยๆ เราก็จะเคลิ้มไปใช้นกแก้ว เพราะศรรามในดวงใจเค้าใช้นกแก้วนะตัวเอง!

แต่กระแสต่อต้านจากสารทศ เขากล่าวหาทุจริตเผด็จการ ชนชั้นใหม่....

“ประชาชนยังรักผมอยู่ครับ” ถ้ามไปไหนมาก็ต้องบอก สามวาสองศอก!

ลำดับเหตุการณ์แต่ละฉาก ดังนี้

เรียกร้องให้ลาออก-ไม่ลาออก-ขุบสภา-เลือกตั้งใหม่-พรรคอื่นๆประท้วง-การเดินทางขบวนประท้วงอันยาวนาน-ประชาชนทะเลาะแบ่งแยก-ทหารปฏิบัติ-เศรษฐกิจร้องว้าย-ต่างชาติโวย-ประชาชนยังคงแบ่งแยก-เลือกตั้ง-รัฐสภาได้

ส.ส.ชุดเดิมๆ-เตรียมจัดตั้งรัฐบาลโดยพรรคเดิมๆ -อดีตนายกฯ สัญญาจะไม่เล่นการเมือง

๕๐๐ วันอันตราย มีความสูญเสียมากมายทั้ง ๒ ฝ่าย และจบลงที่คำสัญญาไม่เล่นการเมือง

“รู้อย่างจี้ ออกเสียแต่วันแรกก็ดีหรือ..”

กว่าจะวินๆ ก็รอดวายทั้งชีวิตทรัพย์สินมากมายมหาศาล

กว่าจะได้คิด

กว่าจะสำนึก

บางทีก็ต้องรอความเสียหายให้บังเกิด

อดีตทหารบางคน อาจจะทำพินิจ รู้อย่างจี้รอนองเลือดก็คงจะสวยกว่านี้

อดีตนายกฯ ท่านก็อาจจะรำพึง รู้อย่างจี้ ออกเสียแต่ตอนโน้น ก็สบายไปนานแล้ว

แต่นั้นแหละ ความสูญเสีย ทำให้มนุษย์เราดกผลึกความคิด

พ่อแม่ อาจได้คิดเมื่อลูกเสียคน

คุณครู อาจตกผลึกตัวเอง เมื่อลูกศิษย์ถือป้ายขับไล่

นักการเมือง จะตกผลึกเมื่อบ้านเมืองเกิดความเสียหาย

แต่จะเสียสละ หรือเข้าตาจน ตัวท่านเองนี้แหละจะรู้ดีที่สุด **ข**



คนใดคนหนึ่งผู้
เคียดฆ่าคนอนันต์
ไปปานบุรุษอัน
เหียรท่านเย็นยอแล้
ใจฉกรรจ์
หนักแท้
ผจญจิต เองนา
ว่ามีชัย ๗

(โคลงโลกนิติ)



แม้เป็นชน กลุ่มน้อย ไหล่สังคม
ตระกูลผสม ล้วนแต่ รักษาธรรม
คุณความดี มีฤทธิ์ วิเศษล้ำ
สร้างบุญนำ สุขซึ่ง ถึงชรา



ตระกูลรักษารธรรม

(มหาธัมมपालชาดก)

มีอยู่ครั้งหนึ่งเมื่อพระเจ้าสุทโธทนะได้ถวาย
ข้าวยาคุ (ข้าวต้มเหลวต้มขุดได้) และของเคี้ยว
แต่พระผู้มีพระภาคเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์อีก
๒๐,๐๐๐ รูป ในพระราชานิเวศน์ของพระองค์

เมื่อพระเจ้าสุทโธทนะทรงกระทำสัมโมทนิย-
กถา (คือกล่าวคำอันเป็นที่ยินดี) ในระหว่างภัตแล้ว
ก็ทรงกล่าวว่า

“ในครั้งที่พระพุทธองค์ทรงบำเพ็ญทุกกรกิริยา
(ทำความเพียรที่กระทำได้อย่างวิจิตรมานตนา)
อยู่นั้น ได้มีหมู่พวกเทวดา (ผู้มีจิตใจสูง) มาบอก
แก่หม่อมฉันว่า สิทธิตถกุมารโอรสของพระองค์
สิ้นพระชนม์เสียแล้ว เพราะบำเพ็ญการเสวย
พระกระยาหารน้อย จนหมดสิ้นเร็วแรง ขาด
ลมหายใจไปแล้ว”

พระศาสดาทรงสดับเช่นนั้น จึงตรัสถามว่า
“มหาบพิตร แล้วพระองค์ทรงเชื่อคำบอก
เล่านั้นหรือ?”

“หม่อมฉันไม่เชื่อเลย และยังห้ามเทวดา
ทั้งหลายนั้นเสียอีกว่า พระโอรสของเราหาก
ยังไม่ได้เป็นพระพุทธเจ้าแล้ว ย่อมจะยังไม่
ตายไปก่อนแน่นอน”

พระผู้มีพระภาคทรงยิ้มมุมปาก แล้วตรัสว่า
“มหาบพิตร ในบัดนี้พระองค์จะทรงเชื่อ
อย่างไรกัน เพราะแม้ในกาลก่อนพระองค์ก็เคยไม่
ทรงเชื่อมาแล้ว”

พระเจ้าสุทโธทนะจึงทูลขอให้ตรัสเล่า
เรื่องราวนั้นให้ฟัง พระผู้มีพระภาคจึงทรงแสดง
เรื่องในอดีต

.....

ในอดีตกาล มีหมู่บ้านแห่งหนึ่งในแคว้นกาลิ ได้มีหมู่คนกลุ่มหนึ่งพักอาศัยอยู่ที่บ้าน “**ธรรมपाल-คาม**” บ้านหลังนั้นที่ได้ชื่อนั้น ก็เพราะเป็นที่ อยู่ของตระกูลพราหมณ์ที่ชื่อ “**ธรรมบาล**” ซึ่ง หมายถึง “**รักษารธรรม**” คือประพฤติอยู่ในกุศล-กรรมบถ ๑๐ (กระทำดีอันเป็นกุศล ๑๐ อย่าง ได้แก่ ๑.ละเว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ๒.เว้นจากการ ลักขโมย ๓.เว้นจากการประพฤติผิดในกาม ๔.เว้นจากการพูดปด ๕.เว้นจากการพูดส่อเสียด ๖.เว้นจากการพูดคำหยาบ ๗.เว้นจากการพูด เพื่อเจ้อ ๘.เว้นจากความโลภอยากได้ของเขา ๙.ไม่คิดปองร้ายผู้อื่น ๑๐.มีความเห็นที่ถูกต้อง) และผู้คนอื่นๆ ในตระกูลนั้นทั้งหมด แม้เป็น พวกข้าทาสบริวารกรรมกร ก็ยังให้ท่านทำบุญ รักษาศีล กระทำอุโบสถกรรม (ถือศีล ๘ ทุกวัน พระของกึ่งเดือน)

บ้านตระกูลธรรมบาลนี้ มีบุตรชายคนหนึ่ง ชื่อว่า**ธรรมपालกุมาร** พ่อเขาเติบโตเป็นหนุ่มน้อย แล้ว **มหาธรรมपालพราหมณ์**ผู้เป็นบิดา ได้ให้ ทรัพย์แก่เขาพันหนึ่ง ส่งตัวไปเรียนศิลปะยังเมือง ตักกศิลา

ธรรมบาลมาจนได้ศึกษาเล่าเรียนเป็นอย่างดี อยู่ในสำนักของ**อาจารย์ทศปาโมกข์** (อาจารย์ ผู้มีชื่อเสียง) เขาเฉลียวฉลาดเรียนรู้ได้เร็ว จน กระทั่งได้เป็นหัวหน้าของหมู่มาจนทั้งหลาย ๕๐๐ คน

ต่อมาเกิดเรื่องเศร้าขึ้นในสำนัก**บุตรคนโตของ อาจารย์ถึงแก่ความตาย** อาจารย์นำศพไปทำ ฌาปนกิจที่ป่าช้า ทั้งอาจารย์ทั้งศิษย์และหมู่ญาติ ทั้งหลายต่างพากันร้องไห้คร่ำครวญเสียใจกันใหญ่ **มีแต่ธรรมบาลมาจนคนเดียวเท่านั้นที่ไม่ร้องไห้ ไม่เศร้าโศกเสียใจใดๆ เลย**

เผาศพเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทุกๆ คนก็ออกจาก ป่าช้านั้น กลับถึงสำนักก็ยังมีนั่งเศร้ารำพันถึงว่า

“น่าเสียดายบุตรคนนี่ของอาจารย์ยิ่งนัก เพราะเป็นผู้ที่สมบูรณ์ด้วยมารยาทดีพร้อม ไม่น่า อายุสั้น ต้องมาพลัดพรากจากบิดามารดา ตาย

เสียตั้งแต่ยังหนุ่มแน่นอยู่”

ธรรมบาลมาจนพได้ฟังเช่นนั้น ยิ่งเก็บใจ สงสัยเอาไว้ไม่ได้อีกต่อไปแล้ว ต้องโพล่งออกไป ว่า

“เพื่อน! ก็นี่มันเหตุใดกันเล่า บุตรของ อาจารย์จึงตายเสียแต่ยังหนุ่ม ที่จริงในวัยหนุ่ม อยู่ยนั้น ยังไม่ควรตายมิใช่หรือ?”

“โอ้เอ๋ย! เพื่อน ท่านไม่รู้จักความตายของ สัตว์โลกทั้งหลายดอกหรือนี้ ว่าจะตายเวลาใดก็ได้ แม้เป็นเด็กก็ตาม”

คำตอบนี้ยิ่งเพิ่มความไม่เห็นด้วยแก่ธรรม- ปาลมาจนพ ถึงกับบอกว่า

“เรารู้เหตุผลนั้นอยู่ แต่เราไม่เคยเห็นมีใคร ตายตั้งแต่หนุ่มเลย จะตายกันก็ต่อเมื่อแก่แล้ว ทั้งนั้น”

แม้จะเริ่มแปลกใจขึ้นบ้างแล้ว แต่มาจนพทั้ง หลายก็พูดว่า

“สังขารทั้งปวงไม่เที่ยง มีแล้วกลับไม่มี จะ เด็กจะหนุ่มจะแก่ล้วนตายได้ทั้งสิ้น”

แต่ธรรมบาลมาจนพยังคงตอบย้าอีกว่า

“ก็จริง!สังขารไม่เที่ยงแต่คนเรานั้นไม่ตายตอน หนุ่มแน่ จะตายตอนแก่แล้วทั้งนั้น เมื่อแก่จึงจะ ถึงซึ่งความไม่เที่ยง”

คราวนี้มาจนพทั้งหลายกลับเป็นฝ่ายงุนงงยิ่งนัก อดไม่ได้ที่จะถามไปว่า

“นี่แน่ะเพื่อนธรรมบาละ ที่บ้านของท่าน ไม่มีใครตายบ้างเชียวหรือ?”

“มีสิ! มีแต่ตายเมื่อตอนแก่แล้วทั้งนั้น ไม่มี ใครตายเมื่อยังหนุ่มสาวอยู่เลย”

สุดแปลกประหลาดใจเหลือหลายจนเหล่า มาจนพพากันอุทานออกมาว่า

“นี่เป็นการลึบทอดกันมา เป็นประเพณีแห่ง ตระกูลของท่านหรือ?”

ธรรมบาลมาจนพรับคำอย่างหนักแน่นว่า

“ถูกแล้ว! นี่เป็นประเพณีแห่งตระกูลของเรา”

บรรดามาจนพทั้งหมดได้ฟังคำยืนยันดังนั้น แล้ว จึงพากันไปบอกเล่าแก่อาจารย์ให้รับทราบ

อาจารย์จึงเรียกตัวธรรมपालมาถาม

“ธรรมปาละเอ๋ย ได้ยินว่าในตระกูลของเจ้า คนตายตอนแก่เท่านั้น ไม่มีใครตายตอนหนุ่มเลย จริงหรือ?”

“จริงครับท่านอาจารย์”

อาจารย์ได้ยินกับหูตัวเองเช่นนั้น ก็เกิดสะดุดใจขึ้นว่า

“มาณพนี้พูดนำอัครรรย์เหลือเกิน เห็นที่เรา จะต้องไปที่บ้านของเขา ถามดู หากเป็นความจริง เราจะขอความรู้จากคนที่บ้านนั้นบ้าง”

หลังจากนั้นอีก ๗-๘ วัน ก็ได้เรียกธรรมपालมาถามว่า

“แน่ะ! ธรรมปาละ เราจะไปทำธุระที่อื่นสักหลายวัน เจ้าจงดูแลบอกสอนศิลาปะแก่มาณพเหล่านี้ให้ดี จนกว่าอาจารย์จะกลับมา”

แล้วก็เตรียมตัวออกเดินทาง โดยให้ศิษย์ไปเก็บกระดูกของแพะตัวหนึ่ง นำมาล้างเอาใส่กระสอบไว้ ให้คนรับใช้ผู้หนึ่งช่วยถือติดตามไป

รอนแรมไปจากเมืองตักกศิลาจนถึงแคว้นกาลสีก็เที่ยวถามหาบ้านพราหมณ์มหาธรรมปาละ ซึ่งเป็นบิดาของธรรมपालมาพบ เมื่อรู้แหล่งว่าอยู่หลังไหนแล้ว ก็เสาะหาจนเจอไปหยุดยืนอยู่ที่หน้าประตูบ้าน ส่งเสียงร้องเรียกคนข้างใน

พวกเขาได้ยินเสียงมาสอบถาม แล้วช่วยกันรับร้อม รับรองเท้าจากมือของอาจารย์ รับกระดูกจากมือของผู้รับใช้ที่ติดตามมา เชิญอาจารย์เข้าไปในบ้าน

แต่อาจารย์ยังไม่ยอมเข้าสู่ประตู ได้บอกแก่พวกเขาสนั้นว่า

“ท่านจงไปบอกแก่บิดาของธรรมपालมาพบเถิดว่า อาจารย์ของบุตรท่านเดินทางมาจากตักกศิลา ได้ยินรอฟบอยู่ที่ประตูนี้แล้ว”

พวกเขาสร้รับคำ เข้าไปแจ้งให้มหาธรรมपालพราหมณ์ทราบ พราหมณ์รีบไปที่หน้าประตูทันที เชื่อเชิญว่า

“เข้ามาข้างในก่อนเถิด ท่านอาจารย์”

แล้วนำอาจารย์ขึ้นเรือน ทำกิจทุกอย่าง มี

ล้างเท้าให้เป็นต้น จากนั้นก็เชิญอาจารย์ให้บริโภคอาหาร เสร็จแล้วจึงได้นั่งสนทนากันตามสบาย พอสบโอกาสอาจารย์จึงทำหน้าเศร้ากล่าวด้วยท่าทีแสดงความเสียใจว่า

“ท่านพราหมณ์เอ๋ย ธรรมपालมาณพบุตรชายของท่านนั้นเป็นคนมีสติปัญญาดี ได้เรียนรู้ไตรเพท (คัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ ๓ อย่างของศาสนาพราหมณ์) และศึกษาศิลปะ ๑๘ ประการ แต่เคราะห์ร้ายได้ตายเสียแล้ว ด้วยโรคปัจจุบันอย่างหนึ่ง โอ!สังขารทั้งปวงไม่เที่ยงหนอ ท่านอย่าเศร้าโศกเสียใจไปเลย”

พอสิ้นคำกล่าวของอาจารย์ แทนที่พราหมณ์จะเสียใจ กลับนำแปลกยิ่งนัก ที่พราหมณ์ถึงกับตบมือหัวเราะลั่น พร้อมกล่าวออกไปว่า

“ลูกฉันยังไม่ตาย ที่ตายนั้นจะต้องเป็นลูกของคนอื่นแน่ๆ”

อาจารย์ก็ยังย้ำยืนยันอีก

“ท่านพราหมณ์ นี่ท่านจงดูกระดูกบุตรของท่านเองเถิด แล้วท่านก็จะเชื่อ”

จัดการแก้ทอกระดูกมาเปิดให้ดู แม้ได้เห็นกระดูกแล้ว พราหมณ์ก็ยังคงกล่าวว่า

“นี่คงเป็นกระดูกของแพะหรือสุนัขกระมัง ลูกฉันต้องยังไม่ตายเด็ดขาด เพราะในตระกูลรักษาธรรมของเรา ตลอด ๗ ชั่วโคตรมาแล้วไม่เคยมีใครตายตั้งแต่ยังหนุ่มสาวเลย ท่านต้องพูดปิดกับเราแน่นอน”

ในขณะที่ตนเอง แม้คนอื่น ๆ ทั้งหมดในบ้านพอได้ฟังเรื่องนี้เข้า ก็ล้วนพากันตบมือหัวเราะขบขันกันยกใหญ่ สร้างความตื่นเต็นอัครรรย์แก่อาจารย์ยิ่งนัก พลอยบังเกิดความรู้สึที่ดีใจมีความสุขไปด้วย แล้วรีบสอบถามขึ้นว่า

“ท่านพราหมณ์ ในประเพณีตระกูลของท่านนี้ ที่คนวัยหนุ่มสาวจะไม่ตาย ถ้าไม่มีเหตุก็คงไม่อาจเป็นไปได้ ก็แล้วเพราะเหตุใดกันเล่า อะไรเป็นวัตร (ข้อปฏิบัติ) ของท่าน อะไรเป็นพรหมจรรย์ (การประพฤติธรรมอันประเสริฐ) ของท่าน ผลของกรรมอะไรที่ท่านประพุดติมาเป็นอย่างดีแล้ว

คนหนุ่มสาวของพวกเขาจะไม่ตาย”

มหาธรรมपालพราหมณ์ได้ฟังดังนั้นแล้ว ก็พรรณนาคุณแห่งอานาภาพ ที่เป็นเหตุให้คนหนุ่มสาวในตระกูลไม่ตายว่า

“๑.พวกเราประพฤติธรรม ไม่กล่าวมุสา งดเว้นกรรมชั่ว งดเว้นกรรมอันไม่ประเสริฐทั้งหมด

๒.พวกเราได้ฟังธรรมของอัสตบรูษ (ผู้มีมัจฉาทิฐิ) เราไม่ชอบใจธรรมของอัสตบรูษ จึงละทิ้งอัสตบรูษเสีย แต่หากเราได้ฟังธรรมของอัสตบรูษ (ผู้มีสัมมาทิฐิ) เราชอบใจธรรมของอัสตบรูษ จึงคบหาอยู่กับอัสตบรูษนั้น

๓.ก่อนจะให้ทาน พวกเราจะเป็นผู้ตั้งใจดี แม้กำลังให้อยู่ก็ชื่นชมยินดี ครั้นให้แล้วก็จะไม่คิดให้เดือดร้อนใจในภายหลัง

๔.พวกเราจะทำบุญเลี้ยงดูสมณะ พราหมณ์ คนเดินทาง วณิก ยาจก และคนขัดสนทั้งหลาย ให้ได้รับความอิ่มหนำสำราญด้วยข้าวและน้ำ

๕.พวกเราผู้ที่เป็นสามีจะไม่นอกใจภรรยา ผู้เป็นภรรยาก็จะไม่นอกใจสามี เราต่างประพฤติพรหมจรรย์ละเว้นเสพเมถุนกับผู้ที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยาของตน

๖.พวกเราทั้งหมดงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ งดเว้นสิ่งของที่เขาไม่ให้ ไม่ดื่มของเมาทั้งหลาย

๗.บุตรของพวกเราเมื่อเกิดในหญิงที่ดีมีศีล จึงยอมเป็นผู้ฉลาด มีปัญญา เป็นพหูสูต (ผู้ศึกษามาก) เรียนจบไตรเพทได้

๘.บิดามารดา พี่น้องชายหญิง บุตร ภรรยา พวกเราทุกคนประพฤติธรรม มุ่งประโยชน์สืบไปในโลกหน้า

๙.พวกข้าทาส คนรับใช้ และกรรมกรทั้งหมด แม้คนที่มาอาศัยอยู่ ก็ล้วนแต่ประพฤติธรรม มุ่งประโยชน์ต่อไปในโลกหน้า

๑๐.ธรรมแลย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม ธรรมที่บุคคลประพฤติดีแล้ว ย่อมนำสุขมาให้ นี่เป็นอานิสงส์ (ผลบุญผลประโยชน์) ในธรรมที่ประพฤติดีแล้ว ผู้ประพฤติธรรมย่อมไม่ไปสูทุกคติ (ทางดำเนินชั่ว)

ก็เพราะธรรมแลย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม เหมือนดั่งกับมีร่มคันใหญ่เอาไว้ใช้ในฤดูฝน ฉะนั้น ดังนั้นเราจึงเชื่อมั่นว่า ธรรมपालะลูกของเรา อันธรรมคุ้มครองแล้วย่อมปลอดภัย กระตุกที่ท่านนำเอามา นี้ เป็นกระตุกสัตว์อื่นอย่างแน่มมั่น ลูกของเราจึงมีความสุขอยู่เป็นแน่แท้”

อาจารย์ได้ฟังมาถึงตรงนี้ ก็รีบกล่าวโดยเร็วว่า

“การมาในครั้งนี้ของข้าพเจ้า เป็นการมาดีแล้วหนอ นับว่ามีผล ไม่ไร้ผลเลย”

กล่าวด้วยอาการปีติยินดีแล้ว ก็รีบขมาโทษกับบิดาของธรรมपालมาณพว่า

“นี่เป็นกระตุกแพะจริง ๆ ข้าพเจ้านำมาเพื่อจะทดสอบท่านเท่านั้น บุตรชายของท่านยังสบายดีอยู่ ขอท่านได้โปรดอดโทษแก่ข้าพเจ้าด้วย และช่วยบอกข้อประพฤติธรรมอื่นๆ ที่ท่านถืออยู่รักษาอยู่ แก่ข้าพเจ้าอีกเถิด”

เมื่อพราหมณ์ให้อภัยแล้ว อาจารย์จึงอยู่ศึกษาจดจำธรรมะต่างๆ ในที่นั้นเอาไว้

หลังจากนั้นอีก ๓ วันจึงลากลับไปยังเมืองตักกศิลา อบรมสั่งสอนให้ธรรมपालมาณพศึกษา ศิลปะทุกอย่างจบสิ้น แล้วส่งตัวกลับไปด้วยบริวารมากมาย

.....

พระศาสดาครั้นทรงเล่าชาดกนี้แก่พระเจ้าสุทโธทนะแล้ว ก็ตรัสว่า

“มหาธรรมपालพราหมณ์ในครั้งนั้น บัดนี้ได้มาเป็นมหาบพิตรนั่นเอง อาจารย์ที่ศายาโมกขนั้น ได้มาเป็นพระสารีบุตรในบัดนี้ ส่วนธรรมपालมาณพได้มาเป็นเรตถาคตเอง”

แล้วทรงประกาศสังฆธรรม ในเวลาที่จบสังฆจะนั้น พระเจ้าสุทโธทนะก็ได้ดำรงอยู่ในอนาคามีผล (บรรลุนิพพานเป็นพระอนาคามี) ทันที **๓**

(พระไตรปิฎกเล่ม ๒๗ ข้อ ๑๔๑๐, อรรถกถาแปลเล่ม ๕๙ หน้า ๘๗๙)

สมเด็จพระพี่นางทรงชี้ทางสวรรค์...



๑ "...ในทรมานที่เราสิ่งที่สอนอันดับแรกคือ เราทำอะไรให้เมืองไทย"



๒ "พวกเรามีสิทธิ์ เราไม่พูดปดเลยสักคำ เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าเห็นว่าสำคัญที่สุดที่ทรงอบรมมา"



๓ "...แม่แม่เคยชมว่าเราเก่ง เราสวย แต่ชมสิ่งที่เราได้ทำดี..."

พระเมตตา ทรงเรียบง่าย ทรงอุทิศเพื่อปวงชน



ต้นแบบสตรีไทย ทรงพลังสร้างสรร



ชีวิตหนึ่งๆ สามารถสร้างความดีได้มากมายให้แก่โลกนี้



๔ "นรชาติงามชาว มลาฬหะล้วนทั้ง อื่นกริย์ สมิธทั่วแต่ชีวิต ประดับไว้ในสยาม"

กำไร-ขาดทุนแท้ของอาริยชน



(ต่อจากฉบับ ๒๑๐)

ระบบ“บุญนิยม”นี้ ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในใจจริงๆ ว่า จะช่วยสังคมมนุษยชาติที่ถูกพิษและฤทธิ์ของระบบ “ทุนนิยม” กำลังต้อนเข้ามาจมอับอยู่ในปัจจุบันนี้ได้แน่ๆ หากประชาชนได้ศึกษาช่วยวิจัยกันต่อ และอบรมฝึกฝน ร่วมมือสร้างสรรค์ให้เกิดให้เป็นผู้เจริญตามระบบ“บุญนิยม” นี้กัน จนมีคุณภาพ(quality) และปริมาณ(quantity) เพียงพอ ตอนนี้นักจะเห็นจะรู้ยังยากอยู่ ยิ่งจะเชื่อตาม ยิ่งยากใหญ่ เพราะยังมีผู้พอรู้พอเป็น หรือ ดำเนินชีวิตใน ระบบ“บุญนิยม”ได้แล้ว จำนวนน้อยเหลือเกิน

เฉพาะอย่างยิ่ง คนทั้งหลายเกือบทั้งโลกทุกวันนี้ก็ล้วน ดำเนินชีวิตกันอยู่ ด้วยระบบ“ทุนนิยม”อย่างสนิทสนมและ ตายใจว่า ไม่เห็นจะมีระบบอะไรอื่นอีกเลย กันทั้งนั้น ส่วนผู้ที่เห็นและเข้าใจถึงได้ว่า ระบบ“ทุนนิยม”กำลังเข้า มุมอับ ไปไม่รอด ช่วยมนุษยชาติในโลกให้เกิดสุขสันต์อย่าง อุดมสมบูรณ์ เป็นสังคมที่ดีตามอุดมการณ์ ไม่ได้นั้น ก็ยังมี น้อยอยู่ด้วย จึงเป็นเรื่องยากที่ยากสุดๆ จริงๆ แต่ข้าพเจ้าก็ยังไม่เห็นทางออกอื่นใดเลยที่จะดีกว่า ต้องปรับตัวมาเป็นระบบ“บุญนิยม”นี้ให้ได้ แล้วสังคม มนุษยชาติในโลกไปรอดแน่ๆ

เราได้สาธยายเรื่อง“ที่พึง”มายาวนานมาก ได้โยงโยมมาจนถึง“ทิวฐธัมมิกัตถะประโยชน์” ซึ่งได้อธิบายถึงรายละเอียดของความเป็น“ประโยชน์ปัจจุบัน” ทั้งที่เป็นโลกียประโยชน์ ไปกระทั่งถึงที่เป็น โลกุตระประโยชน์ ก็คงจะพอเข้าใจได้มากขึ้นแล้วว่า**“กำไรแท้ หรือขาดทุนแท้ของอารยชน”**นั้น เป็นอันใด และได้สาธยายมาถึงตอนท้ายแห่งทิวฐธัมมิกัตถะประโยชน์ คือ ข้อที่ ๔

ข้อที่ ๔ **“สมวีริตา”** อันหมายถึง การเลี้ยงชีพอย่างเรียบร้อยราบรื่น อย่างใจสงบเบิกบาน หรืออย่างมีสัมมาอาชีพ และ เรากำลังอธิบายมาถึง...

“จุดต่าง”นี้ยสำคัญของความเป็น“อารยชน” กับ“ปุถุชน”หรือ“กัลยาณชน” ซึ่งควรจะจับจุดสำคัญนี้กันให้ได้แม่นๆ ซัดๆ คมๆ

ในฉบับที่แล้วกำลังสาธยายถึง“หลักคิด”หรือ“การคำนวณ”ของ“ปัญญาโลกียะ” ว่ายังไม่สุจริต-ยุติธรรม ยังไม่เที่ยงธรรมเท่ากับ“ปัญญาโลกุตระ” ก็ได้อธิบายไปเพียงนิดหน่อย จึงต้องขอย้อนซ้ำที่อธิบายไว้แล้วสักเล็กน้อย ผู้ไม่มีหนังสือฉบับก่อนจะได้อ่านรู้เรื่องต่อติดพอสมควร]

เมื่อได้เข้าใจคุณลักษณะของ**“อารยบุคคล”**ที่ต้อง**ตามสังฆธรรมของศาสนาพุทธแล้ว** แม้จะแค่เป็นอารยบุคคลชั้น“โสदानัน”ก็เห็นชัดแล้วว่าผู้บรรลุคุณสมบัติของศาสนาพุทธอย่าง**“สัมมาทิวฐิ”**นั้น ยิ่งบรรลุธรรม**“โลกุตระ”** ก็ยังเป็นคนขยันการงาน มี**“สัมมาอาชีพ”** **ชนิดเป็น“บุญนิยม”** สร้างสรรเพื่อสังคม เป็นประโยชน์ต่อโลกต่อสังคมยิ่งขึ้นแน่นอน เพราะ**“อารยบุคคล”**จะมี**“ปัญญาโลกุตระ”** เข้าใจทิศทางและเนื้อแท้ของสังฆธรรม ที่เป็น**“กำไร-ขาดทุนแท้ ของอารยชน”** ได้อย่างถูกต้อง

เพราะฉะนั้นลักษณะสำคัญของ**“บุญนิยม”** บ่งชี้ได้อย่างชัดเจนว่า ความเป็น**“บุญ”**จึงไม่เพียงเป็น**“บุญ”** แต่**“โลกียธรรม”**เท่านั้น ยังมี**“บุญ”**ที่เป็น**“โลกุตระธรรม”** ซึ่งมีคุณพิเศษของ**“โลกุตระสังฆะ”** อีกต่างหาก แต่ก็ไม่ได้อธิบายความว่า ใน**“โลกุตระธรรม”**จะไม่มี**“บุญ”**แบบ**โลกียธรรม** **โลกุตระธรรม**นั้นมีทั้ง**“บุญ”**ที่เป็นคุณลักษณะของ**โลกุตระสังฆะ** และมีทั้ง**“บุญ”**แบบ**โลกียธรรม**ด้วย มีทั้งน้อยทั้งมาก ได้เช่นเดียวกัน ตามสมรรถนะของอารยบุคคลแต่ละบุคคลนั้นๆ เพียงแต่ว่า**“โลกุตระธรรม”**จะต้อง

เป็น**“บุญ”**ที่มีคุณลักษณะเข้าข่ายหรือถึงขีด**“โลกุตระสังฆะ”** **ขึ้นไปด้วย** จึงจะนับเข้าระดับ**“บุญนิยม”**

เราได้รับฟังถึง**“ปรัชญาของทุนนิยม กับ บุญนิยม”** มาแล้ว หลายคนอาจจะยังคิดว่า เป็นเพียง“แนวคิด”เล่นๆ หรือเป็นแค่**“ตรรกะ”**อวดเหตุผลเชิง ชั้นให้ดูน่าฟังเท่านั้น ซึ่งก็ดูดี ดูโก้ **แต่เป็นไปไม่ได้ คนทำไม่ได้แน่**

ขอยืนยันว่า **เป็นไปได้ คนทำได้แน่ๆ** เพราะมีกลุ่มคนที่ทำมาแล้ว และเป็นไปได้แล้วด้วย เดียวนี้ หมู่กลุ่มที่ทำได้นี้ก็ยังมีอยู่ เรามาสาธยายรายละเอียดให้ชัดเจนขึ้น ในแต่ละข้อของ ๑๑ นิยาม ที่ได้กล่าวถึงมาแล้วนั้นดูดีๆ แล้วจะเห็นว่า มันเป็นไปได้

[ในฉบับที่แล้ว นิยามแห่งความเป็น**“บุญนิยม”** ข้อ ๑ ต้องเป็น**โลกุตระธรรม** และข้ออื่นๆ ก็ได้สาธยายไปแล้ว ยังสาธยายค้างอยู่ใน ข้อ ๘ และกำลังบรรยายถึง**“ความแตกต่าง”**ของ**“ทุนนิยม”** กับ**“บุญนิยม”** ในแนวกว้างแนวลึกเพิ่มเติมให้เห็นชัดขึ้น]

และขอยืนยันว่า**“ในการทวนกระแสนี้ชาวบุญนิยมทวนกระแสอย่างมีความสุข”** สำหรับผู้มีภูมิธรรมบรรลุดุจธรรมจริง ไม่ใช่กระทำอย่าง**“จวนใจ”** หรือเพราะ**“ไร้ทางออก”** หรือ**“สุดทุกข์สุดฝันทน”**แน่ๆ แม้ในกรณีผู้บรรลุยังไม่สมบูรณ์ซึ่งอาจจะมีคามฝืน ความลำบากอยู่บ้าง ก็เพราะกิเลสของตนยังไม่หมด นั้นยอมเป็นไปตามจริงของผู้ที่ยังไม่บรรลุถึงขั้นสูงเพียงพอ ก็จะต้อง**“ตั้งตนอยู่บนความลำบาก”**(ทุกขายะ อตตตัง ปทหติ) อันเหมาะสมกับตนเอง เท่าที่ตนจะพอลำบากได้ **“กุศลธรรมจึงจะเจริญยิ่ง”** [พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๑๕] นั่นคือ การปฏิบัติตนเป็น**“มัชฌิมาปฏิปทา”**ในประเด็น**“มัชฌิมาปฏิปทา”** ที่หมายความว่า **“การปฏิบัติที่เป็นกลาง คือไม่หย่อนเกินไป ไม่ตึงเกินไป”**นี้ มีคนเข้าใจยังไม่สมบูรณ์อยู่มาก จึงทำให้ยึดอยู่แต่ในจุดที่พาไม่เจริญ ความรู้แจ้งชัดใน**“มัชฌิมาปฏิปทา”**นี้เป็น**“ประเด็นสำคัญมาก”**สำหรับผู้ปฏิบัติชาวพุทธ

คนทั่วไปเรียกกันว่า **“การปฏิบัติที่เป็นกลาง คือไม่หย่อนเกินไป ไม่ตึงเกินไป”**(มัชฌิมาปฏิปทา) แล้วก็ยึดกันแน่นอยู่ตรงความหมายเฉพาะชั้น**“หยาบที่สุด”**เท่านั้น เท่านั้นว่า เป็น**“ความสุดโต่งหรือความไม่เป็นกลาง”**

กำไร-ขาดทุนแท้ของอารยชน

[ก่อนหน้านี้นี้ ได้พูดถึง“กิเลส-ตัณหา-อุปาทาน” ซึ่งเป็น “สมุทัยแห่งทุกข์” ที่คนจะต้องกำจัดมัน จึงจะเจริญด้วย จะพ้นทุกข์ด้วย โดยการปฏิบัติ“มรรค อันประกอบด้วย องค์ ๘” หรือปฏิบัติ“ศีล-พรต”ตามหลัก“ไตรสิกขา”นั่นเอง ซึ่งเมื่อปฏิบัติไป ก็จะได้รู้ได้เห็น“ความยังไม่เป็นกลาง”หรือเห็น“ความโต้ง”ที่สลับไปสลับมา ของความเป็น“งาม”กับความเป็น“อัชฌา” ที่ไม่เทียบ ว่ามันสลับซับซ้อนอยู่อีกหลากหลาย ที่ยัง“ไม่เป็นกลาง”

ขณะนี้เรากำลังอธิบายเจาะลึกลงไปถึง...“การเกิดของภาวานามยปัญญา”ซึ่งต้องเกิดจากการได้รู้ได้เห็น“ผล”ของการปฏิบัติและในมรรคผลนั้นอาตมากำลังเน้น“สัมมาสมาธิ”เน้น“ฌาน”แบบพุทธ ที่เจาะลึกเข้าไปใน“จิต-เจตสิก-รูป-นิพพาน” หรือ“ปรมาตถธรรม”อย่างละเอียดขึ้น กระทั่งเจาะลงไปถึงขั้น“ญาณ”ขั้น“วิมุตติ”และผู้นั้นจะถึงญาณถึงวิมุตติก็ต้องเชื่อ“กรรม”ที่สั่งสม“บาป”สั่งสม“บุญ”ชนิดเป็นโลกุตระ จึงจะบรรลุได้ ซึ่งกำลังอธิบายขยายความ“นิยาม ๑๑ ข้อ ของบุญนิยาม” ฉบับที่แล้วอธิบาย ถึงข้อที่ ๗ จบลงแล้ว คราวนี้ก็จะได้อธิบายถึงนิยามของ“บุญนิยาม”ในข้อที่ ๘ กันต่อ]

ที่นี้มาพูดถึง“นวัตกรรม”(innovation)ของสังคมมนุษยชาติ ที่ชื่อว่า “บุญนิยาม” และกำลังอธิบาย “นิยาม ๑๑ ข้อ ของบุญนิยาม”ยังไม่จบ คงต้องอีกหลายคราว คราวที่แล้วเรายังอธิบายกันถึงข้อที่ ๘ อยู่ “บุญนิยาม” ข้อที่ ๘ ก็คือ “เข้าถึงสภาวะธรรมขั้นเปลี่ยนแปลงพัฒนาจิตวิญญาณ” หรือ**ต้องศึกษาฝึกฝน จน“กิเลสตาย-จิตเกิด”(โอปปาติกโยนิ) เรียกว่าบรรลุดุธรรมขั้นปรมาตถสังขจะ สู่โลกุตระตามลำดับ จึงชื่อว่า “เป็นผู้สำเร็จ”จริง** และเราได้พูดกันไปแล้วพอสมควร แต่ก็ยังมีรายละเอียดที่น่าจะพูดต่อกันฟังอีก

[เรากำลังอธิบาย “บุญนิยาม” ข้อที่ ๘ ยังไม่จบ อ่านต่อได้เลย]

เราลองมาพูดถึงเรื่องของ“ทาน”กันให้มากกว่านี้ ดูสักหน่อย

การวิเคราะห์ให้ฟังตอนนี้จะแยกเป็น ๒ ส่วน กล่าวคือ จะวิเคราะห์ในประเด็น **ทานมี หรือไม่มี** นั้นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง จะวิเคราะห์ว่า

ทานมีผล หรือไม่มี

ประเด็นแรก **ทานมี หรือไม่มี..?**

[ประเด็นนี้เราได้พูดกันไปแล้ว ที่นี้ก็ประเด็นที่ ๒ คือ...]

ทาน มีผลหรือไม่..?

[แล้วเราก็ได้อธิบายถึง“ทาน”ที่สูงขึ้นไปกว่า “วัตถุทาน” ก็คือ “อภัยทาน-ธรรมทาน”ที่ลึกเข้าไปถึง“ปรมาตถธรรม”]

ที่พูดกันสอนกันว่า ผู้ศึกษาจนมี“วิปัสสนาญาณ”ก็คือ ผู้รู้เห็น**ไตรลักษณ์** คือ รู้เห็น“อนิจจัง-ทุกขัง-อนัตตา” คำพูดนี้ถูกต้อง แต่ต้องเข้าใจอย่างลุ่มลึกมาทิวถี่ว่า “รู้เห็น..อนิจจัง-ทุกขัง-อนัตตา”นั้นรู้เห็นอะไร แค่ไหน อย่างไร ซึ่งไม่ใช่“เข้าใจทะลุอย่างลึกซึ้ง” เป็น“ตระกะ”แค่นั้นแน่ๆ

ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๘ ข้อ ๒๕๔-๒๕๖ พระพุทธเจ้าตรัสไว้ชัดเจนแจ่มแจ้งที่สุด **ในความเป็น“ไตรลักษณ์”**

และเห็นความจริงตามความเป็นจริงว่ามันเป็นอนัตตา เป็นของแปรไปเป็นธรรมดา เป็นของไม่มีแก่นสาร เป็นมูลแห่งความลำบาก เป็นดังเพชรฆาต เป็นของปราศจากความเจริญ เป็นของมีอาสวะ เป็นของอันเหตุปัจจัยปรุงแต่ง เป็นเหยื่อมาร เป็นของมีชาติเป็นธรรมดา เป็นของมีโลภะ ปริเทวะทุกข์โทมนัสและอุปายาส เป็นธรรมดา เป็นของมีความเศร้าหมองเป็นธรรมดา เป็นเหตุเกิดแห่งทุกข์ เป็นของดับไป เป็นของชวนให้แช่มชื่น(ซึ่งเป็นความหลอกของโลกก็อย่างยอดเยี่ยมจริงๆ) เป็นอาที่นวะ(โทษ,ผลร้าย,ความไม่ดี) เป็นนิสสรณะ(จิตรอดพ้นออกไปจากสิ่งเป็นโทษนั้นๆ,จิตละทิ้ง,จิตเลิกละ,จิตออกไปพ้น)

“อธิปัญญาสิกขา”ของพุทธที่เป็นสัมมาทิวถี่ จะรู้จัก รู้แจ้งรู้จริง“สักกายะ”(คือ “ตัวตนของกิเลส”)ที่ผู้ปฏิบัติมี “ญาณ”สัมผัส“ตัวตนของมัน”ชนิดรู้จักรู้แจ้งรู้จริงอยู่โหน้มที่หลุดๆ ผู้ปฏิบัติที่มีสภาวะธรรมถึงขั้นนี้ จึงจะเป็นการพ้น “มิจฉาทิวถี่”ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๘ ข้อ ๒๕๔ ซึ่งอธิปัญญาสิกขาที่พัฒนาเจริญขึ้นเป็น “ความรู้ยิ่ง” ที่เรียกว่า “วิชา”ข้อ ๑ คือ“วิปัสสนาญาณ” ถ้าขั้นโสดาปัตติมรรคก็เป็นการเห็นกิเลสของตนตามขีดชั้นของตนหรือตาม“ศีล”ขนาดที่ผู้ปฏิบัติขั้นนั้นๆสมาทานสำหรับตนเอง หากสูงขึ้นก็เป็น“ตัวตนของกิเลส”(อตตะ-อาสวะ)ตามขีดชั้นหรือตาม“ศีล”ที่สูงไปตามลำดับๆ

ผู้มีวิปัสสนาญาณรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ตัวตนของกิเลส”อยู่หลุดๆเช่นนี้เองที่เรียกว่ามีภูมิธรรมถึงขั้น“เข้าถึงสักกายทิวถี่สังโยชน์”ในระดับ“มรรค”(ยังมีผล เพราะยังไม่ถึงขั้น

ลดละกิเลสลงได้ เพียงแค่เห็นของจริง ที่เป็นปรมาตถธรรม และเป็นการเข้าสู่ทางที่ถูกต้องได้แล้ว) คือ การเห็นตัวตนของกิเลส ซึ่งมีญาณหรือมีวิชา ข้อที่ ๑ (ของวิชา๘) มีใช้แค่ตรรกะ แต่มี“นามรูปปริจเฉทญาณ” ที่เดียว (ญาณข้อ ๑ ของ ญาณ๑๖) และจะเป็น“ญาณ”อันๆอีกไปจนครบ ๑๖ ญาณ ๒. ปัจจัยปริคคหญาณ คือ “อภิปัญญาสิกขา” ที่เจริญขึ้นเป็นญาณกำหนดรู้ปัจจัยต่างๆในจิต-เจตสิก นั้นเองว่า *อย่างไรจึงชื่อว่า “นาม” เหตุใดจึงชื่อว่า “รูป”* ๓. สัมมสนญาณ คือ “อภิปัญญาสิกขา” ที่เจริญขึ้น เป็นญาณกำหนดรู้ด้วยพิจารณาเห็นนามและรูป ว่า *มันไม่เที่ยง มันไม่คงที่ มันไม่เป็นอยู่อย่างเดิมเท่าเก่า โดยเฉพาะ “รูป” ที่เป็น “อกุศลจิต” หรือ “ตัวตนกิเลส”*

ผู้เห็นจึงเห็น“เหตุ”แห่งความเป็น“ปุถุชน”ของคนแท้ๆ **นัยสำคัญ**ของ“ความไม่เที่ยง”(อนิจจัง)นี้ ต้องทำความเข้าใจให้แม่นยำตรงๆชัดเจนๆประณีตๆ แบ่งเขตภาวะ“ความไม่เที่ยงแบบโลกีย์”กับ“ความไม่เที่ยงแบบโลกุตระ”ให้ได้ **ตัดเขตให้ชัดเจนๆแม่นยำ**

ชัดเจนใหม่ หลักฐานเพียงจาก“มัจฉาทิฏฐิสุตระ- สักกายทิฏฐิสุตระ และมหาจัตตาริสกสูตร”แค่นี้ ก็ยืนยัน อยู่ไหนไหนแล้วว่า การปฏิบัติไตรสิกขา โดยเฉพาะจะเกิด “อริจิตสิกขา”ที่เป็น“สัมมาสมาธิ”นั้น **ไม่ใช่“สมาธิ”ที่ได้จากการนั่งหลับตาสะกดจิตเพ่งกลิ่นแบบฤๅษี** อันเคยมีมาเก่าแก่ ก่อน“สัมมาสมาธิ”ของพระพุทธเจ้าเกิดแน่ๆ

มาดูความลึกซึ้งจาก“สักกายทิฏฐิสุตระ”นี้ให้ละเอียด ต่อไปอีก แล้วยิ่งจะเห็นแจ่มเห็นจริงพุทธสังขจะเพิ่มขึ้นๆ

ผู้ใดมี“ฌาตปริญญา”แล้ว มี“นามรูปปริจเฉทญาณ”แล้ว และมี“ปัจจัยปริคคหญาณ” เมื่อสามารถเจริญขึ้นมี “ตริณปริญญา”หยั่งรู้ไปถึง“**สุขเวทนา ทุกขเวทนา หรือ อทุกขมสุขเวทนา** ที่เกิดขึ้นเพราะ**จักขุสัมผัส**เป็นปัจจัย โดยความเป็น**ทุกข์**” นั่นก็คือ ผู้ที่พิจารณาจนสามารถรู้ “เวทนาในเวทนา” ซึ่งพระพุทธเจ้าตรัสไว้ละเอียดว่า มีเวทนา๒ เวทนา๓ เวทนา ๕ เวทนา๖ เวทนา ๑๘ เวทนา๓๖ เวทนา ๑๐๘ อันเป็นความรู้ชั้น“**วิชชา ๘**”หรือ“**ญาณ ๑๖**”ที่เดียว จึงจะสามารถลดละจางคลายกิเลสลงได้จนกระทั่งดับ“**สักกายะ-อิตตา ๓-อาสวะ**”สนิหสัมบูรณ์

การรู้จักรู้แจ่มรู้จริง“เวทนาในเวทนา”นี้แหละ ที่มี

นัยสำคัญยิ่ง คือ ผู้มี“ตริณปริญญา” และมี“สัมมสน ญาณ”จะต้องรู้แจ่มเห็นจริงใน“อริยสังข์” ตรงที่ว่า “**สุข** เวทนา **ทุกข**เวทนา **อทุกขมสุข**เวทนา ที่เกิดขึ้นเพราะ จักขุสัมผัสเป็นปัจจัย โดยความเป็น**ทุกข์**”

เห็น..“สุข” โดยความเป็น“**ทุกข์**” นะ !

งใหม่ว่า “**สุข**เวทนา”แท้ๆ แล้วรู้แจ่มเห็นจริง**โดย ความเป็น**ทุกข์****” มันยังงักกันแน่ ?

นัยสำคัญยิ่ง นี้ ก็คือ ผู้รู้แจ่มเห็นจริงนั้นจะมี ความรู้ใน“**อริยสังข์**”อย่างถ่องแท้ ซึ่งเป็น“**ความจริงอัน ประเสริฐ หรือความจริงของอารยชน**”นั้น เป็นการรู้แจ่ม เห็นจริงขั้น“**โลกุตระสังขะ**” ว่าต่างกับ“**โลกียสังขะ**”ไหน ผู้ที่เริ่มต้นเข้าสู่“**โลกุตระภูมิ**”นั้น ก็คือ ผู้ปฏิบัติมี **ความรู้ขั้นเห็นแจ่มเห็นจริงใน“ปรมาตถสังขะ”** นั่นคือ **ผู้ปฏิบัติมี“ภาวนามยปัญญา”**(ซึ่งเป็นปัญญาที่มีภูมิสูงกว่าสุดมย ปัญญา-จินตามยปัญญา หยั่งรู้เข้าไปสัมผัสกับนามธรรมของจริง) “**ภาวนามยปัญญา**”นี้สามารถรู้จักรู้แจ่มรู้จริงขั้นสัมผัส.. **จิต-เจตสิก-รูป(จิต)** แต่ภูมিরดับนี้ยังไม่มีการเข้าสู่ขั้น **รู้จักรู้แจ่มรู้จริง“นิพพาน”**หรือกณะ น้อย่างหนึ่ง

และผู้ปฏิบัติมีความรู้เห็นแจ่มเห็นจริงใน“**ความเป็น โลกุตระสังขะ**” นั่นก็คือ ผู้ปฏิบัติเริ่มมีปัญญาสามารถรู้จัก **รู้แจ่มรู้จริงว่า“สุขโลกิยะ”**นั้นแบบหนึ่ง ส่วน“**สุขโลกุตระ**” ก็อีกแบบหนึ่ง มีความแตกต่างกันอย่างไร ไฉน เริ่มรู้ ความแตกต่างนี้จาก“**ของจริง**”ที่เป็น“**จิต..เจตสิก..รูป(จิต)**” รู้ชนิดสัมผัส“**จิต..เจตสิก..รูป(จิต)**”นั้นๆกันหลังๆทีเดียว

การเห็นชัดเจนแจ่มแจ่มยิ่งขึ้นไปอีกว่า “**สุขโลกิยะ**”นั้น แบบหนึ่ง “**สุขโลกุตระ**”นี้ก็อีกแบบหนึ่ง นี่ก็เป็น ความรู้ที่สำคัญยิ่งอีกอย่างหนึ่ง ที่ผู้จะเดินทางไปสู่นิพพาน ได้สำเร็จ ต้องรู้จักรู้แจ่มรู้จริงใน“**ความแตกต่างกัน**”ของ **ความสุข ๒ ชนิดนี้ เพราะเป็น“ความสุข”ที่มีคุณสมบัติ ต่างกันไปคนละทิศ ตรงข้ามกันร้อยแปดสิบองศาเลย**

กล่าวคือ “**สุขโลกิยะ**”นั้น กิเลสมันก็อ้วน(ปุถุ)ขึ้น **โต(ปุถุ)ขึ้น หนา(ปุถุ)ขึ้น** เพราะเมื่อได้**เสพสุข(โลกิยะ) กิเลส ได้อาหารบำเรอ** มันก็อ้วนก็โตก็หนาขึ้นๆเป็นธรรมดา

ส่วน“**สุขโลกุตระ**” กิเลสผอมลง-ลดลง-จางคลาย ลง(วิราคะ) “**สุขโลกิยะ**”จึงลดลงๆ เพราะประพตติธรรม กิเลสก็ลดลง-ผอมลงๆ โดยปฏิบัติออกจากนิวรรณะมี

มรรคผลจริง(เนกขัมมะ) หากเรียนรู้สัมมาทิฏฐิจริง**จิตก็หลุดพ้นออกจากโลกีย์**(เนกขัมมะ) โดยการกำจัด**“ตัวตนของกิเลส”** อย่างแม่นยำตรงถูก**“ตัวตน”**(อัตตา, สักกายะ, อาสวะ)ของมัน **“สุขโลกีย์”** ก็ลุดไปตามลำดับแห่งฐานะแต่ละคน

จึงเป็นวิทยาศาสตร์ทางจิตวิญญาณ ที่ได้พิสูจน์จนกระทั่งจิต**ไม่มีกิเลสเป็น“ตัวกวน”** จิตก็เกิด**“ความสงบ”** [ไม่ใช่สงบเพราะไปอยู่ในสถานที่สงบซึ่งเป็นเรื่องเพียงภายนอกหรือพาราณสสิ่งๆที่รบกวนนั้นๆ หรือแม้แต่นั่งสมาธิสกดจิตให้สงบ แต่ที่สงบเพราะ**“ตัวกวนในจิต”(กิเลส)ถูกฆ่าตายไปจากจิต**]

ความสงบชนิดนี้เรียกว่า **“อุปสมสุข”** หรือ**“นิรามิสสุข”** ซึ่งเมื่อถึงระดับ**“นิพพาน”** พระพุทธเจ้าทรงยืนยันว่าเป็น**สุขวิเศษ “บรมสุข”**(นิพพานัง ปรมัง สุขัง)ที่เดียว**ซึ่ง..สุขของ“นิพพาน”นี้ แค่อยืมคำว่า“สุข”มาใช้สื่อสารให้พอรู้ทิศทางแห่งความรู้สึก พอเข้าใจกันเท่านั้น**

แต่แท้จริง**“อารมณ์สุขของโลกุตระ”**หรือ**“นิพพาน”** นั้นมันคือ **อารมณ์“ไม่สุข-ไม่ทุกข์”**(*อทุกขมสุข, อุเบกขา*) มัน**ไม่มี“อาการสุข”**อย่างที่เราโลกทั้งหลาย**เขารู้สึกสุข รู้สึกทุกข์ อยู่ในจิตของผู้มี“อารมณ์นิพพาน”อีกแล้ว** มัน**ไม่มีอาการดูหรืออาการผลัดตั้งที่ชาวโลกทั้งหลาย** **เขาสุขเขาทุกข์กันอีกแล้ว** **สุขโลกีย์ไม่มี..มีแต่สุขสงบ**

“นิพพาน”มันไม่มีทั้งอาการของ“กามสุขัลลิกะ” (ไม่มีกามอันเป็นความสุขที่ไม่จริง)-**ไม่มีทั้งอาการของ“อตถกิลมละ”**(ไม่มีความเป็นตัวตนอันเป็นความลำบากยุ่งยาก) **จิตมันไม่มีอาการทั้ง“กาม”ทั้ง“อตถา”ได้จริง จิตไม่มีอาการเอียง(อันตา)อาการโต่ง(อันตา)ไปยังกามและข้างอตถาอีกแล้ว** **ในจิตมันอยู่ในสภาพของ“ความเป็นกลาง”** **อย่างตั้งมันยังยืนถาวร ที่เรียกว่า“มัชฌิมา”ได้จริง** **ตามที่พระพุทธเจ้าได้ทรงประกาศทฤษฎีพิเศษนี้แก่มวลมนุษยชาติ เป็นสุดยอดแห่งพุทธธรรมบทแรกของโลก**

“ไม่มีสุขไม่มีทุกข์แบบโลกุตระ”จึงเป็นภาวะที่ลึกซึ้งละเอียดสุดยอด(นิพพาน)ที่ผู้ปฏิบัติธรรมต้องรู้จัก**รู้แจ้ง** **รู้จริงด้วย“วิชา ๘”**ของตนเอง(ปัจเจกตั้ง) คนผู้ใดไม่มี**“วิชา๘”**นี้ก็จะ**“อวิชา”**อยู่เท่าที่ตนยังไม่บรรลุสูงสุด จนกว่าจะ**“พ้นอวิชาสังโยชน์”** **ดับสิ้น“อวิชาสวะ”**ได้สนิท

เป็นผู้หมดสิ้นสุขทุกข์แบบโลกีย์ ผู้**“ไม่มีความรู้สึกสุขหรือทุกข์”**ที่เป็น**“เนกขัมมลิตอุเบกขา”**นี้ มีใช้ผู้**ไม่มี**

ความรู้สึกใดๆ ดังที่มีผู้หลงผิดว่าเป็น**“นิโรธสมบัติ”** หรือปฏิบัติให้**“ดับความรู้สึก”**อย่างนี้ๆแหละแล้วจะบรรลุ**นิโรธ-นิพพาน** ตามที่มีชาวพุทธมากมายเข้าใจผิดกันอยู่

เพราะหลงผิดกันว่า **“นิโรธ”หรือ“นิพพาน”**นั้นคือ**การดับสัญญา-ดับเวทนาจนกลายเป็นคนไม่รู้สึกตัว** **รู้สึกตนเลย** เหมือนคนสลบขณะนั้น ดังที่ท่านผู้รู้ได้แปล**สัญญาเวทิตนโรธว่า“ดับสัญญา-ดับเวทนา”**นั่นเอง

แต่ที่ถูกต้องเป็นสัมมาทิฏฐินั้น **สัญญาเวทิตนโรธ**คือ **“ความดับที่เป็นอารมณ์นิพพาน”** ผู้ที่มี**“อารมณ์นิพพาน”**มีใช้เป็น...**คนที่ตกอยู่ในภาวะของผู้ประสาธ** **ไร้ความรู้สึก หรือเป็นผู้ไม่มีความรู้สึกใดๆแล้ว**

ผู้ที่บรรลุเป็นอรหันต์ ไม่ใช่คนไร้ความรู้สึก แน่ๆ ผู้เป็นอรหันต์ คือ ผู้มี**“นิโรธ”**นั้นถูกต้องแน่นอน

เช่น **“สัญญาเวทิตนโรธ”** อันเป็น**“อนุปปพพวิหาร”** ข้อที่ ๙ **ซึ่งมิใช่“สมบัติที่ดับเวทนาดับสัญญา”**กลายเป็น**“ผู้ที่ไม่มีความจำได้หมายรู้ใดๆ”** มิใช่การดับประสาท-ดับความรู้สึก โดยดับ**“ความกำหนดรู้”(สัญญา)**และดับ**“ความรู้สึก”(เวทนา)**ให้เป็นผู้ไม่รู้อะไรเลย กระทั่งกลายเป็น**“อัญญีสัตว์”**[สัตว์ที่ไม่มีความจำได้หมายรู้ใดๆเลย เหมือนคนอยู่ในสภาพเจ้าชายนิรธา(เจ้าหญิงนิรธา)นั่นเอง]

ผู้ที่บรรลุธรรมของพุทธ แม้แต่บรรลุ**“นิโรธ”หรือ“นิพพาน”** **ประสาทหรือความรู้สึกไม่ได้ดับ** จะรับรู้ได้ดี ยิ่งกว่าความรับรู้ของคนผู้ไม่มี**“นิโรธ”**ด้วยซ้ำ **จะยังมี** **มีความรับรู้** **มีความกำหนดรู้** **มีความรู้สึกเหมือนคนทั่วไป** **รับรู้กันได้**ในธรรมชาติทั้งหลาย เช่น **รู้รูป** **รู้รส** **รู้กลิ่น** **รู้เสียง** **รู้เย็นร้อนอ่อนแข็ง** ตามที่เป็นอยู่จริง ที่คนพึงรู้ **ความจริงของธรรมชาติ**นั้นๆ แต่จิตของผู้มี**“สัญญาเวทิตนโรธ”** หรือผู้มี**“นิพพาน”**นั้น**ไม่มี“รสสุขทุกข์”** **เกินธรรมชาติที่มันเป็นมันมีอยู่จริงของมัน** เช่น **พริกเผ็ด** **ผู้มีนิพพานก็เผ็ด** **ก็รู้รส**นั้น แต่ท่าน**ไม่ขึ้นไม่ขิง** **ผู้ซึ่งก็** **ทุกข์** **ผู้ซึ่งชอบก็สุข** **นี้แหละคือ“รสโลกีย์”** ส่วนรสเผ็ดเป็น**“รสธรรมชาติ”** **ผู้ไม่หลง** **ไม่เกิด“อรัยกับรส”**นั้นๆ

จิตของผู้**“นิพพาน”**รู้จักธรรมชาติดี และอยู่เหนือ**“ธรรมชาติ”**ได้เด็ดขาดแล้ว ธรรมชาติใดๆก็ไม่สามารรถเพิ่ม **อารมณ์**ให้ผู้มี**“นิพพาน”****เกิดสุขเกิดทุกข์**เพราะอุปาทาน

ประสบการณ์ได้ร่วมสัมผัสมาลิกขา
นักเรียนผ้าถุงไทย
● ฟ้าสาาง



● โรงเรียนพิน
นักเรียนสัมผัสมาลิกขา
ช่วยกันปรับพื้นที่
และขนฟืน เตรียมสถานที่
รับงานพุทธาภิเษกฯ
พุทธสถานศาลือโคก



ตอนที่ ๑๑ ชีวิตที่ถูกขังขังจนได้ดี

“วันที่ชีวิตถูกขังขังจนได้ดี” ฉัน
อยากเริ่มต้นทุกสิ่งทุกอย่างของความโชคดีในชีวิต
ที่ได้มาอยู่ได้ร่วมสัมผัสมาลิกขานี้.....เพราะมันคือ
จุดเริ่มต้นที่ทำให้มีวันนี้ วันแห่งความภาคภูมิใจ...
“วันที่จะได้รับการปลดปล่อยจากมือพระโพธิสัตว์”

ย้อนนึกไปถึงเด็กผู้หญิงคนเดิมกับวันแรกที่ก้าว
เข้ามาขึ้นโบสถ์เป็นนักเรียนสัมผัสมาลิกขา ปรุหม
อโคกด้วยอากัปภิกิริยา เครื่องแต่งกายที่
บ่งบอกให้รู้อย่างชัดเจนว่า “ฉันไม่ได้เต็มใจที่จะมา”
ภาพเหตุการณ์และความรู้สึกในวันนั้นฉันยังจดจำ
ได้เป็นอย่างดีและนึกขำทุกครั้งทีใครล่ะจะคิดว่า.....!!
เด็กผู้หญิงคนนั้นวันนี้จะได้มาขึ้นอยู่ ณ ตรงจุดนี้
เริ่มต้นจากการถูกพ่อขังขังให้มาเรียน
พุทธธรรมสันตือโคก และพยายามยึดเยียดให้ฉัน
แต่งตัวเหมือนตัวประหลาด!! ตอนนั้นรู้สึกแบบ
นั้นจริงๆ และพยายามหาข้ออ้างทุกวิถีทางที่จะ

หลีกเลี่ยงการเป็นตัวประหลาดเท่าที่จะทำได้ อ้าง
ว่าใส่ไม่ได้บ้าง ใส่ไม่เป็นบ้าง ฯลฯ แต่พ่อก็ยังไม่
ย่อท้อถึงขั้นลงทุนมาใส่ผ้าถุงให้ บางทีฉันก็แกล้ง
ลืมนเอาเข็มขัดมา พ่อก็เอาสายไฟมาผูกให้ (ก็พ่อ
เป็นช่างไฟนี่!) จนในที่สุดฉันก็ต้องยอมแพ้!!
เป็นตัวประหลาดไปกับเขาด้วยอีกคน แม้จะ
อึดอัดขัดเคืองอยู่ในใจก็ตามที

ความจริงการที่พ่อหมั้นพาฉันมาสัมผัสผ้อโคก
อยู่บ่อยครั้ง และแม้จะดูเหมือนว่าฉันไม่ได้สนใจ
ยินดีหรือใครที่จะศึกษา ใฝ่รู้สิ่งใดจากที่นี่เลย.. แต่!
สัญชาตญาณแห่งความเป็นคน เป็นสัตว์ผู้ประเสริฐ
กว่าสัตว์เดรัจฉานทั้งหลายมันบอกฉันอยู่เสมอว่า
ที่นี่ดี!!..ดี..แบบที่ฉันก็อธิบายไม่ถูกเหมือนกัน

**รู้แต่ว่า...กลัวที่จะต้องมาอยู่ที่นี้
กลัวที่จะต้องมาเป็นชาวอโคก!**

รู้สึกว่าชีวิตจะไม่เหมือนเดิมอีก ก็แปลกใจ
ตัวเองอยู่ว่าทำไม? รู้สึกอะไรแบบนี้ หากคำตอบให้
ตัวเองไม่ได้เหมือนกัน! เพราะตอนนั้นยังเป็นชาว
โลกีย์ ผู้มีธุลีในดวงตามากอยู่ แต่ถ้าถามเด็ก
ผู้หญิงคนนี้ในอีก ๖ ปีข้างหน้า ฉันเชื่อว่าเธอจะ
ตอบได้อย่างฉะฉานและไม่ลังเลเลยว่า

“กิเลสไง!! ฉันหลงเชื่อกิเลส!...กิเลสมัน
ร่ำร้องอยู่ข้างใน ถ้าต้องเป็นชาวอโคกจริงๆ

ต่อไปฉันคงไม่ได้เที่ยว ไม่ได้เล่น ไม่ได้กินหรือได้ทำตามใจตัวเองอีกแล้ว ก็เลสมันฉลาดพอรู้ว่าจะต้องถูกขัดเกลา ขัดใจมันก็กลัว ดิ้นใหญ่ เสาะหาทุกวิธีทางที่จะพยายามทำให้ตัวมันเอง (กิเลส) ดำรงอยู่ต่อไปได้”

และนี่ก็คือการพยายามที่จะมีชีวิตรอดของกิเลสที่สำแดงออกมาในตอนที่มีมันรู้ว่าถึงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงแล้ว!! ฉันเรียนจบม.๑ ที่โรงเรียนข้างนอกและแน่นอนที่สุดพออยากให้ฉันมาเรียนซ้ำใหม่ที่....

โรงเรียนสัมมาสิกขา

ความจริงพอก็พูดเกริ่นมาตั้งแต่ตอนที่ฉันยังเรียนอยู่แล้วว่า “อยากให้มาเรียนที่อโศก คุณเด็กของเขาสิ! มีศีล มีธรรม ไม่เกเรเหมือนเด็กข้างนอกเลย” ฉันก็ไม่ได้ใส่ใจอะไรนักหรอก ฟังหูซ้าย ทะลุหูขวาไปงั้นแหละ!!

พลงานึกในใจว่า “ไม่มีวันชะหรงก” แต่วันที่ไม่ควรจะมีก็มีจนได้! จากเหตุการณ์ที่คุยกันไม่รู้เรื่องและฉันก็ถึงต้นทำเดียวให้ตายยังงี้ก็ไม่ไป !! แม่น้ำทั้ง ๕ หรือจะเป็นแม่น้ำทั้งประเทศ ทั้งโลก ชักมารวมกันล้อมหน้าล้อมหลังยังงี้ก็ไม่เป็นผล.. พ่อจึงต้องจัดไม้ตายสุดท้ายมาใช้..ฉันถูกบังคับ.. จำได้ว่าตอนนั้นถ้าทำได้..คงกรี๊ดลั่นบ้านลั่นเมืองไปเลย!!

ชีวิตทำไมมันอาภัพอย่างนี้!! แต่ก็นั่นแหละ! ตราบใดที่ยังไม่ได้เป็นนักเรียนสัมมาสิกขา ก็ยังมีหวัง (เจ้ากิเลสตัวดีมันบอกอย่างงั้น!) จำได้ว่าวันที่พ่อ..บังคับให้ไปสมัครเรียน ฉันแกล้งอ้อยอิ่ง แต่งตัวอยู่ ๒-๓ ชั่วโมงเพื่อถ่วงเวลา (เผื่อว่าไปถึงเขาจะปิดรับสมัครแล้ว!) แต่ยังไงก็ต้องไปอยู่ดี จึงพยายามเลือกเสื้อผ้าที่บ่งบอกให้รู้ว่า....ไม่ได้ตั้งใจที่จะเข้าวัดเลย เพราะฉันพอจะรู้กาลเทศะอยู่ว่า ไปที่ไหน? ต้องทำตัวยังไง แต่งตัวอย่างไร? พุดจาแบบไหน? จึงจะดูดีไม่เสียมารยาทและเข้าสังคมได้ ความจริงถ้าฉันเต็มใจที่จะมาเรียนสัมมาสิกขา จริงๆ ฉันก็รู้ว่าจะต้องทำอย่างไร?

และเชื่อว่าจะสามารถสอบผ่านด่านทดสอบของที่นี่ได้! แต่ก็นั่นแหละอาจจะเป็นเพราะรู้มากเกินไป เพราะฉันก็รู้ด้วยว่า จะทำอย่างไร? แต่งตัวยังไง? พุดจาแบบไหน? ที่จะดูไม่มีมารยาทสังคม ไม่รู้จักกาลเทศะและไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมนั้นๆ...

ฉันเริ่มแผนการสนองกิเลสไปทีละขั้นตอนเริ่มจากเครื่องแต่งกายเสร็จแล้ว ก็ต่อกับอากัปกริยา หน้าตาที่ดูเหมือนไม่เคยรู้จักรอยยิ้มมาก่อน กริยาเชิงกระด้าง และที่สำคัญ “คำพูด” ที่ฉันแกล้งบ่นพึมพำคำว่าถูกบังคับไม่รู้ก็ลืบครึ่ง (ทั้งนี้เพราะในใบสมัครบอกว่าคุณนักเรียนต้องเต็มใจมาด้วยตนเอง) คราวนี้แหละเข้าล็อกพอดีเป๊ะ! ฉันแกล้งไปกระซิบบอกอาที่นั่งอยู่โต๊ะสมัครว่า “อาคะ!หนูไม่ได้เต็มใจมาเลย หนูถูกบังคับมา อาช่วยพุดกับพ่อหนูให้ทีนะคะ”

เคยได้ยินนิทานที่มีนางฟ้ามาให้พร ๓ ประการแก่ผู้ที่ทำความดีไหมคะ? อาคนนั้นเป็นเหมือนนางฟ้าของฉันเลยทีเดียวนะ เพียงแต่ว่าตอนนั้นฉันไม่ได้ทำความดีเท่านั้นเอง อาให้พรที่ฉันขอไปช่วยพุดกับพ่อให้ว่า “ในเมื่อเขาไม่เต็มใจมากก็อย่าไปบังคับเลย รอให้พร้อมปีหน้าค่อยมาใหม่ก็ได้” “ไม่มีทาง” ฉันคิดในใจ แต่ในที่สุดเหมือนพ่อจะยอมเข้าใจและพุดความผิดหวังในตัวลูกสาวคนเล็กที่ไม่เคยทำอะไรให้ “หวัง” เลย

เห็นสีหน้าที่ผิดหวังของพ่อ...จิตสำนึกบอกว่าฉันผิดรีเปล่า? ออกตัณญาไซ้ไหม? รู้สึกสลดและนึกกราบขอโทษพ่ออยู่ในใจ พ่อคงไม่รู้หรอก เพราะฉันพยายามที่จะกลบความรู้สึกเหล่านั้นไว้ให้ลึกลับที่สุด และเข้าข้างกิเลสว่า “นี่ชีวิตของฉันนะ ให้ฉันเป็นอิสระเถอะ” แต่ยังไงพ่อก็คือพ่อวันยังค่ำ ผู้ที่ยอมหวังให้ลูกได้สิ่งที่ดีที่สุดในใจหลังจากวันที่ไม่ยอมสอบเข้าสัมมาสิกขาแล้ว กลับมาบ้านพ่อไม่พุดไม่จาหรือพุดน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ฉันรู้ว่าสาเหตุอยู่ที่ฉัน!! ฉันพยายามปิดความรู้สึกผิดออกไปจากหัวใจเพราะใกล้วันเปิดภาคเรียนแล้ว ปัญหาที่ใหญ่กว่าในตอนนั้นก็คือ.....!!

☞ อ่านต่อฉบับหน้า



>>ต่อจากฉบับที่ ๒๑๐<<

๑. ชีวิตนี้ประกอบขึ้นด้วยอะไร?
เป็นอยู่อย่างไร? มีความสำคัญอย่างไร?
๒. เมื่อชีวิตนี้มีปัญหา สังคมมีปัญหา
ใครเล่าจะเป็นผู้แก้ปัญหาทั้ง ๒ นั้น?
(และปัญหาอื่นๆ อีกตั้ง ๑๐ ข้อ)



“กรรม”ของเราเป็นผู้บันดาลบันดาล“ตัวเรา”
ให้เกิดให้เป็นไปโดยแท้
ไม่มีใครมาเป็นเจ้ากรรมนายเวรของเรา
ตัวเราเองแท้ๆ เป็นเจ้ากรรมนายเวรของตนๆ
ผู้บันดาลบันดาลให้เกิด
ศาสนาพุทธมี“กรรม”นั่นเองเป็น“พระเจ้า”
เป็น“ผู้บันดาลบันดาล”ให้เกิดให้เป็นไป

- พ่อท่านสมณะโพธิรักษ์สนทนากับหมู่สมณะที่ช่วยงานก่อสร้างอาคารเรียน โรงเรียนราชธานีอโศก

ใ
ฉบับนี้ ก็ยังคงตอบปัญหาของผู้ใช้นามว่า **“ลูกพระรัตนตรัย” ๑๘ ม.๑๐ ต.เขาย้ายสน**
อ.เขาย้ายสน จ.พัทลุง ซึ่งมีคำถามถึง ๑๐ ข้อ แต่ได้ตอบไปเพียงคำถาม ในข้อ ๑ เท่านั้น
และยาวนานมาจนปานนี้ ยังไม่จบ

ซึ่งเป็นการตอบคำถามที่อาตมาตอบชนิดตั้งใจสาธยายเจาะลึกและแผ่กว้างอย่างเจตนา เพื่อจะ
ให้ครบครันทั้งเนื้อหาทั้งจุดสำคัญให้ถึงยอด และแน่นอนย่อมมีเรื่องราวที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้ง
เกร็ดความรู้ข้างเคียงบางเกร็ด ที่น่าจะได้อธิบายเสริมให้ได้อรรถรส เพราะบางเกร็ดนั้นเป็น
“ปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบ” มานานแสนนานแล้ว อาตมาพอตอบได้จึงพยายามตอบพยายามสาธยาย
ดังนั้น แค่คำถามว่า **ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วยอะไร? เป็นอยู่อย่างไร?** เท่านั้น การตอบ
จึงยืดยาวไปด้วยนิยาม ด้วยบริบท ด้วยปฏิสัมพันธ์ ด้วยแก่นสารหลากหลายมาจนถึงบัดนี้ และ
ยังจะได้อธิบายขยายความต่อไปอีกมากพอสมควรทีเดียว

เพื่อจะได้ไม่ยืดเยื้อต่อไป ตั้งแต่ฉบับนี้ก็นำคำถามประเด็นอื่น และข้ออื่นของ **“ลูกพระรัตนตรัย”** กิ
ติ ของผู้อื่นที่เป็นคำถามใหม่ก็ตาม ตอบเพิ่มไปด้วย โดยจะนำคำตอบที่ยังตอบไม่จบของคำถามข้อ ๑ ไว้ช่วง
ท้าย และจะตอบคำถามใหม่ในช่วงต้นไปเรื่อยๆ



[สำหรับปัญหาของ **“ลูกพระรัตนตรัย”** นอกจากข้อ ๑ที่ยังตอบต่อไปเรื่อยๆ ก็ได้ตอบข้อ ๒-๓ ตอบไปด้วย
กระทั่งถึงฉบับที่แล้วได้ตอบปัญหาข้อ ๔ ยังไม่จบ ฉบับนี้ก็จะตอบต่อจากที่ได้ตอบไปแล้ว]

ปัญหาข้อที่ ๙. มีว่าขอให้พ่อท่านช่วยจำแนกแยก
ชั้นนักรการเมืองที่ควรจะเลือกเข้าไปทำหน้าที่ในสภาอันทรง
เกียรติของชาติ เพื่อจะไม่ก่อปัญหาให้แก่ชาติบ้านเมืองอีก
ในวันที่ ๑๗ พ.ย. ๓๙ นี้

ถ้าเข้าใจที่อาตมาได้อธิบายมาหรือตอบปัญหาของคุณ
มาตั้ง ๘ ข้อแล้ว ก็คงจะพอรู้แล้วว่า **นักรการเมือง ก็คือ
“ผู้ที่เข้าไปเสียสละ”**ช่วยเหลือสังคมประเทศชาติ
ไม่ใช่ผู้เข้าไปแสวงหา ลาภ, ยศ, สรรเสริญ, โลภียสุข
เป็นอันขาด

**นักรการเมือง คือ คนที่อยู่ใน“ฐานะนักบริหาร”
อันเป็น“ฐานะระดับสูงขั้นที่ ๒”** ของสังคม(ขั้นที่ ๑
คือ ฐานะนักบวช) ซึ่งมีศักดิ์ศรีได้รับการเคารพนับถือ
เทียบเท่า“อารยชนชั้นอนาคามี” จึงต้องมีคุณภาพ
เพียงพอ ให้สมแก่ฐานะ

**“นักรการเมือง”ผู้ใดยังมีพฤติกรรม ที่แสวงหา
“ลาภ, ยศ, สรรเสริญ, โลภียสุข”**จากงานการเมืองอยู่ **จึง
ไม่ใช่ชั้นนักรการเมืองที่แท้จริง หากผู้ใดเข้าไปทำงานการ
เมืองแล้วอาศัยงานการเมืองแสวงหา“ลาภ, ยศ, สรรเสริญ,
โลภียสุข” ด้วยโลภะด้วยโทสะด้วยโมหะ มากขึ้นๆ เท่าใด
ผู้นั้น ก็คือผู้เข้าไปทำลายความเป็นนักรการเมือง และ
ยอมทำลายการเมือง มากขึ้นๆ ด้วย เท่านั้น**

**ดังนั้น ผู้ที่ทำงานการเมือง แล้วอาศัยงาน
การเมืองแสวงหา“ลาภ, ยศ, สรรเสริญ, โลภียสุข”ด้วยโลภะ
ด้วยโทสะด้วยโมหะน้อยลงๆ เท่าใด กระทั่งไม่มี
เลยได้จริง ผู้นั้น ก็คือ ผู้ทำลายความเป็นนักร
การเมือง และยอมทำลายการเมืองน้อยลงๆ
ด้วย เท่านั้น หรือคือผู้เป็นนักรการเมืองที่
แท้จริงยิ่งขั้นเท่านั้น**

“ประชาธิปไตยสมบูรณ์แบบ” นั้น จะเป็นสังคมที่มี
ความเข้าใจใน**“ฐานะแห่งบุคคล”**เป็นอย่างดีก็เพราะประชากร
มีภูมิธรรมและมีวัฒนธรรมใน**ความระลึกถึงกัน-ความรักกัน
-ความเคารพกัน-ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน-ความไม่วิวาท
กัน-ความพร้อมเพรียงกัน-ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
(พระไตรปิฎก เล่ม ๒๒ ข้อ ๒๘๓ ในสาราณียธรรม)**นี้แล จึงเป็น
สังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่นสันติสุข โดยรักเคารพนับถือ

สามัคคีกันตามฐานานุฐานะ ซึ่งพร้อมไปด้วยศรัทธา
และปัญญาที่เข้าใจในสัจจะ ว่า **“ฐานะแห่งบุคคล”**ที่มี
ความไม่เหมือนกัน ไม่เสมอกัน ทั้งในด้าน**“สมมุติสัจจะ”**
และทั้งในด้าน**“ปรมาตถสัจจะ”**

ซึ่งแบ่งเป็น ๔ ฐานะใหญ่ๆ ได้แก่ ๑.ฐานะนักบวช
๒.ฐานะนักบริหาร ๓.ฐานะนักบริการ ๔.ฐานะนักผลิต

๑. ผู้มี**“ฐานะนักบวช”** ฐานะนี้ถือว่า เป็น**“ฐานะ”**ที่
สูงสุดของสังคม ผู้อยู่ในฐานะนี้จะได้รับการเคารพกราบ
ไหว้บูชากันทีเดียว เพราะตามความเป็นจริงจะต้องเป็นผู้มี
ความบริสุทธิ์จากกิเลส จึงเป็นที่เคารพบูชาเกิดทุน เป็น
หลักของสังคม เป็นที่ปรึกษาของสังคมเป็นที่พึ่งของสังคม
แท้ เพราะเป็น**“สรณะ”**หนึ่งของ**พระไตรรัตน์** อันเป็น
“ที่พึ่ง”สำคัญสูงสุดของผู้เป็นพุทธศาสนิกชน

โดยเฉพาะ นักบวชท่านใดมีภูมิธรรมสูงส่งสูงสุด
บรรลุนิพพานนามธรรมกันได้ถึงขั้น**“อรหนต์”**จริง ก็ยิ่ง
เป็นร่วมโพธิ์ร่วมไทรของมวลมนุษยชาติได้อย่างวิเศษแท้จริง
ดังนั้น **“ฐานะ”**นี้จึงเป็นคนที่ยกไว้เป็นที่เคารพสูงสุดใ
ประดา**“ฐานะแห่งบุคคล”**ทั้ง ๔

“ฐานะนักบวช” จึงหมายถึง ผู้ที่จะต้องมีความ**“สิ่งที่เป็นจริง
อันมีคุณค่าประโยชน์อย่างยิ่ง หรือความจริงที่เป็นสิ่งสูงสุด”**
ซึ่งภาษาบาลีเรียกว่า**“ปรมาตถสัจจะ”**

[ฉบับที่แล้วเราได้อธิบาย**“ฐานะนักบวช”**ยังไม่จบ ได้ขยาย
ให้เห็นคุณลักษณะแท้ของความเป็น**“นักบวช”** ซึ่งประกอบไปด้วย
“วรรณะ ๙” เพ็งอธิบายไปได้แค่ ๗ ลักษณะ ต่อไปก็ลักษณะที่ ๘
“การไม่สะสม” ก็ได้อธิบายเกี่ยวเนื่องไปถึง**“มัจฉาทิฎฐิ-สัมมาทิฎฐิ”**
อันเป็นจุดสำคัญของ**“การจะได้เกิดสู่‘ปรโลก’เป็นอารยบุคคล”**
ซึ่งยังอธิบายไม่จบ ฉบับนี้ยังมีต่อ โปรดติดตามอ่านได้]

พระพุทธเจ้าตรัสหลักการของ**“ความเป็นมัจฉา
ทิฎฐิ ๑๐ และความเป็นสัมมาทิฎฐิ ๑๐”**ไว้ในพระไตรปิฎก
เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๕ และ ๒๕๗ ซึ่งหากผู้ใดไม่ได้ศึกษา
หลักการสำคัญนี้ ย่อมไม่สามารถเป็นผู้มี**“สัมมาทิฎฐิ”** ที่
จะปฏิบัติให้เกิดมรรคเกิดผลเป็น**“อารยชน”** หรือไม่มีประธาน
ที่จะนำปฏิบัติให้เกิดผลเข้าสู่**“โลกุตระภูมิ”** ได้นั้น
“มัจฉาทิฎฐิ ๑๐ และสัมมาทิฎฐิ ๑๐” นั้นมีดังนี้

๑. ทานที่ให้แล้ว มีผล(อรรถิ ทินนัง) หมายความว่า ผู้นั้นต้องมี**ความเห็นหรือความเชื่อถือ**(ทิฏฐิ)ว่า “ทาน” ที่ทำไปนั้นๆ**“มีผลแน่”** โดยเฉพาะ**“ผล”ที่เป็น“โลกุตระธรรม”** ส่วนผู้ที่มี**ความเห็นหรือความเชื่อถือ**(ทิฏฐิ) ว่า **ทานที่ให้แล้ว ไม่มีผล** (นัตถิ ทินนัง) เช่น “ทาน”ก็เพื่อช่วยเหลือเขาไปเท่านั้น ไม่มีผลบุญผลบาปอะไรหรอก ผู้นั้นก็คือ**“มิจฉาทิฏฐิ”**ตั้งแต่เบื้องต้นทีเดียว

และแม้จะมี**ความเห็นหรือความเชื่อถือ** ว่า **ทานที่ให้แล้ว มีผล** ก็ต้องรู้ให้ชัดแจ้งอีก ว่า มีผลอย่างไร เช่น ทำทานอย่างนี้ เป็น**“มิจฉาผล”** ได้บาป หรือผลไม่ดี ไม่สมควร ทำ ทำทานอย่างนี้เป็น**“สัมมาผล”**ได้บุญ หรือผลดี สมควร ทำให้ยิ่ง เป็นต้น โดยเฉพาะ**“ทำทาน”อย่างจริงจังจะเป็น“ผล”**สู่นิพพาน ผู้ทำทานก็ต้องศึกษาให้เกิดปัญญา มี**ความเห็นหรือความเห็น**(ทิฏฐิ) ที่ถูกต้องดีงาม

[แล้วอาตมาก็ได้อธิบาย**“ทาน”ที่เป็นบาป และ“ทาน”ที่เป็นบุญ** ไปพอสมควร ซึ่งต้องศึกษาให้ดี ไม่เช่นนั้น จะ**“ทำทาน”**กัน ได้**“บาป”** ตลอดกาลนาน

เรื่อง**“ทาน”**นี้ สำคัญมาก ถ้าได้ศึกษาอย่าง**“สัมมาทิฏฐิ”**ก็จะรู้ได้อย่างถ่องแท้ว่า **“ทาน”หรือ“การเสียสละ**แก่กันและกัน**”นี้แหละคือ พุทธกรรมอันวิเศษที่ยิ่งใหญ่ของสังคัมมนุษย์ เพราะเป็นทั้ง**“ประโยชน์”**แก่ตน แก่สังคม และเป็นทั้ง**“มรรคผล”** สู่นิพพานจริงๆ ส่วน**“ทาน”**ที่ทำกันอยู่ในสังคัมของ**“ทุนนิยม”**นั้น จะต่างกับ**“ทาน”**ในสังคัมของ**“บุญนิยม”** เพราะมีแนวคิด และความเชื่อถือที่ต่างกัน และการปฏิบัติธรรมที่เป็น**“โลกุตระ”**ได้จริง ก็จะมีความจริงจากใจต่างกันไปคนละทางด้วย และเรากำลังอธิบายเจาะลึก**“ประโยชน์”**ขั้นสูงขั้น คือ**“สัมปรายิกัตถะ”**ที่พุทธศาสนิกชนมักจะหลงเข้าใจเพียงไปเป็นแบบ**“เทวนิยม”**เพราะเข้าใจเรื่อง**“ศรัทธาและศีล”**ไม่**“สัมมาทิฏฐิ”**ซึ่งอาตมาก็กำลังอธิบายให้กระจ่างชัดกันอยู่ ให้เห็นแจ้งในความเป็น**“อเทวนิยม”** โดยเฉพาะเรื่อง**“ศีล”**ที่พุทธศาสนิกชนยังหลงเข้าใจผิดและปฏิบัติยัง**“ไม่สัมมา”** เพราะแยก**“ศีล”**แยก**“สมาธิ”**แยก**“ปัญญา”**เป็นคนละส่วน คนละตอน จึงไม่มี**“มรรคผล”**เข้าถึง**“ไตรลักษณ์”**อย่างเป็นทางการ**“ปรมาตถธรรม”****

การปฏิบัติไม่เป็นไปตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน**“มิจฉาทิฏฐิสสูตร-ลักกายทิฏฐิสสูตร-อตตานุทิฏฐิสสูตร”** ซึ่งต้องมี**“สัมผัส”**เป็นปัจจัย และต้องมี**“องค์รวม”**ของทวาร ๖ -อายตนะนอกและใน ทั้ง ๑๒ -

วิญญาณ ๖ -สัมผัส ๖” ตลอดจนต้องรู้แจ้ง**“เวทนาในเวทนา”**ละเอียดทะลุไปถึงขั้นสูงสุด คือ **“โดยความเป็นอนัตตา”**(อนัตตโต) **ชนิดที่มี**“ความไม่มีตัวตนของกิเลส”**** อันเรียกว่า **“อนัตตา”**นั้น ปรากฏให้ผู้ปฏิบัติ**“รู้”**(ซาหติ)**“เห็น”**(ปีสสติ)อย่างสัมผัสอยู่หลายๆ เป็นปัจจุบันนั้นเทียว

ฉบับที่แล้วได้อธิบายถึงการปฏิบัติ**“ศีล”** จนกระทั่งนำพาให้เกิด**“สัมมาสมาธิ”**และเกิด**“ปัญญา”** ชนิดมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทั้ง**“ศีล-สมาธิ-ปัญญา”**อย่างเป็นทางการ**“องค์รวม”**ไปแล้ว และมี**“ผล”**ของการปฏิบัติ**“ศีล”** ก็ย่อมเกิด**“ศรัทธา”** และ**“ศรัทธา”**ก็มีความเจริญตาม**“องค์รวม”**สูงขึ้นๆ**“บุญ”**ด้วย**“องค์ธรรม”**นั้นๆเป็นลำดับๆถึง ๑๐ ลำดับแล้ว และอาตมาได้อธิบายถึงผู้มี**“วิชา ๙”** ที่สามารถ**“รู้”**“ปรโลก” หรือ**“โลกหน้า”** แบบพุทธ **เจริญอ่านต่อได้]**

“ประโยชน์”(อตัละ)ที่มีมรรคมีผลถึงขั้นลดละกิเลส ได้อย่างถูกต้องถูกตนของกิเลสจริง ซึ่งถ้าเป็น**“สุข”** ก็เป็น**“สุขพิเศษ”**(อุปสมสุข) ถ้าเป็น**“กุศล”**ก็เป็น**“โลกุตระกุศล”**ถึงขั้นสูงสุดได้ อันเป็นการ**“ลิ้ม”**“ทุกขอาริยสัง” เป็น**“บรมประโยชน์”**ขั้นสุดตมัตถะ” หรือ**“ประโยชน์”**ขั้นบรรลุนิพพาน เป็น**“อรหันต์”** จึงจะเป็นผู้มี**“สุขชนิดบรมสุข”** (ปรมังสุขัง)

[เราได้อธิบายกันมาเรื่องจนถึง**“อริชา ๘”** และกำลังจะได้สาธยายถึง**“ปฏิจจสมุปบาท ๑๒”** อันมีสาเหตุต้นตอมาจาก**“อริชา”** ซึ่งเราจะได้อีกข้อความซับซ้อนของมันสู่กันฟังต่อไป]

การไม่ได้ฟังธรรมของผู้บรรลุจริง และยืนยันจาก ผู้บรรลุจริง จึงก่อความเสียหายเรื่อยมา

[เรากำลังพูดถึงความเป็น**“ปรโลก”** อันก็คือ **“สัมปรายภพ”** ซึ่งตามทิฏฐิ**“เทวนิยม”**นั้นเขาถือว่า จิตวิญญาณที่ออกจากร่างไป ก็ไปสู่ปรโลก แม้ชาวพุทธเองก็เผลอ ยังเข้าใจ**“ปรโลก”**เหมือนที่เทวนิยม เขายึดถือเกือบทั้งนั้น ส่วนทิฏฐิ**“อเทวนิยม”** นั้นยังไม่ตายก็มีปรโลก ถ้าชาวพุทธผู้ใด**“ไม่สัมมาทิฏฐิ”**(มิจฉาทิฏฐิ) แต่เรื่อง**“ปรโลก”**เรื่องเตี้ยนี้ ก็แน่นอนว่า การปฏิบัติเพื่อให้เกิด**“สัมปรายิกัตถะ”**ประโยชน์”ย่อมผิดไป ไม่มีมรรคผลเด็ดขาด]

ขอยืนยันว่า พุทธนั้นเป็นศาสนาที่พระพุทธเจ้าทรงนิยาม**“ความเป็น**“อาริยะ”**จะต้องมีคุณธรรมเข้าขั้น**“โลกุตระสังข”** จึงจะเป็น**“มรรคผล”**ของศาสนาพุทธ **ไม่ใช่เอาแค่โลกียะเป็น**“มรรคผล”**** และมรรคผลนั้นก็เกิดจากการปฏิบัติที่**“ถึงพร้อมด้วย****

วิชาและจรณะ

ถึงพร้อมอย่างไร “จรณะ”ที่เกิด“วิชา”นั้นเป็นอย่างไร ก็มีหลักฐานที่ยืนยันความจริงเหล่านี้ ดังเช่น ในพระไตรปิฎก เล่ม ๙ ข้อ ๑๖๒ ก็ชัดเจนยิ่ง อาตมาว่าใครๆก็น่าจะลองอ่านคำตรัสของพระพุทธเจ้าเต็มๆครบๆดูบ้าง แม้จะยาวหน่อย ก็พยายามอ่านดูบ้างก็แล้วกัน จะได้เห็นกันกระจ่างแจ่มแจ้ง ว่า อะไรเป็นอย่างไรรกันแท้

[ผู้สนใจเปิดกลับไปอ่านจากฉบับที่ผ่านมา ซึ่งได้พิมพ์ไปแล้ว]

“จุลศีล-มัชฌิมศีล-มหาศีล” ที่ระบุไว้นั้น จึงเป็น “พุทธธรรมนุญ” หรือ ข้อกำหนดเป็นกฎหมายหลัก ที่ศาสนานุทใช้เพื่อกำหนดบริหารจัดการองค์การพุทธให้อยู่ในความเป็นพุทธ

เมื่อได้อ่าน “จุลศีล-มัชฌิมศีล-มหาศีล” แล้ว ก็จะได้เห็นได้ชัดๆว่าศาสนานุทตามที่พระพุทธเจ้าทรงสร้างขึ้นมานั้น “เว้นขาด”อะไรบ้าง หรือไม่มีสิ่ง-ไม่มีเรื่องอะไรบ้างแล้วคุณจะได้ “งง!” แทบจะไม่อยากจะทำอะไรเลยก็เลย เพราะทั้งสิ่งทั้งเรื่องทั้งหมดที่พระพุทธองค์ให้ “เว้นขาด” นั้น ในยุค ๒๕๐๐ กว่าปีโน้น พุทธยุคต้นก็ “เว้นขาด” ได้จริง ไม่มีในวงการพุทธ เป็นศาสนานุท “อเทวนิยม” งดงามบริสุทธิ์ แต่ปัจจุบันนี้สิ่งและเรื่องที่ทรงให้ “เว้นขาด” ทั้งหลายกลับมีกันเต็มวงการศาสนานุท ความเป็นพุทธจึงไร้คุณค่าต่อสังคม “ศรัทธา” ก็ยังไม่บริสุทธิ์ด้วยองค์กรธรรมข้อต่างๆตามพระอนุสาสนี ประโยชน์อันเป็นอาริยะก็ไม่เกิดกับสังคม

[เรากำลังอธิบายขยายความลึกกว้างอยู่ในเรื่อง “ศรัทธา ๑๐” ข้อที่ ๘ คือ “อยู่ป่าเป็นวัตร” ได้ชี้ให้เห็นเกี่ยวกับคำว่า ป่า กับศาสนานุทละเอียดยิ่งขึ้น]

จากคำตรัสนี้เอง ย่อมเป็นการไขแจ้งให้รู้เห็นสำคัญอย่างหนึ่งของ วิถีสอน พระพุทธเจ้าทรงมีบุพเพนิวาสานุสติญาณอันเยี่ยมยอด (เรื่องราวชีวิตในชาติก่อนๆของพระองค์) จึงทรงรำลึกถึงบุรพกรรมของพระองค์ได้เป็นอันมาก เมื่อพระองค์ทรงนำมาเล่าให้ฟัง เราก็ได้เข้าใจกรรมและวิบากกรรม และพลอยได้เข้าใจใจนัยแฝง และนัยสำคัญอะไรต่ออะไรได้อีกมากมาย

เพราะพระองค์ทรงนั่งรำลึกบุพเพนิวาสานุสติญาณ ได้ต้นโพธิ์ ในวันที่ ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ นั้นแล (วันวิสาขบูชา)

พระองค์ก็จึงแจ้งชัดว่า “มรรคองค์ ๘” ปฏิบัติอย่างไร และมีอะไรต่ออะไรอีกมากมาย ที่เป็น **คุณธรรม-คุณวิเศษ-คุณลักษณะแห่ง “ความเป็นศาสนานุท”**

มาพูดให้ละเอียดเข้าอีกที คนที่มี “กรรม” ก็คือเจ้าตัวคนคนนั้นที่ “กรรม” ขึ้น การทำ “กรรม” ก็คือ คนที่มี “ชันธ์ ๕” มี “รูปชันธ์” อันประกอบไปด้วย “มหาภูตรูป” และ “นามชันธ์” อันประกอบไปด้วยวิญญาณหรือจิต ซึ่งเป็น “อุปาทายรูป” ที่เกิดอยู่ในจิตในภวังคจิต

เช่น เมื่อ “มหาภูตรูปและวิญญาณ” ของคนสังขารกันเป็น “กรรม” (กระทำ) นั้นเสร็จลง อาการของ “กรรม” นั้น ก็จบอาการของ “กรรม” นั้นๆก็หมดไปหายไป “ความเป็นรูปธรรมหรือมหาภูตรูป” ก็เลิกไป จบลง ทมหันที่ของ “มหาภูตรูป” ไม่เหลือไม่มีสภาพของ “มหาภูตรูป” นั้นแล้ว “อุปาทายรูป” ก็รับช่วงต่อไปเป็น “ผลของกรรม” (วิบาก) ซึ่งจะเชื่อมต่อกับอาการ “กรรม” ที่จบลง เข้าไปเป็น “วิบาก” (ผลของกรรม) สัมสมอยู่ใน “จิตวิญญาณ” “กรรม” จึงไม่เหลือ “มหาภูตรูป” ในกรรมนั้นๆแล้ว ดังนั้น สิ่ง “เหลือ” หรือสืบทอดต่อไปก็คือ “นามธรรม” หรือ “นามชันธ์” เท่านั้น

คงเหลือแต่ “อุปาทายรูป” ที่เป็น “นามชันธ์” แท้ๆ เพราะ “มหาภูตรูป” ที่เป็นองค์ประกอบของ “กรรม” นั้น ได้จบลงไปแล้ว สิ่งที่เกิดสืบเนื่องต่อจาก “กรรม” ภายนอกที่จบลงมาเป็น “วิบาก” จึงเป็น “นามธรรม” ล้วนๆ แม้จะเป็น “รูปจิต” คือ ภาวะมีรูปมีภาพ มีสีลา มีสีสัน มีอิริยาบถปรากฏอยู่ในจิต ในภวังค์เหมือนภาพในภาพยนตร์ก็ตาม นั่นก็คือ “อุปาทายรูป” หรือแม้จะอยู่ในสภาพของ “อุปจิต” ที่ไม่มีรูปร่าง ไม่มีสีสัน ไม่มีสีลา ไม่มีอิริยาบถแล้ว เป็น “นามธรรม” ตัวแท้ แต่มีจริงเป็นจริงอยู่ในจิต บางทีมีความอยู่หนึ่ง สบงตัวอยู่ได้กับขันธ์ของจิตเป็นอนุสัย เป็น อาสวะ ล้วนคือ “อุปาทาน” แท้ๆ คล้ายๆกับ “พลังงานศักดิ์” ไม่แสดงตัว ไม่มีอาการอะไร แต่มีอยู่จริง

“อุปาทายรูป” จึงมี ใช่ “มหาภูตรูป” แล้วด้วยประการทั้งปวง แต่เป็น “นามกาย” หรือ “นามรูป” เท่านั้นที่ยังเป็นไป มีนิมิตแสดงรูปแสดงสีสันแสดงสีลาแสดงอิริยาบถให้เราเห็นในจิตก็ได้ เป็น “รูปจิต” ซึ่งเกิด “มโนมยอตตตา” ในจิตให้เราเห็น อยู่นี้ก็เป็นได้ หรือจะนิมิตความเป็น “อุปจิต” ที่อยู่

ในสภาพความไม่มีรูป ไม่มีสีสันไม่มีรูปร่าง แต่มีอริยาบท มีสีลาต่างๆให้เรารู้สำเร็จการรู้ในจิตก็เป็นได้ หรือจะนิมิต ความเป็น“อรูปจิต”ที่อยู่ในสภาพสงบนิ่งๆ นิ่งในระดับสงบ ภายนอกอยู่ในวงค์ก็เป็นได้ ในระดับอสังขณจิตร์ ก็เป็นได้ ภาวะดังกล่าวนี้สำเร็จในจิต ล้วนยังเป็น “มโนเมย อัตตา” อยู่ทั้งสิ้น ผู้มีสัมมาทิฐิจริง ก็ย่อมไม่หลงผิดใน สมมุติธรรมต่างๆหรือปรมาัตถธรรมต่างๆทั้งหลายเหล่านี้

ซึ่งมีจริงเป็นสมบัติของตนจริง อยู่ใน“อภภาพ” หรือใน“อัตตา”ของใครก็ตามมัน จะมีความร้ายความดี อย่างไร ก็ตามแต่อกุศลและกุศลที่ตนนำมาเองทั้งสิ้น

หากสิ่งสมลงใส่ตนจนมีมากถึงขั้นถึงรอบก็เข้าชั้น “กรรมพันธุ์”หรือเป็น“เผ่าพันธุ์ของตน”ตามลักษณะสมบัติที่ตน ทำสิ่งสมจริงนั้นๆ เช่น พันธุ์สัตว์นรกบางพันธุ์ พันธุ์ เทวดาบางพันธุ์ หรือเป็นกัลยาณบุคคผลบางพันธุ์ ที่สุด สามารถสั่งสมกรรมให้เป็น“พันธุ์อริยบุคคล”ได้สำเร็จ

ซึ่งทุกอภภาพทุกอัตตาก็ต้องได้“อาศัยกรรม-พึงกรรม” ที่ตนทำของตนเองทั้งสิ้น กรรมทั้งหลายที่เป็นสมบัติล้วน ให้เจ้าตัว“พึ่งหรืออาศัย”แท้จริงยิ่งกว่าใดหมด จริงกว่าพึง กุทธิแรงสิ่งอื่น จริงกว่าพึ่งพระเจ้าเป็นต้น เพราะทุกอภภาพ ทุกคนนั้นมี“กัมมปฏิสรณะ” มี“กรรมเป็นที่พึ่งที่อาศัย”

และ“ที่พึ่งที่อาศัย” (สรณะหรือปฏิสรณะ)ดังกล่าวนี้ ซึ่ง เกิดจาก“กรรม”ของเราเอง เราจะได้อาศัยได้พึ่งจริงๆ ตาม “กรรม”ที่เราได้สั่งสมลงเป็น“วิบาก”ของตนจนกระทั่งเป็น “บุญบารมี” มีแรงมีฤทธิ์มากมายเหมือนบันดลบันดาลให้ แก่เราก็คือเป็นความจริงได้ แต่ไม่ใช่พระเจ้าบันดาล ว่าเป็น “สมบัติของเรา” เป็น“บุญบารมีของเรา”ที่เราได้สั่งสมมา “กุศลกรรม”มากเพียงพจนกระทั่งออกฤทธิ์ถึงชั้นปาฏิหาริย์ มันเหมือนเราได้ง่ายๆ ได้มากเกินคาด ได้โดยเราไม่ได้ทำ ในชาตินั้นๆ แต่เราก็คือ เหมือนมีอะไรบันดาลให้เรา ได้มา อย่างไม่น่าจะได้ก็ ได้ ได้มากเกินมากล้น ได้ยิ่งใหญ่ ภูมิโพหารจนไม่น่าเชื่อ ก็ล้วนเป็น“กัมมปฏิสรณะ” ซึ่งเป็น “สมบัติของเรา”ที่เราได้สั่งสมของเรามา เราก็คือพึ่งได้อาศัย สมบัตินั้นของเราเองเท่านั้นเอง ไม่ใช่ของคนอื่น ไม่ใช่ของ ใครที่ไทนแบ่งมาให้ แม้ที่เชื่อกันว่า“มีผู้บันดาลบันดาลมาให้” เราบารณจะได้อย่างนั้นอย่างนี้ก็ได้ง่ายตายก็ตาม

เราได้อย่างพิเศษชนิดเกินกว่าใครๆจะพึงได้ เหมือนมีอะไร ประทานมาให้ บันดาลมาให้ ก็ตาม นั่นก็เพราะเรามีบารมี อันเป็น“สมบัติ”ของเรา เป็น“กุศลวิบาก”ของเรา ที่เราได้ สั่งสมไว้แต่ปางบรรพมาแท้ๆ ซึ่งเป็น“กัมมัสถะ” สิ่งที่เรา “ทำ”ทุกกรรมกิริยาล้วนเป็นของเราทั้งสิ้น ที่สั่งสมมา แล้ว เราก็คือต้องเป็น“ทายาทรับสมบัติ”(กรรม)ของเราเอง”(กัมมทายาท) ซึ่งเป็นมรดกแท้ๆของเรา ไปแบ่งเอามรดกของใครๆอื่นมา ไม่ได้ และจะแบ่งให้ใครอื่นก็ไม่ได้ ไม่เหมือนมรดกที่มรดก

“มรดกกรรม”นี้แตกต่างกันกับ“มรดกวัตถุหรือรูป ธรรม”อย่างสิ้นเชิงในเรื่องการแจกจ่ายแบ่ง“สั่งสมสมบัติ” กัน เพราะมันเป็น“มรดกนามธรรม”ที่สะสมอยู่ในมวลภาวะ ที่เป็นองค์ประกอบของ“อภภาพ”หรือ“อัตตา” ซึ่งสั่งจะ แห่ง“อัตตา”ก็คือ“ความเป็นตนเอง-ของตนเอง-เฉพาะ ตนเอง”เท่านั้น มรดกจึงเป็น“มรดกแห่งอัตตา”ย่อมเป็น อื่นที่นอกไปจาก“ตัวตนเอง”ไปไม่ได้ ถ้าขึ้นแบ่ง เป็นส่วนแยกออกไปให้“คนอื่น”ได้ มันก็ไม่ไป“สั่งจะ แห่งความเป็นอัตตาหรือสั่งจะแห่งตัวเองตนเอง”กันแล้ว

“มรดกแห่งอัตตา”นั้นเหมือนอย่างเราได้อ่านจากประวัติ พระพุทธเจ้า ที่ว่า พระองค์ได้สั่งสมบารมีมากมาย เมื่อ ประสูติก็มีขุมทรัพย์ทั้ง ๔ ทิศอุปติเป็นทิพย์มาพร้อม ดั่งนี้ เป็นต้น ซึ่งหมายถึง“สมบัติแห่งกรรม”แท้ๆ ที่พระองค์ทรง สั่งสมมานับชาติไม่ถ้วน ล้วนเป็น“กัมมปฏิสรณะ”ของ พระองค์เองทั้งสิ้น ซึ่งโดย“รูปธรรม”ที่ปรากฏสมบัติวัตถุ ของพระองค์แค่เป็นพระเจ้าแผ่นดินแคว้นสักกะ เมืองหลวง ก็แค่กรุงกิลพัสดุ์ เท่านั้น เป็นแคว้นเล็กกว่าแคว้นมคธ และเล็กกว่าแคว้นโกศลของพระเจ้าปเสนทิโกศลหลายเท่า

แต่แท้จริง“ขุมทรัพย์ทั้ง ๔ ทิศ”ของพระองค์นั้น ไม่ เพียงแค่สมบัติวัตถุที่แสดงให้เห็นปรากฏเป็นสิทธิ์ในสภาพ รูปธรรมเท่านั้น เพราะในทาง“นามธรรม”ยังมีที่เป็นของ พระองค์อีกมากมายใน“อจินไตย” ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นจริงอัน เกินจะคิดจะรู้กันได้ง่ายๆ เช่นว่า เมื่อพระองค์ได้ทรงพบ กับพระเจ้าพิมพิสารนั้น พระเจ้าพิมพิสารก็ได้ตรัสถวาย แผ่นดินแคว้นมคธครึ่งหนึ่งแก่พระพุทธเจ้าที่เดียว ทว่า พระพุทธองค์ไม่ทรงรับจากพระเจ้าพิมพิสาร เป็นต้น

หรือนางวิสาขาที่ดี อนาคติณทศเศรษฐีที่ดี ที่ทำชอง

หาทางสารพัดที่จะถวายทานแก่พระพุทธรูปแล้วๆเล่าๆ ไม่หวังไม่เหน ไม่หยุดไม่หย่อน หรือแม้บรรดาผู้ที่มาถวายทานแก่พระองค์อื่นอีกนับไม่ถ้วนมากมายเกินจะคิด (อจินไตย) ก็ล้วนคือ “มรดกกรรมหรือมรดกแห่งอิตตา” ที่เป็นสมบัติของพระองค์ที่เขานำมาคืนให้แก่พระองค์ทั้งสิ้นนั่นเอง และมีทั้ง “สมบัติใหม่” ที่ผู้ศรัทธาประสงค์จะร่วมทำบุญถวายทานแก่พระองค์อีก ด้วยวิธีที่ได้อันถึงสูงส่งมากมาย ก็มีด้วย

หรือพระพุทธเจ้าทรงมีฤทธานุภาพพิเศษก็ดี ปาฏิหาริย์ต่างๆก็ดี ที่เกิดในพระประวัติของพระองค์ทั้งหลายทั้งปวงนั้น ก็ล้วนเป็นบารมีแห่งกุศลวิบากที่พระองค์สั่งสมมาเองแล้วพระองค์ก็เป็นได้มีได้ เป็นที่อาศัยที่พึ่งในภพต่างๆของพระองค์เองทั้งสิ้น เป็นบารมีของพระองค์เอง ไม่ใช่ฤทธิ์เดชบันดาลบันดาลของพระเจ้าใดๆเลย

ผู้ใดมีบุญบารมีเท่าใดก็มี “ที่พึ่งที่อาศัย” ตามฐานานุฐานะตามสั่งจะแห่งกรรมของตนๆตามความเป็นความมีจริง

และยังมี “อจินไตย” ที่เกินจะคิด ที่เข้าใจไม่ได้ ที่เดาไม่ได้ แต่ละชาติ แต่ละปาง ที่มีทั้งความซับซ้อนลึกซึ้งเกินกว่าจะเข้าใจก็มีอีกมาก ที่คนผู้สั่งสมวิบาก สั่งสมกรรมใหม่ให้ยิ่งขึ้น พระโพธิสัตว์บางองค์นั้นเกิดมาบางชาติ อยู่ในภาวะไม่มีสมบัติ ไม่มีอภิไถน ก็เป็นได้อีก แต่ไม่ได้หมายความว่าท่านไม่มี “สมบัติพิเศษ-คุณพิเศษ” ท่านมี แต่ในบางชาติบางปางท่านต้องไม่ใช่ “สมบัติ” นั้นๆ ท่านต้องบำเพ็ญด้วยอุตสาหะด้วยเรี่ยวแรงด้วยความพากเพียรเพื่อเพิ่มภูมิธรรม-เพิ่มบารมีบางแง่บางเชิง เป็นต้น จึงดูเหมือนเรื่องนอกหลักนอกกฎ ซึ่งคนจะสามารถรู้ตามได้ยากมาก ล้วนยังมี “อจินไตย” อีกมากมาย

แต่อย่างไรก็ตาม ก็ล้วนเป็น “สมบัติของตน” ตาม “กรรมของตน” ทั้งหมดทั้งสิ้น แล้วสมบัติเหล่านั้นก็ให้ตนได้พึ่งได้อาศัยในชาติต่างๆไปจนกว่าจะปรินิพพาน ถ้าสมบัติที่เป็น “กุศล” ก็ได้พึ่งเป็นสุขเจริญกายเจริญใจ ถ้าสมบัติเป็น “อกุศล” ก็ได้พึ่งเป็นทุกข์ทรมาณกายทรมาณใจ

ผู้ศึกษาอย่างสัมมาทิวฐิติ เมื่อปฏิบัติจนเกิดมรรคเกิดผลก็จะเกิด “วิชชา” คือ “ตาทิพย์” จึงจะสามารถเห็น “อุปาทายรูป” สามารถเห็น “นามธรรม” ต่างๆที่เป็น “จิต-เจตสิก-รูป-นิพพาน” อย่างมีอาการ มีสังคะ มีนิमित

ตามอุเทศ ให้เราดูรู้แจ้งเห็นจริง “นามรูป” นั้นๆ พันอวิชชาไปตามลำดับ เป็น “นามรูปปัจจุเจตมฺหณ-ปัจจุยปฺริคฺคหณณ-สัมมสนญฺณ” เป็นต้น ซึ่งเป็น “ตาทิพย์” หรือเป็น “วิชา ๘” เป็น “ญาณ ๑๖” จริงของพุทธ เป็น “วิชาจารณสัมปโน” ตามบารมีแห่งฐานานุฐานะของของแต่ละคน

“กรรม” จึงเป็น “ที่พึ่งที่อาศัย” (สรณะหรือหนาด) ของตน หรือของเจ้าของ “กรรม” โดยแท้ ตามสั่งจะแห่งสังขารกรรม แม้ว่าจะต้องพึ่งต้องอาศัยสภาวะนั้น ทั้งๆที่มันทุกข์แสนทุกข์ เจ้าตัวไม่อยากจะพึ่งไม่อยากจะอาศัยสภาพนั้นเลยด้วยซ้ำ แต่เมื่อมันเป็นของตน...ตน ก็ต้องพึ่งต้องอาศัย “วิบาก” (ผลของกรรมที่ได้ทำมาแล้ว) นั้น จำต้องเป็นต้องมีทุกขนั้นตามสังขารกรรม เพราะตนต้องเป็น “ทายาทของกรรม” นั้นๆ (กัมมทายาท) หลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม้รับไม้ได้ จนกว่าจะหมดสิ้น “เชื้อวิบาก” หรือหมดสิ้น “กรรมพันธุ์” นั้น

ถ้าจะทำให้ “วิบาก” มันแปรเปลี่ยน “ลดทุกข์” ได้เร็วขึ้น ผู้นั้นต้องทำ “กรรมใหม่” ในปัจจุบันนี้ให้เป็น “กุศลวิบาก” ที่มากพอ “กุศลกรรมใหม่” มันก็จะสังเคราะห์กันหรือบวกลบคุณหารกันกับ “วิบากเก่า” ที่สะสมลงเป็น “เชื้อวิบาก หรือพันธุ์กรรม” อย่างเป็น “อจินไตย” ซึ่งหมายความว่า อย่าง “สุดวิสัยที่จะคิด, เกินที่จะคิดได้” ไม่อาจจะรู้ได้ว่ามันบวกลบคุณหารกันอย่างไรนั่นเอง ซึ่ง “กุศลกรรมปัจจุบัน” ที่เป็นกรรมใหม่จะสามารถลดฤทธิ์แรงของ “เชื้อวิบาก” หรือ “พันธุ์กรรม” ลงได้จริง ทุกขนั้นๆก็จะลดลงได้มากหรือน้อยตาม “กรรมปัจจุบัน” ที่เป็น “กุศลกรรม” อันได้ประพฤติปฏิบัติสั่งสมลงไปจริง มากเท่าใดก็ลดได้จริงยิ่งเท่านั้น

นี่คือ “กัมมพันธุ์” หรือ “พันธุ์กรรม” ของใครก็ได้เฉพาะของคนนั้น แบ่ง “พันธุ์” ของตน ออกไปให้ผู้อื่นไม่ได้ เพราะทุกกรรม ทุกวิบากเป็น “ของตน” (กัมมัสสกะ) ทั้งสิ้น และตนก็ต้อง “รับมรดกกรรม” นั้นๆทั้งสิ้นครบ ไม่ตกหล่น (กัมมทายาท) แล้วก็พาเราเกิดพาเราเป็น (กัมมโยนิ) ต่อๆไป

เชื้อกุศลก็คือพันธุ์บุญ ถ้าเชื้ออกุศลก็คือพันธุ์บาป ต่างสั่งสมลงเป็น “พันธุ์ของตน” “พันธุ์กรรม” ของใครก็ได้ของมัน “เชื้อวิบาก” หรือ “พันธุ์กรรม” ที่ตนได้สะสม “อกุศลกรรม” ของตนมาจนมันออกฤทธิ์เฝ้ากับชีวิตของตนๆนี้เอง คือผี คือมาร คือชาน “ตัวจริง” ที่แสดงฤทธิ์แสดงอำนาจ

บันดลบันดาลเจ้าตัวเองให้ต้องทุกขร้อนรอนตามจริง

“เข็ววิบาก”หรือ“พันธกรรม”ที่ตนได้สะสม**“กุศลกรรม”**ของตนมาจนมันออกฤทธิ์เอากับชีวิตของตนๆนั้นแล คือเทพ คือเทวดา คือพรหม คือ**พระเจ้า“ตัวจริง”**ที่**แสดงฤทธิ์แสดงอำนาจบันดลบันดาลเจ้าตัวเองให้เราสุข** เราก็**ต้องพึงต้องอาศัย** เป็นสุข **เพราะ“กุศลวิบาก”**ของตนมีเช่นนั้น **ก็ต้องได้อาศัยได้พึ่ง“สุข”ตามนั้น** หลีกเลี้ยงไม่ได้ ก็**ขึ้นสวรรค์เพลิดเพลินเอร์คอร้อยสนุกสนานตามทีตนมี**

เพราะ“กรรม”ทั้งหมดเป็นของตน..“กัมมัสสะกะ”

“วิบาก”ทั้งหมดจึงสั่งสมเป็น“เข็วหรือพันธ”ของตน

“เข็วหรือพันธ”ที่ชั่วก็เป็น“สัตว์นรก”มีทุกขรับทุกข์

“เข็วหรือพันธ”ที่ดีก็เป็น“สัตว์เทวดา”มีสุขรับสุข

“เข็วหรือพันธ”ที่สูงขึ้นไปอีกบริสุทธิจากกาม ก็เป็น

“พรหมสัตว์”หรือเรียกว่า “พรหมจรรย์”มีชีวิตที่ประเสริฐ

พันธสัตว์นรก พันธสัตว์เทวดา พันธพรหมสัตว์ หรือ

แม้แต่พันธปุณฺณบุคคล พันธกัลยาณบุคคล พันธอารยบุคคล

ผู้มี**“วิชา๘”** มี**ปีสสนาญาณ** เป็นต้น จะสามารถมีญาณ

รู้เห็น“สัตว์”ต่างๆเหล่านี้จริง ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า **ผู้มี“เจโตปริยญาณ”**นั้น สามารถกำหนดรู้“ปรสัดตานั้น” คือ

กำหนดรู้ความเป็น“สัตว์อื่น”ของจิตวิญญาณที่มีสภาพ

ต่างๆกัน กำหนดรู้“ปรูปคคานั้น” คือ กำหนดรู้ความเป็น

“บุคคลอื่น”ของจิตวิญญาณที่มีสภาพต่างๆกัน อันหมายถึง

ความเป็น“สัตว์”เป็น“บุคคล”ของจิตวิญญาณ ซึ่งมีคุณภาพ

มีคุณธรรมของ“ความเป็นสัตว์-เป็นบุคคล”ต่ำบ้าง-สูงบ้าง

แตกต่างกันไป หลายแบบ หลายตระกูล หลายพันธ

หลายระดับ หลายชั้น หลายขีดชั้น

ไม่ใช่หมายถึง ความเป็น“สัตว์-บุคคล”แค่ที่มีร่าง

มีกาย แลเห็นกันได้ด้วยตาสามัญภายนอกเท่านั้น แต่

หมายถึง“ความเป็นสัตว์-เป็นบุคคล”ของจิตวิญญาณที่

“เกิดจริง-ตายจริง”อยู่ในจิตใจคนทุกคน ด้วยตา“วิชา”

ผู้มี**“วิชา๘”**สามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริง**“ความจริงที่สูง**

กว่าสามัญกระทั่งถึงสูงที่สุด, ความจริงตามความหมาย

ชั้นสูงทางคุณธรรม” เรียกว่า **รู้ปรมัตตสัจจะ** ผู้มีภูมิ

อารยะสามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้แท้ ใน**“ความเป็นสัตว์-**

เป็นบุคคล”ดังกล่าวนี้

ซึ่ง**“วิชา๘”**นี้ เป็น**“ความรู้อันประเสริฐ”** ไม่ใช่

ความรู้สามัญของชาวโลกีย์ และไม่ใช่ความรู้ความเก่งแบบ

อิทธิปาฏิหาริย์หรืออาเทศนาปาฏิหาริย์ แต่เป็นความรู้แบบ

อนุสาสนีปาฏิหาริย์ชั้น**อารยญาณของอารยพันธ**(บุคคลผู้

บรรลุลหรรณวิเศษ)ที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ **“อารยบุคคล”**จึง

มีในศาสนาพุทธเท่านั้น อันมี..พันธโสตาบัน เป็นขั้นต้น

และสูงขึ้นไปถึงพันธสุกติกาคามี-พันธอุณาคามี-พันธอรหันต์

และแต่ละ“อารยพันธ”ของพุทธนี้เมื่อบรรลุเป็น“พันธ”

แท้แล้ว ก็เป็น“พันธ”ที่เที่ยงแท้ถาวรยั่งยืน(นิจฺจํฐฺงํสฺสสฺตง)

ไม่มีอะไรจะมาหักล้างได้(อสังหริง) ไม่มีเปลี่ยนแปลงตกต่ำไป

จากเดิมอีกเป็นอันขาด(อวิปริณามธมฺมง) มีแต่จะเปลี่ยนภาวะ

เจริญขึ้นๆไปจากที่ได้แล้วกระทั่งถึงสูงที่สุด(สัมโพธิปรายณะ)

การจะเกิดจะมี“พันธ” จนเป็น**“กรรมพันธ”** หรือ

“พันธกรรม” ก็ด้วยกรรม ด้วยพฤติกรรม ด้วยกายกรรม

-วจีกรรม-มโนกรรมของใครก็ได้ด้วย**“กรรม”**ของคนนั้นๆ

ถ่ายเผ่าต่อพันธของตนๆ

เมื่อใครคนใด**“ทำกรรม”**หรือเมื่อ**“กระทำกายกรรม-**

วจีกรรม-มโนกรรม”ขึ้นเสร็จลงทันที **“กรรม”**ที่ได้กระทำจบ

ลงแล้วนั้นก็เป็น**“สมบัติ”**ของคนที่ทำนั้นๆทันที(กัมมัสสะกะ)

แล้วก็สังเคราะห์เป็น**“วิบาก”**สั่งสมตกผลึกลงเป็น**“เผ่าพันธ”**

และด้วย**“กรรม”**ด้วย**“วิบาก”** หรือด้วย**“พันธ”**ที่เป็น

“พันธกรรม”นี้เอง ที่เป็นเชื้อเป็นตัวนำเกิดสืบทอดเผ่าพันธ

เป็น**“กรรมพันธ”**ต่อพงษ์เผ่าของคนผู้นั้นๆสืบไปของตนเอง

เรียกว่า **“กัมมโยนิ”**

“กัมมโยนิ” จึงเป็นการเกิดด้วยกรรม กรรมเป็นเหตุ

ให้เกิด หรือการเกิดใดๆนั้นเกิดจากการกระทำของตนๆ

ดังนั้น **ความเป็น“สัตว์”**ที่เรากำลังหมายถึงนี้ **จึงไม่ใช่**

สัตว์ที่เกิดจากการผสมพันธุ์ทางสรีระ เพราะตัวอยู่ในครรภ์

ในท้องสัตว์ระยะหนึ่ง หรือในเมล็ดลูกจนถ้วน แล้วจึงคลอด

ออกมาเป็นตัวสัตว์ ที่เรียกว่า **“ชาลาพูชโยนิ”**

ไม่ใช่สัตว์ที่เกิดจากไข่ คือ **ขั้นแรกคลอดออกมาเป็น**

ไข่ก่อน แล้วจึงฟักตัวในไข่แล้วจึงคลอดออกมาเป็นตัวสัตว์

อีกที่ การเกิดจากไข่อีกทีนี้จึงชื่อว่า **“อณฺชโยนิ”**

ไม่ใช่สัตว์ที่เกิดในโคล ในน้ำเน่าเน่าเสีย เกิดในของขึ้น

และหมักหมมเน่าเปื่อย แล้วขยายแพร่แตกตัวออกไปเอง

ที่เรียกว่า “สังเสทชโยนิ”

แต่เป็นสัตว์ที่เกิดจาก “กรรม” เมื่อทำกรรมจนมีเหตุ มีปัจจัยของกรรมของวิบากอันครบอันสมควร ก็เกิดได้ทันที “ผุดเกิด” เป็นสัตว์เต็มตัวทันที ซึ่งความเป็น “สัตว์” ที่ว่านี้ ตายลงแล้วเกิดทันทีไม่มีขากใดๆ เป็นต้นว่า ตายจากความ เป็น “สัตว์นรก” ก็เกิดเป็น “สัตว์เทวดา” ทันที หรือตาย จากความเป็นสัตว์ “อุบัติเทพ” สัมบูรณ์ ก็เกิดเป็น “วิสุทธิเทพ” ทันที ตายลงแล้วไม่มีขาก ไม่เหมือนคนเหมือนช้าง, ม้า, วัว, ควาย, ปลูก, ปลา ฯลฯ ที่มีร่างกายเมื่อตายลงแล้วมีขาก

ตายแล้วเกิดทันทีชนิดนี้ เรียกว่า “โอปปาติกโยนิ”

เมื่อ “กรรม” เป็นเหตุให้เกิดโดยตรง “กรรม” ของเรา จึงเป็นผู้บันดาลบันดาล “ตัวเรา” ให้เกิดให้เป็นไปโดยแท้ ไม่มีใครมาเป็นเจ้ากรรมนายเวรของเรา ตัวเราเองแท้ๆ เป็นเจ้ากรรมนายเวรของทุกๆ **ผู้บันดาลบันดาลให้เกิด**ของ ศาสนาพุทธมี “กรรม” นั่นเองเป็น “พระเจ้า” เป็น “ผู้บันดาลบันดาล” ให้เกิดให้เป็นไป ดังนั้น “กรรม” ที่ไม่ล่าเอียง กรรมที่บริสุทธิ์ที่สุด หรือ “กรรม” ของคนผู้มีจิตวิญญาณ ปราศจากอคติ ๔ ได้แก่ “กรรม” ของผู้มีจิตวิญญาณถึงขั้น “อรหัตต์” นี้แล ที่เป็นการกระทำหรือเป็นผู้บันดาลบันดาล บริสุทธิ์จริง เพราะ “จิตวิญญาณ” ทำนุสอาดจากกิเลสแล้ว

ถ้า “พระเจ้าเป็นพระจิตวิญญาณบริสุทธิ์” “อรหัตต์” ก็คือ “ผู้มีจิตวิญญาณบริสุทธิ์” แท้จริง ที่มีจริงเป็นจริงได้ ในขณะที่มีชีวิตเป็นคนบนพื้นแผ่นดินของโลกนี้ จึงเป็น วิทยาศาสตร์แท้ๆ ที่สามารถพิสูจน์ความเป็น “จิตวิญญาณ บริสุทธิ์” ได้ เช่นเดียวกันกับ “พระเจ้า” ทรงเป็นทรงมีอยู่

เมื่ออรหัตต์มี “กรรม” เป็นทรัพย์เป็นสมบัติของตนเอง ที่ยิ่งใหญ่ (กัมมัสสกะ) และมีกรรมเป็นมรดกของตนเองที่ ตนเองต้องเป็นทายาท (กัมมทายาท) - มีกรรมบันดาลบันดาลให้ ตนเกิดตนเป็นไป (กัมมโยนิ) - มีกรรมเป็นผู้สืบเผ่าต่อพันธุ์ ของตนให้เจริญยิ่งขึ้นไปเอง (กัมมพันธ) - มีกรรมเป็นที่พึ่ง ของตนเองแท้ๆ (กัมมปฏิสรณ) ศาสนาพุทธจึงเป็นศาสนาแห่ง “อิตตาหิ อัตตโน นาโถ” คือ มี “ตนเป็นที่พึ่งของตนเอง” ทั้งหมดตลอดสาย ไม่ต้องมี “พระเจ้า” บันดาลบันดาล ตามที่ศาสนา “เทวนิยม” ทั้งหลายที่พากัน “พึ่งพระเจ้า”

“อรหัตต์” ทุกองค์ของพุทธนั้น เป็นผู้มี “ที่พึ่ง” อัน

เกษมที่เที่ยงแท้ถาวรยั่งยืนตลอดกาล (นิจจัง ชูวัง สัสตัง) ไม่เปลี่ยนแปลงเป็นอื่น (อวิปริณามธัมมัง) ไม่มีอะไรมาหักล้าง ได้ (อสังหิง) เพราะได้ “ฆ่า” ซาตานหรือประหารผีมาร ได้ ดับเหตุแห่ง “การเกิดชั่วเกิดบาป” จนกระทั่งสนิทชนิดที่ ไม่กลับมาเจ็บอีกเด็ดขาดแล้ว (อสังกุပ္ปัง)

•••

ที่นี้ก็เป็นปัญหาของคุณ “ลูกพระรัตนตรัย” ข้อ ๑ ที่ถามว่า “ชีวิตนี้” ประกอบขึ้นด้วยอะไร? และก็ได้ตอบไปแล้วว่า

๑. ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย รูป กับ นาม
๒. ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย กาย กับ ใจ
๓. ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย วัตถุ กับ จิตวิญญาณ
๔. ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย ดิน-น้ำ-ลม-ไฟ กับ จิต

วิญญาณ

๕. ชีวิตนี้ ประกอบขึ้นด้วย ชั้น ๕ กับ อวิชา หากจะจัดแบ่งกันให้ชัดๆ ก็แบ่งได้เป็นสองฝ่ายง่ายๆ คือ ฝ่าย “รูป” ได้แก่ กาย, วัตถุ, ดิน-น้ำ-ลม-ไฟ, ชั้น ๑ ส่วน “นาม” ได้แก่ ใจ, จิตวิญญาณ, ชั้น ๔, อวิชา “ชีวิตนี้” ประกอบขึ้นด้วยสิ่งดังกล่าวนี้แล

จบคำตอบแล้ว ในประเด็นนี้

คำถามประเด็นต่อมา... ก็ยังหมายถึง “ชีวิตนี้” แต่ถาม เต็มออกไปว่า เป็นอยู่อย่างไร?

ก็ได้ตอบไปในฉบับที่แล้วๆ พอสมควรว่า “ชีวิตนี้” เป็น อยู่โดยรูปกับนามเหล่านั้นต่างทำหน้าที่ร่วมกันอยู่อย่างพัฒนา สร้างสรรกันบ้าง อย่างทำลายกันบ้าง และอย่างสอดประสานสัมพันธ์กันขัดแย้งกัน หรือสังเคราะห์กันอยู่-สังขาร กันอยู่ ที่ด้วยหน้าที่ทางเคมี-ฟิสิกส์-กลศาสตร์-ชีววิทยา อีก ทั้งด้วยหน้าที่ทางกรรม-วิบาก

และได้ขยายต่อไปว่า ทุกสิ่งทุกอย่างในมหาเอกภพนั้น เมื่อนิยามออกมาเป็น “อตุ-พีชะ-จิต-กรรม-ธรรมะ” ก็จะ เห็นได้ว่า “ชีวิตนี้” เป็นอยู่ ทั้งที่เกี่ยวกับ “อตุ” เกี่ยวกับ “พีชะ” เกี่ยวกับ “จิต” และจะเกี่ยวกับ “กรรม” เกี่ยวกับ “ธรรมะ” อย่างไร? ทั้งที่แบ่งขีด “ความเป็น” (ภาวะ) ของแต่ละนิยามกันแค่นั้น? ตามที่ได้อธิบายมาแล้ว ซึ่งล้วนมีนัยละเอียดลึกซึ้ง อย่างสำคัญทีเดียว สำหรับมนุษย์ควรจรรู

[และได้อธิบายมาถึง กระทั่งว่า...]

“กรรม” คืออะไร?

กรรม คือ **บทบาทหรืออาการแห่งกิริยาของคน** ซึ่งเรียกเป็นภาษาไทยว่า**การกระทำของคน** อันมีได้เพียง ๓ อย่าง ได้แก่ กายกรรม-วจีกรรม-มโนกรรม

“กรรม”หรือ**“การกระทำ”**ที่เกิดขึ้นของ**“เจ้าของชีวิต”**ใดๆ เมื่อทำลงไปด้วยเจตนาทุกกรรม ก็จะส่งสมลงเป็น**“ทรัพย์ของตนๆ”**(กัมมัสมถะ)แต่ละบุคคลในโลก และจะมีอำนาจบันดาลบันดาล**“ชีวิต”**ของผู้นั้นๆไป トラบา**“ปรีนิพพาน”**ทีเดียว เพราะ**“กรรม คือ ผู้บันดาล หรือคือพระเจ้า และคือ ขาตาน”**แท้จริง ที่สัมผัสได้และพิสูจน์ได้ ดูจะเดียวกันกับวิทยาศาสตร์ ทว่าลึกซึ้งเป็นนามธรรมยิ่งกว่า

และ**“กรรม”**กับ**“ผลของกรรมที่ได้สั่งสมมาทุกๆชาติ”**(วิบาก)นี้แหละที่มีอำนาจทำให้ชีวะดำเนินไป ใครจะประสบกับดีหรือร้ายก็ล้วนเกิดล้วนเป็นไปตามความจริง ที่มาจาก**“กรรม”** หรือ**“การกระทำ”**ของตนเองทั้งสิ้น

หากใครได้สั่งสม**“กรรม”**ไม่ว่าเชิดดีหรือเชิงชั่วนั้นๆมาจริง มี**“วิบาก”**(ผลแห่งกรรม)มาก จนกระทั่งเป็น**“พลังหรือฤทธิ์พิเศษ”** ก็เป็น**“บารมี”**จริงของผู้นั้น ไม่ใช่เรื่องแปลกหรือเรื่องไม่จริง ซึ่งแม้จะมีได้อย่างมากมาย แม้จะประหลาดพิสดาร จนน่ามหัศจรรย์ปานใดๆ ก็**เป็นเรื่องจริงสำหรับผู้มี“บุญบารมี”ถึงขั้นนั้นๆจริงๆ** [บุญก็เป็นพลังเสริมไปในเชิงบุญ บาบก็เป็นพลังเสริมไปตามเชิงบาป]

“อำนาจพิเศษ”ตามนัยดังกล่าวนี้**“เรื่องที่มีมนุษย์นับถือว่าเป็น “สิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ”หรือ“เป็นอำนาจของพระเจ้า”** หรือแม้แต่**“อำนาจของขาตาน”** ย่อมมีจริงเป็นจริง สำหรับผู้มีบารมีแห่ง**“กรรมวิบาก”**อย่างใดๆถึงขีดถึงขั้นจริง

ส่วนผู้ไม่มี**“ผลบุญ”**ของตนจริง ก็ไม่สามารถมี**“อำนาจพิเศษ”**หรือ**“สิ่งศักดิ์สิทธิ์”**หรือไม่มี**“พระเจ้า”**ที่จะบันดาลบันดาลอะไรให้ได้ แม้จะอ้อนวอนจาก**“พระเจ้า”**อย่างสุดร้องสุดขอ ปานใดๆ ก็ไม่มี**“พระเจ้า”**บันดาลให้แน่ๆ มิหนำซ้ำสำหรับผู้มี**“ผลบาป”**ของตนจริง ก็จะมี**ขาตาน-ผีร้าย หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เลวที่ร้ายกันจริงๆที่เดียว เป็นผู้บันดาลบันดาลให้** แม้เจ้าตัวจะไม่อยากได้ ก็จะได้ จะเป็นไปตามฤทธิ์แรงแห่ง**“ผลบาป”**ของผู้นั้นๆนั้นแหละ [ในประเด็นนี้ ศาสนาที่นับถือพระเจ้า ก็

จะยอมรับความเลวความร้ายที่มาถึงนั้น ด้วยสำนวนว่า **“เป็นพระประสงค์ของพระเจ้า”** ท่านจะให้เลวให้ร้ายก็ต้องเลวต้องร้าย..ว่านั่นแหละ หรือไม่กี่**“พระเจ้าลงโทษ”** เป็นต้น ซึ่งแท้จริง**“อำนาจขาตาน”**ต่างหาก ชนะ**“พระเจ้า”**]

“กรรม”ยิ่งใหญ่และสำคัญ ปานจะหนี้ที่เดียว ด้วยเหตุว่า**“กรรม”**เป็นความสำคัญสำหรับชีวิตมากยิ่งขึ้นยวดถึงปานจะหนี้เอง พระพุทธเจ้าจึงตรัสเป็นคำตายไว้ว่า

“กัมมัสมถโกมติ-กัมมทายาโท-กัมมโยนิ-กัมมพันธ-กัมมปฏิสรโณ” [พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๕๘๑] ซึ่งคำตรัสก็เพียงเป็นคำสั้นๆ ทว่าแต่ละคำๆนั้น มีเนื้อหาและนัยละเอียดลึกซึ้งมากมายหลากหลายเชิงชั้นยิ่งนัก ในที่นี้ก็จะขอให้คำอธิบายในส่วนที่เห็นว่าน่าจะถูกพูดถึงเท่านั้น

กัมมัสมถโกมติ หรือคำตรงๆว่า **กัมมัสมถะ** นั้น มีความหมายเดียวกัน หมายความว่า**กรรมใดใครทำก็เป็นทรัพย์ของตนทั้งหมด** **ไม่ว่าทำการกรรมนั้นในที่ลับหรือในที่แจ้ง “กรรม”**ไม่ว่าจะน้อยจะเล็กละอองธุลีขนาดไหน แม้แค่เกิดเป็น**“ชาติริเริ่มตัวริ”**ขึ้นในใจ(อารมณ์ธาตุ) หากความดำรินนั้น**พร้อมไปด้วยเจตนา**ก็นับได้ทันทีว่า คือ**“กรรม”** ส่งสมเป็น**“วิบาก”**(ผลของกรรม) นับเป็น**“มโนกรรม”**แล้วทีเดียวอันคือ**ทรัพย์คือสมบัติ**แท้ของผู้นั้นๆ [คำบาลีว่า**“กัมม”**ที่นำหน้าคำตรัสทั้ง ๕ นั้นก็คือ **“กรรม”**ที่คนไทยรู้จักนั่นเอง]

[รายละเอียดของ**“กัมมัสมถะ”**หรือ**“กัมมัสมถโกมติ”**และ**“กัมมทายาโท”**ก็ได้อธิบายไว้ในฉบับที่ ๖๙-๗๙ ไปแล้ว และเรื่องของ**“กัมมโยนิ”** ก็ได้อธิบายในฉบับที่ ๗๙-๙๐ จนจบไปแล้ว ในฉบับต่อมาก็ได้อธิบายถึง**“กัมมพันธ”**จบไปอีก ตอนนี้จะกำลังอธิบายถึง**“กัมมปฏิสรโณ”** ซึ่งเป็นข้อสุดท้ายของ**“กรรมทั้ง ๕”** เราเพิ่งเริ่มอธิบาย**“กัมมปฏิสรโณ”**ในฉบับที่ ๑๔๖ ฉบับนี้ก็ยังคงอธิบายในเรื่องนี้ [โปรดอ่านต่อได้เลย]

“ทางประพฤติสู่ความเป็นอาริยะหรือสู่นิพพาน” ก็คือ**“จรรณะ ๑๕”** ดังนั้น**ความประพฤติ ๑๕ (จรรณะ ๑๕)** นี้จึงเป็นเครื่องวัดในตัวบุคคลที่ชี้บ่ง**“ความเป็นพุทธ”**

[และได้พูดถึงความเห็นผิดในความเป็นพุทธไปบ้างแล้ว คราวที่แล้วเรากำลังสรุปเรื่องของ**“กรรม”** ตั้งแต่**“กัมมัสมถะ”** อันเป็นของตน **“กรรม”**เป็นสมบัติแท้ที่สุดของมนุษย์ และกำลังอธิบายมาถึง**“กัมมปฏิสรณะ”** ที่พึ่งแท้ๆของคนคือ**“กรรม”**]

เรามาศึกษาจากพระไตรปิฎก เล่ม ๙ ข้อ ๓๔๑ ถึง

ข้อ ๓๔๒ กันดูชัดๆ จะเห็นได้ว่า พระพุทธเจ้าทรงยืนยันตลอดตั้งแต่ต้นแห่ง“อนุสาสนี”(คำสอน)ของพระองค์ที่เดียว ว่า “อนุสาสนีปฏิหารีย์” นั่นคือ อย่างไร?

[ได้นำ“จุลศีล”มาให้อ่านจนครบแล้ว แม้“มัชฌิมศีล”อีก ๑๐ ข้อใหญ่ๆ และ“มหาศีล”อีก ๗ ข้อละเอียดลอลอ ก็คือ หลักสำคัญที่ผู้ปฏิบัติบรรลุมรรคผล ก็เป็น“อนุสาสนีปฏิหารีย์”ทั้งสิ้น]

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ทั้ง ๑๒ สูตร ในพระไตรปิฎกเล่ม ๙ คำตรัสถึงการปฏิบัติเหมือนกันหมด โดยเฉพาะข้อ ๓๔๒ “เกวัฏฐสูตร” การปฏิบัติของพุทธ ซึ่งก็คือ “จรณะ ๑๕”นั่นเอง ก็เริ่มด้วยศีลสัมปทา แล้วก็อินทริยสังวร สติสัมปชัญญะ และสันโดษ

การให้อิสระเสรีภาพใน“ความมีสิทธิมนุษยชน”ของพระพุทธเจ้าสูงสุดสูงส่งปานจะนี้ ในยุคทาส ยุคสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ยุคที่มนุษยชนยังไม่มีความรู้ในเรื่องของ“สิทธิ”ต่างๆของมนุษย์ และยังไม่ยอมรับความมี“สิทธิมนุษยชน”เหมือนยุคปัจจุบันนี้กัน กระนั้นพระพุทธเจ้าก็ทรงปลดแอกความเป็นทาสให้แก่คนในยุคนั้นได้ อย่างประจักษ์สิทธิ์สัมฤทธิ์ผล ปลดปล่อยความเป็นวาระที่ยึดติดกันตามแบบของอินเดีย เมื่อเข้ามานับถือปฏิบัติปฏิบัติชอบตามระบอบพุทธ มาบวชในศาสนาพุทธก็สามารถปลดปล่อยความเป็นวาระจากรวณะฉัณฑกาลที่มีศักดิ์ฐานะเท่าเทียมกับคนที่มีวรรณะกษัตริย์หรือวรรณะพราหมณ์ มีสิทธิออกเสียงหนึ่งคนหนึ่งเสียงในสภาในสงฆ์เท่าเทียมกัน เป็นต้น

ใน“พุทธบริษัท”ของพระพุทธเจ้ายุคนั้น จึงประหนึ่ง“รัฐอิสระ” ที่ใครเข้าไปเป็นสมาชิกในบริษัทสามารถจะปลดแอกจากความเป็นทาส ปลดปล่อยวรรณะศักดิ์นาได้

พระพุทธเจ้าจึงเป็นนักการเมืองผู้ยิ่งใหญ่ที่สามารถปลดแอกความเป็นทาสและปลดปล่อยความเป็นวาระสร้างควมมี“อิสระเสรีภาพ”สำเร็จท่ามกลางยุคสมัยที่สังคมส่วนใหญ่ในโลกยังจำนนในความเป็นทาสความเป็นวาระอยู่อย่างแข็งแรงรอบตัว แต่พระพุทธเจ้าก็ทำได้สำเร็จ จึงวิเศษยิ่งใหญ่แท้ๆ อันเป็นไปได้จริงมหัศจรรย์ยิ่งยวด นั่นคือ ความเป็นนักประชาธิปไตยผู้แก่กล้าสามารถที่ประเสริฐเลิศสุดของพระพุทธเจ้า

หากผู้ใดรู้ยิ่งในสังขารและสามารถเข้าถึงสารลัจจะที่แท้ของพุทธ ใครก็ตามถ้าประพัตติตนจนบรรลุมรรคสามารถเข้าถึงความเป็น“จรณะ ๑๕ วิชา ๘”(วิชาจรณสัมปันโน)ตามพุทธธรรม แม้จะบรรลุมรรคแค่เบื้องต้นเป็นโสดาบัน ผู้นั้นก็คือ ผู้สร้าง“อิสระเสรีภาพ”ให้แก่ตนได้สำเร็จจริงเป็นขั้นต้น หมายถึง สามารถหลุดพ้นจาก“โลกอบาย,นรก” หรือคนผู้นั้นไม่ต้องเอาชีวิตไปคลุกคลียุ่งเกี่ยวกับ“โลกอบาย,นรก”นั้นแล้ว หรือไม่ต้องสุขไม่ต้องทุกข์กับ“โลกอบาย,นรก”ที่บรรลุนั้นๆอีกแล้ว

นั่นคือ รสสุรสทุกข์ไม่มีในจิตใจของคนผู้นั้นจริง ซึ่งเป็น“ความจริง”ที่มี“สิ่งเกิดขึ้นในจิตปรากฏให้เรารู้(ชานาติ)เราเห็น(ปัสสติ)ได้”(ปาตุงฺกตา) ด้วย“วิชา ๘” “สิ่งที่ปรากฏให้เรารู้เห็น” นั่นก็คือ ไม่มีรสสุขไม่มีรสทุกข์ในจิตใจของเรา สำหรับขั้นต้นที่เรากำลังกล่าวถึงอยู่นี้ ก็คือ“อบายมุข”ประดาเหมือนกันในโลก เป็นต้นว่า ไม่มีรสชื่นใจกระทั่งเป็นสุขไม่มีรสข็งในใจกระทั่งเป็นทุกข์กับเรื่องเหล่าเรื่องสิ่งเสพติดนั้นๆแล้ว ไม่มีรสสุขไม่มีรสทุกข์กับเรื่องการเล่นมหรสพนั้นๆแล้ว ไม่มีรสสุขไม่มีรสทุกข์กับการพนันนั้นๆแล้ว เช่น การเล่นหวย การเล่นหุ้น การเล่นไพ่ การเล่นพนันฟุตบอล เป็นต้น

และจิตใจของผู้นั้นไม่มีรสสุขไม่มีรสทุกข์ในจิตใจ แม้แต่กับเรื่องที่สูงกว่า“อบายมุข”แต่มันก็เป็นความเสื่อมไม่พาเจริญในสังคมอันเป็นขั้นต้น ที่ยังชื่อว่า“อบาย”สำหรับความเป็นโสดาบัน ซึ่งคนที่ยังมีกามมีราคะมากอยู่ยังติดยงหลงมัน เช่น ยังเสพยังติดยงสุขยงทุกข์กับเรื่องมหรสพ กีฬา การละเล่น ที่ให้ความบันเทิงประโลมใจเท่านั้น ไม่ได้ให้สาระอะไรค้ำกับ“เวลา-แรงงาน-ทุนรอน”ที่ต้องไปสูญเสียดับมัน ซึ่งยังเป็นรสรโลกีย์ที่พยายามที่ไม่คุ้มค่ากับที่ไปแลกด้วยเวลา-ด้วยแรงกายแรงสมอง-ด้วยทรัพย์สินเงินทองเลย [คนที่ยังหลงติดหลงเสพก็จะไม่เห็น ว่าสูญเสียด้อย่างใด จะหลงเห็นว่า คุ้มแสนคุ้มด้วยซ้ำสำหรับสิ่งที่เขาหลงเขาติด แม้จะต้องเสียเงินทองแพงเท่าใดๆ เสียเวลาเท่าไรไรเสียเปรียบแรงสหัสขนาดไหนก็ตาม แต่โสดาบันไม่มีอบายพวกนี้แล้ว]

โสดาบัน คือ ผู้ปฏิบัติสำเร็จตาม“พระอนุสาสนี”
๒ [มีต่อฉบับหน้า]



● สมหมาย ภาณี

ทำไมคนดีๆ จึงมีสิทธิ์ติดคุก?!

๑๔ ธ.ค.๒๕๕๐ น.ส.พ.มติชน รายงาน หน้า ๑ ความว่า :

“สมหมาย ภาณี” เปิดอกซ้ำโดนคุก ๒ ปี
ทำโดยเจตนาบริสุทธิ์

นายสมหมาย ภาณี รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงการคลัง เปิดแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน ที่
กระทรวงการคลัง ภายหลังจากศาลอาญาพิพากษา
จำคุก ๒ ปีโดยไม่รอลงอาญา ฐานปฏิบัติหน้าที่
โดยมิชอบ ขณะทำหน้าที่ประธานบอร์ดบริษัท
ไทยเดินเรือทะเล สังกัดงานผู้บริหาร

“เมื่อปี ๒๕๔๖-๒๕๔๗ ผมเป็นรองปลัด

กระทรวงการคลังและได้รับมอบหมายให้เข้าไปดู
แลงานที่บริษัทไทยเดินเรือทะเล เพราะเวลานั้นมี
ปัญหาเรื่องคอร์รัปชันและการบริหารงานมาก
เพราะผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการมีการ
แบ่งฝักแบ่งฝ่าย และทำงานร่วมกันไม่ได้ ผมจึง
ได้เชิญผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้าไปทำงาน
ร่วมกัน ซึ่งก็ได้ดำเนินการสอบสวนการทำงาน
ภายใน และพบว่ามีปัญหาเรื่องการทุจริต จึงได้
สั่งพักงานทั้ง ๒ ฝ่ายโดยสุจริตใจ เพื่อให้เกิด
ความเป็นธรรม แต่เนื่องจากระเบียบระบุว่า
การจะสั่งพักงานรองผู้อำนวยการได้นั้นต้อง

ดำเนินการโดยผู้อำนวยการเท่านั้น ซึ่งเวลานั้น ผมดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ และผู้อำนวยการก็ถูกพักงาน ผมจึงเข้าใจว่าสามารถดำเนินการได้ จึงได้ตัดสินใจดำเนินการโดยเจตนาบริสุทธิ์ให้องค์กรดีขึ้น แต่ก็โดนฟ้องและถูกพิพากษาจำคุก โดยศาลสั่งจำคุก ๓ ปี และลดโทษเหลือ ๒ ปี ไม่รอลงอาญา”

คำพิพากษาศาลอาญา

เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ที่ประชุมสภากรรมการบริษัทซึ่งมีจำนวนที่ ๒ ถึงที่ ๕ ร่วมประชุมด้วยมติให้พักงานนายวาทรีปรารมภ์ และโจทก์ (ทศพงศ์ วัชชุประภา) และมีมติแต่งตั้งพลเรือเอกบรรณวิทย์ เก่งเรียน เป็นผู้จัดการตำแหน่งผู้อำนวยการบริษัทแทน ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ จำเลยที่ ๑ (สมหมาย ภาษี) ได้ลงนามในคำสั่งพักงานโจทก์ ปัญหาจะต้องวินิจฉัยมีว่า จำเลยทั้งห้าร่วมกันกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่

เห็นว่า การบริหารงานของบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด สภากรรมการบริษัทได้ออกระเบียบว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การรักษาการแทน การออกจากตำแหน่ง วินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์ของพนักงานบนบก พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งการกระทำผิดอย่างไรถือว่าผิดวินัยอย่างไรแรงนั้นมีระบุไว้ในข้อ ๔๐ และข้อ ๔๑ ระบุถึงเหตุแห่งการพักงานผู้นั้นได้

เห็นว่า ข้อกล่าวหาตามบัตรสนเท่ห์ดังกล่าว แม้โจทก์อาจจะกระทำไม่ถูกต้องและผิดวินัยไปบ้างก็ล้วนแต่เป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ และไม่เป็นเหตุให้เสียหายแก่บริษัทอย่างร้ายแรงแต่อย่างใด จึงไม่อยู่ในความหมายว่าเป็นการผิดวินัยอย่างร้ายแรง และที่อ้างว่าพบความผิดปกติระหว่างผู้อำนวยการบริษัทกับโจทก์ว่าทำงานร่วมกันไม่ได้ ก็มีชี้แจงโจทก์กระทำผิดวินัยเช่นกัน ดังนั้น มติของสภากรรมการให้พักงานโจทก์จึงเป็นมติที่

ไม่ถูกต้องตามระเบียบของบริษัท พ.ศ.๒๕๔๗

ส่วนปัญหาว่าการกระทำของจำเลยที่ ๑ กับพวกมีเจตนาไม่สุจริตมีเจตนาจงใจกลั่นแกล้งโจทก์เพื่อให้ได้รับความเสียหายหรือไม่

ข้อนี้ รับฟังได้ตามเอกสารที่โจทก์แสดงต่อศาลว่า ช่วงปี ๒๕๔๗ ระหว่างโจทก์ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการบริษัท ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทให้รักษาการเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินของบริษัทอีกตำแหน่งหนึ่ง โจทก์ได้ตรวจพบรายรับรายจ่ายของบริษัทที่ไม่ชอบตามระเบียบของบริษัท และไม่เป็นไปตามสัญญาเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินให้แก่คู่สัญญาคือบริษัท อี พี แคร่เออร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทรับส่งสินค้าระหว่างประเทศจึงทำรายงานความไม่ถูกต้องต่างๆ ตามเอกสารหมาย จ.๑๔ ให้แก้ไข แต่บริษัทไม่แก้ไขและกลับมีมติดยกเลิกมิให้โจทก์รักษาการตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน โจทก์ได้ทำหนังสือส่งมอบงานต่อผู้อำนวยการบริษัท และชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องของงานที่เกิดขึ้นรวมทั้งเรื่องการเบิกจ่ายเงินและรับเงินต่อผู้อำนวยการบริษัท พร้อมสำเนาให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการตรวจสอบภายในรัฐวิสาหกิจ รองผู้อำนวยการปฏิบัติการและหัวหน้ากองต่างๆ ของบริษัทที่เกี่ยวข้องทราบ และได้ทำรายงานเพิ่มเติมเป็นฉบับที่ ๒ ตามเอกสารหมาย จ.๑๔ เกี่ยวกับการดำเนินงานที่ไม่โปร่งใสของธุรกิจเรือ “โรโร” และ “เรือพีดีเตอร์” ที่จำเลยที่ ๑ กับพวกเป็นผู้อนุมัติให้เรือทั้งสองลำดำเนินธุรกิจเรือซึ่งมีความเสียหายเกิดขึ้นแก่รัฐประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท ถึงรองประธานสภากรรมการบริษัทและกรรมการสภาบริษัททุกคน พร้อมสำเนาให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบ ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบและมีความเห็น ตั้งคณะกรรมการของบริษัทในทางไม่ถูกต้อง เพื่อให้บริษัทแก้ไข แต่บริษัทไม่ดำเนินการแก้ไข จึงเป็นเรื่องที่ส่อพิรุณอย่างยิ่ง

สภากรรมการบริษัทมีอำนาจพิจารณาและมีมติสั่งพักงานพนักงานบริษัทมีระบุไว้ในข้อ ๔๑ ผู้ที่มีอำนาจสั่งพักงานพนักงานของบริษัทที่กระทำผิดวินัยตามมติของสภากรรมการบริษัทก็ระบุไว้ชัดเจนในข้อ ๔๒ ระเบียบบริษัทดังกล่าวมีข้อความชัดเจนและเข้าใจง่าย โดยเฉพาะวิญญูชนทั่วไปที่มีวุฒิภาวะเยี่ยงจำเลยที่ ๑ กับพวก ย่อมมีความรู้และต้องรอบรู้ในระเบียบบริษัทที่เกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นอย่างดี การกระทำของจำเลยที่ ๑ กับพวกตั้งวินิจฉัยข้างต้น จึงฟังได้ว่า นอกจากจำเลยที่ ๑ กับพวกกระทำโดยเจตนาบายเบี่ยงเลี้ยวระเบียบบริษัทที่วางระเบียบไว้อย่างชัดเจนแล้ว ยังเป็นการใช้อำนาจตามอำเภอใจอีกด้วย เห็นว่า พยานหลักฐานโจทก์และพยานหลักฐานแห่งคดีที่โจทก์นำสืบมาหนักแน่นฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมกับพวกมีเจตนาไม่สุจริต ร่วมกันกลั่นแกล้งโจทก์เป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหาย เป็นความผิดฐานเป็นพนักงานร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐตามฟ้องจริง

ที่จำเลยที่ ๑ กับพวก อ้างว่า มติของสภากรรมการบริษัทชอบด้วยระเบียบบริษัท และจำเลยที่ ๑ กระทำไปตามมติของสภากรรมการบริษัทโดยสุจริตไม่มีน้ำหนักหักล้างพยานหลักฐานโจทก์

พิพากษาว่า จำเลยที่ ๑-๕ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๐๒ มาตรา ๑๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ จำคุกคนละ ๓ ปี จำเลยที่ ๑ เคยรับราชการด้วยความอดุสาหะวิริยะมานานจนได้รับตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูงตำแหน่งรองปลัดกระทรวงการคลัง ส่วนจำเลยที่ ๒-๕ เป็นกรรมการสภาพบริษัทไทยเดินเรือทะเล จำกัด รักษาผลประโยชน์ของบริษัทในเรื่องอื่นๆ มานานพอสมควร นับได้ว่า

เคยมีคุณงามความดีมาก่อนมีเหตุบรรเทาโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๘ วรรคสอง ลดโทษให้หนึ่งในสาม คงจำคุกคนละ ๒ ปี พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การกระทำของจำเลยทั้งห้าได้กระทำต่อผู้บริสุทธิ์ที่พยายามรักษาผลประโยชน์ของชาติบ้านเมืองไม่ได้รับความเสียหาย พุทธการณแห่งคดีมีลักษณะร้ายแรง จึงไม่รอกการลงโทษจำคุก

บทสรุป คำพิพากษานี้สะท้อนให้เห็นว่า คนดี ๆ ก็มีสิทธิติดคุกได้ง่าย ๆ หากไม่ทำหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบมาให้ได้ ๑ ปีที่ คมช. ปฏิวัติมา มีผู้มองว่าเสียเวลาของบ้านเมือง เพราะได้รัฐบาลเข้าเกียร์ว่างมาบริหาร จนชาวบ้านรู้สึกว่าเขาคนโกงมาทำงานยังดีกว่าได้คนดีมาแต่ไม่มีผลงาน

สาเหตุที่คนดีไม่มีผลงาน น่าจะเป็นเพราะ...

๑. **เข้าใจเกียร์ว่าง และความเป็นกลางอย่างมิฉฉาติฉิ** โดยหลงเข้าใจว่า ถ้าทะเลาะกันผู้ใหญ่ที่เป็นกลางต้องสั่งให้ทั้ง ๒ ฝ่ายหยุดทันที ให้เปิดไฟกะพริบเรียกร้องความสงบ สามัคคี โดยไม่มีการพิจารณาว่า ใครผิด ใครถูก จึงเป็นการเข้าเกียร์ว่างอย่างหลงผิด โดยไม่มีปัญญารู้ว่าอะไรคือสิ่งที่สมควรหรือไม่สมควรกระทำ จึงนำไปสู่พุทธการณแห่งคดีมีลักษณะร้ายแรง เพราะได้กระทำต่อผู้บริสุทธิ์ที่พยายามรักษาผลประโยชน์ของชาติบ้านเมืองไม่ได้รับความเสียหาย

๒. **ทั้งทุนสามานย์ และอำมาตยาธิปไตย** สุดท้ายก็คำนึงถึงแต่ประโยชน์โน้มน้าผลของตนเป็นใหญ่ จึงแทบไม่เหลืออะไรมาถึงประชาชน จึงไม่กล้าตัดสินใจใดๆ ที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อผลประโยชน์แก่ประชาชน เพราะกลัวจะมีผลกระทบกับอำนาจลาภยศของตนเอง ดังนั้น **ยิ่งรวย (ทุนสามานย์) ยิ่งใหญ่ (อำมาตยาธิปไตย)** มากเท่าไร ก็ยิ่งเสียสละได้ยากเท่านั้น

๒



• นักข่าวเบอร์สาม

ข่าว คนเฉย



ภาษี ๑๐๐ ชัก ๕๐

ทลายร้อยทิวาราตรี

ความศรัทธา รัก ทักซิณ ชินวัตร ยังมีเสื่อมคลาย

ความดีมากมาย

ความชั่วก็มี แต่น่าจะให้อภัย

การอภัย ก็เพราะเนื้อชั้วดูไม่น่ากลัว

เลือกตั้งธันวา พลพรรคไทยรักไทยที่แตกกิ่งแตกกอ ก็จะเริ่มรวมกันเป็นตัวตน

รายการ “เซ็คบิล” ขนานใหญ่ ก็จะเริ่มทีละบัญชี

กลุ่มพันธมิตรทุกกลุ่ม โปรดเตรียมตัว...เตรียมตาย

นักข่าวเบอร์สาม ขอถามประชาชน

หากเรามีลูกจ้างทำงานแข่งขัน ขายได้ ๑๐๐ บาท ลูกจ้างคนนี้ก็จะได้ใส่กระเป๋าตัวเอง ๕๐ บาท

อีก ๑๐ เอมามาให้เรา

ถามใจตัวเองว่า เราจะจ้างเขาต่อหรือไม่!

หรือว่า ๑๐ บาท ก็มากเหลือเกินสำหรับเจ้าของบริษัทอย่างเรา! **ข**

เรื่องอย่างนี้ ต้องช่วยกัน, เผยแพร่

ทศพนธ์ นรทัตน์

thossaphol_no@nesac.go.th



ตามรอยการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจ ภายใต้ฉันทามติวอชิงตัน

บทนำ

โลกาภิวัตน์ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ต่อสถานะเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ทั่วโลก การกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลแต่ละประเทศแม้จะมีอิสระในการเลือกระบบเศรษฐกิจของตนเอง แต่ประเทศต่างๆ เหล่านั้นก็ไม่อาจดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจที่สวนกระแสโลกาภิวัตน์ได้อีกต่อไป หลายประเทศเริ่มปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจของตนเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์มากขึ้น ดังตัวอย่างของสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่เริ่มเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจมาสู่ระบบทุนนิยมที่พึ่งพาตลาด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคาร์ล มาร์กซ์ (Karl Heinrich Marx) นักปรัชญาและนักเศรษฐศาสตร์การเมืองผู้เลื่องชื่อ ได้กล่าวไว้ในหนังสือแถลงการณ์ของชาวคอมมิวนิสต์ (The Communist Manifesto) เมื่อ ค.ศ. 1848 ที่ว่า “โลกกำลังจะกลายเป็นตลาดหนึ่งเดียวที่ไม่มีอุปสรรคจากเขตแดนของประเทศต่างๆ” ระบบเศรษฐกิจและการค้าของโลกได้อนุวัตรให้เห็นแล้วว่าแนวคิดนี้กำลังจะเป็นจริงแล้วในอนาคตอันใกล้ ฉันทามติวอชิงตันคืออีกหนึ่งตัวอย่างที่ชัดเจนต่อความพยายามที่จะสร้างประชาคมเศรษฐกิจโลก และทำให้ระบบการค้าทั่วทั้งโลกเป็นตลาดเดียวกัน

๑ อ้างถึงใน Thomas L. Friedman, ผู้เขียน. รอฮิม ปรามาส, ผู้แปล. The World Is Flat (ใครว่าโลกกลมเล่ม ๒). กรุงเทพฯ : วีเลิร์น, ๒๕๔๙. หน้า ๕๖.

ฉันทามติวอชิงตัน (Washington Consensus)^๒

ฉันทามติวอชิงตัน หรือ Washington Consensus เป็นวลีที่ถูกบัญญัติ ขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๘๙ (พ.ศ. ๒๕๓๒) โดยจอห์น วิลเลียมสัน (John Williamson) นักเศรษฐศาสตร์แห่งสถาบันเพื่อการเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ (The Institute for International Economics) ตั้งอยู่ ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐอเมริกา



จอห์น วิลเลียมสัน (John Williamson)

คำว่า “ฉันทามติวอชิงตัน” ใช้อธิบายนโยบายร่วมทางเศรษฐกิจของสถาบันและองค์การระหว่างประเทศที่ตั้งอยู่ ณ กรุงวอชิงตันในขณะนั้น อาทิ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund -IMF) ธนาคารโลก (World Bank) และกระทรวงการคลังแห่งสหรัฐอเมริกา โดยบุคคลในสำนักคิดเดียวกันกับจอห์น วิลเลียมสัน เชื่อว่านโยบายต่างๆ ภายใต้ฉันทามติดังกล่าว จะเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ประเทศแถบละตินอเมริกาฟื้นตัวจากวิกฤติการณ์ทางการเงินในช่วงทศวรรษ ๑๙๘๐ และในท้ายที่สุดฉันทามติวอชิงตันได้กลายเป็นแนวทางหลัก (Main stream) ในด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ อันรวมไปถึงการล่มสลายของลัทธิคอมมิวนิสต์ในสหภาพโซเวียต และการเปิดเสรีทางการค้าการลงทุนในกิจการสาธารณสุขโลก

นโยบายภายใต้ฉันทามติวอชิงตัน

ริงสรร์ค ธนะพรพันธุ์ ได้สรุปสาระสำคัญของฉันทามติแห่งวอชิงตัน^๓ ประกอบด้วย ๑๐ นโยบายที่มุ่งเน้นการขยายบทบาทของกลไกตลาด และลดบทบาทในการแทรกแซงทางเศรษฐกิจของรัฐ ซึ่งปรากฏในบทความ “What Washington Means By Policy Reform” อันเป็นกำเนิดของฉันทามติวอชิงตัน ซึ่งเสนอต่อที่ประชุมการสัมมนาทางวิชาการเรื่องการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจในละตินอเมริกา จัดโดยสถาบันเพื่อการเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๓๒ ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐอเมริกา บทความฉบับนี้ต่อมาได้ถูกตีพิมพ์ในหนังสือของ John Williamson (ed.), Latin American Adjustment : How Much Has Happened? (Washington,D.C. : Institute for International Economics, ๑๙๙๐) อันได้แก่

๒ สรุปและเรียบเรียงจากการบรรยายทางวิชาการเฉลิมพระเกียรติ ครั้งที่ ๓ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา เรื่อง “National Economic Policy Preferences and the End of Washington Consensus” โดยมี ศาสตราจารย์ เมอร์เร็ด โปโกแรล Gerard Pogorel ผู้มีชื่อเสียงด้านเศรษฐศาสตร์ ประจำสถาบัน Ecole Nationale Supérieure des Télécommunications แห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส มาเป็นองค์ปาฐก วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๐ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ อาคารหอประชุมชั้น ๒ สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ.

๓ ริงสรร์ค ธนะพรพันธุ์. สาระสำคัญของฉันทามติแห่งวอชิงตัน. <http://www.gotomanager.com/news/details.aspx?id=๒๑๐๓> ค้นคืนเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐.

นโยบายชุดที่ ๑ ว่าด้วยวินัยทางการคลัง (Fiscal Discipline) วิลเลียมสันใช้คำว่า “วินัยทางการคลัง” ในความหมายอย่างกว้าง โดยเน้นการลดการขาดดุลทางการคลัง (Fiscal Deficit) มิได้ใช้ในความหมายอย่างแคบ ซึ่งเจาะจงให้หมายถึงการ ใช้งบประมาณสมดุล (Balanced Budget) อันเป็นแนวนโยบายงบประมาณที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศพยายามกดดันให้ประเทศในโลกที่สามดำเนินการ ประเทศในละตินอเมริกาและประเทศอื่นๆ ในโลกที่สามมักจะมีการใช้จ่ายเกินตัว การใช้งบประมาณขาดดุล นอกจากจะสร้างแรงกดดันของเงินเฟ้อ และบั่นทอนฐานะความมั่นคงทางการคลังแล้ว ยังทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัด (Current Ac-count) ขาดดุลอีกด้วย การลดการขาดดุลทางการคลังจะก่อให้เกิดผลในทางตรงกันข้าม นอกจากฐานะการคลังมีความมั่นคงมากขึ้นและแรงกดดันเงินเฟ้อลดลงแล้ว ดุลบัญชีเดินสะพัดยังขาดดุลน้อยลงอีกด้วย

นโยบายชุดที่ ๒ ว่าด้วยการจัดลำดับความสำคัญของรายจ่ายรัฐบาล ฉันทามติแห่งวอชิงตัน ฉบับของจอห์น วิลเลียมสัน เสนอให้กำหนดแนวนโยบายงบประมาณที่สำคัญ ๒ ประการ กล่าวคือ

๑) รัฐบาลควรยกเลิกหรือลดการให้เงินอุดหนุน (Subsidy) เพราะการให้เงินอุดหนุนเกื้อกูลให้ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบดำรงอยู่ นอกจากนี้การให้เงินอุดหนุนยังบิดเบือนความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) อีกด้วย

๒) รัฐบาลควรให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาและการสาธารณสุข รวมตลอดจนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (Infrastructure) การใช้จ่ายด้านการศึกษาและการสาธารณสุขมีผลต่อการสะสมทุนมนุษย์ (Human Capital) ส่วนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจจะมีผลเกื้อกูลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

นโยบายชุดที่ ๓ ว่าด้วยการปฏิรูปภาษีอากร (Tax Reform) ฉันทามติแห่งวอชิงตัน ฉบับของจอห์น วิลเลียมสัน เสนอแนวทางการปฏิรูปภาษีอากร ๒ ประการ กล่าวคือ

๑) การปฏิรูประบบภาษีอากรควรเน้นการขยายฐานภาษี (Tax Base) มากกว่าการปรับอัตราภาษี (Tax Rate) การขยายฐานภาษีจะช่วยให้รัฐบาลมีรายได้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากบุคคลธรรมดา นิติบุคคล และกิจกรรมทางเศรษฐกิจจำนวนมากมีได้อยู่ในความครอบคลุมของฐานภาษี การปรับอัตราภาษีมีผลกระทบต่อโครงสร้างสิ่งจูงใจทางเศรษฐกิจ โดยที่การขึ้นภาษีในอัตราสูงอาจเป็นสิ่งจูงใจให้มีการหลบเลี่ยงภาษี (Tax Evasion)

๒) อัตราภาษีส่วนเปลี่ยนแปลง (Marginal Tax Rate) ควรกำหนดให้อยู่ในอัตราต่ำ การเก็บอัตราภาษีส่วนเปลี่ยนแปลงในอัตราสูง มีผลลดแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ

นโยบายชุดที่ ๔ ว่าด้วยอัตราดอกเบี้ย ฉันทามติแห่งวอชิงตัน ฉบับของจอห์น วิลเลียมสัน เสนอแนวนโยบายอัตราดอกเบี้ย ๒ ประการ กล่าวคือ

๑) อัตราดอกเบี้ยควรปล่อยให้เป็นเรื่องของกลไกตลาดการเงินภายในประเทศ รัฐบาลไม่ควรควบคุมอัตราดอกเบี้ย

๒) หากจะมีการกำหนดนโยบายอัตราดอกเบี้ย รัฐบาลควรดำเนินการให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Real Interest Rate) มีค่าเป็นบวก ทั้งนี้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง หมายถึง อัตราดอกเบี้ยในนาม (Nominal Interest Rate) หักด้วยอัตราเงินเฟ้อ หากอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงมีค่าติดลบ นอกจากจะบั่นทอนสิ่งจูงใจในการออมแล้ว ยังอาจเป็นเหตุให้เงินทุนเคลื่อนย้ายออกนอกประเทศอีกด้วย ในกรณีตรงกันข้าม การที่อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงมีค่าเป็นบวก ย่อมมีผลในการให้สิ่งจูงใจในการออม และยับยั้งการเคลื่อนย้ายเงินทุนออกนอกประเทศ

นโยบายชุดที่ ๕ ว่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ฉันทามติแห่งวอชิงตัน ฉบับจอห์น วิลเลียมสัน เสนอให้ดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนที่เกื้อกูลการแข่งขัน (Competitive Exchange Rate) ซึ่งวิลเลียมสันหมายถึง อัตราแลกเปลี่ยนที่เกื้อกูลการส่งออก

นโยบายชุดที่ ๖ ว่าด้วยการเปิดเสรีด้านการค้าระหว่างประเทศ (Trade Liberalization) ฉันทามติแห่งวอชิงตัน ฉบับจอห์น วิลเลียมสัน เสนอแนวนโยบายการค้าเสรี ๒ ประการ กล่าวคือ

๑) การทำลายกำแพงภาษีศุลกากร (Tariff Barriers) ด้วยการลดอากรขาเข้าให้อยู่ในระดับที่ต่ำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้เพื่อให้การค้าระหว่างประเทศเผชิญกับอุปสรรค ด้านภาษีศุลกากรน้อยที่สุด โดยที่การขยายตัวของการค้าระหว่างประเทศจะชักนำให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ

๒) รัฐบาลไม่ควรเก็บอากรขาเข้าจากสินค้าขั้นกลาง (Intermediate Goods) ที่ใช้ไปในการผลิตเพื่อการส่งออก การเก็บอากรขาเข้าจากสินค้าขั้นกลางกระทบต่อต้นทุนการผลิต การที่ต้นทุนการผลิตอยู่ในระดับสูงย่อมบั่นทอน ฐานะการแข่งขันในตลาดโลก การเลิกเก็บอากรขาเข้าจากสินค้าขั้นกลางจะช่วยเสริมฐานะการแข่งขันดังกล่าวนี้

นโยบายชุดที่ ๗ ว่าด้วยการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment) ฉันทามติแห่งวอชิงตัน ฉบับจอห์น วิลเลียมสัน เสนอให้รัฐบาลกำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ โดยหวังผลประโยชน์สำคัญอย่างน้อย ๒ ด้าน ด้านหนึ่งได้แก่ การไหลเข้าของเงินทุนจากต่างประเทศ (Capital Inflow) อีกด้านหนึ่ง ได้แก่ การถ่ายโอนเทคโนโลยีและทักษะระหว่างประเทศ

นโยบายชุดที่ ๘ ว่าด้วยการถ่ายโอนการผลิตจากภาครัฐบาลไปสู่ภาคเอกชน (Privatization) ฉันทามติแห่งวอชิงตันฉบับจอห์น วิลเลียมสัน เสนอให้ลดบทบาทของรัฐบาลในด้านการผลิตสินค้าและบริการต่างๆ โดยตรง โดยการถ่ายโอนหน้าที่การผลิตไปให้ภาคเอกชน ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินนโยบายดังกล่าวนี้ นอกจากจะช่วยลดขนาดและบทบาทของรัฐบาลแล้ว ยังอาจช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบการอีกด้วย เหตุผลที่วิลเลียมสันมองการณ์ในด้านดีจากนโยบายการถ่ายโอนการผลิตไปสู่ภาคเอกชน ก็คือ วิสาหกิจเอกชนมีความเป็นเจ้าของ (Ownership) และความรับผิดชอบ (Accountability) ชัดเจนมากกว่ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ แม้โดยนิตินัยมีส่วนเป็นเจ้าของรัฐวิสาหกิจ แต่โดยพฤตินัยมิได้สำนึกถึงความเป็นเจ้าของดังกล่าว การบริหารจัดการจึงมิได้ทุ่มเทและรับผิดชอบเท่าที่เป็นเจ้าของในวิสาหกิจเอกชน

นโยบายชุดที่ ๙ ว่าด้วยการลดการควบคุมและการกำกับ (Deregulation) ฉันทามติแห่งวอชิงตัน ฉบับจอห์น วิลเลียมสัน เสนอให้รัฐบาลลดการควบคุมและการกำกับระบบเศรษฐกิจและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้โดยให้เหตุผลว่า การควบคุมและการกำกับมากเกินไป นอกจากจะต้องเสียต้นทุนสูงโดยที่อาจไม่คุ้มกับประโยชน์ที่คาดว่าจะได้แล้ว ยังเกื้อกูลการฉ้อราษฎร์บังหลวง และเปิดช่องให้ผู้มีอำนาจใช้อำนาจในทางฉ้อฉล เพื่อผลประโยชน์ส่วนบุคคลอีกด้วย ในประการสำคัญ ผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งเป็นจักรกลสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจในโลกที่สาม โดยทั่วไปแล้วไม่สามารถเข้าถึงผู้มีอำนาจ ในขณะที่กลุ่มทุนขนาดใหญ่สามารถหลุดพ้นจากกระบวนการควบคุมและกำกับของรัฐบาลได้ ทั้งนี้โดยอาศัยประโยชน์จากความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์

นโยบายชุดที่ ๑๐ ว่าด้วยกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน (Property Rights) ฉันทามติแห่งวอชิงตัน ฉบับจอห์น วิลเลียมสัน เสนอให้กำหนดกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินให้ชัดเจน (Property Rights Assignment) ความไม่ชัดเจนในกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน นอกจากจะก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนในความเป็นเจ้าของแล้ว ยังสร้างความไม่ชัดเจนในความรับผิดชอบอีกด้วย ความไม่ชัดเจนในกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ความหย่อนยาน

ในการบังคับใช้กฎหมาย และความไร้ประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม ทำลายสิ่งจูงใจในการออม และการสะสมทรัพย์สิน ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการเติบโตของระบบทุนนิยม

ฉันทามติแห่งวอชิงตัน ฉบับจอห์น วิลเลียมสัน ประกอบด้วย ๑๐ ชุด ดังที่กล่าวข้างต้นนี้ เพียงช่วงเวลาทศวรรษเศษฉันทามติแห่งวอชิงตันก็แปรสภาพเป็นนโยบายเศรษฐกิจโลก (Global Economic Policy) และเป็นประเด็นแห่งวิวาทะทั้งในวงวิชาการและในทางการเมือง แต่อย่างไรก็ตาม

ฉันทามติแห่งวอชิงตันในทศวรรษ ๒๕๔๐ ก็ได้รับการตีความหรือการนำไปใช้งานแตกต่างจากฉบับที่จอห์น วิลเลียมสัน นำเสนอ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นอันมาก^๔ จนมีผู้กล่าวไว้ว่าแม้ชุดนโยบายจากวอชิงตันจะมีสถานะเป็นฉันทามติในยุคศาสตร์การพัฒนากระแสหลักของโลก ในหมู่ผู้ดำเนินนโยบาย แต่ “ฉันทามติแห่งวอชิงตัน” กลับมีสถานะเป็นข้อถกเถียงในวงวิชาการเศรษฐศาสตร์ จนอาจกล่าวได้ว่า “ไม่มีฉันทามติในฉันทามติแห่งวอชิงตัน” ในวงวิชาการ^๕

“ฉันทามติวอชิงตัน” จึงตกเป็นเป้าของการวิพากษ์วิจารณ์อย่างสูงจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่สนับสนุนลัทธิชาตินิยมทางเศรษฐกิจ (Economic Nationalism) และจากกลุ่มผู้ต่อต้านลัทธิทุนนิยม (Anti-capitalism) กลุ่มบุคคลเหล่านี้มองว่าฉันทามติวอชิงตันมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดยิ่งกับแนวคิดเสรีนิยมใหม่ (Neo-liberalism or Market Fundamentalism) อันเป็นแนวคิดที่กระตุ้นและสนับสนุนตลาดเสรี (Free-market) ลดทอนการแทรกแซงกิจกรรมทางเศรษฐกิจจากภาครัฐ และสนับสนุนให้วิสาหกิจทั้งหลายที่ดำเนินการโดยรัฐแปรรูปไปเป็นของเอกชน (Privatization) อีกทั้งยังผลักดันให้เกิดการขยายตัวของบริษัทข้ามชาติ (Multi-national corporation) อีกด้วย กลุ่มผู้ไม่สนับสนุนเชื่อมั่นว่าผลของการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายใต้ต้นนโยบายดังกล่าวจะนำพาเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาไปสู่หายนะในท้ายที่สุด

ประเด็นของผู้ที่ปฏิเสธฉันทามติวอชิงตัน

ประเทศในกลุ่มละตินอเมริกาบางประเทศ อาทิ อาร์เจนตินา เวเนซุเอล่า คิวบา และเอกวาดอร์ เป็นกลุ่มประเทศที่คัดค้านการปฏิบัติตามเงื่อนไขของฉันทามติวอชิงตันโดยต่างก็อ้างว่ากลุ่มประเทศพัฒนาแล้วยึดเหนี่ยวนโยบาย ๑๐ ประการภายใต้ฉันทามติวอชิงตันผ่านทางกฎเกณฑ์ขององค์การระหว่างประเทศ อาทิเช่น ธนาकारโลก องค์การการค้าโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซ้ำยังผ่านทางแรงกดดันทางการเมืองและระบบศักดินาข้ามชาติ นอกจากนี้ ยังอ้างว่าฉันทามติวอชิงตันมิได้ก่อให้เกิดความเจริญทางเศรษฐกิจหากแต่ก่อให้เกิดหนี้สิน และความล้มเหลวทางการเงินของประเทศในกลุ่มละตินอเมริกา เนื่องจากนโยบายการส่งเสริมการค้าเสรีภายใต้ฉันทามติวอชิงตันก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายข้ามแดนอย่างเสรีเฉพาะตัวสินค้าเท่านั้น หากแต่มิได้ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวย้ายเสรีของแรงงานตามไปด้วย จากข้อบกพร่องดังกล่าว จึงก่อให้เกิดสภาวะการณ์ที่สินค้าได้รับการผลิตด้วยแรงงานราคาถูกในประเทศยากจน ต่อมาสินค้านั้นถูกลำเลียงไปขายยังประเทศที่มีความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ อันเป็นประเทศเจ้าของเงินทุน โดยผู้นำเข้าสินค้าจะขายสินค้าในราคาที่สูงกว่าต้นทุนหลายเท่า

๔ ริงสรร์ ธนะพรพันธุ์. อ้างแล้ว.

๕ อนุวัฒน์ ชลไพศาล คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ . บทความ “พ้นไปจากฉันทามติแห่งวอชิงตัน” โดย ประชาชาติธุรกิจ หน้า ๖ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ ปีที่ ๒๘ ฉบับที่ ๓๖๔๐ (๒๕๔๐).

ข้อเสียของระบบดังกล่าวได้แก่

ประการแรก กลุ่มผู้ใช้แรงงานในประเทศด้อยพัฒนา หรือประเทศกำลังพัฒนา ก็ยังคงสถานะทางเศรษฐกิจที่ยากจนเช่นเดิม เนื่องจากได้รับค่าจ้างในราคาถูก

ประการที่สอง เจ้าของเงินทุนก็ยังสามารถตัดดวงกำไรจากส่วนต่างระหว่างราคาขายของสินค้ากับต้นทุน และทำให้เกิดการขยายตัวของบริษัทข้ามชาติ บนความไม่เป็นธรรมมากขึ้นเรื่อยๆ

ประการที่สาม ผู้บริโภคในประเทศพัฒนาแล้วยังคงต้องบริโภคสินค้านำเข้าในราคาที่สูงอยู่เช่นเดิม
ประการที่สี่ กลุ่มผู้ใช้แรงงานในประเทศพัฒนาแล้วอันเป็นกลุ่มแรงงานราคาแพงต้องเผชิญกับสภาวะการว่างงาน

นอกจากนี้ฝ่ายค้านยังมีความเห็นว่า นโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การปฏิรูปทางภาษี และการที่รัฐปล่อยให้เอกชนดำเนินธุรกรรมทางเศรษฐกิจโดยไม่มีการกำกับดูแล เป็นนโยบายการเปิดเสรีสุดโต่งอันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศที่มีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจเป็นทุนเดิมอยู่แล้วเท่านั้น แต่ไม่สามารถนำมาปรับใช้กับประเทศกำลังพัฒนาได้ในทันที เนื่องจากประเทศเหล่านี้ยัง จำเป็นต้องอาศัยการแทรกแซงของรัฐเพื่อสร้างสนามแข่งขันที่เท่าเทียมกันระหว่างกลุ่มผู้มีเงินทุนหนากับกลุ่มผู้ที่เริ่มก่อตั้งธุรกิจ

ประเด็นของผู้สนับสนุนฉันทามติวอชิงตัน

ในขณะที่มีผู้ออกมาประกาศตัวเป็นฝ่ายค้านแนวความคิดของจอห์น วิลเลียมสัน อย่างชัดเจน ก็มีหลายฝ่ายที่ออกมาปกป้องและสนับสนุนฉันทามติวอชิงตัน อาทิ ประเทศชิลี เปรู อุรุกวัย และบราซิล โดยกลุ่มผู้สนับสนุนกล่าวว่า นับแต่ประเทศของตนดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจตามแบบฉันทามติวอชิงตัน ประเทศของตนมีอัตราเงินเฟ้อคงที่อยู่ในระดับต่ำที่สุดในรอบหลายทศวรรษที่ผ่านมา แรงงานที่ทำงานในโรงงานที่ถือครองโดยบริษัทข้ามชาติได้รับเงินเดือนที่มากกว่าที่เคยเป็นอยู่ กอปรกับมีสภาพการจ้างงานที่ดีกว่าเดิม สภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยรวมมีอัตราเพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นประวัติการณ์ แม้จะยังมีความยากจนและความไม่เท่าเทียมในสังคมให้เห็นอยู่บ้างก็ตาม

หากทำการศึกษาพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศชิลี บราซิล เอลซาวาดอร์และอุรุกวัย จะพบว่าประเทศเหล่านี้เป็นตัวอย่างความสำเร็จของฉันทามติวอชิงตัน เนื่องจากมีการแสดงสัญญาณในเชิงบวกของพัฒนาการทางเศรษฐกิจ แม้จะมีการเจริญเติบโตในอัตราที่ช้าไปบ้าง แต่ระดับความยากจนของประเทศเหล่านั้นก็ลดลง

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งที่ฝ่ายผู้สนับสนุนฉันทามติวอชิงตันชี้ให้เห็นคือ แม้ประเทศที่ไม่เห็นด้วยกับฉันทามติฉบับดังกล่าว จะหันไปใช้วิธีอื่นในการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจ แต่ในทางปฏิบัติประเทศเหล่านี้ก็ได้ดำเนินนโยบายที่มีเนื้อหาสาระแตกต่างไปจากฉันทามติวอชิงตันมากนัก อีกทั้งเมื่อสถานะทางการเงินของประเทศเหล่านั้นมีความมั่นคงมากขึ้น ประเทศเหล่านั้นก็กลับยืนยันที่จะดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจตามเดิม จุดนี้สะท้อนให้เห็นว่า ปัจจุบันยังไม่มีนโยบายทางเศรษฐกิจใดที่ดีไปกว่า ๑๐ นโยบายตามฉันทามติวอชิงตัน

ฉันทามติวอชิงตันล้มเหลวจริงหรือ

หลังจากที่หลายฝ่ายออกมาวิพากษ์วิจารณ์แนวคิดของจอห์น วิลเลียมสัน เจ้าของแนวคิดการรวมนโยบาย ๑๐ ประการไว้ภายใต้ฉันทามติวอชิงตัน วิลเลียมสันก็มีอาจนั่งดูตาย และออกมาปกป้องแนว

คิดของตน ดังนี้

หลักที่สำคัญที่สุดของฉันทามติวอชิงตัน คือ การมีวินัยในการดำเนินเศรษฐกิจแบบตลาด และการเปิดเสรีสู่ตลาดโลก อย่างน้อยที่สุดให้มีการปรับใช้หลักนี้กับการค้าและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign direct investment -FDI) อันเป็นแนวทางที่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มประเทศสมาชิกองค์การความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Cooperation and Development -OECD)^๖ อยู่แล้ว

นักวิชาการในปัจจุบันที่ได้วิจารณ์แนวความคิดฉันทามติวอชิงตัน โดยเฉพาะ ศาสตราจารย์ ดร. โจเซฟ สติกลิตซ์ (Joseph E. Stiglitz) ศาสตราจารย์ด้านเศรษฐศาสตร์และการเงิน มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ผู้ได้รับรางวัลโนเบล สาขาเศรษฐศาสตร์ในปี ค.ศ. 2001 ก็ได้ปฏิเสธหลักการดังกล่าว หากแต่การมีการขยายขอบเขตการวิพากษ์วิจารณ์ออกไปยังประเด็นที่ วิลเลียมสันเอง “จงใจ” ที่จะไม่นำมารวมไว้ภายใต้ฉันทามติวอชิงตัน อาทิ การเปิดเสรีบัญชีเงินทุน Monetarism เศรษฐศาสตร์ฝั่งอุปทาน (Supply-side economics) และการให้รัฐมีบทบาทน้อย (Minimal state) เนื่องจากเห็นว่ามีใช้แนวทางที่เหมาะสมสำหรับประเทศกำลังพัฒนา

นอกจากนี้ ในทางปฏิบัติของประเทศแถบละตินอเมริกา ได้มีการตีความฉันทามติวอชิงตัน มากไปกว่าที่วิลเลียมสันได้ตั้งใจให้หมายความรวมถึง อันส่งผลให้เกิดความล้มเหลวหรืออย่างน้อยก็ส่งผลให้ประเทศในกลุ่มนี้ประสบกับความผิดหวัง เนื่องจากฉันทามติวอชิงตันไม่ก่อให้เกิดการเติบโต การจ้างงานหรือลดความยากจนเท่าที่ควร

เหตุเหล่านี้ไม่อาจนำมากล่าวได้อย่างเต็มที่ว่าเป็นความล้มเหลวที่เกิดมาจากฉันทามติวอชิงตันโดยเฉพาะในกรณีของประเทศอาร์เจนตินา ซึ่งนายวิลเลียมสันได้ระบุว่าไม่อาจอ้างได้เลยว่าได้มีการนำฉันทามติวอชิงตันมาใช้ เพราะแม้อาร์เจนตินาจะมีการปรับปรุงโครงสร้างภายในพอสมควรแต่ก็ได้ทำผิดอย่างมากในสองกรณี คือ การมีนโยบายเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนที่ไม่แข่งขัน และนโยบายทางการเงินการคลังที่ไม่เข้มแข็ง ทั้งสองกรณีนี้ตรงกันข้ามกับแนวความคิดฉันทามติวอชิงตันอย่างสิ้นเชิง ส่วนในประเทศอื่นๆ ความล้มเหลวของฉันทามติวอชิงตันสามารถพิจารณาได้ว่า เกิดจากสาเหตุต่างๆ ดังนี้

๑. การเกิดวิกฤติเศรษฐกิจขึ้นเป็นช่วงๆ นับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๘๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ทำลายการเจริญเติบโตของตลาดที่เกิดขึ้นใหม่ แม้จะเป็นความจริงที่ฉันทามติวอชิงตันมิได้กล่าวถึงแนวทางในการหลบเลี่ยงปัญหาดังกล่าว หรือแม้กระทั่งมิได้เตือนว่าอาจมีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นได้ แต่ในกรณีนี้วิลเลียมสัน ได้ให้ความเห็นว่า ประเทศต่างๆ ไม่ควรที่จะนำฉันทามติวอชิงตันมาใช้โดยไม่คำนึงถึงสภาพการณ์อื่นๆ เพราะฉันทามติวอชิงตันเป็นเพียงแนวความคิดในเชิงเสนอแนะในการกำหนดนโยบายของรัฐเท่านั้น

๒. การดำเนินการจัดระบบเศรษฐกิจของรัฐไม่ได้เกิดขึ้นอย่างจริงจังและสมบูรณ์โดยเฉพาะในส่วนของการตลาดแรงงาน ตลาดการเงินการคลังและการเสริมความแข็งแกร่งให้สถาบันทางการเงิน

๓. การตีความวัตถุประสงค์ของฉันทามติวอชิงตันแคบเกินไป โดยเฉพาะการเร่งการเจริญ

๖ องค์การความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Cooperation and Development -OECD) เป็นองค์กรหนึ่งที่มีความสำคัญระดับโลก สมาชิกกลุ่มแรกประกอบด้วยประเทศในยุโรปที่พัฒนาทางเศรษฐกิจ ต่อมาได้ขยายออกับสมาชิกซึ่งเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจติดอกยุโรป ในเอเชียมีเพียงสองประเทศที่เป็นสมาชิก OECD คือเกาหลีและญี่ปุ่น, www.oecd.org.

เติบโตทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงการกระจายรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนนี้ วิลเลียมสัน เห็นว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะเสริมให้ฉันทามติวอชิงตันไม่ประสบความสำเร็จ^๗

มุมมองและทัศนะของนักเศรษฐศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงต่อการนำฉันทามติวอชิงตันมาประกอบการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ

ศาสตราจารย์ เฌราร์ด โปโกแรล (Gerard Pogorel) นักเศรษฐศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงประจำสถาบัน Ecole National Supérieure des Telecommunications แห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส ในคราวบรรยายทางวิชาการเฉลิมพระเกียรติ ครั้งที่ ๓ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา เรื่อง “National Economic Policy Preferences and the End of Washington Consensus” เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๐ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ อาคารหอประชุมชั้น ๒ สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้ให้มุมมองและทัศนะต่อการนำฉันทามติวอชิงตันมาประกอบการวางนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ ไว้ดังนี้

๑. ระดับของการวางแผนเศรษฐกิจของประเทศนั้น ประกอบด้วย ๓ ระดับ คือ

(๑) ระดับการเติบโตของเศรษฐกิจมหภาค (Macro Economic growth)

(๒) ระดับสถาบันภาคการผลิต และการมุ่งเน้นสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Productive institutions and Incentives to economic growth)

(๓) ระบบกลุ่มอุตสาหกรรม (Industrial Choices (Sectoral))

๒. ในระดับการเติบโตของเศรษฐกิจมหภาค สิ่งจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงในการดำเนินการ คือ

(๑) การลงทุนทางการศึกษาจะต้องมีความสอดคล้องกับวินัยด้านการงบประมาณ (Education investments compatible within budgetary discipline)

(๒) ปฏิรูปการยกระดับและเพิ่มผลิตภาพของประเทศ (Productivity-boosting reforms)

(๓) การจัดทำโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนโดยตรง (Direct Programs to support the poor)

๓. ในระดับสถาบันภาคการผลิต และการมุ่งเน้นสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจ สิ่งจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงในการดำเนินการคือ

(๑) เสริมสร้างบรรยากาศในการลงทุน (Improving the investment climate)

(๒) ยกเลิกหรือลดข้อจำกัดของกฎระเบียบที่ไม่จำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อธุรกิจขนาดเล็ก (Elimination of red tape, especially for smaller firms)

(๓) สร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันการผลิต ภายใต้ระบบการแข่งขันหรือการบังคับใช้กฎระเบียบที่มีความเป็นธรรม (Strengthening institutions in areas like justice systems)

(๔) ขับเคลื่อนประสิทธิผลด้านการพัฒนาและการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีสมัยใหม่ของประเทศ (Boosting countries effectiveness at developing and absorbing technology)

๗ http://en.wikipedia.org/wiki/Washington_Consensus

www.iie.com/publications/papers/paper.cfm?ResearchID=488

[www.worldbank.org/research/journals/wbro/obsaug00/pdf/\(6\)Williamson.pdf](http://www.worldbank.org/research/journals/wbro/obsaug00/pdf/(6)Williamson.pdf)

๔. ในระดับกลุ่มอุตสาหกรรม สิ่งจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงในการวางนโยบายสาธารณะ สำหรับโครงสร้างอุตสาหกรรมของประเทศ คือ

(๑) ไม่หลีกเลี่ยงโลกาภิวัตน์ แต่ใช้ประโยชน์จากโลกาภิวัตน์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ

(๒) วางหลักเกณฑ์ในการกำหนดนโยบาย โดย

- การมุ่งเน้นที่ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ซึ่งในประเทศที่มีรายรับระดับกลาง จะมีความยุ่งยากกว่าประเทศที่มีรายรับระดับต่ำ (More difficult in middle-income countries than low-income, catch-up effects)

- การตัดสินใจภายใต้บริบทที่เฉพาะเจาะจง (Decision to be context specific)

- การศึกษาเอกสารจากหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างรอบคอบ (Careful reading of recent empirical evidence)

(๓) หลักการวางนโยบายภาคอุตสาหกรรม

มุมมองในอดีต

- การสร้างความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ โดยการสร้างความชำนาญเฉพาะทางซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มรายรับของประเทศ (Comparative advantage by specialization leading to income growth)

มุมมองใหม่

- เพิ่มการประยุกต์ใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้สูงแก่เศรษฐกิจภาพรวมของประเทศเท่านั้น (Increased sector specialization applies only to high-income economies)

(๔) นโยบายภาคอุตสาหกรรมในข้อเท็จจริง

- การสร้างความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ ภายใต้กฎเกณฑ์ของกฎระเบียบและข้อบังคับ แต่ในปัจจุบัน ก็เป็นข้อจำกัดของรัฐบาลหลายประเทศในการนำภาคอุตสาหกรรมไปสู่ความสำเร็จในเวทีโลก

- ราคาสินค้าของตลาดไม่สามารถชั่งถึงการจัดสรรและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

- การให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีหน่วยงานหรือสถาบันรับผิดชอบหลักที่ไวต่อการเข้าถึงและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์

- ปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยมุ่งเน้นไปที่จุดสำคัญที่สุดที่เป็นอุปสรรคหรือคอขวด (bottlenecks) ต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ

(๕) วางนโยบายด้านเศรษฐกิจของประเทศให้สอดคล้องกับมาตรการ ข้อบังคับ กฎระเบียบหรือแนวทางขององค์การการค้าโลก (WTO)

ข้อสังเกตของ ศาสตราจารย์ เฌราร์ด โปโกแรล (Gerard Pogorel) ต่อการวางนโยบายด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย

๑. ประเทศไทยกำลังอยู่ในระยะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการทางด้านโทรคมนาคมให้ครอบคลุมทั้งประเทศ ดังนั้น จำเป็นจะต้องมีการสร้างเครือข่ายในการเฝ้าติดตามผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระดับการออกแบบการบริการ (Service Design level) และระดับการ

กำหนดกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับบริการดังกล่าว (Regulation level)

๒. สร้างความสมดุลของโครงสร้างภาคการผลิตและภาคบริการ

๓. สร้างความเชื่อมโยงระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่น (Localized Knowledge) กับความรู้ในระดับสากล (Global Knowledge) ในการกำหนดนโยบายและวางแผนในการพัฒนาประเทศ

บทส่งท้าย

จากข้ออ้าง ข้อถกเถียงต่างๆ ที่มีต่อฉันทามติวอชิงตันทำให้นักเศรษฐศาสตร์สมัยใหม่และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องหันมาพิจารณาถึงนโยบายที่ประเทศของตนกำลังใช้ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจว่ามีความสอดคล้องกับนโยบายภายใต้ฉันทามติวอชิงตันหรือไม่ และนโยบายดังกล่าวส่งผลดีหรือผลร้ายต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างไร อีกทั้งยังมีการพยายามสรรหาวิธีการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจให้มีความเหมาะสมกับสภาพทางสังคมและการเมืองของประเทศตนมากที่สุด อย่างไรก็ตามในปัจจุบันยังไม่สามารถระบุอนาคตของฉันทามติวอชิงตันได้ หากแต่เป็นเรื่องที่ยังคงต้องเฝ้าจับตาต่อไป

อย่างไรก็ตามหากแต่ประเทศใดจะนำฉันทามติวอชิงตันมาใช้ในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจและการค้าของประเทศ ภาครัฐควรคำนึงถึงคำกล่าวของวิลเลียมสัน ที่ว่า **“ประเทศต่างๆ ไม่ควรที่จะนำฉันทามติวอชิงตันมาใช้โดยไม่คำนึงถึงสภาพการอื่นๆ เพราะฉันทามติวอชิงตันเป็นเพียงแนวความคิดในเชิงเสนอแนะในการกำหนดนโยบายของรัฐเท่านั้น”** และผู้เขียนเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ระดับการวางแผนเศรษฐกิจของประเทศในบริบทฉันทามติวอชิงตัน ควรประกอบด้วย ๓ ระดับ คือ ๑) ระดับการเติบโตของเศรษฐกิจมหภาค ๒) ระดับสถาบันภาคการผลิตและการมุ่งเน้นสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจ และ ๓) ระบบกลุ่มอุตสาหกรรม ตามแนวคิดของศาสตราจารย์ เฌราร์ด โปโกแรล

นอกจากนี้ การนำฉันทามติวอชิงตัน ไปกำหนดนโยบายของประเทศใดประเทศหนึ่ง ควรปราศจากการแทรกแซงจากต่างประเทศ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้เป็นนโยบายที่โปร่งใส สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ด้วย สำหรับประเทศไทย **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐** ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยที่มุ่งพัฒนาสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุติธรรม ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพและเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี และประเทศไทยก็กำลังก้าวเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโลกาภิวัตน์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หลักการของฉันทามติวอชิงตันหลายประการได้ถูกนำเข้ามาประยุกต์ใช้ในนโยบายเศรษฐกิจของประเทศไทย อาทิ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA) ซึ่งหลายมาตรการในฉันทามติวอชิงตันได้ทำให้เกิดผลด้านลบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมไทยแล้ว จากการดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว พร้อมทั้งควรจะมีการศึกษาเชิงลึกต่อไปว่า หากประเทศไทยถูกบังคับ (อาจเป็นทางตรงหรือทางอ้อม) ให้ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว ทั้ง ๑๐ ข้อ จะส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบอย่างไรต่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ

๘ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบ พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แต่นับเป็นความโชคดีอย่างที่สุดของประเทศไทยที่มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงพระราชทานหลักคำสอน “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ที่เน้นความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ประกอบกับหลักคุณธรรมและความรู้ ดังที่ ผศ.ดร.ประสพโชค มั่งสวัสดิ์ ได้กล่าวไว้ในรายงานการศึกษา “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารเศรษฐกิจ” ว่าหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวมีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการนำมาประยุกต์ใช้บริหารจัดการปัจจัยทุนทั้ง ๔ ประเภทได้แก่ ทุนกายภาพ ทุนมนุษย์ ทุนธรรมชาติ และทุนทางสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีคุณภาพและมีเสถียรภาพ ภาครัฐและภาคเอกชนจำเป็นต้องนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้^๔ เพื่อประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันดำรงอยู่ได้ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีลัทธิทุนนิยมรูปแบบต่างๆ เป็นกรอบเศรษฐกิจโลกให้ประเทศต่างๆ ปฏิบัติตามอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รวมทั้งเพื่อให้บรรลุความเป็นอยู่ที่ดีและมีคุณภาพของประชาชนไทย ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในโลกยุคโลกาภิวัตน์ ๒

๔ ประสพโชค มั่งสวัสดิ์. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารเศรษฐกิจ ในเอกสารนำเสนอผลงานวิจัย. กรุงเทพฯ : คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๐.

คำสองคำ

ลำนำขยะ

<p>สองมือคู่ยันคันทา กองขยะคือเหมืองทอง อรุณรุ่งจวบเย็นย่ำ แยกขยะทุกคืนวัน นกน้อยทำรังจ้อย เจียมใจไม่เมาเมา พี่น้องไทยประชา พึ่งตนที่พึ่งแท้ พิกลคนพิการ ส่งนักกีฬาไทย เด็กไทยอีกมากมาย เหรียญทองอิมทดแทน</p>	<p>อีกสองตาสอดสายมอง ไร้เจ้าของจะกัดกัน บากบั่นทำงานสร้างสรรค์ หารายได้เลี้ยงครอบครัว กินใช้น้อยแต่พอตัว เรียกร้องใครให้เหลียวแล ปวงปัญหาไม่มีแก้ โยเรียกร้องเอาแต่ใจ ร้องรัฐบาลจัดบให้ ชิงเหรียญทองถึงต่างแดน จะอดตายเพราะแร้นแค้น ต่างข้าวได้สักมือถุ</p>
---	---

- น้ำค้าง




เวทีความคิด

• เสฐฐาน



ธันวาคมจากบุคคล



เดือนธันวาคมอีกแล้ว บ่งบอกใกล้ปีใหม่อีก 6 ครั้ง แม้จะซ้ำซากปีแล้วปีเล่า แต่คนไทยส่วนใหญ่ก็คิดว่าเป็นเดือนแสนสุข เพราะอากาศเย็นสบายดี ธรรมชาติสวยสดงดงามด้วยไม้ใบไม้ดอกไม้หญ้าก็สดใหม่ผลไม้ก็งามทั้งยังเป็นช่วงทัศนาวารเป็นเดือนแห่งการตั้งความหวังใหม่ๆ อีกครั้ง หลังจากผิดหวังครั้งแล้วครั้งเล่า ก็อดใจไม่ได้ที่จะเข้าข้างตัวเองว่า อะไรๆ คงจะดีขึ้นในปีนี้

ว่าไปแล้วก็ไม่น่าจะเสียหายอะไร หากความหวังนั้นตั้งอยู่บนกุศล ความคิดสร้างสรรค์ดีๆ ทั้งในด้านจรรโลงของเก่า และการทดสอบของใหม่ เพราะเป็นการเติมเต็มให้ชีวิตที่พร่องอยู่เป็นนิรันดร์ ปีใหม่จึงไม่ต่างจากการแหงนมองขึ้นสู่ที่สูง หวังคว้าดวงดาว รอคอยจันทร์เพ็ญลบลรอยความเศร้าหมองเก่าๆ ให้หายไป

ยิ่งปีนี้ เป็นปีมหามงคลเนื่องด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมพรรษาครบ ๘๐ พรรษองค์ทรงเป็นศูนย์รวมพลังใจอันมหาศาลของเหล่าประชาราษฎร์ ใจแต่ละคนต่างเป็นห่วงเมื่อทราบข่าวพระองค์ทรงเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลศิริราช และเปรมปรีดาในพระพลานามัยที่ดีขึ้นๆ ตามลำดับ

มีรายงานที่สอบถามถึงความสุขของคนไทยระยะนี้ว่ามาแต่เรื่องอะไรมากที่สุด คำตอบคือการหายประชวรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นความสุขคนไทยอันดับหนึ่ง แสดงถึงศูนย์รวมจิตใจอันยิ่งใหญ่อย่างแท้จริง

๕ ธันวาคม วันเฉลิมพระชนมพรรษาปีนี้ก็มี การจัดฉลองยิ่งใหญ่เช่นกัน โดยเฉพาะพุทธศาสนิกชนที่รับประทานอาหารมังสวิรัต ได้พร้อมใจกันถวายความจงรักภักดี ถวายพระพรชัยมงคลด้วยการจัด**โรงบุญมังสวิรัต**ทั่วประเทศ

เพื่อให้ประชาชนรับประทานอาหารมังสวิรัตินั้น
เป็นบุญอย่างยิ่ง ดังปรากฏอานิสงส์ ๒๓ ประการ
ของการรักษาศิลข้อที่ ๑ ว่า

ผู้รักษาศิลข้อที่ ๑ ละเว้นจากปาณาติบาตจะ
ส่งผลให้คนนั้น....

๑. มีอวัยวะน้อยใหญ่ครบถ้วน
๒. มีร่างกายสมส่วน
๓. มีความคล่องแคล่วว่องไว
๔. ฝ่ามือและฝ่าเท้างดงามอย่างบรรจง
๕. เป็นผู้ที่มีผิวพรรณสดใส
๖. มีรูปโฉมงามແฉลั่ม
๗. เป็นผู้อ่อนโยน
๘. เป็นผู้มีความสุข
๙. เป็นผู้แก่ล้าวกล้า
๑๐. เป็นผู้มั่งคั่งมาก
๑๑. มีวาจาเพราะพริ้ง
๑๒. พวกพ้องบริวารไม่แตกแยก
๑๓. ไม่เป็นคนขี้กัลลว
๑๔. ไม่ถูกทำลาย
๑๕. ไม่มีคนคอยปองร้าย
๑๖. มีบริวารหาที่สุดมิได้
๑๗. มีรูปงาม
๑๘. มีทรวดทรงสมส่วน
๑๙. มีโรคน้อย
๒๐. ไม่มีเรื่องเศร้าโศกทุกข์ใจ
๒๑. เป็นที่รักของชาวโลก
๒๒. ไม่พลัดพรากจากคนและของรัก
๒๓. มีอายุยืน

ตรงกันข้ามกับผลกรรมของการละเมิดศีล
ข้อที่ ๑ ท่านกล่าวไว้ว่าจะได้รับสิ่งเหล่านี้คือ

๑. รูปโฉมอัปลักษณ์
๒. ขี้ขลาดขี้กัลลวง่าย
๓. อ่อนแอ
๔. เจ็บชยาปัญญาเน็ม
๕. พิกลพิการ
๖. ต้องถูกฆ่า และฆ่าตัวตาย
๗. มีโรคมาก

๘. ลิ่นไว้บริวาร

๙. อายุสั้น

การรักษาศิลข้อที่ ๑ ละเว้นจากปาณาติบาต
ทั้งปวง ย่อมชื่อว่าให้ชีวิต ให้ความปลอดภัยแก่
ชีวิตสรรพสัตว์ทั้งหลาย เป็นการให้ที่สูงค่ายิ่งกว่า
ให้ทรัพย์ใดๆ จัดอยู่ในมหาทานทีเดียว

ดังคำปราชญ์จีนโบราณกล่าวไว้ว่า “หนึ่งมือ
กินเจ หมีนชีวิตรอดตาย”

นอกจากวันมหามงคลของสถาบันกษัตริย์
แล้วสถาบันชาติในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระ
มหากษัตริย์เป็นองค์ประมุขยังกำหนดวันเลือกตั้ง
ผู้แทนราษฎรในเดือนนี้อีก ในวันที่ ๒๓ ธันวาคม
ประชาชนผู้มีสิทธิหน้าที่พลเมืองดีก็จะได้เลือกตั้ง
ผู้แทนอีก หลังจากที่ส่งเสียงเรียกร้องมาเป็นปี

วันเลือกตั้งจะเป็นวันมงคลสมดังเจตนาตรง
ที่ความสุจริต ไม่ซื้อเสียง ไม่ขายเสียง เข้าหลัก
ของการรักษาศิลข้อที่ ๒ ถ้าไม่ทำผิดศีลข้อที่ ๒
อันเรียกว่า “โจรกรรม” ที่เข้าลักษณะดังนี้คือ

๑. ลัก ถือเอาของผู้อื่นเมื่อเขาไม่รู้ไม่เห็น
๒. ฉก แย่งชิงของผู้อื่นเมื่อเจ้าของเดินเล่อ
เปลือตัว

๓. กรรโชก แสดงอำนาจที่มีในตน ไม่ว่าจะ
เป็นยศ ตำแหน่ง งาน หรืออ้างอำนาจกฎ
ระเบียบที่คนอื่นยอมรับเพื่อให้ตนได้มา

๔. ตู่ หาเรื่องใส่ความด้วยความไม่จริง
สร้างสถานการณ์มาอ้าง

๖. ฉ้อ ถือเอาของผู้อื่นที่เขาฝากมา ยึดมา
เป็นของตนเสีย

๗. หลอกพูดความไม่ตรงกันระหว่างคน
สองคน

๘. ลวง ทำให้เขาเข้าใจผิด

๙. ปลอม ทำให้เขาเข้าใจว่าเป็นของแท้

๑๐. ตระบัดสัตย์ ไม่ทำตามสัญญาที่พูดหรือ
เขียนไว้

๑๑. เบียดบัง ถือเอาเศษเอาเลยโดยไม่ให้
คนอื่นรู้

๑๒. ลับเปลี่ยน ไม่ตรงกับที่บอก

๑๓. ลักลอบ ไม่ได้รับอนุญาตแล้วกระทำหรือ
กระทำผิดนอกเหนือจากที่อนุญาต

๑๔. ยักยอก ชุบเอาเกินกว่าที่เป็นจริง

๑๕. สมคบโจร อุดหนุน ส่งเสริมคนไม่ดี

๑๖. ปอกลอก คบค้าสมาคมสนิทสนมอย่าง
ไม่จริงใจ ทำให้คนหลงนับถือ เชื่อเพื่อหวังคะแนน
นิยม

๑๗. รับสินบน ใช้อำนาจ หรือละเมิดกติกา
แบบแผนที่ดีที่กำหนดให้ปฏิบัติ

๑๘. ผลาญทำให้เขาเจ็บใจของผลาญให้พินาศ

๑๙. หยิบฉวย ถือโอกาส ฉวยโอกาสมาเป็น
ของตนๆ

วาระการเลือกตั้งผู้แทนเข้าสู่สภาทั้งผู้สมัคร
ไม่ว่าจะเป็นรายบุคคลหรือเป็นพรรคย่อมมีช่อง
ทางพ้นจากการตัวเองให้ติดในข่ายผิดศีลข้อ ๒ นี้
มากที่สุด ถ้าหากผู้สมัครอยากเป็นจริงๆ โดยไม่มี
ข้อแม้ ไม่มีการตั้งเงื่อนไขในความดีงามถูกต้อง
กำกับให้แก่ตน แม้แต่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกก็รอดพ้น
จากกรณีที่กำลังมานี้ไม่ง่ายเหมือนกัน เท่าที่ยังมี
กระแสเสียงในรูปแบบแอบแฝงต่างๆ

ตราบใดที่ผู้สมัครไม่มีคุณธรรมกำกับว่ามา
เป็นนักการเมืองเพื่อรับใช้ เพื่อทำประโยชน์สุข
แก่เขา มิใช่เพื่ออะไรแก่ตัว ความอยากเป็นด้วย
หวังว่าจะได้ “**โลกธรรม**” ทำให้หลงผิดคิดหาวิธี
การเพื่อให้ได้เก้าอี้ ไม่ว่าจะผิดศีลข้อ ๒ ก็ตาม
มิหนำซ้ำยังโยงโยสัมพันธ์ไปถึง “**หวัคະແນ**” ให้
ผิดร่วมด้วยเป็นกระบวน ข้าราชการฆ่า การถูกฆ่า
การต่ำ การถูกต่ำ การโกง การถูกโกง ฯลฯ จึง
แพร่สะพัดก่อนวันเลือกตั้งมาถึงทุกครั้ง
ประชาธิปไตยจึงมักกลายเป็นประชาธิปไตย
ผสมโรงทุกสมัย

นักข้อเป็นทวิคุณเมื่อ**ทิลินักการเมือง**
กระจายเชื่อความคิดผิดๆ ที่ว่า “**ศาสนาไม่ควร**
เกี่ยวข้องกับการเมือง” อันมีเจตนาเจาะจงกัดกัน
ไม่ให้ “**คนดี**” แสดงความคิดเห็น ตักเตือนบอก
กล่าว ชี้แนะ ทำความชัดเจน ให้สติปัญญาแก่
ประชาชนในการเรียนรู้ลักษณะนักการเมืองที่ดี

มีคุณธรรมเพื่อมารับใช้แก้ปัญหา สร้างสิ่งที่ดีๆ
ให้บ้านเมือง ให้ประชาชนจริงๆ

ทิลินั้นย่อมจัดอยู่ในการผิดศีลข้อที่ ๒
หลายนับตั้งแจกแจงมาแล้ว หากนำไปเทียบเคียง
ตรวจสอบก็จะยิ่งชัดเจน และง่ายแก่การนำมา
เป็นบรรทัดในการวัดผู้สมัครรับเลือก

พุทธศาสนาอุบัติขึ้นมาเพื่อประโยชน์สุขของ
คนเป็นอันมาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ของไทยเราก็คงทรงเป็นพุทธมามกะที่ตีเลิศ
ประเสริฐแท้ เพราะพระองค์ท่านก็ทรงมี
ปณิธานแน่วแน่ตั้งแต่เริ่มขึ้นครองราชสมบัติ
เปล่งพระสุรเสียงยืนยันหนักแน่นว่าจะครอง
แผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชน
ชาวสยาม

โฉนดข้าราชการบริพารในพระองค์ไม่ว่าจะอยู่ใน
ฐานะผู้แทนราษฎรหรือฐานะองค์กรหน่วยงาน
ราชการใด ที่ลำดับต่ำกว่าองค์พระประมุขกลับ
อาจหาญมาสร้างอภิสิทธิ์นอกเหนือพระองค์ ใน
เมื่อข้าราชการในระบอบประชาธิปไตย ล้วนคือ
ข้าในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทั้งสิ้น ก็ควร
เจริญรอยตามพระยุคลบาทที่ดิงามโดยสถานเดียว

ครบวงจรวินมงคลทางคริสต์ศาสนาอีกครั้ง
ในวันที่ ๒๕ ธ.ค. ที่รู้จักกันในนามของคริสต์มาส
อันองค์ศาสดาที่เรียกว่าพระคริสต์นั้นต้องแสดง
ความรักบุญตรมมนุษย์ด้วยการยอมพลีพระชนม์บน
ไม้กางเขน ถูกกล่าวหาจากผู้ปกครองโรมัน ทั้งๆ
ที่พระเยซูไม่เคยคิดแย่งบัลลังก์เพื่อเป็นกษัตริย์
นำชาติยิวออกจากความเป็นทาสกษัตริย์โรมัน
นอกเหนือไปจากการแนะนำสั่งสอนให้ผู้ที่น่าเชื่อถือ
ท่านปลดปล่อยตัวเองจากทาสของชาตानที่เป็น
ศัตรูของพระผู้เป็นเจ้าของในทศนะของพระองค์ แต่
พระเยซูก็ต้องถูกตีค่าต่ำกว่าโจรชั่วร้าย คนเลว
ยอมปล่อยตัวโจรแลกกับพระเยซูนำท่านมาตรึง
กางเขนแทน

พระเยซูยอมของขวัญในวันคริสต์มาสให้
บุตรมนุษย์ด้วยการ “**อภัย**” ทรงอวยพรให้
ผู้กระทำร้ายต่อพระองค์ ทรงไม่ถือโทษจุดาศิษย์

ออกตัณญา ทรงแสดงมหาทาน อภัยทาน ให้เด่นชัด แก่สายตาชาวโลก วันที่ ๒๕ ธันวาคมจึงเป็นวัน มงคลอีกวันในเดือนนี้

๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นวันส่งท้ายปีเก่า เทียงคืนของวันนี้ก็คือวันใหม่ของปีใหม่ที่หลายคน รอคอยเพื่ออวยพรแก่กันและกัน ยินดีนึกหนาที่มี ลมหายใจร่างกายปกติแข็งแรงต้อนรับปีใหม่อีกปี ในขณะที่คนอีกจำนวนไม่น้อยต้องต้อนรับปีใหม่ ในคุก ต้อนรับปีใหม่ในที่กักขัง ต้อนรับปีใหม่ใน ห้องผ่าตัด ต้อนรับปีใหม่ในโรงพยาบาล ต้อนรับ ปีใหม่ในที่กักขัง ตอนปีใหม่อยู่ตามแหล่งมีภัยทุกรู ปแบบ อาจไฟกำลังไม้ น้ำกำลังท่วม โจรกำลัง ปล้น สัตว์กำลังทำร้าย อวัยวะกำลังเสื่อม... ฯลฯ

ตรงกันข้ามกับคนที่กำลังต้อนรับปีใหม่ด้วย แสง สี เสียง รูปสวย เสียงไพเราะ สิ่งงดงาม แต่ ความเมาในโลภียรสเหล่านี้ ทำให้คนส่วนใหญ่ลืม เพื่อนมนุษย์ว่าในขณะที่เดียวกับที่กำลังสนุกสนาน ท่ามกลางแสงสีนั้น ยังมีคนอื่น ๆ กำลังทุกข์ ทรมานอย่างแสนสาหัสในหลายรูปแบบหลายภ า วการณ ์ ตั้งแต่คนใกล้ตัวจนกระทั่งไกลออกไปไม่ อาจทราบตัวตน แหล่งพำนัก ไม่ว่าจะเป็ นชาติใด เชื้อชาติไหน

ใครเล่าจะปฏิเสธว่ามีภาพเหล่านี้ผสมอยู่ใน สังกม ไม่ต่างจาก “ทองหล่อจระ” เช่น คน นั่งรถเบนซ์ขับสวนทางกับคนเดินเท้าเปล่า คน แต่งตัวหรูหรากำลังผ่านคนสวมเสื้อผ้าขาด กระรุ่งกระริ่ง คนเข้าๆ ออกๆ ศูนย์การค้า ขณะที่ คนพิการขอความช่วยเหลืออยู่หน้าประตู คน ใช้จ่ายเงินใช้บัตรเครดิตรูดแล้วรูดเล่าจลิมนึก ถึงตัวเลขที่หายไป พร้อมกับคนที่กำลังแบมือปาก ร้องขออาหารเลวๆ ลักมือ คนกินอาหารอยู่บน โต๊ะทรูกับข้าวเต็มโต๊ะเหลือในจานอีกกว่าครึ่ง ขณะเดียวกับที่ยังมีอีกหลายร้อยคนมอง รอ อยากจะได้เศษอาหารเหล่านั้น

จริงอยู่ที่ว่าคนเราขึ้นอยู่กับกรรมเก่าที่ทำมา เป็นเหตุผลที่คนทำกรรมดี ได้รับผลของกรรมดี เพราะทำทานมามากพอจนส่งผลให้เกิดมาเป็นคน

ร่ำรวยในชาตินี้ เพราะทำกรรมดีมีเมตตากรุณา ช่วยเหลือคนอื่นมามากพอ จึงทำให้เกิดอุดม สมบูรณ์ในชาตินี้ เพราะไม่ทำกรรมโหดเหี้ยมต่อ สรรพสัตว์ จึงทำให้เกิดมาแข็งแรงในชาตินี้แล้ว หลงผลแห่งกรรมดีของตน แล้วไม่ประพฤติก รรม ดีนี้ต่อจะปฏิเสธในการไม่เหลียวแล ไม่ช่วยเหลือ ผู้ที่ได้รับผลแห่งกรรมชั้วของตนที่เกิดมาเป็น เพื่อนร่วมชาติคนด้วยกันในชาตินี้

หรือเพราะหลงลืมไปว่าถึงอย่างไรเราก็เป็นคน “ชาติไทย” เป็นคน “ชาติคน” เหมือนกันทุกคนไม่ จำกัด้ว่าจะเป็นเพศไหน วัยใด อาชีพใด อยู่ ณ แหล่งไหนของแผ่นดินจักรวาลโลก ทั้งๆ ที่จริงๆ แล้วทุกคนล้วนเป็นคนชาติเดียวกันหมดทุกเผ่าพันธุ์ คือ ทุกคนล้วนเป็นคนที่ มี “สัญชาตญาณ” กลัวภัย รักสุข เกลียดทุกข์ด้วยกันทั้งโลก (คน)

กุศลจิต อันคือจิตที่เฉลียว (คิด) ฉลาด (ทำ) การใดๆ ทั้งกายกรรม วชิกรรม มโนกรรม จะ เป็นต้นทางพฤติกรรมทุกอย่างของทุกคนให้ ได้ เจริญกุศลในเดือนสุดท้ายของปีเก่า เป็นวิธีหนึ่ง ในการแก้กรรม สะเดาะเคราะห์ให้แก่มคนทุกคน เพื่อนำไปสู่ความสุข ความเจริญก้าวหน้ายิ่งกว่า การไปแก้กรรม สะเดาะเคราะห์ด้วยวิธีไสยศาสตร์

พุทธศาสตร์สั่งสอนให้คนแก้กรรมด้วยการ ปรับปรุงกรรม ตกแต่งกรรม เพิ่มเติมกรรมให้ ดี ยิ่งขึ้นกว่าเก่า ดังสำนวนลันๆ ว่า “ทำวันนี้ให้ ดี แล้ววันหน้าก็จะได้ดี ปัจจุบันที่เรามี เพราะเราทำ วันก่อนไว้ดี วันนี้เป็นวันสำคัญ เป็นวันที่เราจะต้องทำดี” ผู้มีญาณปัญญาพึงอวยพรให้ตน อวยพรให้คนอื่นด้วยการทำความดีรูปแบบไหนๆ ก็ได้ ตั้งแต่ก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๑ จะมาถึง

มีคนรถขับนำจะนึกถึงคนเดินเท้าบ้าง อย่าให้ เกิดอุบัติเหตุบ่อยๆ แม้กับคนขับรถคันอื่นด้วย ตัวเองใจร้อน ใจไม่ดี ตีเมเหล้า เมายา เม า อารมณ์ไม่เคารพกติกาการใช้รถใช้ถนน การใช้ สาธารณูปโภคด้วยกันทั้งจังหวัด ทั้งประเทศควร ทำกุศลด้วยความระมัดระวัง ไม่ทำให้เกิดคนตาย คนบาดเจ็บตั้งแต่คนที่นั่งไปด้วยกัน และคนอื่น ๆ

บนรถคันอื่น บนท้องถนน จนกระทั่งตำรวจมูลนิธิ
ปอเต็กตึ๊ง ร่วมกตัญญู หมอ พยาบาลต้อง
เหน็ดเหนื่อยมากขึ้นกว่าวันปกติที่ไม่ใช่เทศกาล
พิเศษอยู่แล้ว

ตามสถานเริงรมย์ แหล่งอบายมุข ที่ซุ่มนุมน
คับคั่งด้วยคนที่ไม่เสพโลกีย์สุข ใช้เงินเป็น
กระดาดไม่รู้จักเศรษฐกิจพอเพียง ไม่รู้จักคำว่า
ประหยัดมัธยัสถ์ มีหน้าซำยังเป็นแหล่งเพาะ
อาชญากรทั้งเขาวอาชญากร ไปจนกระทั่งวัยแก่
เพียงเพราะกินข้าว เฒ่าเพราะอยู่นาน แต่ไม่ได้
เจริญวัยด้วยคุณธรรมด้วยศีลธรรมบ่มเพาะ ควร
จะเป็นสถานที่สะอาดในวันมหากุศล ในวันสงทำย
สิ่งเลวๆ รับสิ่งดีๆ ในปีใหม่ ๒๕๕๑ มากกว่าที่จะ
เป็นสถานที่อันตราย เป็นที่เพิ่มปริมาณความทุกข์
ความเลวร้าย คนร้ายในวันนี้ก็ น่าที่คนเราที่เป็น
“เพื่อนร่วมทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย” ด้วยกันทั้ง
สิ้นจะพึงสำนึกว่า

“หวังสุขในชีวิต

อย่ามัวคิดถึงแต่ตน
เพื่อนมนุษย์ที่ทุกข์ทน
คอยพึ่งพาผู้ปรานี
ช่วยทุกข์เขาบ้างเถิด
โอกาสเปิดควรยินดี
จนเจือเอื้ออารี
สุขสะท้อนย้อนถึงตัว”


ปรารถนาจะให้เดือนธันวาคมหากุศลปีนี้ เป็น
โอกาสทองที่พุทธศาสนิกชนทุกคนและผู้ที่มี
ศาสนาหลักธรรมคำสอนของพระศาสดาของตน
รับชวนขยาย เปิดประตูสวรรค์ของตัวเองให้กว้างๆ
ให้มากๆ เพื่อต้อนรับเดือนมหากุศลตามที่ทาง
รัฐบาลเชิญชวนให้ร่วมพลังความสามัคคีกันเพื่อ
ถวายบูชาแก่ผู้เป็นที่เทิดทูนยิ่งของชาวไทย ทั้ง
เป็นการขจัดปัดเป่าภัยอันตรายทุกทิศทาง ทุก
เรื่องราวที่เกิดขึ้นนานาประเภทไม่ว่าภาวะเงินเพื่อ
ค่าครองชีพ เครื่องอุปโภคบริโภคกำลังขึ้นราคา
สูงขึ้นๆ การคิดทำร้ายทำลายชีวิต ชื่อเสียงการ
ล้างแค้นของผู้มีอิทธิพล มีอำนาจ มีความโลภ

โกรธ หลงต่อกันและกัน อย่างทำทนายกฎหมาย
เยาะหยามศีลธรรม หมิ่นแคลนความยุติธรรม
ทั้งหลายเหล่า ให้ผ่อนหนักเป็นเบา ให้เบาสลาย
หายไป

“อาทิตย์จวนอัสดง
ฝากแสงส่งเดือนหทัย
ความโกรธในจิตใจ
ควรจกกลับกับตะวัน
อย่าคิดขุ่นอาฆาต
จิตพยาบาทขาดสุขสันต์
อภัยให้แก่กัน
โกรธระงับหลับฝันดี”

บทความนี้มอบให้ประจูดอกไม้แก่มวลด
กัลยาณมิตรด้วยกุศลจิตดำริว่าดอกไม้เนื่อนามลิขิต...

“ดอกอภัย ดอกมิตรภาพ
กลั่น (ศีล) นั้นชานชาบซึ่งใจไม่ถ้ายถอน
สร้างกัลยาณมิตรซึ่งมิตรพยนต์ับเป็นพร
จึงอ้อนวอนเป็นบทความนิยามใจ” ๒



เรือโดยสาร
ครอบครัวขนส่ง
วัดศรีบุญเรือง ▶ ผ่านฟ้า

สะดวก รวดเร็ว สมถะ
บริษัทครอบครัวขนส่ง ๒๐๐๒ จำกัด
โทร. ๐-๒๓๓๕-๒๓๖๙, ๐-๒๓๓๕-๘๙๙๐
๐-๒๓๓๕-๐๕๕๓-๔, แฟกซ์ ๐-๒๓๓๕-๙๐๘๙

ภาพ คมชัดลึก



■ ประชาชน นายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคไทยรักไทย ๒ ปี ประกาศชัยชนะการเลือกตั้ง พร้อมที่จะจัดตั้งรัฐบาล ส่วนคณะรัฐมนตรีและกระทรวงแถลงข่าวอย่างทันท่วงที ที่ที่ว่าการพรรคไทยรักไทย เมื่อวันที่ 23 ธ.ค.

เลือกตั้ง ๒๓ ธันวาคม '๕๐ ผ่านไปแล้วเดือนหนึ่ง
6 เรากำลังมีประธานสภาและว่าที่นายกฯ จากพรรคพลังประชาชน ซึ่งได้ ส.ส.ไปเกือบครึ่ง เมื่อรวมแก๊งลี้ล้อไทยรักไทย เช่น รวมใจไทยฯ เพื่อแผ่นดิน- บวกพรรคปลาไหลที่ขายตัวเพื่อชาติ สามารถจัดตั้งรัฐบาลกุมเสียงกว่า ๓๐๐ หรือเกิน ๖๐%

มาถึงวันนี้ เป็นอันว่าพลังประชาชน นอมินีรับใช้ทักษิณได้ผงาดขึ้นมามีอำนาจใหม่ เย้ายำทำดิน แม้จะยุบไทยรักไทยทิ้งพรรค กับตัดสิทธิ์ ๑๑๑ กรรมการบริหาร แต่เชื่อซัวไม่มีวันตายเมื่อเม็ดเงินเป็นท่าฝนตกใหญ่ซี้หมูไหล ผุงอำนาจเก่าก็เข้ามากองผูกขาดสภาเป็นรัฐบาลให้ดูอีกที จะมีอะไรนักเชียว

เมื่อฝันร้าย กลายเป็นจริงยิ่งกว่านิยาย

• ดังนั้น วิมุตตินันตะ



เป็นยังไงล่ะที่ปฏิวัติ ๑๙ กันยายน หรือยุบพรรคแล้วมีความหมายอะไรบ้าง...

ทั้งหมด คือ บ้านเมืองยังมีชื่อแป๊ะไหม และประเทศนี้เป็นของใครกันแน่...

ณ กาละนี้ มีความหวังอยู่น้อย จากแสงแห่งปลายอุโมงค์...เพราะสงครามยังไม่จบ อย่าเพิ่งนับศพทหาร!

กรณีวิกฤติ ทักษิณโกงชาติจึงกลายเป็นมหากาพย์พรรคมารอันยังไม่รู้จะลงเอยอีท่าไหนเมื่อไหร่?

กระเบื้องเฟื่องฟูลอย น้ำเต้าน้อยต้องถอยจม

๑๕ เดือน หลังปฏิวัติโดยคณะปฏิวัติรูปการปกครองฯ ๑๙ กันยายน ๔๙ ประวัติศาสตร์การเมืองน่าจะต้องจารึกบทเรียนโคตรแพงของผู้มีอำนาจตั้งแต่ คมช. รัฐบาล และ กกต. โทษฐานขาดความกล้าหาญอย่างร้ายแรง เพราะไม่ใช่อำนาจอันเป็นธรรมตามหน้าที่เต็มกำลังสติปัญญาให้สมควรแก่กรรม เหมือนจงใจละเว้นปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือไม่มีมโนธรรมสำนึกของวิญญูชน จนกลายเป็นซี้ชลาดตาขาวไม่เอาไหน บ้างผ่าไปขยันขันแข็งทำเรื่องไม่เข้าท่าต่างๆ นานา ดังจะยกตัวอย่างให้เห็นเป็นนัยสำคัญต่อไปนี้

๑. คมช. อุตสาห์โค่นล้มทักษิณโคตรโกงสำเร็จยอดเยี่ยม แทนที่จะใช้เสียงสวรรค์ขานรับของมหาชนทั่วประเทศเป็นประขามติเดินหน้ากวาดบ้านล้างเมืองอย่างมั่นใจเต็มร้อย ทหารใหญ่กลับหัวหันโหวกัลวโลกธรรมข้อหาใช้อำนาจเผด็จการ ถ้าไม่กล้าใช้อำนาจเต็มมือ ไปปฏิวัติเอาอำนาจเด็ดขาดนั้นมาถือไว้ทำไม....

เมื่อ คมช. ไม่กล้าใช้อำนาจสิทธิ์ให้ถูกกาลเทศะ เท่ากับตั้งให้หลังหัก มันมักทำร้ายเมื่อภายหลังหรือขว้างงูไม่พ้นคอ

โดยเฉพาะข้อผิดพลาดมหันต์ ไปไว้เนื้อเชื่อใจให้ พล.อ. สุรยุทธ์ เป็นหัวหน้ารัฐบาล ผ่านไปเดือนแล้วเดือนเล่า ไม่เห็นเอาอ่าวอะไรเลย จนได้ฉายาแสบๆ คือฤาษีเลี้ยงเต่า เข้าเกียร์ว่างบ้างว่าโนเกียร์

เมื่อชัดเจนว่าตั้งนายกฯ ผิดคน ก็น่าจะเชิญยกกันเขาออก หาทางเปลี่ยนตัวแก้ไขสถานการณ์ให้ทันเกม ไม่ใช่ปล่อยให้เป็นจระเข้ขวางคลองอยู่เป็นปี สุดท้าย พล.อ. สนธิ ถอดหมวกประธาน คมช. ไปร่วมสังฆกรรมเป็นรองนายกฯ หวังสกัดกั้นอำนาจเก่าที่เข้ามาผ่านเลือกตั้ง เสร็จแล้วหมัดน้ำยาจะมีหน้ามองใครได้

หัวหน้าปฏิวัติทำพิธีแต่แรกเมื่อศาลสั่งยุบพรรคไทยรักไทยไม่ทันสิ้นเสียงตี พล.อ. สนธิ บอก

จะต้องสมานฉันท์น้ำให้อภัยพวกกรรมการททท. ส่วนใหญ่ใน ๑๑๑คน ไม่รู้ใครไปสมาน-ฉันอะไรเป็นพิเศษเข้าให้ ถึงเออออกับรัฐบาลเป็นปีขลุ่ยเอะอะจะสมานฉันท์กับโจรลูกเดียว

ทำไปทำมา พล.อ. สนธิ หน.ปฏิวัติ เหมือนเป็นวีรบุรุษอยู่ได้ไม่กี่วัน ก็ทำลายศรัทธามาเรื่อย ๑๙ กันยายนปฏิวัติคงคล้ายเด็กเลี้ยงแกะ สุดท้ายปิดฉากเอาเองดื้อๆ ไม่มีพิธีการรายงานต่อประชาชนใดๆ ไม่มีขอโทษสักคำ นับเป็นตำนานรัฐประหารที่ไม่เคยคิดว่าจะป็นโจ๊กเห็นปานนี้

๒. รัฐบาลสุรยุทธ์ ขึ้นมารับอำนาจแก้ไขวิกฤติบ้านเมืองได้ยังไง ในเมื่อไม่ยอมสานต่อภารกิจของ คมช. มือไม่พายยังเอาเท้าราน้ำ พันธมิตรที่ไล่ทักษิณโกงชาติอยู่เป็นปี มีโอกาสให้ประชาชนรู้ความจริงหูดาสว่างทางช่อง ๑๑ ออกอากาศได้ ๑๑ วัน นายกฯ สุรยุทธ์ไปเบรกทันควันเฉยเลย

เมื่อไม่ยอมใช้สื่อของรัฐให้ชาวยุทธภรรยาผู้ทันทักษิณ อ้างว่าไม่มีหน้าประชาสัมพันธ์ อันนี้เท่ากับเป็นขบถต่อ คมช.หรือไม่?

แม้กระทั่ง คตส.ร้องขอให้รัฐบาลออกมติกรม.สั่งราชการทุกหน่วย ให้ร่วมมือส่งเอกสารหลักฐานแก่ คตส. ก็ถูกปฏิเสธ แบบนี้จะปราบโกงยังไงได้ง่ายๆ

เฉพาอย่างยิ่ง ไม่ยอมเดินหน้าปฏิรูปการเมืองใดๆ เลย ท่วงแต่จะสมานฉันท์พวกโจรโคตรโกงตลอดเวลา ขณะเดียวกันมุ่งหน้าให้มีเลือกตั้งเร็วๆ ก่อนสิ้นปีที่แล้ว ไม่สนใจความพร้อมของผู้คนทุกระดับเสียก่อน คิดยังไงว่าเพียงเลือกตั้งส่งๆ ผ่านพ้นไป มันเป็นประชาธิปไตยสากลเรียบร้อย

พล.อ.สุรยุทธ์ ไร้เดียงสาไม่รู้เลยหรือว่าอำนาจเก่าเขาทำการเมืองน้ำเน่าจนบ้านเมืองเกิดวิกฤติที่สุดในโลกอย่างไรบ้าง จึงไม่คิดกีดกันคนชั่วอย่าให้ขึ้นมาอำนาจมากนัก

มันเป็นเคราะห์หามยามชวยของประเทศนี้ จะเปลี่ยนผ่านเผด็จการทักษิณ ไปสู่ประชาธิปไตย

อันอิสระจากทุนนิยมสามัญบ้าง เอาเข้าจริงก็กำลังได้รัฐบาลเองช่วยครบเครื่องยิ่งกว่าบรรดาก่อนหน้าทั้งหมด เพราะเราได้นายกฯ ห่วยแตกที่สุดสาหัสหนักหนากว่าที่เคยผ่านมาใหม่...

อนึ่ง ไม่อยากโทษลำพังผู้นำสุรยุทธ์เท่านั้นดอก รถมต.ร่วมคณะ เห็นท่าทางดีตั้งหลายๆ ท่าน โฉนดถึงไม่ออกแรงทัดทาน คัดจ้งบ้าง ความเกรงใจทำให้ผู้นำทำตามอำเภอใจมากเกินไป...

๓. กกต. เป็นเรื่องเข้าใจได้ยาก ที่คุยว่า กกต. ยุคใหม่โปร่งใส จะทำเลือกตั้งให้บริสุทธิ์ยุติธรรม เอาเข้าจริง ทำให้ผิดหวังเหลือเกิน ในเมื่อมีการซื้อเสียงมโหฬารยิ่งกว่าครั้งใดๆ แต่ กกต.จับไม่ได้ไล่ไม่ทันเอาเสียเลยเริ่มตั้งแต่มีไม้แขนขาทั่วประเทศ ไม่ยอมฆ่าตัดพวกจับซื้ออยู่ก่อนเก่ากับนายสามหนาห้าห่วย จึงไม่แปลกที่ร้องเรียนพันกว่าเรื่อง โดนกวาดทิ้งเป็นพันราย อ้างไม่มีมูล หลักฐานอ่อนโดยโลละเร็วผิดปกติ

ประเด็น เลือกตั้งล่วงหน้าในเขตทั้งสองวัน มันไม่ชอบธรรม ไม่มีทีไหนเขาทำกัน ปัญหา นอมินีทักษิณ ก็ไม่ใส่ใจเอาผิดตั้งแต่ต้นแจกวิซิติ ทักษิณก็โทษแค่แจกทรัพย์สินเล็กน้อย ทั้งที่พรรคปล่อยให้การกระทำต้องห้าม เข้ามาจ้จ้นจ้านเท่ากับ มีโทษถึงยุบพรรค กรณีสำคัญคอขาดบาดตาย เหล่านี้ กกต.ไม่คิดยับยั้งแทรกแซง และดำเนินคดีจริงจ้งโดยด่วน เปล่าทั้งสิ้น

เรื่องใบเหลืองใบแดง ออกได้ยากเย็นแสนเข็ญ ไม่ยอมให้ก่อนวันเลือกตั้ง ทั้งที่ชัดเจนเหลือเกิน ก็ตาม อ้างว่าจะทำให้ได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างพรรค ไปหวังอะไรขนาดนั้น มันน่าจะดีแล้วที่กระทบคะแนนนิยม พรรคไหนโดน ศรีธธา ก็น่าตก กกต.ไปปกป้องแทนเขาทำไมหนอ!

ข้อวิจารณ์ กกต. มีมากเกินไปจะกล่าวไหว วิสัยทัศน์ กกต.ใหญ่บางท่านแย่มาก เช่นเร่งปล่อยผีเข้าสภา ก่อน ให้เปิดได้ค่อยสอยทีหลัง อย่างประธานสภา มีมติค้างสำคัญแท้ๆ ก็ยื้อซื้อเวลา ตั้งอนุกรรมการสอบสวนใหม่ง่ายๆ โดยไม่ดูเสียก่อนว่าที่สอบแล้วน่าเชื่อเพียงพอไหม

การเมืองเน่าเหม็น เป็นประโยชน์ต่อชน

ผลเลือกตั้งที่ออกมา บอกความจริงให้เห็น ประชาธิปไตย ในอุ้งมือทุนนิยมสามัญมัน ล้มเหลวล้นตีปานใด

ถ้าปฏิวัติได้แล้ว ลงทุนฉีกรัฐธรรมนูญเก่า เอานักรู้มาร่างใหม่ ด้วยหมายว่าดีกว่าเก่า สุดท้ายเลือกตั้งก็ได้คนน้ำเน่ามาเพียบเหมือนเดิม

เพราะเหตุตื้นๆ คือรัฐบาลกับ กกต. จัดเลือกตั้งไม่ถูกกาลเทศะ ถ้ายังคิดว่าประเทศจะต้องปกครองโดย ส.ส. หน้าเก่าๆ ขึ้นตัดพวกเขาแล้ว จะไม่มีนักการเมืองหน้าใหม่เข้ามาแทนได้ทันการ คิดเขลาปานนี้ ชวนสมเพชน่าสังเวชจริงๆ

ตรงกันข้าม ถ้าอยากเห็นการเมืองหน้าใหม่ กกต.รุ่นแรกคนดังท่านหนึ่งเคยบอกว่า การเมืองไทยใสสะอาดได้ ต้องห้ามนักการเมืองเก่าๆ ทั้งหมด ไม่มายุ่งสัก ๑๐ ปีรับรองดีแน่

เรากำลังจะได้รัฐบาลใหม่ ไม่ต้องตามไปดูก็พอรู้ว่าแสบๆทั้งนั้น เพียงแค่รู้ชื่อหือแก๊งก็ซึ้งแล้ว เราไปขวางเขาไม่ไหว คงต้องคอยให้การเมื่อน้ำเน่าทำลายตัวเอง คนเดินดินอย่างเราท่าน ไม่ต้องไปหวังพึ่งพิงอะไรจากรัฐ จะได้ไม่ผิดหวัง เพราะหวังผิด

ที่หวังได้เต็มๆ จึงต้องพึ่งตนเอง พร้อมมิตรดี สหายดี สังคมสิ่งแวดล้อมดี ที่ต่างช่วยกันสร้าง ขึ้นในแวดวงใกล้ชิดซึ่งเราอาศัยคบคุ่น

เมื่อปัญหาสำคัญอยู่ที่ตัวคน คนเลวขึ้นมาี่อำนาจมากเท่าไร ก็เดือดร้อนมากเท่านั้น เพราะเขาทำดีได้ยาก ทำชั่วได้ง่าย ทางออกจึงต้องสร้างคนดีๆ ตั้งแต่ตัวเราเข้ามาทำงานการเมืองให้เข้มข้นมากมวลขึ้น

ตอนนี้ไป ทำอย่างไรการเมืองภาคประชาชน จะเข้มแข็งยิ่งขึ้น สวนกระแสการเมืองของเหล่า เสือสิงห์กระทิงแรด เขาทำให้ดูเป็นตัวอย่าง ไม่ต้องจ้าง ถึงมันจะน่าเบื่อเต็มทีก็ไม่รู้จะหนีไปไหน ถือเสียว่าบาปใครเวอร์มัน เราไม่ได้ไปเข้า หุ่นทำกรรมด้วย จึงไม่ต้องเดือดเนื้อร้อนใจ

มองกว้างๆ มันเป็นธรรมดาโลก โดยเฉพาะ

ยิ่งใกล้ลึกลับคั่งทันทว่า สิ่งชั่วร้ายกว่าที่เห็นและ เป็นอยู่ ก็อาจมีได้ แม้ในสมัยพุทธกาลปัญหา กิเลสคนมันน้อยกว่านี้หนักหนา พระพุทธเจ้ายัง ทรงสอนว่าโลกพร่องอยู่เป็นนิจ...

อย่างไรก็ตาม ใครๆ ต่างหมายหัวว่ารัฐบาล ใหม่ที่มาจากอำนาจเก่านั้นไม่ต้องแข่งชกหักกระดูก คูท่าอยู่ได้ไม่นานดอก ในสถานการณ์ที่เศรษฐกิจ ย่ำแย่เดือดร้อนกันทั่วหน้า ต่อให้มีรัฐบาลเทวดา ยังไม่ง่ายเลย ที่จะบรรเทาทุกข์

ยิ่งได้รัฐบาลรัฐมนตรีโคตรยี่ รวมดารา แสบสันต์มาชุมนุมกัน พวกเขาจะช่วยอะไรใครใคร ไหว คงไม่ทันคิดอ่านอะไรไกลเกินพวกฟองอนาคต ของตนเองก่อนอื่น

ดังนั้น มองยาวๆ หากเรารักษาสุขภาพกาย ใจให้ยืນๆ เราคงได้เห็นอะไรๆ มีวันเลวน้อยลง และค่อยๆ กระเดื่องดีขึ้นเป็นแน่

ทั้งนี้เพราะความจริงต่างๆ ลังคมมีการรับรู้ดี ขึ้นตลอด คนอยู่ใกล้ข้อมูลข่าวสารในตัวเมือง ย่อมรู้เช่นเห็นชาติ เหมือนเบื่อนักการเมือง นัก เลิกตั้งอาชีพทุกแก๊ง ต่อๆ ไปพวกกรากหญ้า ย่อมเกิดปัญญารู้ทันมากขึ้นได้ เพราะสื่อสารยุคนี้ ใครๆ ไม่อาจปิดหูปิดตาไปได้ถึงไหนนัก

ข้อสังเกตสำคัญอันน่าสนใจ คือ ตลอดกว่า ๗๕ ปีที่ผ่านมา นักการเมืองตำทราวมหายาบช้ำมากขึ้น เรื่อยๆ ในขณะที่ประชาชนเข้าใจมีส่วนร่วมทาง การเมืองดีขึ้น นักการเมืองเน่าๆ จะใช้วิธีหลอก ล่อเท่าเท่า มันใช้ไม่คอยได้ ต้องลับลวงพราง ชับซ้อนซ่อนลึกลับยิ่งขึ้น เคยซื้อหัวละ ๑๐๐-๒๐๐ ต้องจ่ายแพงขึ้นถึง ๓๐๐-๕๐๐ ก็มี ค่าซื้อเสียง กว่าจะได้เป็น ส.ส. แข่งกันดุเดือด ฟังแล้วหนาว แพงเป็นลิบๆ ล้าน มันจะจบเห่ที่ไหนถ้าเลือก บ่อยๆ เขาคงจะแข่งกันเจ็งมากกว่า อะไรเทือกนี้ แผลละ

ปัญหาการเมืองสุดทุเรศขณะนี้ จะไม่รับรู้เสีย เลย มันก็โง่แบบฤๅษีหนีโลกอยู่ในกะลาครอบ ฟัง พาใช้งานอะไรไม่เดินเหมือนฤๅษีเลี้ยงเต่าหรือเปลา ไม่เข้าท่าแน่ๆ

ครั้นไปรู้เช่นเห็นชาติพวกน้ำเน่า แล้วเอามา เป็นทุกข์ มันก็ผิดที่คิดไม่เป็น เท่ากับก่อทุกข์ทับถมตน ในตอนที่มิทุกข์อยู่หนักหนาแล้ว

ฉะนั้น เมื่อเห็นทุกข์โทษภัย ใครๆ จึงไม่ จำเป็นต้องเป็นทุกข์ประหนึ่งร่วมหุ้นรับโทษพิษภัย ไปกับเขาด้วยเลย

ดังนั้น มันเป็นโอกาสดีทีเดียว ที่ได้เห็น ทุนนิยมสมานย์ เขาทำการเมืองวิปริตตำพุดำตา เยี้ยฟ้าทำดิน มันแสนจะอภัยศอดสู เราจะได้ เกิดธรรมสังเวช ละอายใจแทน สะดุ้งกลัวบาป เวร ขอยอมแพ้ ไม่กล้าไปแข่งร้ายด้วยดอก เห็นพวกนายทำมันก็เหลือรับประทานแล้ว พระเดชพระคุณทั้งหลาย มโนธรรมสำนึกดีที่ อยู่ลึก ย่อมจะมันคงแข็งแรงก้าวหน้าขึ้นอีก มากหลาย

ดังเช่นขยะเน่าเหม็นมันเป็นปุ๋ยต้นไม้ได้ฉันใด นักการเมืองชั่วช้าสามานย์ แทนที่เราจะเหม็น หน้าเป็นทุกข์เหลือทน มันจะขาดทุนเสียความรู้สึก เครียดโดยใช้เหตุ ลู้เห็นความจริงของกิเลสที่ บงการให้เขาเป็นทาส เราก็ฉลาดรู้ทัน โดยไม่เห็น จะต้องเดือดร้อนด้วย คนทุศีลต่างหาก ย่อม เดือดเนื้อร้อนใจในภายหลัง

เห็นให้ชัดเจนว่า กรรมใครกรรมมัน ที่เราที่เขา บาปบุญเวรกรรมต่างคนต่างทำ สำคัญตรงที่ของ ใครจะมากน้อยหนักเบาเท่าใด อะไร ที่ไหน เมื่อ ไหว่ อย่างไร บ้างต่างๆ นานา เพียงนำสมเพช และเห็นใจเขาบ้าง คนเราต่างดีไม่ทั่ว ชั่วไม่หมด บางอย่างของคนแยๆ อาจดีกว่าเราก็ได้เหมือนกัน อนึ่งในขณะที่เราทนอยู่กับกิเลสตัวเองได้ดีมาก พอเกิดมีตาแหลมคมเห็นกิเลสคนอื่นมากกว่า ชี้มัจจะทนไม่ไหว

หากเข้าใจเพียงพอ เราน่าจะทนเหม็นเบื้อ กิเลสคนอื่นได้ง่ายไม่ลำบาก ไม่ยากกว่าทนอยู่ กับกิเลสร้ายในตัวเองเป็นอันตรายสะสม ระเบิดเวลาน่ากลัว ลู้ดลู้ทนอันไหนถูกต้อง ดีเอ๋ย

๒



ความคิด
ทางการเมือง
ในพุทธศาสนา
• ชุมนัย เสรฐบุญสร้าง

การปฏิบัติสมาธิภาวนา ตามหลักสัมมาอาริยมรรคองค์ ๘ ของสำนักสันตือโกก

● ต่อจากฉบับ ๒๑๐

๓. โลกแห่งภพ ได้แก่ ภพภูมิของตัวตนที่ยังหลงติดใน “ลามก ยศ สรรเสริญ โลกียสุข” อันเป็นภาวะของความรู้สึกนึกคิดที่ได้เสพความพึงพอใจจาก “สถานะแห่งตัวตน” ที่ได้ครอบครองเป็นเจ้าของ ลามก ยศ สรรเสริญ หรือโลกียสุขนั้นๆ เช่น มหาเศรษฐีที่มีเงิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ถึงจะซื้อหารูป รส กลิ่น เสียง สัมผัสมาเสพอย่างเหลือเฟือแล้ว ก็ยังมีเงินเหลือกินเหลือใช้จนไม่มีทางใช้ได้หมดชั่วลูกชั่วหลาน แต่ก็ยังดิ้นรนหาเงินมาสะสมเพิ่มมากยิ่งขึ้นอีก เป็น ๒๐,๐๐๐ ล้านบาทบ้าง ๓๐,๐๐๐ ล้านบาทบ้าง ฯลฯ ก็เพราะหลง “ตัวเลข” หรือหลงสถานะแห่งความเป็นตัวตนที่เป็น “เจ้าของตัวเลขเหล่านั้นๆ”

“**เมื่อไม่มี “ปัญญาวิมุตติ” ซึ่งประจักษ์ถึงวิธีการที่ถูกต้องสมบูรณ์ในการทำลาย “อุปาทานขั้นต้น” หรือ “กิเลสต้นหนากุอุปาทาน” นั้นๆ อย่างตรงเข้าไปแล้ว ถึงแม้จิตจะสะอาดจากกิเลสต้นหนากุอุปาทานได้ส่วนหนึ่งก็ตาม แต่ก็ขาด “พลังของปัญญา” (ปัญญาขละ) ที่จะมีมวลของกำลัง (momentum) เพียงพอที่จะผลักดันไปสู่การส้ารอกให้จิตแท้ๆ มีความสะอาดบริสุทธิ์จากกิเลสต้นหนากุอุปาทานในรอบที่ละเอียดยิ่งๆ ขึ้นต่อไปจนถึงที่สุด**”

ทั้งที่อันที่จริงการมีเงิน ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ก็คือ การมีสถานะเป็นเจ้าของ “ตัวเลขชุดหนึ่ง” ที่มากกว่า “ตัวเลข” ของเงิน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งก็แค่นั้น เพราะชีวิตความเป็นอยู่ในการเสวย “รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส” ของมหาเศรษฐีที่มีเงิน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท กับ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท จะไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญอะไรเลย “ความหลงมัวเมา” ที่เกิดขึ้นนี้ จึงเป็น “อุปาทาน-ชั้น” ที่ละเอียดขึ้นกว่าความหลงมัวเมาใน “กามตัณหา” โดยเป็น “อุปาทานชั้นใน ภวตัณหา” ที่ซ่อนอยู่ในกามตัณหาชั้นๆ

ถ้าสามารถทำให้อุปาทานชั้นในส่วนที่ละเอียด ยิ่งขึ้นนี้สลายตัวหมดไปได้ จนพ้นจาก “กามราคะ สังโยชน์” และ “ปฏิฆะสังโยชน์” เป็นอิสระอย่าง สมบูรณ์ ทั้งจาก “แรงดูด” (กามราคะ) และ “แรงผลัก” (ปฏิฆะ) ใดๆ อันเป็นผลจากความหลงมัวเมาหรือ “อวิชชา” ที่ไปยึดเอา “รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส” ตลอดจน “ลาภ ยศ สรรเสริญ โลกียสุข” มาเป็น “อุปาทานชั้น” หรือเป็นส่วนหนึ่งแห่ง “ความเป็นชีวิตตัวตน” ของเรา เมื่อนั้นก็จะพ้นจาก “กามภพ” ได้อย่างสมบูรณ์ เป็นผู้ “อยู่เหนือโลก” ในระดับที่สูงยิ่งๆ ขึ้นอีก จนเข้าถึง “โลกุตระภูมิ” ที่สูงขึ้นสู่ความเป็น “อนาคามีภูมิ” เพราะหลุดพ้นความเป็น “ภพ” ภายนอก เหลือแต่ “ภพ” ภายในที่เรียกว่า “ภวภพ” ที่มีความละเอียดยิ่ง ซึ่งเป็นทั้ง “รูปภพ” และ “อรูปภพ” อันยังเป็นรูปราคะ สังโยชน์ อรูปราคะสังโยชน์ มานะสังโยชน์ อุทธัจจะสังโยชน์ และอวิชชาสังโยชน์

๔. โลกแห่งวิภวภพ ได้แก่ ภพภูมิของตัวตนที่ยังหลงติดใน “ภวภพ” ที่มีความละเอียดยิ่ง (“วิ” แปลว่า “ยิ่ง” วิภวภพ หรือวิภวตัณหา จึงหมายถึงภพอันมีความละเอียดยิ่ง หรือภวตัณหาที่มีความละเอียดยิ่ง) เช่น ยังยึดเอาความดี ความเมตตา ความเสียสละเกื้อกูลคนอื่น ความไม่ติดในกามคุณ ๕ โลกธรรม ๘ ฯลฯ ซึ่งเป็นภวตัณหาที่มีความละเอียดยิ่งจนเรียกว่าเป็น “วิภวตัณหา”

มาเป็น “อุปาทานชั้น” หรือเป็นส่วนหนึ่งแห่งความเป็น “ชีวิตตัวตน” ของเรา หรือ “ความอยากไม่มีภพ” นั่นเอง คือ “วิภวตัณหา” (“วิ” แปลว่า “ไม่” ด้วยก็ได้ วิภว จึงหมายถึงความไม่มีภพ) ดังนั้น การละวิภวตัณหาที่แท้จริงได้แก่ การละล้าง “กามภพ-ภวภพ” และ “ภพอันละเอียดยิ่ง” จนสิ้นความติดยึดทุกรูปภพ ทุกอรูปภพ แม้ที่สุดในความละเอียดสุดของ “วิภวภพ หรือ วิภวตัณหา” อันถึงที่สุดแห่งที่สุดก็ต้องปฏิบัติสลัดคืน (ปฏินิสสัคคะ) เพื่อให้พ้น “อวิชชาสังโยชน์” และต้องทำให้ได้สัมบูรณ์จริง หากยังมีอุปาทาน-ชั้นที่เหลืออยู่แม้เพียงเศษอันน้อยนิดเหล่านี้ ก็ยังสามารถก่อให้เกิดปัญหาภาวะความบีบคั้น เป็นทุกข์ได้ในระดับหนึ่ง ถ้าหากสามารถทำให้อุปาทานชั้นในวิภวตัณหา” ระดับสุดท้ายสลายตัวหมดไปได้ จนพ้นสังโยชน์เบื้องสูงอีก ๕ ประการ คือ “รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ และ อวิชชา” เมื่อนั้นก็จะเข้าถึงความเป็น “ผู้อยู่เหนือโลกทั้งหลาย” ได้อย่างสมบูรณ์ถึงที่สุดหรือเข้าถึง “โลกุตระภูมิ” ในระดับสุดท้ายอันคือ “อรหัตตภูมิ”

ศาสนาอื่นแม้จะไม่ได้สอนหลักอาริยสังค ๔ และ สัมมาอาริยมรรคองค์ ๘ เหมือนที่พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้ แต่ถ้าสามารถช่วยให้ผู้คนเป็นคนดี ไม่หลงมัวเมาอบายมุขสิ่งเสพติดและสิ่งฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยในชีวิต เสียสละ มักน้อยสันโดษ และมีนิกบวชที่ประพฤติพรหมจรรย์เคร่งครัด ไม่หลงติดในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ฯลฯ ก็สามารถจะขัดเกลากิเลสตัณหาให้เบาบางลดน้อยลงได้ส่วนหนึ่งเช่นกัน

แต่สาเหตุที่พระพุทธองค์ไม่ทรงถือว่ ศาสนาเหล่านั้นมีพระอาริยบุคคล แม้ในระดับขั้นโสดาบันบุคคล ซึ่งเป็นการเข้าถึงกระแสแห่งโลกุตระธรรมในเบื้องต้น ก็เพราะถึงแม้วิถีทางปฏิบัติแห่งศาสนานั้นๆ จะสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพของจิต ในทางที่สะอาดบริสุทธิ์ขึ้นก็จริงอันเรียกได้ว่ามี “เจโตวิมุตติ” ระดับใดระดับหนึ่ง แต่ก็ขาด “ญาณปัญญา” ที่ประจักษ์

ถึงความจริงตามความเป็นจริงในสิ่งที่เป็นเงื่อนไข หรือเหตุปัจจัยหลัก ที่เป็นตัวทำให้จิตมีความ สะอาดบริสุทธิ์จนเกิดเป็นเจตวิมุตตินั้นๆ ส่งผลให้ ชาติส่วนที่เป็น “ปัญญาวิมุตติ” อันทำให้ไม่เป็น “อุก โตภาควิมุตติ” ที่บริบูรณ์พอจะเรียกได้ว่าเข้าถึง โลกุตตรธรรม

ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อไม่มี “ปัญญาวิมุตติ” ซึ่ง ประจักษ์ถึงวิธีการที่ถูกต้องสมบูรณ์ในการทำลาย “อุปาทานชั้น” หรือ “กิเลสตัณหาอุปาทาน” นั้นๆ อย่างตรงเป่าแล้ว ถึงแม้จิตจะสะอาดจาก กิเลสตัณหาอุปาทานได้ส่วนหนึ่งก็ตาม แต่ก็ขาด “พลังของปัญญา” (ปัญญาพละ) ที่จะมียลของ กำลัง (momentum) เพียงพอที่จะผลักดันไปสู่ การสำรอกให้จิตแท้ๆ มีความสะอาดบริสุทธิ์จาก กิเลสตัณหาอุปาทานในรอบที่ละเอียดยิ่งขึ้นต่อไปจนถึงที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสำรอก “ภวตัณหา” และ “วิภวตัณหา” ในส่วนที่มีความ ละเอียดเห็นได้ยาก อันจะต้องอาศัยญาณปัญญา ที่มีความคมชัด เห็นสภาวะนั้นๆ อย่างจริงยิ่ง (วิปัสสี) รู้หลักการและวิธีการทำให้อุปาทานชั้น สลายตัวได้อย่างชัดเจน จึงจะสามารถตามรู้ตาม เห็น (อนุปัสสี) ความเป็น ความม และความลด ละจางคลาย กระทั่งถึงความดับ ความไม่มี และ ความสลัดคืน (ปฏินิส-สัคคานุปัสสี) เพื่อขจัด กิเลสตัณหาอุปาทานที่มีความละเอียดยิ่งขึ้น เหล่านั้นให้สิ้นไปได้หมด จนพ้น “อวิชชา” อย่างสมบูรณ์

ด้วยเหตุนี้ถึงแม้นิครนถ์นาฏบุตร ศาสตราของ ศาสนาเซนที่เป็นคู่แข่งของพุทธศาสนาในสมัย พุทธกาล จะเป็นนักบวชที่ประพฤติพรหมจรรย์ เคร่งครัด (มีความมักน้อยสันโดษยิ่งกว่าภิกษุใน พระพุทธศาสนาด้วยซ้ำ) และบำเพ็ญสมาธิ ภาวนาจนมีกำลังจิตแกร่งกล้าถึงขั้นนั่งสมาธิอด อาหารแห่งตายได้ก็ตาม แต่พระพุทธองค์กลับ ไม่ทรงถือว่ามีภูมิธรรมเข้าถึงโลกุตตรธรรมแม้ใน ชั้นต้น อันคือการเป็นพระโสดาบันบุคคล ขณะที่นางวิสาขาซึ่งยังเป็นคฤหัสถ์ คลุกคลีอยู่กับ

กามคุณ ๕ มีลูกหลานมากมาย เวลาลูกหลาน ตายก็มีความทุกข์โศก ร้องไห้ร้องไห้มาเฝ้า พระพุทธเจ้า พระพุทธองค์กลับทรงยกย่องให้ เป็นโสดาบันบุคคล เพราะนางวิสาขาเข้าถึง “อุกโตภาควิมุตติ” ของโลกุตตรธรรมในชั้นต้น จน มีปัญญาญาณเข้าใจวิธีการทำลายอุปาทานชั้น อย่างถูกต้อง (แม้เป็นเพียงในชั้นเบื้องต้นก็ตาม) ปัญญาที่เข้าถึงหลักการแห่งโลกุตตรธรรมนี้ จะ เหมือนหางเสือของเรือ ที่กำหนดทิศทางของเรือ ให้แล่นเข้าสู่กระแสการไหลของน้ำที่จะพัดพาเรือ ไปสู่จุดหมายปลายทางที่ถูกต้อง จึงเรียกว่า เป็นการเข้าสู่ “กระแสแห่งโลกุตตรธรรม” ที่มีความไม่ตกต่ำเป็นธรรมดา เพียงแต่จะสามารถ แล่นไปถึงปลายทางได้เร็วช้าแค่ไหนเท่านั้น

อุปมาเหมือนคนที่สอบเข้าเรียนสาขา เศรษฐศาสตร์ ถึงแม้จะสอบวิชาต่างๆ ได้เกรด A ทุกวิชา ทั้งวิชาภาษาไทย วิชาดนตรี วิชา ประวัติศาสตร์ ฯลฯ แต่สอบตกในวิชาเศรษฐศาสตร์ จุลภาค และเศรษฐศาสตร์มหภาค ซึ่งตามหลักสูตร กำหนดให้เป็นวิชาหลักที่บังคับให้ต้องสอบผ่าน ในกรณี เช่นนี้ ถึงแม้บุคคลผู้นั้นจะเรียนเก่งในวิชาอื่น ใดๆ ก็ตาม ก็ไม่อาจจะถือได้ว่าเป็นผู้เรียน จบ และมีความรู้อันจะพึงได้รับปริญญาทางด้าน เศรษฐศาสตร์ ข้อนี้ฉันใด “การตัดเกรด” ให้เป็น พระอาริยบุคคลผู้เข้าถึงโลกุตตรธรรม ก็มีคุณลักษณะ ดุจเดียวกันฉันนั้น

ศาสนาแบบเทวนิยม

จำเนียรกาลนับแต่เมื่อมนุษย์เริ่มพัฒนาสติ ปัญญา เพื่อพยายามเข้าใจสถานะแห่งความเป็น จริงของตนในธรรมชาติ จนเกิดการสร้าง อารยธรรมของมนุษย์ขึ้น บนพื้นฐานของความ เข้าใจชีวิต โลก และจักรวาล ตามระบบภูมิปัญญา ตลอดจนความคิดความเชื่อในทางปรัชญาหรือ ลัทธิทางศาสนาต่างๆ จากอารยธรรมเก่าแก่ที่สุด ของมนุษย์ในสมัยอียิปต์โบราณเมื่อกว่า ๖,๐๐๐ ปี ก่อนจนถึงปัจจุบัน ศาสนาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญ

ของอารยธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น ส่วนใหญ่จะเป็น ศาสนาแบบเทวนิยมที่เชื่อว่ามิตัวตนของสิ่งๆ หนึ่ง อันคือ **“เทพ”** หรือ **“พระเจ้า”** เป็นผู้มีอำนาจอยู่ เบื้องหลังธรรมชาติ และควบคุมกำหนด ปราบกฎการณ์ต่างๆ ในธรรมชาติ โดยถ้ามนุษย์ สามารถติดต่อสื่อสารกับ **“เทพ”** หรือ **“พระเจ้า”** นั้นๆ ผ่านทางพิธีกรรมทางศาสนา (อันเป็น เสมือนเทคโนโลยีในการควบคุมธรรมชาติแบบ หนึ่ง) ก็จะสามารถ **“จัดการ”** (manage) ให้ ธรรมชาติดำเนินไปในทิศทางที่จะช่วยคลี่คลาย ปัญหาภาวะความบีบคั้นต่างๆ ที่คุกคามมนุษย์ได้ จากศาสนาเทวนิยมอย่างหยาบที่มอง **“เทพ”** หรือ **“พระเจ้า”** ในลักษณะคล้ายกับมนุษย์ที่มีความโลก ความโกรธ ความหลง (เมื่อพิโรธขึ้นมาเพราะ ไม่ได้รับการประจบเอาใจจากมนุษย์อย่างเพียงพอ ผ่านสิ่งเช่นสังเวช และการกราบไหว้บูชา ก็ อาจจะมีโรธบันดาลโทษะ ก่อให้เกิดภัยพิบัติใน ธรรมชาติเพื่อลงโทษมนุษย์) ค่อยๆ พัฒนาไปสู่ ศาสนาแบบเทวนิยมที่มีความละเอียดยิ่งขึ้น

จากการบูชาเทพหลายองค์ (Polytheism) ก็ ลดทอนเหลือความเชื่อในพระเจ้าเพียงองค์เดียว (Monotheism) จากพระเจ้าที่มีความโลก โกรธ หลง เหมือนมนุษย์ส่วนใหญ่ ได้วิวัฒนาการเป็น พระเจ้าที่เต็มเปี่ยมด้วยปัญญาและความรัก โดย สอนให้มนุษย์ตั้งมั่นอยู่ในคุณความดีต่างๆ ไม่ เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น หากมนุษย์ทำความ ดีตามที่ทรง **“เผยแสดง”** ให้มนุษย์ทราบ ผ่านทาง ศาสดาพยากรณ์ (Prophet) ที่พระองค์ทรงส่งมา สั่งสอนมนุษย์ พระเจ้าก็จะทรงประทานรางวัลให้ (ถึงแม้ว่าจะไม่ได้รับในโลกนี้ แต่ก็จะได้รับ รางวัลที่เป็นความสุขสมบูรณ์เต็มเปี่ยมในโลกหน้า)

กระทั่งพัฒนาไปสู่สถานะแห่งความเป็น **“พระเจ้า”** ที่ไม่มีตัวตนเหมือนมนุษย์ แต่เป็น จิตวิญญาณสากลที่มีความบริสุทธิ์ โดยสรรพสิ่ง ในเอกภพมีลักษณะเป็นเอกภาพหนึ่งเดียวกับ จิตวิญญาณสากลดังกล่าว (Monism) อันเรียก **“พระเจ้า”** ในลักษณะเช่นนี้ว่า เป็น **“พรหมัน”**

หรือ **“ปรมาตมัน”** ขณะที่จิตวิญญาณที่แฝงอยู่ ภายในตัวมนุษย์ อันเป็น **“ตัวตนที่แท้จริง”** ซึ่ง ครอบครองเป็นเจ้าของร่างกายนี้ ตั้งแต่ปฏิสนธิ เป็นทารก จวบจนแก่เฒ่าและตายไป (เมื่อ จิตวิญญาณออกจากร่างกายที่สิ้นชีวิตนี้แล้วก็จะ ล่องลอยไปหาที่เกิดใหม่ไม่มีที่จบที่สิ้นสุด ฯลฯ) ก็ คือสิ่งที่เป็นเพียงส่วนเลี้ยวหนึ่งของจิตวิญญาณ สากลนั้นๆ อันเรียกว่าเป็น **“อาตมัน”** หรือ **“ชีวาตมัน”** ซึ่งเมื่อถูกครอบงำโดยอำนาจของ **“อภิปญา”** หรือ **“อภิชชา”** ก็จะทำให้เกิดมายาเห็น สรรพสิ่ง (ซึ่งอันที่จริงเป็นเอกภาพหนึ่งเดียวกับ จิตวิญญาณสากล) กลายเป็นตัวตนของสิ่งต่างๆ ขึ้นมาในเอกภพ อันเป็นเหตุผลฐานของภาวะ ความบีบคั้นเป็นทุกข์ทั้งหลาย ทั้งนี้ถ้าสามารถ ทำให้จิตวิญญาณของเราหลุดพ้นจากอำนาจ ครอบงำของ **“อภิปญา”** หรือ **“อภิชชา”** จนหมด ความแปลกแยก (alienation) จากจิตวิญญาณสากล นั้น เราจะสามารถเข้าถึงภาวะแห่งความเป็น เอกภาพหนึ่งเดียวกับ **“พระเจ้า”** หรือ **“พรหมัน”** หรือ **“ปรมาตมัน”** นั้นๆ ฯลฯ

ภายใต้ความเชื่อของศาสนาแบบเทวนิยมที่ จำแนกได้เป็น ๓ ระดับใหญ่ๆ เช่นนี้ มนุษย์ได้ ยึดถือเป็นที่พึ่ง เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาภาวะ ความบีบคั้นเป็นทุกข์ในชีวิต ๓ ระดับ คือ

๑. ลัทธิหรือศาสนาเทวนิยมอย่างหยาบ เมื่อ เชื่อว่ามี **“สิ่งๆ หนึ่ง”** อันคือ **“เทพ”** หรือ **“พระเจ้า”** เป็นผู้มีอำนาจควบคุมเหนือปรากฏการณ์ ทั้งหลายในธรรมชาติอยู่จริง โดยถ้าหากเรา สามารถทำให้ **“เทพ”** หรือ **“พระเจ้า”** นั้นๆ พึง พอใจได้ ด้วยการกราบไหว้บูชาบ้าง จัดหาสิ่งต่างๆ มาเช่นสังเวชบ้าง ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา อย่างถูกต้องเคร่งครัดตามแบบแผนที่กำหนดไว้บ้าง ฯลฯ เมื่อ **“เทพ”** หรือ **“พระเจ้า”** นั้นๆ พึงพอใจ ก็อาจจะช่วยแก้ปัญหาภาวะความบีบคั้นเป็นทุกข์ ต่างๆ ให้เราได้ อาทิ บันดาลให้สิ่งที่เราอธิษฐาน ขอไว้เป็นไปตามความปรารถนาของเรา เป็นต้น

๒ อ่านต่อฉบับหน้า

แสดงบรรยาย ณ อาคารวิญมอ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ในวันเสาร์ที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘
ตามคำเชิญของคณะกรรมการอิสระ
เพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ (กอส.)
คณะกรรมการประสานงาน
องค์กรพัฒนาเอกชนภาคอีสาน (กป. อพช. อีสาน)
คณะกรรมการรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.)

วุฒิภาวะสังคมไทย กับการจัดการความขัดแย้ง ตามแนวทางสมานฉันท์

● ส.ศิวัรักษ์
ตอนจบ

การสร้างสรรค์วัฒนธรรมแห่งสันติเราต้องเริ่ม
ก ด้วยการสร้างสรรค์สังคมให้ยุติธรรม และให้
สิทธิในทางเท่าเทียมกันแก่ประชาชนทุกหมู่เหล่า
การเอาคำว่า **สันติภาพ** ไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อ
ปราบปรามผู้คนโดยอ้างว่าเพื่อความมั่นคงในชาติ
นั่นคือวิธีการอันเลวร้าย ดังจะเห็นได้ว่านโยบาย
ของรัฐบาลทักษิณ ที่ภาคใต้ก็ดี และที่อื่นๆ ก็ดี
รวมทั้งการขจัดยาบ้า ยาฆ่า ล้วนเป็นเรื่องที่
ปราศจากสันติในทุกๆ ทาง แล้วสันติภาพจะเกิด
ขึ้นได้อย่างไร วิธีการเช่นนี้ไม่ได้มีแต่รัฐบาล
ทักษิณ มีขึ้นกับรัฐบาลบุช และแบลร์ ผลก็คือ
ทั้งสองประเทศนี้มีการขยายตัวยิ่งๆ ขึ้นทุกที
ดังที่ทางเมืองไทย ความรุนแรงก็จะขยายตัวไป

ยิ่งๆ ขึ้น นอกเหนือไปจาก ๓ จังหวัดชายแดน
ภาคใต้ออกไปอย่างไม่หยุดยั้ง

การสร้างสันติภาพย่อมเป็นกระบวนการที่จะ
ก่อให้เกิดข้อตกลงระหว่างสองฝ่ายที่ขัดแย้งกัน
ประเด็นสำคัญก็คือ การใช้วิธีสังสรรค์สนทนาซึ่ง
กันและกัน และที่สำคัญยิ่งกว่านั้นก็คือ การ
เปิดใจกว้างรับฟังอีกฝ่ายหนึ่ง กล่าวกันว่าเจ้าแม่
กวนอิมซึ่งเป็นบุคลาอาธิษฐานแห่งพระกรุณาคุณ
ของพระพุทธเจ้าท่าน ท่านรับฟังคนทุกข์ยาก ทุก
หนแห่งรวมทั้งสัตว์นรกด้วย เราควรเอาอย่าง
พระองค์ท่าน เพราะในโลก ปัจจุบันสิ่งที่เรียกว่า
การสนทนาวิสาสะนั้นมักจะเป็นการพูดของฝ่าย
หนึ่งฝ่ายใดแต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่รับฟังอีก

ฝ่ายหนึ่งอย่างจริงจังเลย แล้วจะเป็นผลสำเร็จได้
อย่างไรในเรื่องความขัดแย้ง

จำเพาะการตั้งใจรับฟังอย่างแท้จริงเท่านั้นที่
การสนทนาวิสาสะจึงจะเป็นไปอย่างได้ผล และ
เราจะรับฟังอีกฝ่ายหนึ่งได้อย่างใจกว้างรวมทั้ง
รับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ และคำตำหนิของอีกฝ่าย
อย่างไม่วันไหนก็ต่อเมื่อเราสามารถก่อให้เกิด
เมลิ็ดพิชพันธุภายในใจเราให้ได้ก่อนโดยที่เรา
ไม่ด่วนตัดสินลงไปง่ายๆ ว่าอะไรผิดอะไรถูก
อะไรดีอะไรชั่ว ต่อเมื่อการสนทนาวิสาสะเป็นไป
อย่างไว้วางใจซึ่งกันและกัน อย่างตัดอคติออกเสียได้
อย่างเต็มใจ พร้อมกับมีอารมณ์ขันอย่างหัวเราะ
เยาะตัวเองได้ด้วย นี่น่าจะเป็นหนทางการ
สมานฉันท์อันประเสริฐ

การสมานฉันท์เป็นกุญแจอันสำคัญในการ
สร้างสรรค์สันติภาพและผู้ที่สามารถสร้างสรรค์
สันติภาพได้ ย่อมสามารถก่อให้เกิดขึ้นได้ซึ่ง
วัฒนธรรมแห่งความสัตย์ แห่งการให้อภัย และ
ความร่วมมือซึ่งกันและกันนั้นแล การสมานฉันท์
จึงเป็นไปในทางที่สร้างสันติขึ้นจากความขัดแย้ง
และความรุนแรง

วัฒนธรรมแห่งการสมานฉันท์คือความหวังที่
ดีที่สุด ที่จะช่วยเยียวยาความอยุติธรรมในอดีตให้
จางหายไป เพื่อก่อให้เกิดความแปรเปลี่ยนทั้งใน
ทางปัจเจกบุคคลและสังคมในห้วงอวกาศ กล่าวคือ
ทั้งสองฝ่ายยอมพร้อมที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
สำหรับอนาคต

ทางสามจังหวัดภาคใต้ที่คนไทยสยามที่เป็น
ชนชั้นปกครองยอมรับไหม่ว่าเราเคยไปแย่ง
ดินแดนเขามา เรากดขี่ข่มเหงเขาด้วยประการ
ต่างๆ เราไม่เห็นคักดิ์ศรีแห่งความเป็นคน
มลายู และภาษาศาสนา และวัฒนธรรมของเขา
ถ้าแก่ประเด็นที่กล่าวมานี้ไม่ได้ ย่อมไม่มีทางที่จะ
ก่อให้เกิดการสมานฉันท์ขึ้นได้ แต่ถ้ามองจาก
อดีตก็จะเห็นได้ชัดว่าการสมานฉันท์ ๓-๔ จังหวัด
ชายแดนภาคใต้เคยเกิดขึ้นแล้วในสมัยที่ไทย
สยามเป็นประชาธิปไตยที่เนื้อหาสาระ ในสมัยขึ้น

แล้วในสมัยของนายปรีดี พนมยงค์ ถึงกับมีการ
วางแผนให้แต่ละภูมิภาคมีสิทธิในการปกครองตน
เองอย่างลดความก้าวท้าวจากอธิปไตยส่วนกลาง
ลงไป ดังอาจใช้คำภาษาอังกฤษได้ว่า ให้เป็น
AUTONOMY ไม่แต่เฉพาะทาง ๓-๔ จังหวัด
ภาคใต้เท่านั้น หากรวมถึงทางภาคอีสานด้วย
ครั้งเมื่อเกิดรัฐประหาร เมื่อปี ๒๔๙๐ ขึ้น ประเทศไทย
ได้กลายเป็นเผด็จการยิ่งๆ ขึ้นทุกที โดยยอมตาม
กันสหรัฐอเมริกาอย่างปราศจากคักดิ์ศรีเอาเลย
ถ้าแก่ประเด็นนี้ไม่ตก ก็แก่ปัญหาความขัดแย้ง
รุนแรงตามวิถีทางสมานฉันท์ไม่ได้

การสร้างสันติภาวะนั้น เป็นงานที่ไม่รู้จักจบ
แต่ไม่ได้หมายความว่าเราควรจะทอดหุ่ยเสีย มี
ใครคนหนึ่งอธิบายว่า การสร้างสันติภาวะนั้นก็
เหมือนกับคนที่แลเห็นว่าน้ำแห้งบ่อ เราจะหาน้ำ
ที่ไหนอีกไม่ได้ นอกจากต้องไต่ขึ้นภูเขาไปช้อนเอา
หิมะลงมาเทลงบ่อครั้งแล้วครั้งเล่า เพื่อให้
บ่อมีน้ำ นี่ฉันใด การสร้างสันติภาวาก็ต้องใช้
ขันติธรรมฉันนั้น

การรักษาสันติภาพนั้นมีปัญหายิ่งกว่านี้
บางครั้งมีการรักษาสันติด้วยความปรารถนาดี
โดยเฉพาะแม่ทัพนายกอง ซึ่งพร้อมจะรักษาสันติ
ภาพด้วยความรุนแรง แม้จะได้ผลบ้างในระยะสั้น
แต่ในระยะยาวแล้วไร้ผลอย่างจริงจัง การแก้ไข
ความขัดแย้งรุนแรงในระยะยาวต้องแก้ไขที่เหตุ
แห่งความรุนแรง และการแก้ไขก็ต้องไม่ทำให้เกิด
ความรุนแรงใดๆ ทั้งสิ้น ยกตัวอย่างเช่น เมื่อหลัง
สงครามที่อ่าวเปอร์เซียที่สหรัฐต้องการลงโทษ
อิรัก เพราะถือว่าผู้นำประเทศนั้นเป็นคนโหด-
เหี้ยมและรุนแรงด้วยการกล่าวอย่างปราศจาก
ข้อเท็จจริงว่าประเทศนั้นมีอาวุธนิวเคลียร์ที่จะ
ทำลายล้างโลกได้ จึงเสนอสหประชาชาติให้ทุก
ประเทศร่วมกัน ไม่สงยาและอาหารที่จำเป็นไปให้
อิรัก ผลก็คือประชาชน โดยเฉพาะคนยากจน
คนแก่และเด็กๆ ต้องตายไปเป็นจำนวนมาก ยิ่ง
กว่าโดนระเบิดในสงครามเสียอีก

การแก้ปัญหาความขัดแย้งใดๆ ในทาง

ฝ่ายพระพุทธศาสนานั้นท่านแนะนำให้ใช้ความเมตตากรุณาเป็นหลัก พวกเควกเกอร์แม้ไม่ใช่พุทธศาสนิก แต่ก็ใช้หลักอหิงสธรรมในการแก้ไขข้อขัดแย้งและความรุนแรงเสมออย่างไม่เข้าข้างรัฐบาลของตัวเองเลยถ้าเห็นรัฐบาลเป็นฝ่ายผิด เช่นพวกเควกเกอร์ นำยาจากสหรัฐไปส่งให้เวียดนามเหนือในขณะที่รัฐบาลสหรัฐเห็นว่าเป็นการเข้าข้างฝ่ายศัตรู ยิ่งเมื่อก่อนที่สหรัฐจะไปทิ้งระเบิดในอิรัก เมื่อเร็วๆ นี้ แม้แต่พวกเควกเกอร์เท่านั้น หากรวมถึงพุทธศาสนิกชนเพื่อสันติภาพชาวอเมริกันจำนวนไม่น้อยก็เข้าไปอยู่ในอิรักเพื่อพร้อมจะรับกรรมร่วมกับชาวอิรัก เมื่อสหรัฐจะทิ้งระเบิดลงไป ในอิรัก ที่ว่ามานี้เป็นเพียงบางตัวอย่างที่พวกเราควรจะรับรู้กันในหมู่ประชาชนคนไทย ยังกรณีที่น่าองงซานซูจี ถูกทรมาณทรมานต่างๆ ในพม่า เธอก็ต่อสู้ด้วยอหิงสธรรมและสมาธิภาวนาอย่างสนใจยิ่ง เป็นที่น่าเสียใจที่รัฐบาลพม่าไม่พร้อมที่จะเจรจาหาทางสมานฉันท์กับเธอเอาเลย และถ้ารัฐบาลไทยไม่เลวร้ายเช่นรัฐบาลทักษิณ ใครก็อาจช่วยให้เกิดสมานฉันท์ขึ้นได้ในพม่า ถ้ารัฐบาลประชาธิปไตยอยู่ในอำนาจต่อมาอีกเพียงหนึ่งสมัย รัฐบาลไทยก็อาจใช้อหิงสธรรมและประชาธิปไตยนำบางประเทศในอาเซียนและสหภาพยุโรปให้เกิดการสมานฉันท์ขึ้นได้ อาจกล่าวได้ว่านี่เป็นจุดเดียวของพรรคประชาธิปัตย์ก็ได้

แม้การสร้างวัฒนธรรมแห่งสันติภาพจะสำคัญเพียงใด แต่การป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงทางโครงสร้างนั้นดีกว่า แต่อย่างไรก็ตามเราจำเป็นต้องเผชิญกับความขัดแย้งและรุนแรงด้วยความคิดสร้างสรรค์อย่างสันติวิธีเสมอไป สังคมและประเทศชาติหมดทรัพยากรไปมากกับอาวุธยุทธโธปกรณ์และความรุนแรง ถ้าเราใช้ทรัพยากรในทางสันติภาพและอหิงสวิธี ผลได้จะเป็นไปในทางสร้างสรรค์อย่างเหลือคณานับ และนี่แหละจะเป็นวุฒิภาวะที่สำคัญสำหรับสังคมไทยสยาม **ธ**

คำสองคำ

ดอกไม้การเมือง

เปลอแพล็บเดียวผ่านไปแล้วฤดูหนาว
ดอกทองกวาวเพิ่งจะหุบกลีบหุบหู่
สีส้มแสดเสียดตางามตราตรู
ถึงเวลาก็รับรู้สูโรยรา

เดือนกุมภาพันธ์หนาวเข้าสู่ร้อน
ชมพู่พันธุ์ทิพย์ออกดอกกลีบดอกอ้า
ดอกชมพูบานสะพรั่งฝากฝั่งฟ้า
แล้วก็ร่วงลงมาบุชาดิน

ดอกคุณเหลือองตั้งสร้อยห้อยระย้า
เสมือนว่าตุ้มหูท่านสุหยิน
ประดับแต่งฤดูร้อนที่ร้อนริน
ให้โลภใจผ่อนร้อนให้อ่อนโยน

อินทนิลเสลาเคล้าตะแบก
ออกดอกแรกม่วงขาวเคล้าใบไกรวัน
ประดู่เหลือองทิ้งดอกลงดินโดน
แผ่นดินเหลือองรอบโคนต้นพรรณราย

ดอกอะโรบานในทุ่งในกรุงเทพฯ
ทุ่งดุสิตพระเมรุอีกเสบค่าคีนสาย
เขารดน้ำด้วยถ้อยคำด้วยน้ำลาย
ให้ดอกไม้เฉาตายวายชีวิต

เขาปลูกไม้คนละต้นคนละดอก
แล้วแกลังกรอกน้ำร้อนและก้อนอิฐ
โยนใส่ต้นตรงข้ามตามความคิด
“ดอกอูตพิต” จึงส่งกลิ่นทั่วถิ่นเมือง

● ทิวเรื่อง ไทยเขียว

ต้นกม นางใจในโลก

ตอนที่ ๑

ปัญหาสำคัญที่น่าวิตกยิ่งกว่าประชากรล้นโลกได้แก่การที่มนุษย์ปฏิบัติต่อโลกที่เขาอาศัยอยู่อย่างขาดสติยั้งคิด!

สิ่งที่น่าตื่นตกใจก็คือปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิทยาการแผนใหม่มากมายที่สร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ได้กลับกลายเป็นตัวทำลายดุลยภาพของธรรมชาติอันเป็นสายใยที่ถักทอขึ้นเป็นเส้นชีวิตของมนุษย์เอง และพืชสัตว์ทั้งมวล

ความพยายามใด ๆ ในการรักษาสภาวะแวดล้อมจักไม่สัมฤทธิ์ผลในระยะยาว หากคนธรรมดาๆ เช่น แม่บ้านในแคลิฟอร์เนีย ชาวนชนบทในเม็กซิโก คนงานในโรงงานของโซเวียต ชาวนาในประเทศจีน และไทย ไม่ปรารถนาจะปรับปรุงรูปแบบการดำเนินชีวิตของตนเสียใหม่ ความฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยและความมักง่ายขาดความระมัดระวังของเรา จะต้องกลับไปกลบฝังให้เป็นอดีต เราจะต้องนำสิ่งของใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ (ขยะรีไซเคิล) ให้มากขึ้น สร้างสิ่งใหม่ ๆ ให้น้อยลง เลิกใช้โฟม พลาสติก ปิดไฟฟ้า (ถอดปลั๊ก) ใช้การขนส่งสาธารณะ แทนการใช้รถส่วนตัว และทำสิ่งต่าง ๆ อีกนับพันอย่าง ในชีวิตประจำวัน ด้วยวิถีทางใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม เราจำเป็นต้องทำเช่นนี้มิใช่เพียงเพื่อตัวเราเองหรือเพื่อลูกหลานของเราเท่านั้น แต่ยิ่งเพื่อคนรุ่นที่ยังไม่ได้เกิดขึ้น ซึ่งวันหนึ่งจะเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในโลกนี้แทนเรา

“เราไม่มีเวลามากมายหลายชั่วอายุคน เรายังเหลือเวลาอีกเพียงไม่กี่ปีในการใช้ความพยายามเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น” (เลสเตอร์ บราวน์ ประธานสถาบันสังเกตการณ์โลก ซึ่งตั้งอยู่ในกรุง

วอชิงตัน) เตือนมนุษย์ทุกคนบนดาวเคราะห์ดวงนี้ **จะต้องเข้าใจถึงความอ่อนแอของโลกที่เขาอาศัย และตระหนักถึงความจำเป็นรีบด่วนในการอนุรักษ์มันไว้**

หากมวลมนุษยศาสตร์ไม่ร่วมกันกำจัดสาเหตุแห่งหายนะภัยของโลกให้หมดสิ้นไปโดยสิ้นเชิง และโดยไม่มีรือรอล โลกก็อาจถูกเผาไหม้เป็นจุลไปด้วยไฟของสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ซึ่งก็ไม่แตกต่างไปจากถูกถล่มทำลายด้วยแรงระเบิดเทอร์โมนิวเคลียร์เท่าไรนัก

การสูญพันธุ์ครั้งยิ่งใหญ่กับความอยู่รอดของมนุษย์

อีกหนึ่งทศวรรษข้างหน้า มนุษย์จะทำให้พืชและสัตว์สูญพันธุ์ไปโดยเฉลี่ย ร้อยชนิดต่อวัน (ปีเตอร์ ราเวน อดีต ผอ.สวนพฤกษชาติแห่งมิชซูรี ได้ทำนายไว้)

สิ่งมีชีวิตเกือบทุกชนิดกำลังตกอยู่ในภาวะคับขัน ป่าไม้ทางซีกโลกภาคเหนือกลายเป็นเหยื่อของการผลิตไม้ซุง การพัฒนา และฝนกรด ระบบนิเวศวิทยาทางทะเลทั่วโลกกำลังถูกคุกคามด้วยมลภาวะ การจับสัตว์น้ำแบบล้างผลาญและการพัฒนาชายฝั่ง การต่อสู้เพื่ออนุรักษ์สิ่งที่นักวิทยาศาสตร์เรียกว่า **“ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตในเขตร้อน”** ก็ไม่แน่ว่าจะชนะหรือพ่ายแพ้

พื้นที่ป่าในเขตร้อนมีเหลืออยู่เพียงร้อยละ ๗ ของพื้นผิวโลกเท่านั้น พื้นที่น้อยชนิดนี้เป็นที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์ถึงร้อยละ ๕๐-๘๐ ของจำนวนสายพันธุ์ที่มีทั้งหมดในโลกนี้

มีคำกล่าวว่ ความหลากหลายเป็นเครื่องปรุงรสชาติแห่งชีวิต แต่นักชีววิทยามองไกลไปกว่านั้น เขาชี้ว่า ความหลากหลายเป็นแก่นแท้ของชีวิตเลยทีเดียว ชีวิตจำเป็นต้องมีความหลากหลาย เนื่องจากสายใยแห่งการพึ่งพาอาศัยได้เชื่อมโยงสัตว์และพืชทุกชนิดเข้าไว้ด้วยกัน สิ่งหนึ่งที่เชื่อมโยงสิ่งมีชีวิตเข้าด้วยกัน เรียกว่า **“ห่วงโซ่อาหาร”** ซึ่งมีกฎเกณฑ์ว่า หากพืชหรือสัตว์ชนิดใดสูญพันธุ์ไป สัตว์หรือพืชชนิดอื่นที่กินพืชหรือสัตว์ชนิดนั้นเป็นอาหารก็จะพลอยสูญพันธุ์ตามไปด้วย การสูญพันธุ์จึงเป็นไปแบบลูกโซ่ มนุษย์เราอาจอยู่ในห่วงโซ่ต่างๆ เพราะเราสามารถกินสัตว์และพืชหลายชนิดเป็นอาหาร แต่สักวันหนึ่งเมื่อสัตว์และพืชอื่นๆ สูญพันธุ์ไปจนใกล้จะหมด ห่วงโซ่แห่งการสูญพันธุ์ก็จะมาถึงมนุษย์ในที่สุด

อย่างไรก็ตามสถานที่ที่ดีที่สุดสำหรับการอนุรักษ์ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตในโลก ก็คือ ในท่ามกลางระบบนิเวศน์ที่ได้ก่อกำเนิดมันขึ้นมาตนเอง มนุษย์จักต้องละทิ้งความเชื่อที่ว่า **กฎเกณฑ์ธรรมชาติเป็นเพียงสิ่งธรรมดา ๆ ที่เราสามารถจัดการและควบคุมได้และต้องยอมรับว่า มนุษย์เองก็เช่นเดียวกับสิ่งมีชีวิตชนิดอื่น ที่ต้องอาศัยอยู่กับสายใยแห่งชีวิต** ซึ่งควรจะถูกบงกชน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ช่วยการลดความร้อนที่เผาโลก

หลายทศวรรษมาแล้วที่นักวิทยาศาสตร์จำนวนมาก ได้ออกมาเตือนเราว่า **“เมื่อใดที่รถยนต์และโรงงานอุตสาหกรรมพ่นก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และก๊าซอื่นๆ ขึ้นสู่บรรยากาศเป็นปริมาณมากพอ ก็จะทำให้โลกร้อนขึ้น เนื่องจากปรากฏการณ์เรือนกระจก ซึ่งปรากฏการณ์นี้จะทำให้ชาวโลกเดือดร้อนจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ”**

การลดและเพิ่มของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์บนพื้นโลกในยุคก่อนนี้ เกิดขึ้นตามกระบวนการทางธรรมชาติทั้งสิ้น จนกระทั่งเมื่อไม่ถึง ๒๐๐ ปีมานี้ การริเริ่มปฏิวัติอุตสาหกรรมเมื่อต้น พ.ศ.๒๓๔๓ **มนุษย์ได้สาดสิ่งโสโครกใหม่ๆ เข้าไปในสมการของภูมิอากาศ** มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์หลังไหลออกไปอย่างมากมาย เมื่อเชื้อเพลิงจากซากโบราณ เช่น ถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติถูกเผาไหม้ เมื่อสังคมมนุษย์ได้พัฒนาทางอุตสาหกรรม โรงงานซึ่งใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงก็เริ่มปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกมา รวดเร็วเกินกว่าที่พืชและมหาสมุทรจะสามารถดูดซับได้ทัน ในปีต้นๆ ของทศวรรษที่ ๒๔๔๓ (ค.ศ.๑๙๐๐) ผู้คนก็เริ่มต้นเผาบน้ำมันและก๊าซในอัตราที่อันตราย ด้วยการใช้รถยนต์ที่เพิ่มมากขึ้นเป็นจำนวนมากทั่วโลก

ยิ่งกว่านั้นการเพิ่มขึ้นของประชากร ได้นำไปสู่การตัดไม้ทำลายป่าอย่างกว้างขวางในประเทศ ด้อยพัฒนา ป่าไม้มีเหลือไม่พอสำหรับทำหน้าที่ดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ส่วนเกิน และไม่ว่าป่าไม้ ดังกล่าวจะถูกเผาหรือถูกตัดทิ้งไว้ให้เน่า มันก็จะปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์กลับออกมา แทนที่จะ ดูดซับเข้าไป

เพียงแค่ปลายทศวรรษที่ ๒๓๔๓ เท่านั้น ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในอากาศก็ขึ้นสูงถึง ๒๘๐-๒๙๐ ส่วนต่อล้านส่วน ในปี พ.ศ.๒๕๓๐ ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อยู่ที่ ๓๕๐ ส่วนต่อล้านส่วนและเมื่อ ถึงปีปัจจุบันคือ พ.ศ.๒๕๕๐ ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ก็ได้เพิ่มขึ้นอีก ๓๓ ส่วนต่อล้านส่วน คืออยู่ที่ ๓๘๓ ส่วนต่อล้านส่วน หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ ๑.๖๕ ส่วนต่อล้านส่วน คาดว่าในปี พ.ศ.๒๕๕๓ ปริมาณ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อาจสูงขึ้นไปถึง ๕๐๐-๗๐๐ ส่วนต่อล้านส่วน ซึ่งสูงกว่าในอดีตที่ผ่านมานับล้านๆ ปี เลยทีเดียว

อย่างไรก็ตามคาร์บอนไดออกไซด์ซึ่งเคยถือว่าเป็นก๊าซที่ก่อให้เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจกเพียงชนิด เดียวนั้น บัดนี้เป็นที่ทราบกันดีว่ามีส่วนเพียงครึ่งหนึ่งของปัญหา ส่วนที่เหลือเกิดจากก๊าซชนิดอื่น ๆ เช่น **คลอโรฟลูออโรคาร์บอน**หรือชื่อย่อว่า **“ซี เอฟ ซี”** ซึ่งไม่แต่เพียงเป็นก๊าซที่ทำลายชั้นโอโซนในบรรยากาศ ชั้นสตราโตสเฟียร์ เท่านั้น แต่ยังเป็นก๊าซที่ก่อให้เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจกอันทรงพลังด้วย เช่น เดียวกับ**ก๊าซไนโตรเจนออกไซด์** ซึ่งพ่นออกจากท่อไอเสียรถยนต์ และปล่องโรงงาน

ก๊าซ “เรือนกระจก” ที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งได้แก่**ก๊าซมีเทน** ซึ่งเป็นส่วนประกอบพื้นฐานของก๊าซ ธรรมชาติ มีเทนยังเกิดจากแบคทีเรียที่อาศัยอยู่ในลำไส้ของวัว ควายและปลวก กองข้าวเปลือกและ ขยะเน่าที่ใช้ถมที่อีกด้วย ก๊าซที่เป็นต้นเหตุของ **“โลกร้อน”** เหล่านี้ เกิดจากน้ำมือของมนุษย์ แม้แต่ปลวก ซึ่งจำต้องออกมาอาศัยอยู่ที่โล่ง หลังจากป่าทึบในเขตร้อนได้ถูกตัดโค่นลง มนุษย์จึงมีส่วนก่อให้เกิด ปรากฏการณ์เรือนกระจกขึ้น จากกิจกรรมพื้นฐานหลายประการ ซึ่งเราไม่อาจหยุดยั้งเสียได้ นอกจากจะ พยายามลดกิจกรรมเหล่านั้นลง

จึงหว่านก้าวแรกในการแก้ไขการกระทำดังกล่าว เพื่ออนาคตของโลกก็คือ **ต้องหยุดการผลิตก๊าซ คลอโรฟลูออโรคาร์บอน ซึ่งใช้ในการทำโฟมพลาสติก น้ำยาทำความสะอาดในตู้เย็นและเครื่องปรับอากาศ** เพราะก๊าซนี้มีส่วนในการก่อให้เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจกถึงราว ๑๕% อีกยุทธวิธีหนึ่งก็คือ เผา**ก๊าซมีเทน**มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถึงแม้การเผา**ก๊าซมีเทน**จะเป็นการเพิ่มก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์แก่ บรรยากาศ แต่การกำจัด**ก๊าซมีเทน** ก็นับว่าคุ้มเกินค่า เพราะก๊าซทั้งสองมีส่วนในการเก็บความร้อนไว้ ก็จริง แต่ในฐานะที่เป็น**ก๊าซเรือนกระจก**ด้วยกัน **มีเทนสามารถเก็บความร้อนได้มากกว่าคาร์บอนได- ออกไซด์ถึง ๒๐ เท่า เมื่อเทียบกับโมเลกุลต่อโมเลกุล**

เคราะห์ดีที่**ก๊าซมีเทน**นี้ เมื่อออกจากกองขยะ ก็ได้ถูกเผาทำลายตามพื้นที่ต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา ที่กอง ขยะเฟรชคิลล์ บนเกาะสเตเตนของกรุงนิวยอร์ก เป็นตัวอย่างหนึ่ง **ก๊าซมีเทน**ที่ออกจากกองขยะนี้ แทน ที่จะระเหยเข้าสู่บรรยากาศ ก็ถูกบริษัท**ก๊าซ**เก็บเอาไปทำเชื้อเพลิงสร้างความอบอุ่นแก่บ้านเรือนนับพัน ๆ หลัง **เทคนิค**ง่าย ๆ ในการ**ดักจับก๊าซมีเทน**นี้ **ประกอบด้วย**การฝังท่อเข้าไปในกองขยะลึกๆ เพื่อ**ดูด เอาก๊าซที่ระเหยออกมา** วิธีการเช่นนี้ ควรนำไปใช้กับกองขยะทุกแห่ง

ก๊าซมีเทนจากคอกสัตว์ เช่น คอกหมู คอกวัว เล้าไก่ และขยะเปียก สด ก็สามารถนำไปใช้เป็นเชื้อ เพลิงได้เป็นอย่างดีเช่นกัน โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีปัญหาน้ำมันราคาแพงและขาดแคลนเช่นนี้ รัฐควร ให้การส่งเสริมด้านเงินทุนและเทคโนโลยีแก่เกษตรกร ให้ติดตั้งระบบผลิต**ก๊าซมีเทน**จากมูลสัตว์และซาก พืช เพื่อจะได้มีพลังงานราคาถูกจากมูลสัตว์ ซากพืช และขยะเปียก สด (ไปโอ**ก๊าซ**) มาใช้ ขณะเดียวกันก็มี **ผลดี**ในด้านการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมไปพร้อมๆ กันด้วย **๒** อ่านต่อฉบับหน้า

(ข้อมูลจาก ‘หยุดโลกร้อน’
เจตน์ เจริญโท เรียบเรียง)



ถีจะเป็นโรงพยาบาลชุมชนในชนบท แต่ก็มีผู้
มาใช้บริการแผนกทำคลอดแทบทุกวัน

ช่วงบ่ายวันหนึ่ง มีหญิงท้องแก่มานอน
รอคลอดสามราย เตียงแรกเป็นหญิงผิวคล้ำ
กร้านกรำแดดลมบ่งบอกวิถีชีวิตคนในชนบทที่
ต้องตรากตรำทำนาทำสวน

เธอเล่าความฝันเมื่อสองคืนก่อนให้เพื่อน
หญิงที่นอนรอคลอดอยู่ที่เตียงติดกันว่า “ฉันฝัน
ว่าลูกในท้องเป็นผู้หญิง บอกว่าห้วงงวดนี้จะออก
๓๘๕ ให้แม่ซื้อเอาไว้และให้บอกชาวบ้านซื้อกัน
เยอะๆ ด้วย เพื่อจะได้เอาเงินมาช่วยรักษาต่อฮา
ให้ลูกเพราะลูกเกิดมาซาพิการ”

มณำพา ว่าสนำจงเกิด



เธอพูดด้วยท่าทีเศร้าเพราะกลัวความฝันจะ
เป็นความจริง “ฉันซื้อเลขท้ายสามตัวบนและเลข
ท้ายห่วยใต้ดินสองตัวแล้วตั้งสองพันกว่าบาท จะ
ต้องซื้อเพิ่มอีก”

ต่อมาเธอคลอดลูกมาเป็นหญิง ขาข้างซ้าย
ใต้เข่าขาดหายไปจริง “ลูกซาพิการจริงหรือนี”
เธออุทานพร้อมที่จะทำใจรับได้

เสียงร่ำลือปากต่อปากรู้กันไปทั้งหมู่บ้าน
คอห่วยท่มซื้อห่วยใต้ดิน ๓๘๕ มันใจว่างวดนี้ต้อง
ถูกแน่ยิ่งกว่าแน่

วันที่ ๑๖ ไกลล์สีโมงเย็น ชาวบ้านต่างจดจ่อ
ฟังการถ่ายทอดการออกสลากกินแบ่งทางสถานี



วิทยุ เลขท้ายสองตัวเลขที่ออกคือ ๒๙ ผิดหวังไปตามๆ กัน แต่หลายคนยังคงมั่นใจว่าเลข ๗๘๕ สามตัวบนแน่ ยังมีโอกาสลุ้น แล้วนาที่ระทึกใจก็มาถึง เลขท้ายของสลากกินแบ่ง คือ ๒๐๗ ทุกคนถอนหายใจเสียดายเงินที่หลุดลอยไปจากมือ

วัดป่าท้ายหมู่บ้าน มีต้นไม้สูงใหญ่ปกคลุมความ เป็นธรรมชาติให้พวกสัตว์หลายชนิดได้อาศัย ใกล้ค่ำจะมีฝูงนกตัวใหญ่หลายร้อยบินมาเกาะพักอาศัยบนยอดไม้ นั่น ธรรมชาติของนกย่อมจะรู้ว่า มีที่ไหนจะปลอดภัยน่าอยู่และใกล้แหล่งอาหาร

หลวงตา คำ หลังจากกวาดใบไม้ตามทางเดินแล้ว ก็มานั่งพักก่อนจะสร้งน้ำตอนใกล้ค่ำ ลุงพรมีที่นาอยู่ใกล้วัดยามว่างมักจะแวะเข้ามาฟังธรรมะเล็กๆ น้อยๆ กับหลวงตา คำ อยู่แทบทุกวัน และได้เล่าเรื่องหญิงท้องแก่ฝันว่าลูกออกมาพิการแล้ว เป็นเรื่องจริง แต่ฝันว่าบอกหวนกลับไม่จริง ให้หลวงตา คำ ฟัง

หลวงตา คำ ยกนิทานเรื่องหนึ่งขึ้นมาเล่าให้ฟังว่า

“กาลครั้งหนึ่ง ในหมู่บ้านชายป่ามีสามภรรยาที่มีฐานะยากจนอยู่คู่หนึ่ง ภรรยา มีรูปสวย เมื่อทหารของพระราชามาพบเข้าจึงจับไปเป็นพระสนมในวัง ต่อมาเพราะความสวยบวกกับความฉลาด พระราชาก็ทรงโปรดให้เป็นพระมเหสีครองราชย์ไม่นานพระราชาก็เสด็จสวรรคต พระมเหสีคิดถึงสามีผู้ยากจนคนเก่าอยู่ไม่วาย จึงคิดหาวิธีให้อดีตสามีมาอยู่ในวัง

“พระราชินีจึงตรัสว่าเมื่อพระราชาสิ้นพระชนม์แล้ว เมืองเราจำเป็นต้องหาผู้ที่จะมาเป็นพระราชารองต่อไป เราจะเสด็จไปที่สะพานข้ามลำห้วยใหญ่ หากมีชายคนไหนโชคดีมีบุญบารมีจะต้องมาอยู่ตรงนั้นเราจะรับมาเป็นพระราชาทันที โดยพระมเหสีได้จัดคนให้ไปนัดสามีคนเก่ามาดักรออยู่ก่อนหน้าแล้ว

“ขบวนเสด็จออกจากวังมุ่งตรงไปที่สะพานข้ามลำห้วย ชายผู้ยากจนมานั่งรออยู่แต่เข้ามี

ด้วยใจระทึก

“อีกสองร้อยเมตรขบวนเสด็จจะมาถึงสะพานอดีตสามีที่มารอท่าอยู่เกิดปวดท้องกะทันหัน รีบแผ่นเข้าไปปลดทุกข์ในป่าละเมาะริมลำห้วยทันที

“จิ้งหะเตี้ยวกันนั่นเอง มีชายหนุ่มรูปงามถือศีลห้า ไม่ติดการพนัน ไม่กินเหล้าเดินผ่านมาถึงกลางสะพาน พอดีขบวนเสด็จมาถึงจึงรับชายผู้มีศีลไปเป็นพระราชาราช

“นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า เมื่อคนที่ไม่มียุบารมีแม้จะมีทางจะได้ดิบได้ดีก็ชี้แตกก่อนเสมอ”

“ชาวบ้านที่ซื้อหอยแล้วผิด พวกนั้นไม่มีบุญบารมีใช่ไหมหลวงตา” ลุงพรถามเพื่อให้เกิดปัญญาแล้วจะได้เอาไปบอกลูกหลานให้เลิกหวังลาภจากหอยใต้ดินที่โอกาสถูกมีน้อยอย่างยิ่ง มีแต่จะเสียไปมากกว่า

“คนที่หลงไปซื้อหอยล้วนเป็นคนไม่มีบุญบารมี ขึ้นชื่อว่าเล่นการพนันแล้วก็มีแต่จะสะสมความโลภการอยากเอาชนะ ซึ่งจะไร้มิตรดีสหายดี มีความเห็นแก่ตัวจัด พุดเท็จโกหกปกคลุม นำพาไปสู่การประพฤติในทางผิด หันหลังให้ศีลห้าไปเสียทุกข้อ สุดท้ายเป็นคนไร้ศีลธรรมประจำใจ เมื่อขาดศีลธรรมไร้ศาสนา แม้จะมีฐานะร่ำรวยเพียงใดก็ใช่ว่าจะเป็นผู้มีบารมี บางคนอาจได้รับความทุกข์แสนทรมานในบั้นปลายของชีวิตที่ยากเกินกว่าจะแก้ไขได้

“ชาวพุทธส่วนใหญ่ไม่สนใจบาปบุญคุณโทษที่ได้กระทำลงไป คิดแต่จะดักดวงความสุขเที่ยวกินสุบตีเมเสพมอมเมาตนเอง ให้เสื่อมลงทั้งร่างกายและฐานะครอบครัว ไม่รู้จักคิดมองการณ์ไกลถึงอนาคต มีแต่จะนำพาไปหาความทุกข์ มีคนจนๆ อีกมากหลายต่างทุ่มซื้อหอยและเล่นการพนันเพื่อหวังจะร่ำรวย แต่หลงลืมไปว่าเขาไม่เคยได้สร้างคุณงามความดีมาก่อน ซึ่งจะเป็นทุนเป็นบุญบารมีที่จะให้เกิดความสุขกายสบายใจในอนาคต หลายคนยังคงมุ่งซื้อหอยเล่นการพนัน จึงเป็นการทำลายบุญบารมีของตนเองอย่างน่าเสียดายที่เกิดมาในชาตินี้กันจริงๆ” ๕



การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ ด้านเกษตร
อุตสาหกรรม ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี คน
ท้องถิ่นไม่สามารถปรับตัวได้ทัน รวมทั้งการแย่ง
ชิงทรัพยากรธรรมชาติในรูปแบบต่างๆ เช่น อวน
รุน อวนลาก การล้มปทานป่าไม้ การจับจองที่
ว่างเปล่าออกเอกสารสิทธิ การทำนากุ้งตามป่า
ชายเลน การล้มปทานโรงโม่หิน การขุดแร่
ส่วนใหญ่คนท้องถิ่นไปเป็นคนงาน หรือร่วมมือกับ
นายทุนและกลุ่มผลประโยชน์ต่างท้องถิ่น เกิด
ความขัดแย้งกับคนท้องถิ่นเดิมส่วนใหญ่ที่อยู่กัน
อย่างง่าย ๆ อย่างสงบ

ปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กับ กระบวนการยุติธรรม



ปัญหาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความ
ซับซ้อนในทุกมิติ เพราะการปกครองของ
ประเทศไทยนั้นใช้ระบบการปกครองแบบรวม
ศูนย์อำนาจ ไม่เอื้อต่อรูปแบบการปกครองที่มี
เขตปกครองพิเศษไม่ว่าในทางเศรษฐกิจ การเมือง
สังคม ฯลฯ แต่ระบบรวมศูนย์อำนาจจะเอื้อ
ต่อกลุ่มคนที่เป็นกลุ่มทุน โดยกลุ่มผู้มีอำนาจใน
ประเทศที่เคลื่อนย้ายไปหากำไร หรือหา
ประโยชน์ได้ทั่วทั้งประเทศ ไม่เว้นแม้แต่ในพื้นที่
สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รัฐและคนไทย
จำนวนหนึ่งอ้างสิทธิความเป็นคนไทยที่มีความ
เจริญก้าวหน้า ทันสมัยทางวัตถุ รอบรู้ด้าน
เทคโนโลยี เข้าไปแย่งชิงทรัพยากร และทำลาย
สภาพแวดล้อมธรรมชาติ ตลอดจนระบบนิเวศน์
วัฒนธรรมของคนท้องถิ่น ทั้งในรูปแบบของ

บุคคลดังกล่าวเริ่มมองเห็นการเอาเปรียบ
การเอากฎระเบียบที่พวกเขาไม่เคยรับรู้ในการ
ร่างกฎระเบียบไปใช้กับพวกเขา เจ้าหน้าที่ถือ
กฎหมายเป็นหลัก แต่คนพื้นที่ไม่รับรู้ ไม่เข้าใจ
และไม่เคยแยแสต่อกฎหมายดังกล่าว ทุกคนอยู่
ร่วมกันโดยอาศัยศาสนาวัฒนธรรม และประเพณี
แนวคิดของตนเอง จึงเกิดความขัดแย้งกับ
เจ้าหน้าที่รัฐ ยิ่งประชาชนไม่รู้กฎหมาย ไม่ใช้
ภาษาเดียวกับเจ้าหน้าที่รัฐเพราะใช้ภาษายาวี ซึ่ง
เป็นภาษามลายูท้องถิ่น จึงไม่เข้าใจกฎหมาย ง่าย
ต่อการถูกเอารัดเอาเปรียบไม่ว่าจากหน่วยงานรัฐ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือจากพวกเดียวกัน จึงรวม
ตัวกันต่อรอง สุดท้ายสู้ไม่ได้ก็จับอาวุธขึ้นสู้ดังที่
เห็นกันอยู่ทุกวันนี้

ความไม่พอใจสะสมจากรุ่นปู่สู่รุ่นพ่อ ตลอด

มาจนถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน ความไม่พอใจยิ่งเพิ่มทวีรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จนขาดสะบั้น ก่อความรุนแรงที่เข้าทางของขบวนการแบ่งแยกดินแดนที่ใช้ประวัติศาสตร์ชาตินิยมของชนชาติมลายูเดิมเป็นตัวขับเคลื่อนอยู่แล้ว ก่อให้เกิดแนวร่วมมากขึ้นเรื่อยๆ จนเรียกได้ว่าขณะนี้กลายเป็นปัญหาวิกฤติปัญหาหนึ่งของชาติไปแล้ว

ขบวนการยุติธรรมที่เราใช้อยู่ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะในทางแพ่งหรือทางอาญา ซึ่งนับว่าเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มปัญหาหรือเงื่อนไขที่ผู้ก่อการร้ายนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ช้า และถูกกล่าวอ้างว่าไม่เป็นธรรมต่อคนท้องถิ่นหลายประการ

ปัญหาหนึ่งที่เป็นปัญหาใหญ่มาก คือ ปัญหาด้านภาษาที่คนพื้นที่ หรือคนพื้นเมืองส่วนใหญ่ใช้ภาษายาวี ไม่ใช่ภาษาไทย แต่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมทั้งหมดใช้ภาษาไทย ไม่ว่าจะการพูดและการเขียน จึงจำเป็นต้องใช้ล่ามไม่ว่าในชั้นพนักงานสอบสวน ชั้นศาล พนักงานอัยการ ราชทัณฑ์ คุมประพฤติ หรือบังคับคดี รูปแบบการใช้ล่ามในชั้นศาลอาจมีกฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจน แต่ในชั้นตำรวจและพนักงานอัยการ ตลอดจนองค์กรอื่นๆ จะใช้เต็มรูปแบบหรือไม่ และจะปกป้องรักษาผลประโยชน์ของบุคคลพื้นเมืองได้มากน้อยเพียงใดยังไม่แน่ ทำให้การสื่อสารระหว่างผู้ถูกกล่าวหา หรือจำเลยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลบางครั้งไม่ตรงกัน และก่อให้เกิดความล่าช้า ความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ปัญหาอีกประการหนึ่ง คือ ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติเรื่องการปล่อยตัวชั่วคราว หรือการประกันตัว คนท้องถิ่นไม่ได้สนใจเรื่องการออกเอกสารสิทธิในที่ดินที่ตนเองครอบครอง การเคลื่อนย้าย การจับจอง การยกให้ การรับมรดก ล้วนเป็นไปตามธรรมเนียมประเพณี ที่มีผู้รู้ทางศาสนาเป็นผู้ชี้ขาด ทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐเองก็มีกำลังและงบประมาณไม่เพียงพอที่จะดำเนินการ แม้จะมีบ้างก็ดำเนินการอย่างล่าช้ายุ่งยาก

เพราะชาวพื้นเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐสื่อสารกันลำบากยุ่งยาก แม้ทางราชการหลายหน่วยงานไม่ว่าพนักงานสอบสวน อัยการ และศาล จะอนุญาตให้ใช้ตำแหน่งทางราชการประกันตัวได้ ก็ยังเป็นปัญหาตามมา เพราะคนในพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่นิยมเรียนหนังสือไทย ไม่มีวุฒิทางการศึกษาที่จะไปสอบแข่งขันเพื่อเข้าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยิ่งในชีวิตประจำวันไม่ได้พูดภาษาไทย โอกาสที่จะอ่านศึกษาเล่าเรียนเพื่อไปแข่งขันกับบุคคลในพื้นที่อื่นที่มีสิทธิสอบแข่งขันด้วยเพราะเป็นคนไทย ย่อมลดน้อยด้อยค่าลง และโอกาสจะชนะในการศึกษาระบบแพ็คัดออกอย่างปัจจุบันนี้ได้ยาก โดยเฉพาะมีนักศึกษาจำนวนมากที่จบปริญญามาจากประเทศตะวันตกกลาง ซึ่งไม่ได้เรียนภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ เมื่อจบมาสู่พื้นที่ทางรัฐบาลไทยก็ไม่รับรองวุฒิการศึกษาดังกล่าว จึงไม่สามารถนำวุฒิการศึกษาดังกล่าวมาสอบแข่งขันเพื่อบรรจุรับราชการได้ แม้ปริญญาบางฉบับจะได้รับการรับรองบ้าง แต่โอกาสที่จะนำมาทำข้อสอบในลักษณะที่เป็นภาษาไทยออกในบริบทของสังคมไทยทั่วไป ซึ่งไม่เอื้อต่อคนพื้นเมือง โอกาสจะเข้ารับราชการยิ่งน้อยลง ระบบการโยกย้ายข้าราชการของไทยกระทำได้ทั่วประเทศ ย่อมไม่เอื้อต่อคนพื้นเมืองที่จะเข้ามารับราชการ เพราะถ้าถูกโยกย้ายไปในพื้นที่อื่นย่อมไม่สะดวกในการประกอบศาสนกิจ ทั้งวัฒนธรรม ภาษา ประเพณี ก็จะต่างกับคนส่วนใหญ่ ทำให้การเป็นอยู่เป็นไปด้วยความยากลำบาก

ปัญหาการไม่รู้กฎหมายไทยเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ยังแก้ไม่ตก การค้น การจับ การยึด การขัง ตลอดจนขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินคดี ชาวพื้นเมืองไม่มีความรู้ การไม่มีความรู้จึงถูกผู้รู้บางท่านหลอกลวง ฉ้อโกง จนเป็นข่าวเล่าลือกันไปมาในสังคมพื้นเมือง ทำให้เห็นว่ากฎหมายนั้นเป็นสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อน ไม่เป็นธรรม ทำให้ไม่เคารพกฎหมาย จึงรวมตัวกันต่อต้านกฎหมาย การไม่เข้าใจอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กร

แต่ละหน่วยงานราชการนั้น มีผลต่อชีวิตประจำวันมาก เพราะไม่ทราบว่าแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่อะไรบ้าง ทำให้ประชาชนสับสนไม่เข้าใจ จึงไม่ให้ความร่วมมือ

เรามีผู้รู้ทางกฎหมายแต่ไม่ใช่ผู้รู้ภาษายาวี ไม่เข้าใจขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมและศาสนาของคนพื้นเมือง ทั้งคนพื้นเมืองกันเองที่รู้ภาษายาวี รู้ศาสนา รู้ประเพณีและรู้วัฒนธรรมก็ไม่มีความรู้ทางกฎหมาย ปัจจุบันจึงมีแต่ชมรมนักกฎหมายมุสลิมที่พอจะเป็นที่พึ่งพาของชาวพื้นเมืองที่สามารถไว้เนื้อเชื่อใจกันได้ ทั้งมีจำนวนน้อยไม่มากพอ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งส่วนใหญ่ นักกฎหมายดังกล่าวก็ไม่ได้มีภูมิปัญญาอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ต้องเดินทางเข้าออกด้วยความระมัดระวัง เพราะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองเช่นเดียวกัน ทั้งเคยปรากฏเป็นข่าวใหญ่โตระดับประเทศมาแล้วที่ประธานชมรมนักกฎหมายมุสลิมหายตัวไป และกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนร่วมในการอุ้มและหายไป จะเป็นข้อเท็จจริงประการใดไม่ทราบ แต่ข่าวดังกล่าวนี้ ผลกระทบกระเทือนต่อวงการกฎหมายไทยอย่างมาก เพราะแม้แต่ผู้ก่อการร้ายหรือผู้ต้องการแบ่งแยกดินแดนเองก็เห็นว่านักกฎหมายพวกนี้เป็นคนของรัฐ อาจจะถูกปองร้ายได้ เจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนเองก็เข้าใจว่าคนพวกนี้อาจเป็นแนวร่วมของคนร้ายก็อาจได้รับอันตรายในการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ถูกต้องของคนที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก็จะเป็นได้อีก

การพิจารณาคดีทุกคดีต้องมีพยานหลักฐาน จะมีใครสักกี่คนที่ยอมให้การยืนยันว่าตนเองรู้เห็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงที่มีโทษถึงขั้นประหารชีวิต แม้พยานบุคคลบางคนกล่าวอ้างว่ารู้เห็นแต่จะเชื่อถือได้สักเพียงใด ผู้เขียนพิจารณาคดีประเภทนี้มาหลายคดีแล้ว พยานหลักฐานส่วนใหญ่แล้วล้วนแต่เป็นพยานบอกเล่า คำชดทอด หรือการสอบสวนในทางลับของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ซึ่งล้วนแต่เป็นพยาน

หลักฐานที่มีน้ำหนักน้อย ล้วนแต่ นำพยานหลักฐานดังกล่าวมาเชื่อมโยงกันตามความคาดการณ์ ความคาดคะเนทั้งสิ้น เพราะเราไม่สามารถที่จะคุ้มครองพยานให้อยู่รอดปลอดภัยได้ พุดง่าย ๆ ก็คือว่า อำนาจรัฐไม่สามารถรับประกันได้ว่า ถ้าเขามาเป็นพยานแล้ว ชีวิต ครอบครัว ทรัพย์สินของเขาจะไม่ได้รับความกระทบกระเทือน หรือได้รับความปลอดภัย อีกทั้งกระแสสังคมจะไม่สร้างแรงเสียดทานในชีวิตประจำวันของเขา หลาย คนต้องอพยพหลบหนี หลายคนต้องหายสาบสูญไปจากสังคม เพราะไปรู้เห็นเหตุการณ์ที่ไม่ควร จะรู้เห็น อาจจะถูกรวบกวอนจากทางผู้ก่อการร้ายบ้าง อาจจะถูกรวบกวอนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐบ้าง หรือจากคนในชุมชนเองบ้าง

ความไม่เป็นเอกภาพของหน่วยงานของรัฐเอง ก็มีส่วนให้กระบวนการยุติธรรมไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ก่อให้เกิดความสงสัย เคลือบแคลง บางครั้งเจ้าพนักงานตำรวจเข้าจับกุม แต่ทางทหารขอประกันตัวอ้างว่าเป็นแหล่งข่าว บางครั้งทหารเข้าจับกุมฝ่ายปกครองมาขอประกันอ้างว่าให้ข่าวเป็นประโยชน์แก่การปราบปรามผู้ก่อการร้าย ข่าวที่ได้จะจริงจะเท็จจะหลวงหรือไม่อย่างไร ไม่มีใครรู้ได้ จึงก่อให้เกิดความขัดแย้งในหน่วยงานของรัฐในการทำงาน

อัตรากำลังของศาลและอัยการนั้น เป็นอีกสาเหตุหลักสาเหตุหนึ่งที่เราถูกฝ่ายผู้ก่อการร้ายนำไปเป็นเงื่อนไขตลอดมาว่าการพิจารณาคดีล่าช้า ซึ่งเป็นความจริงที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ เพราะคดีแนวนี้เป็นคดีที่มีมวลชนหนุนหลัง จำเลยหรือผู้ต้องหาส่วนใหญ่จะเป็นผู้นำชุมชน หรือเป็นผู้ที่ชุมชนให้ความเชื่อถือ กล่าวที่จะต่อต้านกฎหมายและอำนาจรัฐ ยิ่งเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ ผู้นำทางศาสนา ผู้นำทางด้านการปกครอง หรือนักการเมืองท้องถิ่นแล้ว ปัญหาการควบคุมตัวไม่ให้ประกัน หรือไม่ขอประกันตัว ยิ่งเป็นเชื้อไฟที่กระพือโหมลงไป กลายเป็นเงื่อนไขลัทธิเอาอย่างติดตามกันมาอีกมากมาย

เกิดการเลียนแบบเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน หรือเพื่อชดเชยการกระทำอื่นๆ ของคนที่ทำให้ ลังคมเดือดร้อน หรือจะกลายเป็นวิธีการไถ่บาป วิธีการหนึ่งในการสร้างวีรบุรุษที่อ้างว่าสละความ สุขส่วนตัวเพื่อชนชาติของตนเอง

การปรับเปลี่ยนโยกย้ายกำลังของตำรวจ และทหาร เป็นอีกปัญหาหนึ่ง โดยเฉพาะเจ้าพนักงานตำรวจ เพราะสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น ต้องยอมรับว่าก่อให้เกิดความเครียดมา จะให้ผู้อยู่ อยู่ในพื้นที่ติดต่อกันนานๆ คงไม่อาจจะทำได้ ฉะนั้นโดยเฉพาะในสำนักงานตำรวจภูธรภาค ๙ เอง ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๙ ก็ต้องปรับเปลี่ยน กำลังเพื่อความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ตาม สถานการณ์ บางครั้งมีเจ้าพนักงานตำรวจจาก จังหวัดหรือภาคต่างๆ หมุนเวียนเข้าไปปฏิบัติ หน้าที่จำนวนมาก แล้วเคลื่อนย้ายกลับไปรับ ตำแหน่งหรือไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดอื่นในสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยกันเองก็เป็นได้ บาง คนก็ได้รับตำแหน่ง หรือได้รับความดีความชอบ สูงขึ้น ก็ต้องโอนย้ายไปรับราชการในตำแหน่งที่ สูงขึ้น ซึ่งผู้ที่ย้ายเข้าออกนั้นมีจำนวนมาก แม้แต่ ทางทหารก็เช่นเดียวกัน ทำให้ศาลทั้งแปดศาล ที่อยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งรวม ศาลจังหวัดนราธิวาสด้วยนั้น ต้องส่งประเด็นไปสืบ พยานนอกพื้นที่จำนวนมาก ไม่ว่าจะในศาลทั้งแปด ศาลด้วยกันเอง หรือในจังหวัดอื่นๆ ของประเทศ ไทย และยังไม่เท่านั้น ศาลทั้งแปดก็ต้องรับ ประเด็นจากศาลอื่นๆ ที่เจ้าพนักงานตำรวจหรือ ทหารที่สังกัดอยู่ในพื้นที่นั้นกระทำภารกิจใดๆ มา ก่อน แล้วย้ายมารับราชการในอำนาจศาลนั้นๆ ด้วย ทำให้ศาลเดิมต้องส่งประเด็นจำนวนมากเข้ามา สืบในแปดศาลดังกล่าว ถ้าศาลนั้นไม่ส่งประเด็น บังคับให้อัยการประจำศาลนั้นเอาตัวไปให้ได้ ก็ไม่ เป็นอันทำงาน ต้นสังกัดก็ไม่พอใจเพราะต้องเสีย ค่าใช้จ่ายในการเบิกจ่ายการเดินทางไปเบิกความ ถือว่าไปราชการด้วยประการหนึ่ง การเงินของ สถานีตำรวจต่างๆ ต้องทำเรื่องเบิกค่าเดินทาง

บางคนเดินทางเดือนละหลายครั้งเพื่อออกไป เบิกความในจังหวัดต่างๆ ต้องใช้เงินหลาย แสนบาทก็มี บางคนอาศัยช่องทางดังกล่าวนี้ เพื่อเดินทางกลับบ้านของตนเอง ซึ่งไม่มีผลดีต่อ ประเทศชาติของเราเลย การใช้จ่ายงบประมาณ ของแผ่นดินในลักษณะดังกล่าวไม่ได้ก่อให้เกิด ประโยชน์ใดๆ ต่อประเทศชาติ

การแก้ปัญหาของศาลหรืออัยการที่ใช้ลัทธิ พิเศษต่างๆ ไม่ว่าสิทธิการขอย้ายไปที่ต่างๆ ได้ ก่อนบุคคลอื่น ได้รับสิทธิพิเศษในการให้มีอาวุธ ปืนประจำกาย มีเลื่อยเกราะ มีรถกันกระสุน มี บ้านพัก หรือให้เงินเลี้ยงภัย หรือไต่ได้รับการ ประกันชีวิตก็เป็นการแก้ปัญหาของหน่วยงานนั้นๆ เอง และเป็นการแก้ที่ปลายเหตุ ไม่ใช่การแก้ ปัญหาที่ต้นเหตุที่จะแก้ปัญหาให้ประชาชนในพื้นที่ การแก้ปัญหาสี่ปีที่ผ่านมาต้องยอมรับว่าไม่ ประสบผลสำเร็จ ต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างมีข้อ จำกัดของตนเอง หากเจ้าภาพรับผิดชอบไม่ได้

การแก้ปัญหาระบบการยุติธรรมในสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่มีหน่วยงานใด หน่วยงานหนึ่งมีอำนาจแก้ไขได้โดยเบ็ดเสร็จ เพราะโครงสร้างของระบบการยุติธรรม ออกแบบไว้ให้คานอำนาจกัน จึงไม่มีใครสั่งใคร ได้ ทำให้ไม่อาจแก้ปัญหาได้ วิธีการเดียว เท่านั้นที่จะแก้ปัญหาได้อย่างเบ็ดเสร็จ ไม่เปิด โอกาสให้ผู้ไม่หวังดีต่อประเทศชาตินำขั้นตอน การพิสูจน์ความผิดไปหาแนวร่วม หรือใช้เป็น เงื่อนไขในการปลุกกระดมประชาชน หน่วยงาน ต่างๆ จะต้องประสานกัน โดยผู้เขียนเชื่อมั่นว่า ถ้าพัฒนาท่านประธานศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษา ภาค ๙ อัยการสูงสุด อัยการเขต ๙ ผู้ บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจ ภาค ๙ ผู้บัญชาการทหารบก แม่ทัพภาค ๔ นายกสทช.นายความ ประธานชมรมนักกฎหมาย มุสลิม ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบริหารชาย แดนภาคใต้ (ศอบต.) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ยุติธรรม มาประชุมพร้อมกันเพื่อกำหนดแนวทาง

โดยให้คัดแยกคดีทุกศาลทั้งแปดศาล เอาคดี ความมั่นคงหรือคดีที่เกี่ยวข้องหรือสืบเนื่องกับ คดีความมั่นคง หรือสงสัยว่าเป็นคดีความมั่นคง หรือผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นบุคคลเดียวกับคดี ความมั่นคงทั้งหมดออกมา แม้จำนวนคดี ดังกล่าวนั้นจะน้อยกว่าคดีทั่วไปก็ตามปกติ แต่ ใช้วันนัดรวมกันเป็นจำนวนมากกว่าคดีปกติรวมกัน เพราะแต่ละคดีใช้วันสืบจำนวนมาก มีพยาน หลักฐานจำนวนมาก

พนักงานอัยการและพนักงานสอบสวนจะรู้ว่าคดีใดเข้าหลักเกณฑ์บ้าง แล้วใช้กฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา มาตรา ๒๖ ที่บัญญัติว่า “หากว่าตามลักษณะของความผิดฐานของจำเลย จำนวนจำเลย ความรู้สึกของประชาชนส่วนมาก แห่งท้องถื่นนั้น หรือเหตุผลอย่างอื่น อาจมีการ ชัดขวางต่อการไต่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณา หรือน่ากลัวว่าจะเกิดความไม่สงบหรือเหตุร้าย อย่างอื่น เมื่อโจทก์หรือจำเลยยื่นเรื่องราวต่อ อธิบดีศาลฎีกา ขอให้โอนคดีไปศาลอื่น ถ้าอธิบดี ศาลฎีกาอนุญาตตามคำขอนั้น ก็ให้ส่งโอนคดีไป ยังศาลตั้งที่อธิบดีศาลฎีการะบุไว้

คำสั่งของอธิบดีศาลฎีกาอย่างไรดี ย่อมเด็ด ขาดเพียงนั้น”

ก่อนนี้พนักงานอัยการในฐานะโจทก์เคยขอ โอนคดีความมั่นคงหลายคดีให้ไปพิจารณาคดีที่ ศาลอาญา แต่ต่อมาท่านประธานศาลฎีกาเห็นว่า จะทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ประชาชน โดยเฉพาะ ญาติของจำเลยและพยานฝ่ายจำเลย ทั้งบางคดี ได้เคยโอนไปที่ศาลอาญาแล้ว แต่ยังคงประเด็น ไปสืบในพื้นที่อีกเพราะไม่สะดวกในการเดินทาง ของพยาน จึงไม่มีประโยชน์อันใด ต่อมาท่าน ประธานศาลฎีกา จึงอนุญาตให้โอนไปพิจารณาที่ ศาลจังหวัดสงขลาแทน

ขณะผู้เขียนรับราชการในตำแหน่งผู้พิพากษา หัวหน้าศาลจังหวัดสงขลานั้น ก็ได้รับโอนคดี ความมั่นคงมาทำหลายคดี แต่การโอนคดี ดังกล่าวก็น่ามีปัญหาให้ศาลจังหวัดสงขลา และ

สำนักงานอัยการจังหวัดสงขลาพอสมควร เพราะคดีของศาลจังหวัดสงขลาและของ สำนักงานอัยการจังหวัดสงขลาที่มีจำนวนมาก อยู่แล้ว ตรากำล้างของผู้พิพากษา อัยการ และ อัยการของทั้งสองสำนักงานก็ไม่มีเพียงพอ โดยเฉพาะล่ามภาษายาวี หรือภาษามลายูท้องถิ่น เมื่อมีการโอนคดีมาเพิ่มอีก คดีเก่าก็ได้ลงนัดไว้ ก่อนแล้ว ทำให้มีปัญหาในเรื่องการกำหนดวันนัด และการเลื่อนคดี ทั้งพยานส่วนใหญ่อยู่ในต่าง จังหวัด คือในเขตสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การจะได้พยานมาเบิกความนั้นยุ่งยากมาก บาง คดีพยานเป็นเจ้าของพนักงานของรัฐที่ได้เกษียณ ราชการไปแล้วบ้าง ได้ย้ายไปรับราชการใน จังหวัดอื่นๆ ที่ไม่ใช่ภายในสามจังหวัดชายแดน ภาคใต้และจังหวัดสงขลาบ้าง การติดตามพยาน ก่อให้เกิดความยุ่งยากแก่พนักงานสอบสวน เพราะหัวหน้าพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบนั้น ไม่ได้อยู่ในท้องที่ของศาลจังหวัดสงขลา ซึ่งส่วน หนึ่งอาจจะเป็นเพราะเมื่อโอนมาแล้วต้องมาต่อ คิวหลังคดีอื่นๆ ของศาลจังหวัดสงขลา ซึ่งนัดไว้ ก่อน บางคดีหนึ่งปีบางคดีหนึ่งปีครึ่งและบางคดี ถึงสองปีก็มี จึงหาตัวพยานลำบากเพราะโยกย้าย ไปหมดแล้ว บางครั้งต้องส่งประเด็นกลับไปในพื้นที่ ผู้เขียนเห็นด้วยกับเหตุผลของท่านประธาน ศาลฎีกาที่ว่า การโอนคดีเข้ามายังส่วนกลางที่ศาล อาญาจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่จำเลยและ ญาติๆ ของจำเลย และยุ่งยากแก่พยานที่อยู่ใน พื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้หรือจังหวัดใกล้เคียง แต่การไม่โอนคดีนั้นก็ก่อให้เกิดปัญหาแก่ หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจน ทนายความที่ต้องเดินทางเข้าออกในพื้นที่ กลับ กรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่นๆ แต่ถ้าโอนคดี ไปที่ศาลจังหวัดสงขลา แม้บุคคลต่างๆ จะเดือด ร้อนบ้างแต่น้อยกว่าที่โอนคดีมายังกรุงเทพ มหานคร เพราะการไปเยี่ยมจำเลยหรือผู้ต้องหา ที่ถูกควบคุมอยู่ที่เรือนจำจังหวัดสงขลาสามารถ

เดินทางไปกลับได้ภายในวันเดียว

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดใหญ่ในหัวเมืองภาคใต้ตอนล่าง การคมนาคมสะดวกไม่ว่าทางรถยนต์หรือเครื่องบิน ศาลจังหวัดสงขลาเป็นศาลใหญ่ สำหรับวันอังคารถึงวันศุกร์นั้น การพิจารณาคดีต้องนั่งครบองค์คณะ ทำให้มีห้องพิจารณาว่างพองจะพิจารณาคดีความมั่นคงที่โอนไปได้ไม่น้อยกว่าวันละ ๕ คดี เพราะจาก ๒๐ บัลลังก์จะใช้บัลลังก์ไปเพียง ๑๐ บัลลังก์เท่านั้น แต่วันจันทร์ต้องใช้บัลลังก์ทั้งหมด ๒๐ บัลลังก์ไม่สามารถพิจารณาคดีความมั่นคงได้ แต่สามารถใช้ในการนัดพร้อมประชุมคดีหรือตรวจสอบพยานหลักฐานได้ เรือนจำจังหวัดสงขลาเป็นเรือนจำขนาดใหญ่มีความมั่นคงแข็งแรง มีบุคลากรและยานพาหนะพอเพียง ทั้งตั้งอยู่ไม่ไกลจากศาลจังหวัดสงขลา สำนักงานอัยการจังหวัดสงขลาเป็นสำนักงานอัยการที่ใหญ่ ตั้งอยู่ในทำเลที่ใกล้เคียงกับศาลจังหวัดสงขลา การคมนาคมสะดวก

ถ้าท่านประธานศาลฎีกามีคำสั่งให้ผู้พิพากษาผู้พิพากษาประจำศาล หรือผู้พิพากษาอาวุโสรวมกันประมาณ ๑๕ ท่าน อัยการสูงสุดมีคำสั่งให้อัยการประมาณ ๘ ท่านไปช่วยราชการที่ศาลจังหวัดสงขลา และสำนักงานอัยการจังหวัดสงขลา โดยมีเป้าหมายให้ไปทำคดีที่ถูกโอนมาทั้งหมดตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ก็จะไม่รบกวนการทำงานตามปกติของศาลจังหวัดสงขลาและสำนักงานอัยการจังหวัดสงขลา

เหตุผลหนึ่งที่ผู้เขียนเห็นด้วยว่าการโอนไปที่จังหวัดสงขลาเหมาะสมกว่าการโอนไปที่จังหวัดอื่น นอกจากจังหวัดสงขลาจะเป็นจังหวัดใหญ่แล้ว การที่ศาลจังหวัดสงขลาและสำนักงานอัยการจังหวัดสงขลาจะหาที่เช่าอาคารสถานที่อันเป็นที่พักที่ปลอดภัยแก่บุคลากรของทั้งสองหน่วยงานนั้นสามารถทำได้ ส่วนจังหวัดอื่นที่ใกล้เคียงนั้นไม่สามารถที่จะรองรับผู้พิพากษาและอัยการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่บางส่วนที่จะไปช่วยราชการในครั้งนี้ได้

ทั้งการไปทำคดีดังกล่าวนี้มีเป้าหมายเพียง ๖ เดือน ก็สามารถจะทำให้เสร็จสิ้นได้ การอ่านคำพิพากษานั้นจะส่งไปอ่านในศาลพื้นที่หรือส่งไปอ่านที่ศาลจังหวัดสงขลาในภายหลังก็ยอมทำได้

สำหรับนายความนั้น นายความในสำนักงานชมนรนักกฎหมายมุสลิม ต้องยกเลิกวันนัดที่นัดคดีความมั่นคงในศาลต่างๆ ไว้ทั้ง ๘ ศาล ทำให้มีการล้างบัญชีนัดความ สามารถเริ่มต้นนัดความใหม่ทั้งหมดได้ โดยจัดลำดับความสำคัญคดีที่ไม่ได้ประกันตัวทั้งหมดก่อน แล้วนำคดีความมั่นคงอื่นๆ รวมทั้งของศาลจังหวัดสงขลาเข้ามานัดเพิ่มเติม ถ้านัดที่ศาลใดศาลหนึ่งแล้วในขณะที่ไม่โอนย้ายนั้นก็จะนัดได้เฉพาะช่วงเช้าหรือช่วงบ่าย เพราะไม่สามารถเดินทางจากอีกศาลหนึ่งมาพิจารณาคดีในช่วงเช้าไปยังอีกศาลหนึ่งที่พิจารณาในช่วงบ่ายได้ การถามความนั้นก็ต้องเสร็จสิ้นก่อนหมดเวลาราชการ เพราะฉะนั้นแล้ว นายความจะกังวลไม่สามารถเดินทางออกนอกพื้นที่ได้ การไปศาลก็จะไปตั้งแต่เช้าไม่ได้ กว่าจะเริ่มพิจารณาคดีได้ก็หลังสิบนาฬิกาไปแล้ว แต่ที่ศาลจังหวัดสงขลาสามารถทำงานได้เต็มเวลา ประกอบกับจังหวัดสงขลาไม่มีสนามบินนานาชาติขนาดใหญ่ และมีเที่ยวบินจำนวนมาก ทั้งศาลอัยการและนายความสามารถจะกลับกรุงเทพมหานคร หรือเดินทางไปจังหวัดต่างๆ ได้ เมื่อคดีความมั่นคงมารวมกันที่ศาลจังหวัดสงขลา การนัดคดีนั้นสามารถนัดได้ทั้งวันและสามารถสืบคดีได้เต็มทั้งวัน บางครั้งเข้าสืบอีกคดีหนึ่งในช่วงเช้านี้ก็สามารถเข้าสืบอีกคดีหนึ่งในช่วงบ่าย บางครั้งคดีที่มีจำเลยหลายคน แต่พยานบางปากไม่เกี่ยวกับจำเลยบางคน นายความก็สามารถไปเข้าอีกห้องพิจารณาหนึ่งเพื่อถามความในอีกคดีหนึ่งได้ แม้ทนายความมาศาลไม่ครบทุกคนหรือมีวันว่างไม่ครบทุกคนก็สามารถนัดความได้และผลัดเปลี่ยนไปถามค่านในภายหลัง เพราะคดีความมั่นคงส่วนใหญ่แต่ละคดีมีจำเลยจำนวนมาก และโอกาสที่จะรวมการพิจารณาคดีที่มีพยาน

หลักฐานชุดเดียวกัน หรือซ้ำซ้อนกันเข้าด้วยกันได้ จะทำให้ได้รับความสะดวกในการพิจารณา

สภาพนายความต้องจัดสรรงบประมาณตั้งสำนักงานชั่วคราว โดยเช่าอาคารทำเป็นสำนักงานให้ทนายความชมรมนักกฎหมายมุสลิม ภายใต้การดูแลของสภาพนายความภาค ๙ ต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องโทรสาร วัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ ครบถ้วนและมีโทรศัพท์ติดต่อกับสำนักงานของทนายความเดิม และในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ฝ่ายทหารก็ต้องมีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่เป็นญาติของจำเลยในการจัดยานพาหนะจากสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เดินทางมาศาลและกลับในแต่ละวันอันเป็นการทำงานมวลชนและหาข่าวไปด้วย และต้องประสานงานกับสภาพนายความในการดูแลให้ความปลอดภัยในสำนักงานของทนายความชมรมนักกฎหมายมุสลิม

สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องจัดกำลังประมาณ ๕๐ นาย มีสำนักงานเฉพาะและต้องมีเครื่องมือและแลงงบประมาณ โดยต้องมีผู้บังคับบัญชาตั้งแต่พันตำรวจตรีขึ้นไปทำหน้าที่ประสานงานกับพยานทุกคดี ต้องมีค่าใช้จ่าย เช่น ค่าพาหนะในการรับส่งพยาน ค่าใช้จ่ายในการติดตามตัวพยาน แม้แต่ต้องไปควบคุมตัวพยานมาตามคำสั่งศาลก็ต้องทำ คดีนั้นแล้วต้องไม่มีการเลื่อนคดี สามารถพิจารณาไปได้ มิฉะนั้นแม้ศาลทนายความ และอัยการจะพร้อมประการใด ถ้าไม่มีพยานมาศาลก็ไม่สามารถพิจารณาคดีต่อไปได้

กระทรวงยุติธรรมต้องประสานงานกับทางเรือนจำให้มียานพาหนะที่มั่นคงแข็งแรงในการขนส่งผู้ต้องขังมาและกลับจากศาลไปเรือนจำ ทั้งต้องประสานงานกับเจ้าพนักงานตำรวจในการควบคุมดูแลระหว่างที่ผู้ต้องขังอยู่ในศาลและระหว่างการเดินทาง ศูนย์อำนวยการบริหารชายแดนภาคใต้ (ศอบต.) ต้องเป็นหลักในการประสานงานกับฝ่ายจำเลยและญาติจำเลยในการ

หาและนำพยานจำเลยมาศาล เพื่อจะได้มาพิสูจน์กันว่าจำเลยได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาจริงหรือไม่ ฝ่ายศาลและอัยการต้องจัดหาล่ามพนักงานพิมพ์ดีด เจ้าหน้าที่หน้าบัลลังก์เพิ่มขึ้น อาจใช้วิธีการจัดจ้างชั่วคราวหรือโอนข้าราชการจากหน่วยงานอื่น ไม่ว่าในศูนย์อำนวยการบริหารชายแดนภาคใต้ (ศอบต.) ของฝ่ายปกครองหรือทางกองทัพเข้ามาช่วยหรือบางครั้งต้องขอหยิบยืมหรือจัดซื้อคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สอยต่างๆ เพื่อไม่ต้องไปรบกวนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ของศาลจังหวัดสงขลาและสำนักงานอัยการจังหวัดสงขลาเพียงแต่ขอใช้สถานที่เท่านั้น

ถ้าทุกฝ่ายช่วยกันอย่างเข้มแข็งภายใน ๖ เดือน คดีต่างๆ ก็จะหมดสิ้นไป ผู้ก่อการร้ายที่ไม่หวังดีต่อประเทศชาติจะนำเหตุดังกล่าวไปอ้างเป็นเงื่อนไขว่าการพิจารณาคดีล่าช้าไม่ได้ ศาลอัยการและเจ้าพนักงานตำรวจในพื้นที่ก็จะลดงานลง ความกดดันต่างๆ ก็จะลดน้อยลง พยานย้ายออกจากพื้นที่ไปแล้วก็เดินทางไปเบิกความที่ศาลจังหวัดสงขลาได้อย่างสบายใจ ไม่ต้องเข้าไปในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้อีก ทนายความก็ไม่ต้องเป็นกังวลในการเจ้าออกพื้นที่ตำรวจในพื้นที่ก็ไม่ต้องมีความลำบากในการออกติดตามพยานหรือส่งหมายเรียกให้แก่พยาน ซึ่งปัจจุบันทำได้อย่างลำบาก พนักงานสอบสวนจะได้นำเวลาไปทำงานด้านอื่น ทหารและฝ่ายปกครองก็ไม่ต้องคอยตอบคำถามว่าที่จับกุมไปแล้วนั้นจะใช้คนร้ายจริงหรือไม่ เพราะศาลจะพิจารณาคดีทุกคดีให้เสร็จสิ้นได้ภายใน ๖ เดือน ชาวบ้านก็ไม่เสียความรู้สึกแม้ศาลจะยกฟ้อง เพราะทุกคดีสามารถดำเนินได้แล้วเสร็จในเวลาอันสั้น การไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราวในบางคดีก็ไม่ต้องกังวลมาก ทุกฝ่ายสามารถกำหนดแผนงานล่วงหน้าได้ การทำงานไม่สูญเปล่า การเลื่อนคดีประเภทดังกล่าวก็จะมีไม่มากเช่นทุกวันนี้ ตำรวจมีตารางนัดคดีความมั่นคงล่วงหน้าทั้งหมด วางแผนในการติดตามพยานมาสืบได้

ญาติผู้ต้องหาหรือจำเลยก็ไปศาลได้รับความสะดวก ถ้าจะไปค้างก็มีที่พักที่ชมรมนักศึกษากฎหมายมุสลิม ซึ่งสภาทนายความดำเนินการไว้ให้ สภาทนายความก็มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาศูนย์อำนวยการบริหารชายแดนภาคใต้ (ศอบต.) และฝ่ายปกครองก็สามารถวางแผนงานได้ชัดเจนในการช่วยดูแลจำเลยและญาติจำเลย ทั้งสามารถเขาช่วยเหลือติดตามพยานที่จำเลยกล่าวอ้างให้มาเบิกความต่อศาลได้ตามเวลา กระทั่งวงยุติธรรมก็สามารถวางแผนการควบคุมการขนย้ายจำเลยหรือผู้ต้องหาได้ชัดเจน ไม่ต้องส่งตัวไปฝากคุมขังยังเรือนจำต่างๆ และโอนกลับไปกลับมาซึ่งเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ บางครั้งลี้มเบิกตัวลี้มส่งตัวหรือลี้มขอตัวคืน ทำให้การพิจารณาคดีไม่สามารถดำเนินไปได้ อัยการในพื้นที่ลดงาน ลดแรงเสียดทาน ศาลในพื้นที่ลดงบประมาณในการรักษาความปลอดภัย

ปัญหาอยู่ที่ว่าทั้งหมดที่กล่าวมานี้ใครจะเป็นเจ้าภาพหรือเป็นผู้เริ่มในการจัดประชุมวางแผนประสานศาลฎีกาหรือผู้บัญชาการทหารบก หรืออัยการสูงสุด หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือนายกสภาทนายความหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

บทเรียนจากเพื่อนบ้านของเราที่แก้ปัญหาการแบ่งแยกดินแดนนับว่าเป็นประโยชน์มาก ถ้านำมาวิเคราะห์ว่าวิธีการของแต่ละประเทศเป็นอย่างไร กระทำแล้วสามารถแก้ปัญหาได้มากน้อยเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ฟิลิปปินส์ก็มีปัญหาการกบฏแบ่งแยกดินแดนที่เกาะทางภาคใต้ของประเทศต่อสู้ปราบปรามกันมานานหลายสิบปีแล้ว และยึดเยื้อมาจนทุกวันนี้ ประเทศอินโดนีเซียก็มีปัญหาการแบ่งแยกดินแดนซึ่งเป็นชาวมุสลิมด้วยกันหลายกลุ่มและที่รู้จักกันมากที่สุดก็คือกบฏแบ่งแยกดินแดนอาเจ๊ะห์ ลาว และพม่ามีปัญหาชนกลุ่มน้อยที่พยายามแบ่งแยกดินแดนเช่นเดียวกัน ส่วนศรีลังกานั้นก็สู้รบกับกบฏแบ่งแยกดินแดนทมิฬมาหลายสิบปี

แล้ว ใช้ความรุนแรงเข้าใส่กัน มีบุคคลล้มตายเป็นจำนวนหลายหมื่นคน ส่วนที่อินเดียนั้นมีกบฏแบ่งแยกดินแดนที่เป็นมุสลิมและทิเบตซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกของประเทศ หลายประเทศที่กล่าวมาเริ่มหันมาเจรจาประนีประนอมปรองดองกันมากขึ้น เพราะรบกันไปมีแต่ความรุนแรงไม่จบสิ้น และสูญเสียด้วยกันทั้งสองฝ่าย ศรีลังกาเริ่มเจรจากับกบฏทมิฬแล้วหลายครั้ง ยังใช้ประเทศไทยเป็นสถานที่เจรจาด้วยเข้าไป อินโดนีเซียก็เช่นเดียวกัน มีการเจรจากับกบฏอาเจ๊ะห์ ฟิลิปปินส์มีการเจรจากับกบฏมูโร ส่วนอินเดียนั้นก็มีการเจรจาหย่าศึกกับกบฏแบ่งแยกดินแดนของเขาเช่นเดียวกัน ดังนั้นการต่อรองก็คือเจรจาในเรื่องอำนาจทางการเมือง ต่อรองถึงขอบเขตของสิทธิในการปกครองตน ซึ่งเป็นปัญหาที่ยากในการที่จะต่อรองให้บรรลুকัณฑ์ทั้งสองฝ่าย ปัญหาการเจรจาต้องคาราคาซังและเปิดการเจรจาหลายรอบ แต่กระนั้นก็ตามหลักการเจรจาและปรองดองกันเป็นวิธีที่ดีที่สุด เพราะวิธีการทหาร ไม่ว่าจะของฝ่ายรัฐหรือฝ่ายผู้ก่อการร้ายมีแต่จะทำให้เกิดการฆ่าล้างแค้นกันไม่มีวันจบสิ้น ผู้บริสุทธิ์ทั้งสองฝ่ายต่างถูกลากเข้ามาอยู่ในเหตุการณ์และตกเป็นเหยื่อได้รับความเดือดร้อนและสร้างความเคียดแค้นแก่ญาติของทั้งสองฝ่าย และมีการฉกกำลังเป็นศัตรูทับถมกันไม่จบสิ้น

เหตุการณ์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้สุดของเราเช่นเดียวกัน ความจริงที่ประจักษ์ก็คือการใช้ความรุนแรงด้วยกันทั้งฝ่ายปราบและฝ่ายก่อการร้าย วิธีของทั้งสองฝ่ายมีแต่จะทำให้เกิดการสูญเสียเช่นเดียวกับประเทศต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ควรมีการออมชอมเกิดจากการเจรจากันเพื่อหาข้อยุติเหมือนอย่างที่น่านาประเทศกำลังใช้อยู่ในขณะนี้ หน่วยงานของทางราชการต่างๆ ที่กระจายอยู่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็จะได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความร่วมมือเป็นสุข เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกศาสนา **๒**



ปิดท้าย

พ.ศ.ท.รุ่งโรจน์ เรืองฤทธิ์

โมฆบุรุษ... เสียดชาติเกิด



การ์ตูน ไทยโพสต์ ๒๓ ม.ค. ๒๕๕๑

นักการเมืองน้ำเน่ายิ่งกว่าเน่า
ประชาชนเช่นเราทำไฉน
สุดสิ้นทางตันรอนหลักพันไกล
ต้องจำใจจำอยู่ไปวันวัน

อนิจจา! แผ่นดินสูงจะต่ำทรุด
โมฆบุรุษโอ้อ่าง “สมานฉันท”
สมานชั่วตระกูลบิดลัดยาบัน

แรงกระสันอำนาจ...ขาดยางอาย
โถ! เสกสรรสรรพเหตุมาอิงอ้าง
เอาสีข้างถืออกโถให้สมหมาย
แท้ที่จริงเห็นทิวหูดาลาย
กิเลสร้ายรุมใจตั้งไฟลอน

เป็นชาวพุทธไม่เห็นพุทธไม่เห็นพระ
ไม่รู้วางรู้ละอกุศล
ไม่ทำดีสั่งสมบุญหนุนนำตน
จิตจึ่งร้านทุรนม่นหมองมัว

หวาดลี้ก้นวิบากบันดาลผล
มีอาจพันกฏแห่งกรรมทำดีชั่ว
เบาหรือหนักช้าหรือเร็วรู้แก้ตัว
เพราะเมามัวแล้วร้ายจนสายเกิน

๒

